Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Institutiones.

https://hdl.handle.net/1874/339053

Hs.
Kast 6, Pl. A
11

Hs. 605. Corporis juris glossati pars.

Geregeld reclamen, alleen eerste katern niet. Geen katernentelling.
17VI = 204 fol. C.385 X c.250. Breedte bladspiegel tekst 138, met glossen 220. Verdwenen zijn Instituten tot L. II, tit 20 § 8 en slot van De feudis II, tit. 52 § 2 af.

B. Pagnin. La "littera bononiensis" negli Atti del Reale Istituto Veneto di Scienze, Lettere e Arti 93, parte 2 (1934), blz. 218, 1593-1665.

Dr. G.I. Lieftinck

9012/48

Hs Cat 605

Utrecht 16 mei 90

U R B U

W.E.J. Heer!

Ik heb het Hs. nauwkeurig beschreven, voorzover dit mogelijk was zonder de samengekleefde bladeren te scheiden. Het is blijkbaar oorspronkelijk een Hs. van een der 5 Volumina van het Corpus juris, en wel het z.g. Volumen of parvum volumen, dat bevatte Instituten, het authenticum (de Novellen in 5 collatien), de boeken de feudis en de z.g. Nonlibri (boek 10-12 van den Codex. Verdwenen zijn de Instituten tot Lib. II tit 20 § 8, en het slot van de Feudis II. tit. 52 § 2. De waarde van den tekst dezer het mijn beschreven niet bevorderde. In echter, toch ik vermoed de glossa die gewone Accursische glossa, want ik niet kan ingezien dan ik geen uitgave van het Corpus juris met deze glossa bezit, dan in de tekst de gewone gerecipieerde tekst der glossatoren en heeft dan geene buitengewone beteekenis dan er tot in Hs. en van uitgaven van

bestaan. Vooraanmer ik enkele stukken vergeleek is bij, vooreerst de Institutes betreft, de thans nog algemeen gecupieerde tekst, vervolgens de Novellentekst der gespaltene en bekende is. Toegepickte van het lieh de Feudis was een vergelijking my niet mogelijk, dan hier juist de kladen allen aan elkaar gekleefd en de beschadigingen hopelijk dan tekst heeft getroffen. Daarby komt dat ik geen goeden tekst van dat werk heb en de in de gewone uitgaven van het Corpus iuris opgenomene stukken grootendeels uit één Hs. genomen zijn een uit meerdere. Het Hs. aan. gezien levert. Ik meende dan ook hier en daar lacunen te vinden dat het Hs. den uitgegeven tekst niet volledig levert. De wonde van den tekst is nogmaals alhier een iemand die er niet volko. men in te huis is, niet te beoordeelen, vindt het Hs. volstrekt is gerestaureerd en alhoewel de kladen te kunnen schenden, wat ik niet durfde te doen en ook met grote waarschijnlijkheid tal te kunnen te geschieden.

Toch zijn er gelegenheden om de lectuur te ondernemen. Op such reize is het een zeer fijn

lijken het erg verwonderlijk HS. dat ook de zijde uit de 13e eeuw, dus van een tijdgenoot ongeveer van Accursius, kunnen lijken vinde te bekijken, en het is het eenige HS. van het Corpus Iuris en van de glosse in de Bibliotheek aanwezig. Als bruikleen is het op prijs te stellen, en is de verwachting de kosten waard het te verkrijgen te bekomen. In algemene ben ik niet dadelijk advies om het in den tegenwoordigen vorm uit te leenen aan iemand die het uit het hoofd de verlangt, omdat deze natuurlijk het recht de bladen te scheiden en misschien den tekst door een genen terug te vragen, wat dus het niet het gevolg wenschelijkheid en door een ander heeft geschied, dat deel liefhebbers gehecht kan krijgen. Of een uitleening toestemming mogelijk zal zijn, durf ik niet te beslissen maar lijken heeft het alleen door de rechtszaak geleden, is een perkament, en dus niet moeilijk te scheiden wanneer het door bekende middelen wordt licht en krimp wordt gemaakt, terwijl het perkament op zich zelve zijn waarde nog zijn goed, niet uitgeweken en wel gaten te zijn. Ook de letters en het verschuilde gedeelte zijn wel verbleekt en onleesbaar geworden maar toch nog duidelijk te onderscheiden, zodat

de by het verschijn gebruik van leesportie voor
hun leden kunnen worden. Heeft Ed. dan een lokaal
eenen lesmeester by de hand, die de mogelykheid
eener uitbreide lesmethode aanneemt, dan kan myn
adres tusschen hun te lede ondernemen, al ware het
om de wonde van het H. afgescheiden te doen,
en om de eer der Bibliotheek, die welswaar tijdelyk
geenerlei schuld heeft aan den verwonderlyken toestand
maar toch het in den toestand eigenlyk niet met
voeg kan te verschyn brengen.

Ik achten echter geen overtuigde te zyn en
er zyn hier te lande weinigen die ik ten kunnen
meenen, eigenlyk maar drie, my bekend als diegenen
bezig gehouden hebbende met het Romeinsche recht
van de Middeleeuwen in de gloszatoren: prof de
Geer, myn vroeglyke ambtgenoot, mr J. Kopp
en de Cappello in den Haag, beide lid 1e Kamer,
en prof. Conrad te Amsterdam. Deze heeren
de beste Kunnen adviseren betreffende de wonde
van den inkomst, en vermoedelyk is het H. aan
den eersten reeds bekend.

Hoogachtend
M. S. Pols

Uwdw dienaar
M. S. Pols

Ticle 605
Hs. 6. A. ii

605. (Eccl. 538) Membr. fol. 203 ff. 2 col.,
init. cum figuris pictis et deaur. Saec. XIII.

Corporis juris glossati pars.

Institutionem lib. II-IV. Novellae constitutiones.
Consuetudines feudorum. – Initium et finis deerunt.
Codex est valde mutilus.

Eccl 538

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 538

rebitor legat mihi aut heredi meo de legatum ⁊ si de ⁊ mihi omnia
possit petere debitum sua nolumtas testatoris obtinuerit cre
lemus compensare. ff. de. l. l. editorem. mihi. ⁊ sub tali di
ctione conceptum sit. cum ad me non ut debitum nullo modo
ut hic et c. quia post et hoc quo potuit relictum a testa
tore. de com. quia sua quoque si mihi tutum et ff. de com. ff. ut
cum hic status ⁊ nullo. ¶ Si no. de toto adopte. quia
testor. ¶ Si quis legauit. quasi tribo modis fit pannus
pti nolo ut q̄ de reliquo ut accom remitto et ff. de lib
eius est legatarius. ab
omni onere debito ut h
et ff. de lib. le. l. si quis rō
nes et. l. aurelio. l. ii. sco
est rones reddere nolo q
hec ab omni liberatur ⁊
ab eo quasi pene cum
sit et quasi dolo fecerit ut
ff. de li. le. l. aurelio. ⁊ f.
tius. si dispensauit hoc
tem necesse est accones
quo cum. si bona cum
vel testatoris. litis cuius
et sumptus ab ad usu
no fuj legari usu. ut ff.
de li. le. l. petitor si mali
cum meo usu legare.
ut in eadem. l. utile. l.
res sua sibi legari inte
ritur. ut ff. de li. le. l. ii.
et hoc cum est testoris ei
mino ex accō fiat ut
c. et ⁊ tam a ff. de. m. l.
fidei commissa. ⁊ si rem.
hoc. ul hoc hoc dicis. ut ff.
de lib. le. l. ii. in fi. petere
cum effici pp exceptōne
ut ff. de le. li. l. m. ⁊ huic
de effectu. hoc dicis. sic est po
pos. et fuerit quasi
et. de fuerit quo hoc. ⁊ resti
tuta. non libet ac
ceptilem si so est
debitor. si hoc
sectum. item al si cum
reus sine socius peto e
liberatus. ut ff. de li. le. l.
ii. ⁊ hic de effectu usu.
por autem ad pcm ut ff.
de li. le. non solum hoc
⁊ i. ¶ Et ex eo debit
qui. secus si alius quam
tenus quia in tract creditō
ris ples reos hoc ut ff.
de li. le. l. si quis ex eo es
⁊ f. creditori suo. ⁊ simul
et natura liter et cum
effectu et pure alio. ut
ff. de. l. i. si creditor et p totam. l. al si m. al. amplius. set mihi quo
hodie sp est plus cum hoc statim rei legate communium
et pro portione aliarum rerum detinenti. hoc non. ut ff.
de. l. in. l. m. ⁊ si rem quo plus tm quatuor modis dicit. ut. i. de
eo. ⁊ plus autem et iste modus non est. animis et iste m
odus i tribus. ¶ Quid in hem ei. creditori. legatur. si
debitor. ¶ Quod si mihi me hominibus sic ff. de. l. ii. debitor
impune. ee ubi est inutile. so. h corrigitur. ul i d inutile
. non utile. cum et aliam hoc. ace. potest tamen et ista a
gi ut h constitit. i. valuit. quo. ro est illius ⁊ le opinionis
non pot. no. ar. qm. p utilitatem pte ad hanc regulam fa
cit. ff. de. v. ob. estimo. et. l. pluribus. ⁊ set et si placeat ff.
de hus. que p non semp. hoc. l. summe tallum. ⁊ item si
suo. et ff. de iure. l. pp te. ¶ Et si ut cor plemus. ⁊ in eo
modo repsentatione cum legatum statim debetur. cor
ro annua bina trina die olim. hodie post. in mum mo
bilia. ⁊ immobilia statim ut. e. de rei uē. ace. l. ium. ⁊ ei
autem et ff. de ore pro. l. i. ⁊ vm est item de ore autur. ace
mihi m. artius ul hoc eius facere. pot ut ff. so. ma. l. ⁊
ii. ar legatur in solidum mihi malicia pbitiam in
uentarii ut manu. debi. et fal. ⁊ si no non fecit item si q

pmus. semp sit utile
mihi hominibus legatum
de. quia semel constitut
q̄ q̄vm est. non enim
placuit sua estimam
cum extinctum de le
gatum q̄ me am cum
pueni aquam capere
pot. ⁊ si uxori mariti
totem legauit. valet
legatum q̄ primus e
legatum. q̄m ace de to
te. ¶ Si q̄ si mihi no. acce
pit dote legauit dux
seius. iam. ii. p se sit
si quidem sim priat le
gauit inutile est lega
tum. ¶ Si no eta pecu
nia ul etium corpus
aut mihi tm totis mp
legando demonstrata
sit. valere legatum.
¶ Si res legata sine fō hoc
dis pient legatario de
ci dit. ⁊ si unus alienet
legatis sine fō hoc dis
manumissus sint ne
tenetur hoc si no hoc
dis unus legatus sint
q̄ pe cum nullam mis sep
sit. nec interest si sciens
an ignorans se lega

tum esse. ⁊ cum teneat

ri res. puta unus suorum. fō. i. mora quo cui de mihi
tenetur. ut ff. de. v. o. l. si unum. i. ii. et vel. i. ei res. ⁊
si. ul q̄ sine ei accidit ut dicta. l. unum. ad si cum ei
ut ff. de. l. i. quod ⁊
⁊. ⁊ si hoc tenetur. ii.
de. o. lo et. l. ati cui
pa. et lem. ut ff. de.
l. i. cum res. ⁊ si si ei
pa. pient. ul non
compareret quo cum
hoc ei uet de tanto
si ad eum redient
et sua sumptibo
recuperatur q̄m post
mortem fugit. al
. i. si mutua sumpt
tibo legatum. ut ff.
de. l. i. cum res. ⁊ si
si res et ff. v. ⁊ si q̄s
unum. de eo. q̄
q̄m mihi te tenetur
eius mihi tibi uti
ut hic et ff. de. v. o. si
de legati sine fō. in
hoc quasi ⁊ suo. ab
eno potest. ad mit
ti cui pa puta non
ctificant hoc dum
qui si scisset se posse
uendere non ma
umissis. ⁊ fortē
cum moreret cum
nelle manumittit
ut ff. de. l. i. cum res
⁊ si. alienus et ⁊ si
item si sint immo
ri emendi ut ff. de
. o. unum. ⁊ sin a
lienus et fō. i. c
cui pa ut mora. hoc
de leg. p. l. nam
mi. manumissus
nam manumissus
similis est mortuo.
ut ff. de sol. si mihi
alienum. non tene
⁊ ad estimacōm. ut
ff. de. l. i. si quis inq
limo. ⁊ i. et ff. qui q
quin. l. hoc si hoc no
tenere manumissionem. ⁊ quod uni
na leat legatum. ⁊ quo ad estimacōm. ut dicitur de inter
cetur secus. ubi suum ut debitum ⁊ solutum quis ma
numisit. ut ff. de eo. v. in. l. in summa. ⁊ si unum. io. de
re. qua debent scire cum suum fm consecutus ⁊ fm
testoris. ut in aut de uxo uxo. a mo. i. ¶ Et etsi to
nauit. si hoc suum. a testore legatum. et erat hoc tes
tenetur. ad estimacōm ut. s. pene me dixit. ignoza
ut. ⁊ hoc ⁊ Si quis. mihi as ⁊ tus. alias sunt natis
item ordinarij. qui sunt hoc dicit. ut. i. quod cum co
cum autem. ee dum. qua duo legata sunt separata ut
ff. de pe. l. i. m. et. l. si. mihi am. ⁊ de ff. de ven. in spi. l. i. ⁊
de hoc re pto hoc quod ptus est pro eo. in cum mihi
re ibi lo donec in uentre est. ¶ Item. sic est ff. de pe
l. i. m. ¶ Et et si seruus certum ginitur. q̄ ace ssio
est ut ff. de pecul. l. i. i. n. set q̄r non ita in supiori cau
re pp hominis dignitatem. q̄ non ipsi accedit. ut ff.
de edil. co. l. nuntiatum. mihi am. item q̄ si unum eam
tantum in pecilio. q legatus est cum pecilio re io. u
ex pimere. ⁊ pecilium ace at. ut ff. de cond. et de. l. si. i
diem mihi. mortuo. ⁊ immo testatore legatum. non si post. ut ff.
de pecul. l. time mutile. ¶ Item est instetus. hinc po

dnus seruetus q̃ amt ꝛc p
sunt. ¶ Item ꝛc p sunt
pecunio legto non mo
to relictum ut petionem
hãt pegrine q̃ sñr̃ cõmuner impẽdit item
ꝛc p sunt pecuniam mõi
legatum cum rõnbo re
uertio hb̃ ẽ nussus est.
q̃ ceco reliquas unferre.
tam autem corpales re
q̃m mor pales legam p̃
sunt q̃ eco io q̃ de fume
to delet̃ pot̃ alicui le
gam ut actiones suas hãs
legatario p̃ter ñ exegit
unus testator pecuniã
nam hec cui legatum ex
tinguitur. ¶ Item tale leg
tum nulet cum pn̄s. si es
to hãs relicte communi
bus rebꝰ ẽ ul̃ illum ex
alieno libãre. ¶ Si gen
eraliter sanus ul̃ alia res
legetur electe legatum
ẽst ñ alimo testatoꝛ duc
ant optẽ sñr̃ legatum ñ.
ꝛ testatoꝛ: est nus sñr̃ ul̃
alius rebꝰ optare legata
rium unus ut beat nse ta
cta cõtẽm q̃ eo ñ ipse le
gatarius unus optauit
ad eũdem legatum ñ
tisñ ut teneat. ¶ Ex cõtẽ

mẽ alb ad melioremẽ sta
tum reformatum est
cauta est hñs hãdi legata
ri ut optaret unus le
gatarius hoc non fecit.
Ex diligẽ cõe tẽtatis hã
to hmõi cõsiõne ad
ditum est ut si plures
legatarii existant quib
opẽ relicta est ex discen
dant in corpore eligendo
sñr̃ unus legatarius ples
hãtes sint inter se circa
eligendum dissencias. ne
alio alium corpus eligẽ
aipiente ne peat legatũ
q̃ plen ꝑpendiam
ẽ ex molestiam ut
ducebant fortunã ẽ hi
opõnis unde cum q̃ sorte
hẽ ẽ dirimendum ita ut
ad q̃s sors pueniat illius
sñr̃ uno põne pellat.
Legam autem illis sol̃ po
test cum quib testi fac
cõ est. ¶ Mẽtis io psonã
ꝛ legatarii ꝛ fiten comm
issa olim relinqm conce
ssum erat nam nec mes
quine mẽte pson potat
relinquere ut dum ad
annos sẽpsit. ¶ Mẽta ip
sona iudebatur q̃ mẽta
opinione annos suos ꝛc

ut homo et
similia q ẽ
hbdistinguẽ
aut habeat
mlẽ dnitatẽ
suos et tunc
eligit lega
tarius cum
non meliorem ut hb et
ff. tel. l. l. leg̃
to l. ꝛ. q. q̃
dñs ꝛ tel. l. g
le. l. n. aut nõ
hãt et tunc hãs eligit ut ff. tel. l. ꝛ. q. l. m. ꝛ. ꝛ. q. l. m. si autem testõr relinquat mẽtum aut
ipse fecisse ceto q̃ ꝑ ẽ ꝑsõ nomine eius et tũc
eligit hãs et eius voluntatem mẽ ꝑtitur aut
non sensit et tunc legatarius eligit ut ff. tel. l. si
quis a filio. ẽ si plures et l. qui duos in como. ꝛ
in genere legata si hãt testõr tomos unam ex hi
is eligit hãs si non hãt et reliquo tensoꝛ num et
legatum. ut ff. tel. l. si. tomus sinfuncto in genere
legato die non valere legatum. cum unus digitus

positi fieri fundus. ut ff. de ure. do. ẽ cum pe
ten. et ff. de l. l. quod utrum. ẽ quod si quis
ꝛ. ꝓõnis legatum condicionem. s. si. elegerit. et
ideo bona rõ. ut. ẽ. de cid. tol. ẽ. fin. autem ad
creationem
cõne. que
est. ẽ. com
mumate
l. l. f. impñ.
mñs cõ
stitutiõne
s. precie
ta. aipien
te. et alu
ad hãnam
utilitatẽ
hãt ut. ẽ. el.
constitua
one. ẽ. qui
ff. de l. l. f.
impñ. le
multeria
am. l. cons
equitatẽ.
s. quod p
ꝛ. nam de
iure stric
to pure
de berent
ut ff. de l.
l. l. hb. ẽ. f. l
forte. nisi cã
tacill̃ ul̃
alio modo.
sic. ff. de mo
inutilib. s.
q̃ inter ñ
cõpellit ac
ad consẽcie
ndum. ut
ff. de l. l. hb
in fi. ꝛ. in
mo hoc mõ
com pellit
ut sorte di
rimatur.
nil̃ ibi com
pellit nu
dum. ẽ. eligẽ
di qui de
iure hic
autem nõ
compellit
meo quasi
dictum. ad te
stõr. e. sñr̃a
ut. est cõis

estimacõm ꝑter suam. unum. ut. ẽ. communia de l. l. f. impñ. legam sol̃. et ẽ rem solus
legat. ut ff. de l. l. n. facẽ. impẽdia signe. accipe
ut. s. de hãs. q̃ et dic. et testi. si quis sunt nisi qui nõ
hãt testi facẽm. ꝛ. mẽta p̃. nta. pẽ. s. item p
egrinus fuit deportatus. ut. ẽ. de hãs. misti. hi. ff
in metallum damnatus. ut ff. de bis
non sep. si in metallum. ut ẽ. nus tradultio ci
damnia commisso. accusatus ut. s. de hãs. misti
ẽ. item collegium misi probetur licitum. ut ẽ.

de hac mihi et in collegium mihi pertinuerit
tium. ute de hac mihi l. collegium item me
stuos si ut in autem quibus non natura effi sun
et ult. ite hanc matoris hac si aut et de hanc. l. n.

mechrosite
spostate. ut
et de aposta
tis. hinqui
scam item
mulier nu
bens. l. am
um. atem
mortis ma
rit. ut mi
aut. de mi
et.

mei
tio concessi
erat. hodie
ce q ante le
gem grecam
in feriorem
m pupillo
ut. e. de pis
cele. id q.
nam in mi
les. cum
si militis no
luntas fuit
tur. plege.
alias. ut. e.
de testio. in
li. ac.

illo
quas de sig
nati. mi lie
iamam so
cibantur. i
apiebant ho
nores. dom
mistume. et
ante p tres
menses de
signabant
ut. ff. de con
dice. et de p
ublius et e.
de magi. m
n. l. i. ac.

ha
btas dam. si
si dicat illi
libum ce no
lo qm capit
olium pro
ascendit. ul
timle fecit
ut. s. pe. e. i
ctis ul stich
um libum ce no lo cum heat duos sticos. ut. ff. de
ma. te. cum de plumbo.

libeta. sic ff. de l. p.
l. qi. e. hoc. imp. sic ff. de l. i. si filius legatus. e.
hi sic ff. de verbo dubius. l. quidam sic ff. de l. i. l. le
gato. e. mei tis repeti. quasi naturale debitum
ut. ff. de condic. in de. mi. mi. si. fi. affe. si. dotis
mi.

postumo legabatur. et nec in utero habetur
ure ei. ut. ff. de li. et postu. gallus. e. ille cassis.
suos. s. quo tempore ante eum mancipio. ut sequi
futurus. s. hoc. e. et nec. e. d. non solum in postu

stato. sibi facit. neluti
si quis ita dicat. cum
quoq; filio meo mi
nimi. filiam suam dedit
collocatum. et his mis
sum dum illum cato.
illud quoq; ceteris relinq
batur quin post testa sep
tum pauli consules de
signati erant eque mei
te persone legari meretur
atem quoq; multe alie hi spe
cies sunt.

Libetas quo
que non meretur mei te
persone possessam. et placet
bat nominatim suos
libertos.

Titio quoq; do
ni delexerit persone sibi certa
tio demonstratione. i. ex
certis personis. merite
persone recte legabatur
neluti exceptis meis
qui nunc sunt siquis fi
liam meam uxorem d
uerit. et his meis illam
rem dato.

meus. mihi
persone legati nil facit co
missa relicta per horum
soluta repeti non posse
sicut constitutum erat.

postumo
quoq; alieno mutilat le
gabatur.

est. mihi alien
postumus qui natus

mihi suos heredes testatores
futuros non est. ideoq;
ex emancipato filio con
ceptus nepos. centesis e
rat postumus. nam.

nec hi spes penitus est sub
lata emendationis relic
ti.

cum in meo codice
constitutum posita est pos
hinc primo edimur. si
solum. autem heredi
tario. si in legatis. fidei
commissis ex eo tempore
hi constitutis lex hoc
fecit.

Titio nec ut
in. meum constitutum mei
tanto. quo certo meo co
quinque. pro tutela sue pecu
niarie causa.

postumus. si al
terius his institutis quam
a patre. nunc potest mihi
meo cuius sit quem ux
meo uxori ex non potest.

si
quis in nomine cognom
ine pronomine. agnom
ine legatum erat ut testa
tor. si ea persona esset modo
ulla et legatum. item quo
libet. si natura. recte.

No
mina enim significa no
rum hominum gra re
pta sunt quo si quolibet
alio modo intelligantur
mei in testa hinc prima

mo legatum sup dicta abillo. e. mecano correcta
sunt ut ff. de. l. l. hoc legatum. i. et. l. si tam
constituto. quo non habemus hinc. postumo.

Titio postumo sup dictum constat. ceteris
ceteri iure. ut ff.
de testa. ti. titio.
mei certi
ut. si ita cecidit
dicebat illum
titio ceteris. si quo
postumo cetera
cidit. postea
ti. filius.

postu
mus. potest. su
pretorio non an
ti. ff. de lo. pos
i. ne. ce. ff. de li.
postu. gallus
ille. non pot.
si quis est illa que
ce uxor non pot.
ne. multe sunt
ille. que uxores
ce non possunt.
ut. s. ce. in pe. di
cimo. e. si adoptivus
filius. c. et. de testa
li. in.

Cognomine. ii. ce
gnus. si pomi
hic pse sit ut
ille. tus quo
postumo pse
ii cognomen. q
communi cogno
mine. ut. si ne
illius pnomen
quod ei differe
nte ponitur. ut
si sint duo tulli
um sup. adoptivi
marcus tullius
nam marcus
est pnomen. agnomen
est quod in po ab
eventu ut affri
canus quia mat
africam. alia. am
ius et gotticus ut
s. in vita. pbi
mi. Si libri. legat.
ne ff. si certum pe
tatum. e. e. si fora
dum. in. dubio
si error in eorum
nomine. intellig
atur. si. testante in pprio. ma appellatum. distingue
lo. si primum erret ut libros membranas appellet quo
cau va marcum cum sunt qui consueturi sic appellare
ut ff. de l. m. libro rum. et quod cum cassius animul
tum et tunc ce. ut ff. de l. i. m. et si appellee. le labeo
medio legis. inter. nisi. lib homo si bi nomen imu
tare pot. licet filius non possit. ut e. de mutatione
no. l. i. et ff. de fal. falsi.

hinc prima. v. nam. v
na est filius ex. mancipio testatoris natus. ac si

scripto emptus. idem et si non emit. ut ar. ff. de iusti.

non mum qm· ē fi·ſcato mmendcõne·ut ff· de ē
bemp·empē· ſiquis ſimdi· ē longe·ō magis dicat
qm̃a ſibi talis demonſtrac̃o nſ ſint de ſuꝭ ipius
legat ut cum dico ſtichum im̃. do·lego·ſ uerba
ſtē ē non ut
item qm̃a ē
legandi non
cobent legato
ut ff· de cõd· q
de cum tale·ē
ſta ē. item qꝛ
b dare preſu
mitur· ut ff·
de condic· inſe
inſimma·ē·
io qm qꝛ ff
ſi cõdõnali ſe
no· cõdõ· p
ſi ·ppomtum·
ut hic· et ff· de
condic· inde q
primſit ul' ptiũ
ut ff· de·v ob· q
cumq· ē non ſo
lum· inſi mea
ſit· ut· ff· de tu
te· l· muto· ē
ſb cond' modo
p ut ut e tibi
is que ſbmo
do· l· u· ē p qꝛ
ut hic demon
ſtrac̃o ſit p oſ
tentõnto ado q
non eſt· ut· ē·
pt· ē· ff· de l·
ſi ſic· ē· l· et ab
quatuor ſie di
cis· et primo
ſta ē non nocet
ut b condic̃o
nocet ſit de ficta
ut· hic et ff· ſi e
pt· cum ad ctũ
et· l· ſqꝛ modꝰ
item q cõdõ
o ꝓatur excep
to q ioq ꝓatur
ſb mõ q· mte
qm̃ modꝰ im
pleatur· agit
em cõne tam
ut' poſita· de
nſo· impleto
q non eſt mõ
dõne· ut ff· de
condic· et de·
qm hzdi· ē· ſi·
ce· ad mñ· le· li
bro· ē· hicaus· q ff· de l· m· l· ſi tibi legatum ſit m dem
onſtrac̃one diſtingue qñ· ut ff· de l· i· l· ſi ſit· ē· i· q· l· nõ
quecum· ·

ē non nocet ſic ē de neceſ· ſuus hz·
inſti· quidam ē illo· ce ſ· ibi non ponitur neccitas
tendi ul' immittmf ſequitur ut ff· de al· q ci· le ſu
os· namcum ſit pmz· a morte teſtoris cedit· ñ· ē·
de ad' toll· ē cum ē legam· ꝓ cõ fuſionem hz
ditatis et legatarii qꝛ eadem ꝑſona ſibi ipi de be

ſi ſtatim poſt fcm teſtm̃ de
ceſſit teſtator h non to
tco ualere qꝛ ducam̃
teſtator mẽrit· ē cõ
ne ño recte legatur ut
requiramus· an quotꝰ
dies legati cedit· impota
te hzdis non ſit· ē di
viſo hzde inſtituto ſer
uo qñ dño q recte ſũ
cõdõne legetur non
dubitatur· ē nam q ſi
ſtatim poſt fcm teſtm̃
decessit teſtator non ap
eum tũ qui hzs ſit di
es legati cecẽ intellig
cum hzditatis ·a legato
ſpata ſit q poſſit pe um
ſuum· alius hzs effica
ſi pmus qm̃ mſſus in
ad eat· m altius potãte
tũ ſlatus ſit ul' manum
miſſus ipe hzs efficatur
qm̃do eãdo utile eſt le
gatum· ē qñ me atem
ea pmanſit q mſſu legã
tariũ adierit· eu manſerit
legatum· ē inte hzdis i
ſtitucõm mutilr· ante a
legabatur· ſ· q· teſtamẽta
rium ex inſtitucõe hzd'
accipiunt q ob id uel
uti ex pl· ita tm ſtitũ
mtellr· tocus teſtũ hzdi
inſtitucõ ē· ē pr̃one
nec hbitas· aut hzdis iſti

non pot· ic· ualere· exceptis quibꝰdam cãbꝰ
ut cum res tua ſit tibi legata q ante mortem te
ſtoris alienata· ē exclũſo inſtituto ſuo· tono
ex ꝑſona ſua· ut· ē· ꝓpias· p· no· acqm· ē· tẽ

ſtũ· h· ꝓ
tommuſ
cent hzs er
go non v:
legatum·
qm̃a item
non pot ẽ
hzs ex lega
tarius· ut
ff· de l· a· leg
atum est· ē·
l· ꝓficere·
qm̃a actũ
mortem nõ
non poſſit
ẽ mſuſpen
ſo· ut· ff· cõ
mmuia· p
l· fi· inſti· q

ſic· ff· ad· l· fal· ſi aſſuo· intelligitur· nam nemo
est hzs· ad hoc cum tommm ſuſſum ſuu debeat
ſequi uolumtas· ut ē· de hzd· inſti· cum ꝓponas·
et hz hditatis dies cedat ea· ad ita tũ legatum
ſſimo mte· a pl tommium erit legatum· ſi he
reditas· a pl· mſſum· q potit ẽ ul' a pl· hz· ul' ap·
aliũ· ſi alienabitur· ſuus· ſ· prius· ut ſequitu·

pp regula
cato mſque
ſequitur·
ec tit· ſuus
legatarius
qm̃a hoc est
regula cat
o mana·

inte hzdis
non sit· na
ſi est ad hoc
ſuus non
v: legatu
al· v: ſuo·

post mortem aut legabatur ab intuitore olim
fuit. q. quidam tu. pos. f. adetum. fundamentum
ut sine eo nullum dicatur ut ff. de iure. codi. l. fi. q.
ti. m. & impubes. qui debitus quemte. de b. p. l. calp
burnius q
e. apud vs
cum de. f.
mmum q
sit hres pfin
tum. quia
ab huc non
est quod hres
sit. i. ose mo
rtuo testore
statim post
testamenti
non ideo
statim to
tum fu
cat hres p
tum et le
gatarius p
te. q. non

tuc̃ dam potiat. Q;
q̃ manile putamus
ee nobis ordinem qui dã
sc̃ptune sequ q̃ pi. anti
quitati intuplandum
fuerat unum spm. a test
atore nolumtatem pno
stram constũ. ab huiusmõi
emendam mus ut hec
ad. q. am te hres nostitutiõ
nem et mẽ media hẽ
dum nstituciones legã
tum relinquere. q. mul
to magis lib̃tatem cum
usus fauoz. abilior e. Q; po
mortem quoq; hẽdis. aũ
legatam simili modo i
utilit̃ legabitur. neluti
siquis ita dicat cum hẽ
mens mortuus erit. do
lego. item pridie q̃ hres
sint legatarius nis mortẽ
Q; simili modo. ab eo re
quam nis firmitatem hi le
gatis. aut fideicõmissoz
summittendam p̃stanto
ne ut in hoc cũ tertioz. ab
legatoz. q̃ fideicom
missoz. inuenatur.
Q; pene quoq; nomine m
utiliter legabatur. adi
mebatur. ul' trãsferebat̃
Q; pene autem nomine le
gari intelligitur q̃ coherceri
di hẽdis cũ relinquitur
quo magis aliquid faciat

ul' non faciat. Q; uelut si
quis ita scripserit hres mẽ
si filiam meam mihi o.
ticio collocauerit. ul' ecdi
cio si non collocauerit. da
to. x. aureos. Scio. Q; aut
sic ita scripserit hres mus si ser
uum stichum alienauerit
ut ul' dicio si non alien
auerit. tunc̃ x. aureos. dato
Et in tm̃ hec regula obseruã
tur ut p̃ceptum by. pr
mapalib̃ constũ. nõ si
gnificetur nec primaq̃
quidem agnoscere q̃ ei
nomine pene legatum
sit nec ee militis q̃ testõ
talia legata nalebant q̃
uis alie militis nolun
tates mordinandis testẽ
tis aliter obseruabantur. Q; ã
nec lib̃tatem pene noie
dam posse placebat. Q; eo
amplius nec hẽdem pe
ne nomine adici posse ca
bimus existimabant ne
luti siquis ita dicat tit
hres mus esto si tetanus filiã
suam seio mihi. x.
collocauerit. seius quoq;
hres esto. Q; mḋ enim
interest qua rõne tit
co hẽdi caueatur utrum leg
ati da cõne. an eo hẽdis
adiecte. Q; hi scrupulosi
tas nob nõ placuit. Q; et

penam hẽdis se cõmitte. al'. est commodũ q̃ dixit. ut. ff.
debitus que pe. no. l. i. et. ij. institucõne. q̃ primo
pot̃ legare rem q̃ postea hẽdem instituere. ic. medi
as. q̃ primum instituit hẽdem q̃ postea legã
bit quã primum et postea alium hẽdem nsti
tuit et ita legat. interme diasse hẽdium institucõ
nes. fiet. q̃ si non ultr collocauit. s. quod

ab fi. de si. ca. li. gentem hẽs quo ergo in ante mi
dicto. et fil. e. m ordinatum. nolumtatem. repete
intuplandum est. constitucõm. cũ non tantus
sum quosdam ut die tuus quod loquatur de ei

que est in e
de testis am
biguitates
et quod ubi
dicit nonet
mente rett
tis. ad alia
non. ad hũc
ordinem. fi
uoz. abilioz.
missum duo
by cibo. ut
ff. de ma. t.
cum explã
by. q̃ dicit. i. si
quis. a fi. e.
p. q. l. ffe et
ad tre. si pri
m. e. si non
fuerit by.
et similiũ
correximus
ut. e. ut. acc.
ab hẽde ctẽ
hẽ. l. i. ac. le
gatis. institu
ti. a. cõm by.
item ut. ca
l. e. ut. acc.
ab hẽ. q̃ cõ hẽ
di. caue tñ q̃
legatum sic
nsapit. ab
hẽde ut hẽdi
tum. quod p
mo milloffi
fuit. f. stipu
fuit. hẽ ineff
cax ut ff. de
cune quia p
upillo. q. i.
pm putem
quam e non
nũ. mem
atus. ut ff. de
l. i. as. et.
q̃ nomi
pene quoq;
nomine hẽ
hoc ibi cõpa
re. ut. ff.
aliquid. q̃ fi
ultr. f. 10. l.
adiecto. fu

cum ab̃l cum. i. cum
dem hẽdem
hẽditas et
legatum q̃
erat sup io
ri. e. ummo
do hoc ut sit
hres pfui.
duo prede
oz nullus do
mum et obe
dienca fu
et tm tm fui cõtõ potit nanari. si legatum
tantum intm hẽbit communis sunt ergo sepu
ta et legatum intm cum legatum. ap io com
munum. hẽditas. ap io nullum. conest nus ul'
manumissus sibi nl' nullo alicuius commune
am ad eat. Q; pari rõne ordinem. no. ordinem
sempture non fuandum sic ff. de sol. si cum. cõ.

generaliter ea que relinq
untur. licet nomine pene
fiunt relicta ut ad emp
tu ut in alios tñs lata
meh dubitare. ac etis leg
tis cõstituimus ut in
tuendo ut in tñferendo
ut in adimendo excep
tis his ubi licet que
impossibilia sunt ut le
gibo int dicta aut alias
p̃bosa hĩ enim testato
ris dispõnes valere se
cta tp̃um mecorum nõ
patitur. de ad empcõne
legatorum q tñsfa cõe.

Ad empcõne legatorum
sine eodem testõ ad
imatur sine codicill' fir
ma est sũ certus sib fiat
ad empcõ ueluti si quis
ita legauit. do lego ita ad
imatur non do. no lego
sũ non certus. i. alius quã
bocum ex sib tñferri q̃
legatum. ab alio ad ad alĩ
um pot ueluti si quis
dicat hominem stichũ
q̃ticio legauit seio do le
go sũ in eodem testõ sĩ
in codicill' hĩ fecit quo ca
su simul ticio adimi vi
detur q seio dam. de legt
Super falcidia ambu
lat ut de lege fal ci.
dicit dispiciamus qua

modus nouissime legati
positus est. Cum enim
olim legem tabula erat
legandi potestas ut licet
ut totum pãmonium
legatis erogare. Cumq
pe eam legem ita cautũ
esset ut quibus legassis sine re
tinuisse visus esset ne
legandi libertatem coartare.
Ideoq; plurimum erga ultimã
rum testõrum obtinebat
plerisq; intestati mori eb
antur reclamantibus scriptis
hæredibus. pmultos aut tm
mimo uero hæreditates
adire. Etiam sup hoc
tam lex fusia quã lex ro
mana late sunt. quæ neces
sitatis esse arbitrio cõsum
macionem introduxerunt.
nouissime lata est lex
falcidia qua cauetur ne
plus legare liceat quã tri
entem autem totorum bono
rum. i. ut sine ullis hæ
reditatis certe sine plerq;
apud eos cum ueps q̃ta
remanet. Et cum quidem
certum dubio hæredibus institu
tis. ueluti ticio aut seio aut
tieri ps aut tota certa ha
sita sit legatis si nomina
tum ab eo tota sunt. aut
sub pmodo uel data.
Incerto uero aut mutabile

Ideo hic dei
gnat ut falce
rentum sic
lece ler lega
ta rese ert.
ut hic a fal
cidio auctore
de ut et
publicata
na. a pub
licato dei. ut
. i. de acce. e. l
lic. qua. s.
l. fal. ul. p̃
uti. h sunt
sibi acq. ta.
sicrei. ide
ture p̃ato
tis qm ipse le
gauit ut q
alienam u
na. a lici
a res legati
potiat q po
test ut hic
q ff. ad l. fal.
l. p. in pin.
ver. tel. e.
mo solũ
Ideoq; plu
rium testõ
rum. non
tñ licet te
stõribus
ẽmittere
ma. re i
mediam. ut
ff. e. quod
de bonis. e.
fi. q. l. si de
bitor. ante
e. de precãs
l. pen. ibi cũ
q. h. a regu
la sit q ẽ
set hoc ne
pautem.
set cum te
stõr. que
ẽ. ad. l. fal
ce. adime
facit. i. t. i.
e. si quis

hæres. sup hoc. i. sũp contentum legatoi licen
cia. Nouissime. i. ultimo legare ut ea cum ca
mortis dominæ nam q ibi hr latum falcidia ut
cum mortis causa capione ut. e. c. l. p. hæ. ic
hoc quidam contradicunt et est. p ea. ff. e.
l. accepti. item in fideicom. ut. e. c. l. n. item
mortis causa cõe mẽ unus que mortis confirma
tio non al. ut. e. c. mortis cõmodo et in his latum
non al. ut. e. c. mortis cõmodo et in his latum
hr. quod hic de legatis dr. totorum autem. i. re. una
de. totius hæreditatis sic enim totorum dr. ut. e.
de hæ. misti. e. hæreditatis si ergo fiat incertum cui
ngul' pot fieri secõ. i. q̃ste p tis tertiõ et ipo
ture ppõita q rei ven. ut ff. e. l. mea in fi. a. pa. q. l. pla
uciusse. q e. l. n. iam ergo non est eo amplius po
sse retinere falcidiam in minima re. nam pot ut
supra. l. plauciusse. ad q̃ quis legat prem

bonorum · tunc enim sufficiunt ei ad ꝑfectionem · ff. de ann. leg. i. cum quidam (com tore malunt · ff. de leg. i. non plus · ¶ Et tamen quesitum · fuit · ff. e. l. in singul. supra modo · i. sup qñ tam ptem mutauerunt. et sic remanent octo res unde que sunt quarta toti quarti ptem · i. tres uncias · qs · ssemūt · l. b. uting · tunc lege · i. postea remanet et placuit · ¶ retinere · i. qñ tam ptem suscepto qñm re hereditaria hꝫ · non aut qñ tam · a qñ ad impletionem condōnis alionum · ab aliquo cum putabit sibi mquartam · in · ista statua lo · ēt tamen et repetitionem hereditaria te qui ei dare ꝓmittitur · ff. e. ad. sc. tre. cō. ¶ mor. quod statim · lib · ite mte legatum · a quo hꝫ te relictū sibi impu · at · ut ff. e. m qñtū ītētet · testōr · b emit · ut ff. e. l. ꝓ · i. ꝛ. et ꝑ · ma · rellus ·

¶ Quantitas mortis · s. · vel · s · si pecunium · cē · solubi remanz · fuit · si pecunia · ly · commis · legauit · s · tres ptes hereditatis · q · quarta remanz · i · q · non hꝫ locū fal · qua · c · hēbat · m bonis · ut · s · dēm est.

¶ Excepto legata debentur · hoc locum hꝫ qñ res hereditarie non legate pcipiunt · si autem legate pcipiant distingue · aut erant pondere numero ul mensura · ¶ tunc · i · est quod dicit non · ¶ tunc · non · aut · ¶ tunc · aut · ita ut puta hominem · ¶ tunc · non · q · hic · aut · si cum exceptis · ut · unum · de plus · fili · ¶ tunc · si omnes pcipiant · legatariis · tamen · unum est ut ff. e. m · cōne · c. diligenter · et · c. mēte · aut pcipius · ita ut · i · cens · ¶ tunc · pit · legatario ut · s · del · c. si res legata · ci res · i · ende · tacite · obiectōm · q · de · nōme · erit · m · quum compelli · adire · non · licitam · si · tamen · unum sentire · pascisa · i. · ad · ꝛ · eos dare · hꝫ · ut · ad · cat · q · i. no · quod non · pmia · q · hodie · sunt · exceꝑta fideicōmissa · legatis · nam · fideicōmissarius · com

na · mendus · forte · aut · nam · fugus · aut · mortē · noxum · ut · non · amplius · qm · hꝫ · eb · aureorum · ibā · ul · i · minus · relinquatur · solida · legata · dent · nec · ei · res · tam · pnosa · est · hꝫ · di · qui · hꝫ · bum · est · non · adire · hereditatem · que · res · efficiat · ut · necē · sit · legatarius · ne · restituto · testō · meh · consequatur · tam · hꝫte · ꝓ · porcōne · pacta.

¶ Item · i · ro · legis · falcidie · ponendi · est · qñtitas · autem · pūmonii · ad · qd · ro · legis · falcidie · redigitur · mortis · tempore · spectatum · ·

¶ Si · ubi · plus · as · qu · e · aureorum · pūmonii · m · bonis · hēbat · e · aureos · legauit · meh · legatarius · pcet · si · ante · aditam · hereditatem · p · nos · hereditatis · aut · ex · pcm · mallam · hereditariam · aut · ex · fetu · pecorum · tūc · cessabit · lex · reddita · ut · e · ante · aditam · hereditatem · utin · decūnt · bonorum · tunc · legatorum · erogatis · hos · qñtam · ptem · hereditatis · habemus · sit · ser · necē · est · ut · meh · omnis · qñta · pars · de · legatis · detrahatur · ·

¶ Ex · uno · si · duo · legauit · quanta · remanz · hereditatis · hanc · hereditatem · utin · decūnt · bonorum · ·

¶ Si · ex · quinquaginta · legatos · fingamus · octava · detrahetur · ¶ Et · si · quingentos · legauit · numero · qñta · detrahitur · de · qñta · detrahetur · ·

¶ Si · ex · quadringentorum · que · est · quinquagesima · detrahebat · hos · pa · l · et · h · alia · l · detēta · et · sic · quadringentos · detento · eo · quod · hēbat · m · bonis · quadringenta · que · legauit · ul · eq · hꝫet · e · detrahi · ꝓprie · ponitur · detrahi · quo · ad · ro · quod · excedit · ꝓprie · quo · ad · quartam · que · est · m · bonis · q · sic · semel · positum · ibum · ꝓprie · qm · ꝓprie · ponitur · ut · ff. de of · pro · cō · l. n. · item · no · quod · hec · fal · cessat · in · mulus · quos · casibo · dicas · ut · diximus · in · ant · de · hꝫ · d · et · fal · ¶ hinc · nobis · ꝛc.

¶ Si · ante · aditam · hereditatem · legatum · fuit · ecce · mutat · legatum · ecce · qñta · pars · legatarius · detrahebatur · ¶ Et · si · ecce · quingenta · legatos · fingamus · octava · detrahetur · ¶ Et · si · quingentos · legauit · numero · qñta · detrahitur · de · qñta · detrahetur · ·

¶ Si · ex · quinquaginta · legatos · fingamus · octava · detrahetur · ¶ Et · si · quingentos · legauit · numero · qñta · detrahitur · de · qñta · detrahetur · ·

¶ Si · ex · quadringentorum · que · est · quinquagesima · detrahebat · hos · pa · l · et · h · alia · l · detēta · et · sic · quadringentos · detento · eo · quod · hēbat · m · bonis · quadringenta · que · legauit · ul · eq · hꝫet · e · detrahi · ꝓprie · ponitur · detrahi · quo · ad · ro · quod · excedit · ꝓprie · quo · ad · quartam · que · est · m · bonis · q · sic · semel · positum · ibum · ꝓprie · qm · ꝓprie · ponitur · ut · ff. de of · pro · cō · l. n. · item · no · quod · hec · fal · cessat · in · mulus · quos · casibo · dicas · ut · diximus · in · ant · de · hꝫ · d · et · fal · ¶ hinc · nobis · ꝛc.

est quod ex bonorum quantitate est de minore quod ex bonis apud heredem oriri nequit. De fideicommissariis hereditatibus.

Fideicommissarias hereditates primus Pius introduxit primus de hereditatibus fideicommissariis disputamus. Faciendum itaque est omnia fideicommissa primis temporibus infirmata esse quia nemo invitus cogebatur praestare id de quo rogatus erat. Quibus enim non potuerant hereditatem vel legata relinquere si relinquebant eorum qui ceperet testo potuerant. Ideo fideicommissa appellata sunt quia nullo iure nisi precatione eorum qui rogabatur continebantur. Post ea primus divus Augustus semel iterumque gratia personarum motus ut quisque primus salutem rogatus quaereretur aut ob insignem quorundam praestantiam misit consulibus auctoritatem suam interponere. Quae res tantum utilitatis habebat ut paulatim consilium esset ad assiduam iurisdictionem tam quae finitor eorum fieret ut paulatim praetor primus crearetur qui de fideicommissis ius redderet quod antea consulibus dabatur. Interpretatio

Faciendum est autem ut aliquis recte iure testo heres instituatur cuiusque fidei committatur ut eam hereditatem alii restituat. Aliquin inutile est testamentum quo nemo heres institutur. Cum quis aliquis sub hac conditione heres esto potest adici precatio. Rogo te Lucia Tia ut quum primum possis hereditatem meam adire eam Gaio Seio restituas. Potest autem quis precario rogare aliquem ut sub condicione relinquere fideicommissum ut ex die certo. Restituta autem hereditate is quidem qui restituit nihilominus heres permanet. Is autem qui recepit hereditatem aliquam aliquam partem legatam loco tenet. Et mehercules quidem primo tribellianos marcianoque amicos secuti consulibus senatusconsultum fecimus est quo cautum est ut si hereditas ex fideicommisso restituta sit omnes actiones quae iure civili heredi competunt ei qui eum dare tenetur cum ex fideicommisso restituta est hereditas. Post quae senatusconsultum praetor utiles actiones dat ei qui eum recepit hereditatem quasi heredi ambobus

quod si heres quartam ut supra diximus retinere velit debet onera hereditaria pro rata portione sustinere. Quae autem diximus de parte quarta eadem et de triente dicta intellegemus. Et ideo si quis centum aureos uni heredi dare iussus sit et ei fideicommissum ut ducentos det ille quidem qui centum accepit quia plus habet quam dodrantem non habet actionem ut ducentos consequatur sed exceptione doli mali summovetur. Ille autem qui ducentos accepturus est habet actionem ut centum consequatur. Et ideo si quis centum aureos uni heredi dare iussus sit et ei fideicommissum ut ducentos det ille quidem qui centum accepit quia plus habet quam dodrantem non habet actionem ut ducentos consequatur sed exceptione doli mali summovetur. Ille autem qui ducentos accepturus est habet actionem ut centum consequatur.

Et ideo si quis centum aureos uni heredi dare iussus sit et ei fideicommissum ut ducentos det ille quidem qui centum accepit quia plus habet quam dodrantem non habet actionem ut ducentos consequatur sed exceptione doli mali summovetur. Ille autem qui ducentos accepturus est habet actionem ut centum consequatur.

Et ideo si quis centum aureos uni heredi dare iussus sit et ei fideicommissum ut ducentos det ille quidem qui centum accepit quia plus habet quam dodrantem non habet actionem ut ducentos consequatur sed exceptione doli mali summovetur. Ille autem qui ducentos accepturus est habet actionem ut centum consequatur.

Et ideo si quis centum aureos uni heredi dare iussus sit et ei fideicommissum ut ducentos det ille quidem qui centum accepit quia plus habet quam dodrantem non habet actionem ut ducentos consequatur sed exceptione doli mali summovetur. Ille autem qui ducentos accepturus est habet actionem ut centum consequatur.

dame cepit. ¶ Qz hzes sep
ti tñ aut totam hzoitatem
aut pene totam plus re
stitue rogabantur. aut re
hzoitatem ob multum ul'
mmmmm lucrum rem
ebantur fidei cõmissa.
postea vo uespsiam aug
ti temporibz pegaso ꝙ pu
sione consulibz senatus
censuit ut eq̃ rogatus
cet hzditate restitue pñ
h cet qrtam ptem retine
atqz ex lege falsidia qñ ta
ex legatis retinere cõcedit
et singul quaq; rebz que
p fideicõmissa relinq̃untur ea
dem retentõ pportõe. ¶ Po
qua sc̃atus consultum
ipe hzes hoña hzoitatis sui
tuebat. ille. inte quos ex
tamen non recipiebat ptẽ
hzditatis legatam parti
ni loco erat. i. eius legata
ri an pars bonorum le
gabatur que ex legatis
ptio uocabatur. qz cum
hzde legatarius pareba
hzditatem. ¶ Unde quid
lebant impõi actiones inte
redem ꝙ eum legata
rium ut ponebatur
ponebantur inter eum qui
ex fideicõmisso recepit hzdi
tatem. i. hzedem. i. ut lucrif
tum impium hzditarium. p
inta portione inter eos cõme

sit. Ergo si quidem uo pl'
q̃m modo tantem hzditatis
scripto hzes rogatus sit resti
tuere tunc ex trebelliano sc̃
atus consulto restituebat
hzditas totumq; acco
res hzditarie pinus pte re
tinebatur et insuper quidem
nunc eundi mecum vo qui
recipiebat hzditatem ex
senatus consulto trebelli
no tunc̃ in hzde cõpetet
actio plus q̃m vo tantem
aut ꝙ totam hzditatem resti
tuere rogatus sit locus erit
pegasiano senatus cõsulto
et hzes qui semel adierit
hzditatem si modo sui no
luntate adierit. si ue retine
ri qrtam ptem fuerit no
luerit restituere. ipe pretor
bonem hzditatem tuebatur.
sicut ea que retenta ei pti
pte stipulationes utro
q; debebantur tam q̃m inter heredem
et legatarium hzd. ¶ Uo to
tam hzditatem restituere
cepit et pendente hzditatis
stipulatione stipulationes ponebantur.
si ut restituere cepit hzes ro
gatus hzditatem ob eoq; prod
ducebat eum ad iudicem ce
si tunc protestam caueretur pe
hzes. no solutis consulto
ut restituto inte eo qui restitue
re rogatus est missi
pretoris. qui restituere
hzditatem. ¶ Principal

ulinte eo qui est restituturus hzditas
si singulare fuerit restituendum. ut ff. eodẽ. nam q̃ si no eo
ul' eo cum postulante permutatione cessis cui fit mandatum. nec
sufficit offere tempore. ut ff. eodẽ. no eq̃ non dicimus. ut. c. f. si om. stipulationes q̃ pe. q̃ no q̃nte est in
toto quo ad totum. tempore quo potuit restitui. hzes
si fuerit mortuus est. tenetur. quia fuit impium. ut ff. de cessi
le. ¶ Si quis ita precepit. accepti ut q̃ minus. qrtam. si ma
gistratus impleuerit nihil retinebit. ut ff. c. l. q. si hzes pecu
nio. ¶ Sed remanet dubium. de hzes. instituti. quoc. ¶ Illud
actiones. fideicommissorum non legatorum. q̃ dicit. c. c. si q̃. inst.

ci q̄ meum qui recepit hereditatem actiones dentur. Si autem est rebellianum senatus consultum quo cauetur ut nullus stipulombo opus est. Et simul hinc quia restituta restitutis datur. Quae actiones hereditarie ei q̄ meum tuitur qui recepit hereditatem utroq; senatus consulto uidelicet concurrente. Ex quibus stipulationes et senatus consulto pegasiano descendentes quibus antiquitati displicuerunt quod tam cautos et prouidos eos homines ecclesiasticos gremium papinianus appellabat. Et nobis uisum est magis simplicitas quam difficultas pristina reuocanda. Nobis igitur suggerentibus tam senatus consultum trebellianum quam senatus consultum pegasianum quod perueniat omnem hereditatem trebellianum senatus consulto praestare ut ex eo facti commissarii hereditates restituant. Sive hereditas ex uoluntate testatoris quantum. Sive plus sive minus fuerit ut tunc quando uel minus quam certa pars cum remanet. Licet enim quantum uel quota est cum familiae erciscundae restituat uel aliter solutum sit ei qui ex trebelliano senatus consulto praestat ut ex eo commissarii cum actionibus et omnibus aliis quae ad heredem pertinent. Si uero totam hereditatem sponte restituerint. omnes hereditariae actiones fisci commissario et adversus eum competunt.

Si quando quaeritur pegasianum senatus consulti finem habeat ut qui recusabit. Heres scriptus sibi totam hereditatem. Ad id necesse est ei imponere totam hereditatem uolenti fideicommissario

restituere. Et omnes ad eum
meum actiones transire
possunt. Ad senatus consul
tum trebellianum ut ecce hoc
solo quae necessitas heredi imponat
si ipso nolente adire fidei co
mmissarius detestatur restitu
si sibi hereditatem nullo nec da
mno nec commodo apud
eum hereditem maneat. Quod
dubitari non est utrum aliquis
ex asse heres institutus aut to
tam hereditatem aut partem re
stituere cogatur an ex parte he
redis institutus aut totam partem
aut partis partem restituere cog
atur. Nam et hoc casu ex quo
ob quam paternus quae unto
aut hereditatis restitutione dix
imus. Et quae una aliqua
re deducta sub qua precepta quae sit
tam contra. Veluti si modo ut
alia re rogatus sit restituere he
reditatem simili modo ex trebe
lliano senatus consulto resti
tuo fiat prope ac si quarta
parte deducta rogatus est reli
quam hereditatem restituere. Et
illud non est quod altero casu
ex eo deducta sive precepta
aliqua re restituantur hereditas
insolidum ex eo senatus con
sulto actiones transferuntur
et res quae remanent apud he
redem sine ullo onere hereditario apud eum remanent
qui ex legato ei acquisita.
Illo uocabulo ex eo quae parte
retenta rogatus est heres resti
tuere hereditatem quae restituunt.
Sequuntur actiones quae
diximus quo transferuntur fideicommissarium quae quidem
te remanent apud heredem
Quae quidem una aliqua re deducta aut precepta restituere

aliquis hereditatem rogatus
est. maxima pars hereditatis con
tineatur. eque insolidum
differuntur. accones et secu
deliberare de hoc an restituat
hereditas an expediat et restitu
tum. Eatem si minuerunt
si duabo plumbo uel ebo de
ductis preceptis ue restituere
hereditatem rogatus sit.
ficta summa deducta pcep
ta ue sit que quartam mar
mam ne ptem hereditatis
contin rogatus sit aliquis
hereditatem restituere item u
ris est. Que dixmus de eo
qui ecasse his institutis e
eatem differemus quod ei
que cepte his scriptis est.
pcea si intestatus quoq; mo
rituus pot rogare eum ad
quem bona sua ul'timo une.
al' honorario ptine intellec.
ut hereditatem suam totam p
tem ue eius aut rem aliq
uidum secundum hominem
peciam aliam restituat ei
aliquem legata e ecteste no
naleant. Cum quae ca
liquid restituitur pot rogare
ut ro mursus alu totum aut
pte. ul'q aliud aliquid res
tituat. Et q= prima fidei
missorum cum abla a fide he
redum pendent qtam nomen
quam hab accepernunt adeo
diuus augustus ad necessita
tem iuris ca pertent. Cum
quoq; quos eiusd' prima pe
supare contentes ecfeo q tri
bunal amus ut excelsus q sto
facem palacem suggessit consti
tuo com fecimus p cp dispo
nimus. Si testato fidei he
dem commisit ut ul' hereditatem
ul' spale fidei commissum re

stituat et mr ecsptum ut ex qu
que testium numero qui mihi
commissi limus ce nosatur.
respondit manifestan Siul'
pauciores q quinque ul' nemo
pentus testis ne ue sint time
dum pe hereditarie aliq cum
sit qui fidem eligit heredis ab eo
aliqd restitui nolunt si his p
fidei a tentus adimplere fidem
recusat. negando rem ita ce sub
secutam. Si fidei commissarius
insinuandum ei detulit eum
prius ipe de calumpnia iurare
ut necce est eum hre ul' prius
iurandum sibire q mch tale
testatore audiuit. ul' recusa
uerit ad fidei commissi ul' im
pubertatis ul' spalitatis soluco
nem coartari uel de pelat ultia
uoluntas testatoris fidei hedi
commissa. Eatem obseruan
dum est si alegatario ul' fidei co
missario aliquid sub hac relicti
sit. Qd si is aquo relictum de
beatur q aliquo a se relic
tum e. si legis subtilitatem
velit. omnimodo cogendus
est soluere. de singulis rebus p
fidei q relictis. xx. mm cccc
lxxxvi. aut quis xxxxcem
singulas res p fidei comm
missum relinquere uelit. fi
dem hominem nec stem argen
tum pecuniam mutuatam aut
ipm hominem rogare ut aliam re
stituat. ul' legatarium qui nus
alegatario legari non possit.
pot a non solum testator pro
res p fidei q missum relinque
re si his dis et legatarii aut fidei
missarii aut cuius alterius.
item si legatarius si fidei commis
sarius non solum de ea re rogi
pot ut eam aliam restituat que ei
relicta sit. si q de alia re sine ipi'

¶ Sūs autē ignorantes fu
cūt hēdes. ⁊ sūs sūt hēdes
possūt esse q̄ quib⁹ ee ig
noūtib⁹ acquūtur uob
ebus cāusis q̄ sūs. acq
pot̄ statim post mortem pa
tis q̄ cōtinuatur cōmūn
et uco nec ē tutoris. auctē op̄
est impuberi. ¶ Cum ignoā
tib⁹ acquūtur sūs hēdib⁹
hēditatis nec amatoris cōsēsu
acquūtur sūs. ⁊ ipō ure.
sūdum aūt ⁊ importare pe
ntis mortis tempore sūs hēs
non fūt. sūs tū hēs pcnti
efficatur: ucluti si ab hostib⁹ q̄
reūs fūt post mortem pris
sumus cum post lūmiū hoc
fcat p̄ contrariū. ⁊ hō euenit
ut ⁊ qūs in familia deūcti
fit mortis tp̄e tū sūs hēs non
fiat. ucluti si post mortem sua
p̄ iudicatus reus fūt p dnd
uonis. ac p̄ memoria eius
dāpnata fūt. sūm cum hēre
hēe non potest cum sūsanna ce
cedat. ⁊ pō dicā ipō ee sūm ee
hēdem ⁊ testūe. ¶ Cum filius
filia ue etat. ⁊ ee alto filio ue
pos neptis ue ee sūm. pat. to
hēditatem uocantur: nec qu
gdu. pamor est ulciorem: ee
cludit. ¶ Eqū cum ee uocetur
nepotes neptes ue in pris sui lo
cum succede. ¶ Pam rōe. si ne
pos neptis ue sūt ee filio ee nepo
te. pnepos pneptis ue simul
uocantur. q̄q̄ plures sint nepote
neptes q̄. Ff. pnepotes q̄ pne
ptes ⁊ impētis sūs locū
succede cōmūcāt ee unūm ē
non mepta ⁊ īstirpes hēdi
tatem dūmodo ut filius p̄ te
dum dūm hēditatis bat ee
alto filio duo plēs ue nepotes
si extent altam dūmdiam ut

si ee duob⁹ filius nepot neptes
ue ee sūm ee alto unus forte
ul duo ee alto tres ul q̄tuor
aoumm. aut duos dumdia p̄
ptuet. aotres ul aequatio di
midia alia. ¶ Cum autē que
ritur an qūs sūs hēs ee sit p
ē. o tp̄e q̄rendum ē quo tp̄
ctum ē aliquem sine testo dece
sisse q̄ accidit ee testituto testo
huc rōne si filius ee hēditatis sit
q̄ēnis hēs īstitutus est. q̄ fil
o mortuo postea ctum fūt hē
rem īstitutum ee testo non
hēre fieri aut q̄ noluit ē
hēs. aut q̄ non potuit. ne pos
mo sūs hēs ee q̄ctum ē ut
⁊ post mortem am sui natus
sit. tū uno mo ceptus mor
tuo p̄e eius pōi testo. mutesto
sūs hēs efficatur. ¶ plane si
conceptus. natus fūt post
mortem am mortuo p̄e su
o dcto q̄ p̄i. am testo sūs
hēs. non ee sūt q̄ mullo
mre cognato cōmūi p̄em sui pōis
tenuit. si aut ne ille est int hēb
os. uno q̄ filius eius ad pat
ad optauat. ¶ hēditatem autem cū
non sint sui q̄ntum. ad hēdita
tem hūi ne bonorum possone
pte possūt q̄ p̄am cognati
ti hēe sūt hēdib⁹ deūmus.
¶ Emancipati aut hūi mre ca
uili melius nris hūt. nec emā
sūi hēdes sūt quia impōta
te de sciant ee p̄entes. nec ullo
alio mre per. l. xii. ta. uocantur
⁊ p̄tor ualh equitate motus
dat eis bonorum possom uti
hūi p̄mte ac si impōtāte pen
tis mortis tp̄e fuisset. si uc so
li sūt sui ei hēdib⁹ sūt cōmūcat.

¶ Cōmunicatō ⁊ dimm
uti ut ⁊ ee pōis. hūi ee tp̄e. uolu q̄ a posto est res mortis ad tūm ma
ut ⁊ ad eos

ff. unde. cap. l. o. sequens primus. s. manumissi. vel potius
succedit ut maur. de ho. abinte. e. i. placuit. p. ff. de lib
lis. ca. spectatur tñ. ro. q. ex necessitate pretoris quo ad
naturalis inspiciebatur. admittebatur. ut sequitur. ut
i. c. e. em. mancipati. ff. petius ale. l. cum. al. p.

concepti. mati
post mortem a
li. cognati. i. ti
m qñ. agnati
nam. agnati sunt
primo. ex qñ.
cognati. ut mo
ergo. titio. ordi
ne. nec. cognatos
uocantur. ff. mat.
quod. sic. ut ff. e
l. i. m. fi. ideo. cū. q.
ibi. de. conceptis
prout. natis. post
ea. loquitur. sca
si. postea. concipi
untur. mascam
ut. b. ff. de. mus
to. rup. ut. te. si. q.
filio. e. non. fuisse

ē. mancipati. ē.
bona. rō. ut. e. de
bi. qua. ff. of. e.
fin. ro. c. e. i. fin
ff. ē. nullo
uñ. fm. ut. prōm
ti. ut. agnati. q.
nocat. lex. ti.
ut. i. ti. i. imprin.
q. de. succes. hō
in. prin. ad. es. ut
i. e. fi. soli. sint. s.
em. mancipati. bi
bo. s. cum. alis
qui. rem. inscri
ut. impotente.

Item. q. ppter. dam
na. ut. ff. de. v.
sig. nomen. filia
tum. e. porcius
ut. hu. s. hic. mu
em. mancipati. s. fi
omnes. et. hoc. se
quitur. ut. hu. qē
ad. ocrom. i. arro
gacōm. non. ad
mittuntur. ff.
de. cē. ta. l. m. e. sig.
filio. ē. so. i. non
u. aliut. ad. opō
pm. ro. s. hic. ma
tiut. ul. distinḡ
in. detur. certum
co. ut. hic. mancipi
mo. ad. opōne. ne
pos. ex. filio. em. an
cipato. pā. emptē
ut. ibi. ar. e. de
ad. opē. e. fi. hodie.
item. e. de. ad. opē.
l. p. e. si. qui. ex
que. est. ē. so. ill
am. intelligit. ut
l. e. e. ad. omōnendi
cum. huc. s. ppa
tiual. imo. ab
ipo. s. ppe. naturali. fuissent. ut. s. de. ex. li. e. emancipa
tos. Post mortem. cēcorum. si. autem. morte. pis. ad. op
tun. fi. ēnt. sui. unf. dimat. agnacōm. sui. mt. eos. i. mt. ad
optimum. q. naturalem. filium. ad. optimus. hic. em. cip
atum. ut. s. succedant. ut. ff. de. gradibo. cog. non. tacale. e. cog
nacōm. sicc. ad. opē. l. amplt. mar. ut. qui. ad. optimo. pā
succedit. ut. i. e. e. fi. ē. Quod. ro. ad. optimū. post. em. an
cipacōm. non. pmt. ut. s. e. e. v. nec. interim. cum. s. mal.
pis. ad. agnatos. nam. si. non. em. ancipat. ētum. est. q. filii
non. succedant. naturali. pī. uti. agnati. succederent. ut. s.
pe. ff. unde. li. i. si. autem. em. ancipatet. filii. succederēt
ut. s. pe. et. sic. meius. ad. optimū. pis. potitate. est. ad. qm. bo
naturalis. pis. ptinent. q. est. absurdum. et. cē. regulam
unf. ut. hic. ff. de. hōd. mihi. l. illa. institucō. Minus
ergo. nunc. q. naturales. em. ancipati. unre. ptorio. nocan

ita. q. duobus. libis. existentibus
uno. em. ancipato. ideo. q. mortis
tpe. impotēte. fuit. Tm. eque. quo
ad. qui. impotēte. fuit. solus. sunt. libi
ami. libis. est. i. solus. sunus. libis
est. s. cum. em. ancipatus. beneficio. ptoris. mptem. admittuti
cuent. ut. sunus. ppter. filiā. ratā
Et. hn. qui. em. ancipati. ppter
naturali. m. ad. ponem. fece
rent. non. admittuntur. ad. bo
na. natural'. pis. qi. hbi. fm
cam. is. testato. moreretur. m
ad. optima. familia. filii. sint.
Nam. uno. eo. em. ancipati. ad
optimo. pre. primo. admittun
ad. bona. natural'. pis. ac. si. em
ancipati. ab. ipo. pre. ēnt. nec. un
q. ad. optima. familia. fuisset
reducent' q. ad. optimum
prem. ptinet. ēneorum. loco. ē
ancipiunt. Post. uo. mortem
natural'. pis. em. ancipati. ab. ad
optimo. pre. q. situm. ad. hūc. ad
optimum. prem. ptinet. eque. ē
neorum. loco. fiunt. et. q. situm. ad
nal'. pis. bona. ptinent. medium
ag. liberorum. ḡ. orum. manicipā
tur. q. ideo. sic. placuit. q. manci
ent. q. impotēte. patris. ē. ad. o
ptimū. ad. quos. bona. natural'
pis. ptinerent. utrum. ro. liberi
eius. ad. agnatos. Immo
ergo. uris. hūt. ad. optimū. q. ma
turales. nam. q. naturales. em
ancipati. beneficio. ptoris. ḡdu
liberorum. retinent. a. ptore. he
reditate. ad. quos. ptinent. ḡ. orum. libe
rum. Ad. optimū. uo. em. an
cipati. ure. ad. quos. pertinent. ḡ.
liberorum. a. ptore. non. admittū
tur. et. recte. naturalia. emancipa
ti. qui. ro. ptōis. non. potē. q. nec
cessant. sui. hēres. ē. cessante
possint. filii. filie. ne. ut. nepo
tes. aut. neptes. ex. ad. optimū. uo

em. ancipati. ēneorum. loco. manci
pant. ēque. ac. filii
filie. ne. ex. p. ro. ad. optimū. pre
ati. fuit. ad. quos. pertinent. ad. bo
na. naturalia. ro. i. em. a
ancipatione. pdunt. Eodem. ob
stantur. et. in. bonorum. posses
one. qm. ē. tabulas. testi. pentis
libis. p. scriptis. i. m. hēdibus. in
stitutis. ut. ex. scriptis. pre
tor. pollicetur. Nam. eos. qui
qui. impotēte. p. ntis. mortis. t
pe. fuerunt. et. em. ancipatos. vo
cat. pretor. ad. eam. bonorum. po
ssionem. eos. vo. qui. in. ad. opti
ua. familia. sunt. p. hēdē. quo
naturali'. parens. moreretur. repe
llit. Item. ad. optimo. filios
em. ancipatos. ab. ad. optimo. pre
sicut. ab. intestato. ita. longe. im
mis. ē. tabulas. testi. ad. emis. bo
na. admittit. q. dicimus. in. filio
liberorum. ē. Eodem. modo. et. fi
lius. qui. in. ad. optima. familia
sunt. familia. qui. ne. post. mor
tem. nāl'. pis. ab. ad. optimo
pre. em. ancipati. sunt. intesta
to. p. rem. mortuo. naturali. b. ei
pte. edicti. qualibet. ad. bonorū
possessionem. vocantur. non. admit
tantur. alia. tamen. pte. vocan
tur. q. et. cognati. defuncti. vocant
et. qua. pte. admittuntur. ita
sui. hēres. liberi. ne. em. an
cipati. obstant. ne. agnatus. q
dem. nullus. inuenit.
Inter. emancipatos. pretor. nec. it
tam. suos. hēres. qui. em. anci
patos. dem. de. uno. suos. hēres. dem
de. primos. cognatos. ē. com
mi. antiquitati. quidem. pla
cuerunt. tali. qm. ante. emen
dacōm. xii. tabularum. constitucōe
accepimus. qui. in. primis. pro
mis. ē. possumus. q. ad. patrē
sui. naturalis. bona. ad. opōm
alios. admittit. Emancipati

ad optimum em. mancipati non. ut. e. pre. e. ergo. q. naturales
et. tam. em. ancipati. ab. ad optimo. pre. admittuntur. nisi ut
desint. ē. alius. ad optimum. potentiorem. admittendum. em
ancipatus. ut. ff. ad. tuill. l. u. e. ad optimū. non. potest. sic
e. de. h. ag. tu. e. fi. ff. de. reg. iur. libertus. ad optimum
Ad optimum. uero. em. mancipati. ab. ad optimo. post. mortem
naturalis. ut. e. e. post. mortem. ē. nō. scribi. si. em. ancipatus
non. fuerit. filius. nec. filia. ne. ceteri. quidē. sui. hēres. non. sunt. sui. hēres. non. tñ. ceteri
sunt. ē. filii. ut. filie. em. ancipatione. i. em. mancipatione. que. venire. simul
est. ut. ff. de. ex. ē. ad. ff. obstatis. ut. ff. de. ex. ē. ad. ff. obstatis. ut. ff. de. ex. ē. ad. ff. obstatis

tabulas testamenti

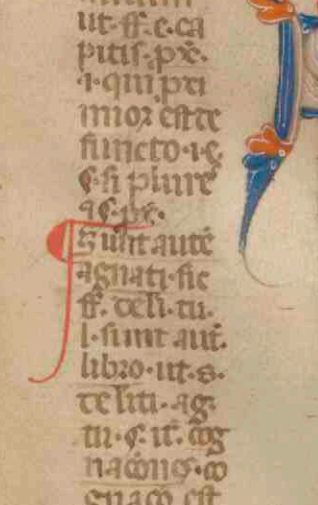

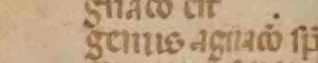

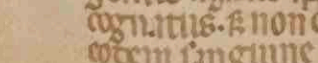

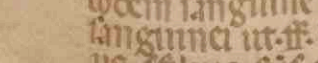

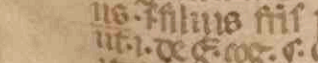

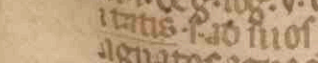

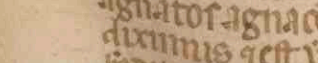

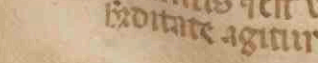

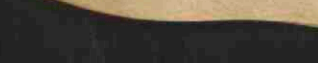

mo minor. et sic nō. quadloc. xv. ta. est uetustior q̄ media
a iurisprudencia q̄nq̄ ius p̄torium. sc. nouor. constituit
mitior. i. scripta que est. c. de lim. hz. l. lege. xii. ta. p̄hib
cōiu. s. c. c. cetum. eis. agnatis femine. sc. ul sororibus
nam ordo cognatorum non erat
ad hunc ul dic. i
te fiacitibo. agna
tis i pē tū nomo
cabantur. cuius
i. medie. iuris p̄u
dencie q̄ quod mis
. s. cuius ordinis. ff.
de origine. iuris
. l. u. q. b. disputa
cōibus bonorum
. i. multi bonorum agnatis ultra sorores appellabantur
sic dicta quia p
cum cognatis ad
mittuntur. Nota
bene nullus loquā
cause. i. ce pulsio
m agnatarum.
quare benedico
fore p̄uidendum
agnatis femine
cessantibus. n. c. e.
tulis. i. nominibus debabitur. i. cōcedebatur ad
ius. cetere nomi
nat nō uitat. ul
sufficeret. hz. alq̄
sit ut. s. c. c. cetū
mfi. Item q̄n
ma constitucione
ut. c. de lim. hz.
l. lege. xii. ta. simi
li modo. i. hinc
inde. ul dic. i. femi
ne ut mares. con
sanguinitatis. i. li
nee sint sorores
que germane no
minantur. q. et de de
germane. nate.
Hec causa erit un
dimus. ut. c. de
l. hz. l. xii. ta. s. i. q̄.
mbus. tantum
cedo. i. non ultio
primo. tū sit ut
ipse sorores fres u
trum ul utrinque. ut
sequitur. aut. c.
de l. hz. l. fi. q. fg. u.
mlimam. s. agna
torum. germana
l. mate. et eorum pri
mine amice cum de fu
neto. utrinque. i. ma
te. et eisdem mine
tū. terciopo. i. ul
tiores sine mg̃o
remotiores. Et in
ortuo co sup̄stites
h corrigitur p aute
cessante q̄ semibi
s. admittitur item q̄ alio quod habetur hic. s. corrigitur. q̄n
stirpes sit diuisio hodie si post hos filios frūm fit diuisio in capita
ut in aut. de hered. que ab intes. s. reliquum. in aut. ut frēs
filii. s. i. ul q̄ dicat autem uiuit pes diuidi vm est. q̄n aim ab
ios. s. p̄mis succedunt nepotes. ul in capita ut hic. in capita. s. ti.
. un fi. s. so. ubi de descendentibus loquitur h collatā habus
. si plures sunt sic in aut. de hered. ab intest. s. si uo nr frēs. ff. de
iust. s. l. c. hz. l. u. s. hereditas. letur. hec corrigitur. ut. s. dicti p aute
cessante. Proximus. sic. s. ti. i. s. cum aut. queritur. sic. s. c.
s. non tū. nūc enim. s. cum non admittitur hereditas cetestō.

placebat. s. ce. l. xii. ta. meo genere. s. nūc successiones
non ce. i. successorum eōm nūc agnatos. eōrum non hec
tepsonā mpsonam. s. nūc cognatas. sic ut. i. sequitur
ff. de suc. c. li. s. quibus. sic ordinem ordinem sen decī
pite ut capi
he celebri
agnatos nec
agnus mor
tuos. q̄ post i
uit. nūc. ut
sequitur. i
ff. si ta. te. i
mi. co. li.
i. nr. mebo
mag. i. non
meo mag.
nos. lo ni
tum. p̄ma
mus. s. mg
reco. cum ta
tis. rō p̄ma
aptum est.
s. suc. eōm
de p̄sonam.
ma nūc me. rō
fis. gradu. s.
agnatorum
. lo tum ami
. i. suc. eōm
successiones
est. n. filius
agnatus
p̄ nepotē
ut. ff. de su
cc. le. filius
q̄nus non
tollitur p
ca. di. sicut
nec ut frēs
ut hic q̄
de li. tu. lm.
q̄ non erat
rectum. ut
ff. de reg. iu
ris. l. equum
est. q. s. de li
be. tu. in fi.
q. i. de cōsen
sum. l. si pe
rem. ac. pa
rent. secus
de reg. ut. s. ti.
. q. em. ma
ter. Quia
autem cōsti
tutio cōe. ff.
de ema. u.
l. fi. fidua
. sic etiam v
nus successo
di in bonis
tuus michi
refno. ul q̄
sic em. ma pos
te cēta fidu
cia. manum
isi sz. i. ema
nata esset sic
ff. q̄n de pe
acco. est. m.

omnes legitimas psonas. i.
puerilem secum descendentē
sine masculum sine femininum
sint gen̄s simili modo. ad ius
successionis. s. lime. ab intestato
nec am fr̄ gradus sint p̄ogatiuam
nec eo seruus excludendus q̄z
sanguinitatis una sicuti germane
non sint ce. Hec. s. adtendum
nre constōi cestumauimus
ut tollatur ambiguitas
nūc cognacōis. i. ut germana succes
sionem ut non solum filii
et filia p̄ q̄am difficillimus. ad
successionem p̄ui sui nocentii
germane cōsanguinee. ul so
roris utrīque filius et filie soli
cet non decernebat. alia psone una
cum bis admittuntur. ut si p̄
mortuo eo qui p̄mus
quidem est filius sine filius
. nunculus. autem sororis su
e. ro. boli simili modo. ab utroz
latere succedunt tam qui
omnes cessant. ul descendente
limo se nemo mittant. s. p̄ ff. ro
ris supstituer non sunt. Hus
semm psonis p̄cedentibus. ad
successionem admittendis cete
gonis remanent p̄mus se
moti. videl. hereditatem non in
stirpes. s. in capita diuidendā
. si plures sint gō. agnatorum
apte. lex. xii. ta. p̄mum uocat.
ita. si ubi gradus sit defuncti. ul
tius sit ffis filius. aut p̄nus
ff. p̄ pocor. letur. q̄p̄ius singu
am numo usq̄ lex. p̄mū noc
ti dubium non est q̄n q̄ sint
ples eius de gō. omnes admittit
nisi q̄ p̄m. ppe explebo gōibus. ideli
ti dubiū no eqlis sit uni gō. g
natorum. p̄mo. ut. ad cos hereditas. p̄
mo. a sig de multo testō feō quis
q̄ decessit p hoc tempus requiritur
quo mortuus est is cuius hec

. l. g. alienacō. Iosen. atus cōsulti. tercull. tē.
Hec sponebat. mp̄re nam cognatos nullo modo
vocabat ut sequitur. masculorum. i. agnatos. ut. s.
ti. i. in p̄m. necessitudinem. i. cognacōm. nam diff cog
ti necessitu. ut. ff. de iustic. et mire. l. fi. filium. quadam
nem sunt cognati ut. i. de iure. co. et mulgo.

ditate ⁊ntur. ¶ Si ꝯ testo quis ꝯ cessit p̄ h̄ p̄ te requm quo ⁊tum cē cepit. Mllo⁹ test̄o h̄z̄em instituim tm tūc cū p̄ intellī quis ꝯ intestatus decessisse ꝯ quidem aliq̄n̄o longo tēpore declaratur in quo tp̄s spāo sepe accidit ut, p̄one mortuo, primus cē inciperit qui morientē testatore non erit. p quem⁹ ¶ placebat ⁊ meo gen sic p̄ipientium h̄z̄ditatum successionem non cē ⁊ q̄ primus p ramus quinta ca que dicī nocatur ad h̄z̄ditatem aut ad h̄z̄ditatem aut ante q̄m ad cat decessit melior minus magis limo nunc seq̄t̄ tel. admittuntur. Que cum p̄tores ⁊ imperfecto cōgentes non in totum sūt ad numdo relinquebant. ⁊ decognatorum ordine eos nocabant ut potte. agnacōnis cessare cessio. ¶ Nos ⁊ mḡ decepti ssimo iuri cupientes mīa cōsulere sānimus q̄ deinde p̄ximatu lorum. autate suggente, ptulimus successionem in agnatorum h̄z̄ditatibus nō cēsentes ꝯ agnatis cē inclusum. nec cum in longo equitem tutelar. ꝑximo gēnis deficiente sequentes succedit. q̄ primo nec optinebat non erat inducto p missū. solimam. nec successionem melio mmus nos. si pensq̄ cōtēta fiona. a filium ul' filiam nepotem ul' neptem. ac deceps cū. ma parūt. ¶ Quo ꝯ cessā cessione omnimodo inducatur cum ma paēcos hūorum semp in te. antur contēta fiona. ⁊ ff. ¶ Ca ꝑl. antiquos non alr̄ optinebat ⁊ ſpūs cōtēta fiducia. pensi

cum m. mmissū. ¶ Desenatus cōsulto tertulliano. tp. mr. ce. xu. tu. ita. ¶ Eto ie vtebat ꝓponebat masculorum ꝑgeniem in successionem ꝯ quip femīm. secus necessitudinem ⁊ iungunt. adeo repellebat ut nec quidem int' inem filium filiam nec ulterius h̄z̄ditatis capiendē cessū daretur. ꝑtores. ꝑtātē cognatorum ⁊ p̄sonas. ad successionem hōr. possonē vñ cognati. accōmodata nocabant. ¶ Hec nūr. ing' tie p̄. emendante sunt. q̄ primo quod diuus claudius. ad solacium hūorum. amissorum legitimam eorum h̄z̄ditatem detulit. ¶ Pter. senatus consulto tertulliano q̄ dam. ad eorum tp̄ribus factum est plenissime detributi successione mr̄i. nō. ⁊ nec ꝯsanguinei est ut mr̄ ingemuatum hūorum nec liberorum nec legitima filiorum filiarum ne admittantur intestatorum mortuorum licet impotate pentis est ut ⁊ cum alieno iuri subiecta est tum sūi cum. ad eam cum sūi subiecta ē tum. ¶ Pferuntur. ⁊ mr̄ liberi fimicti qui sūi sunt qui ne mortuo loco sunt sine p̄mi gō. sī ulterius. ¶ Et filie nec mortue filius nl' filia ꝓponuntur ex cōstitutione mr̄i defuncte. ⁊ nunc nec. ¶ Pter q̄ utrumq̄ nō ⁊ nus nl' p. nus mr̄i. nō ponuntur. ⁊ cum eos ꝯ lo. de h̄z̄ditate agitur. ¶ Fr. ⁊ cō sanguineus tam filius q̄ filie mortue excludebant matrem. sororē. aut consanguinea patre cum mr̄ admittebat. ¶ Si filius esset qui ⁊ fr̄ ul' sororē cōsanguineā mr̄i liberis bonorata fr̄ quidem excludebat matrem. cōsanguineus autem h̄z̄ditatis erat ex equis ptibus fris ⁊ sororis.

.negustie. nō. ut. dicta. augusto. [illegible]. ex. ut. ⁊. ce. fue. h. in. p̄m. ex. ff. quod. quis. ante. l. m. in. p̄m. postea. ⁊ post. l. ex. ta. ip. diuum. cl. nonis. q̄ p̄se. ⁊. tertul. ut. sequuntur. ad. sōrum. sm. ac

p̄ncip. is. ut. ⁊. ce. ex. ti. in. p̄m. ul' die. quod. gen. ra. li. statui. ut. ut. ex. tc. l. hbi. p̄mi. hen. ⁊. est. cōr. ⁊. filioꝝ.

¶ Posteq̄ fue. lo. die. cō. ma. fu. cessit. sicut. n. ma. ter. ut. mi. nut. te. dz. to. ab. inte. ⁊. conseq̄uens. ⁊. habens. ⁊. tres. hūs. filios. non. autem. in. pot. tate. ut. s. de. ad. opē. ⁊. femine. quos. t. tres. hīc. nutrit. ⁊ fitres. gemm. os. pe. nt. fm. to. ut. ff. de. v. sig. ⁊. cm. ca. patrem. ⁊. m. ⁊. nō. dcm. te. roma. no. ne. rem. ali. quis. ex. in. pot. tate. pen. tis. non. manu. mi. nisi. quo. ad. debitum. ex. rint. ⁊. de. mte. long. ob.

pig. hā. l. claudius. ff. de. iniust. iup. ir. te. l. p. eccliā. ff. male. hodie. ut. a. c. ē. ff. ¶ Sororē. admittebat. ⁊ bene. ut. a. c. ē. si. cum. ¶ Liberis. tribo. nl' quatuor. ut. s. ⁊ postea. autem. ¶ Ex codice. quod. est. in. ce. mr. tel. l. u. non. eo. quem. non. vemus. ⁊ primo. ē. remansit. ¶ Neq̄ fortunatum. ⁊ h̄z̄e. ul' non. h̄e. tot. filios. aut. ex. omnia. gra. hoc. decernebat.

hus qui ex mutuo adoptionis quo nomine datur ibi
natural' cū ex sic qui aliquibus ignoratur cognatum ut
ff. e. l. i. & cognacōn. Nam quos bene de ea non hōtur
ut. s. ti. i. & secundum eādē ordinē nam sunt quatuor ar
dines quos retinendi ut ff. si ta. te. mille ce. l. i. exceptis. n. am.
illi inter legitimos numerantur quos s. fres emancipato

adoptiui. Si exheredibus hēdi
limus quidam omittunt hēdita
tem ut mortē ut aliā ce. impe
diti sunt quominus adeant
reliquis qui adierint. accessat
illorum porro qui ante decessē
unt qui ad tempus adeunt hēdes cor
tū ptm. **De cognatorum suc**
post suos hēdes **cessione.**
cos. Si quis autem suos hē
des ptor uocant. q cōstōnes i
suos hēdes quos in locum cognatorum ta
s. dē senatus consulta q̄ mā
creant cōstō, prim os cognatos
uocat ptor qua pte natural' q
cognō spectatur. Nam agnati ca
pite diminuti quinq; nōn ce
hus, pgenti sunt. ce. l. xii. ta. in
testimos non habeantur. Et apte
tor tcio ordine uocantur ceteris
ptis solus tantum modo fra
sororē emancipatus non cō
libus eorum quorum lex mas
ta fiam cum filio integri iure
constitutus uocat qd adhuc i
filio hēditatem sine sororis no
quis tū ptibus. Et cum aliqua
diminucōne qm facile est ce
tpus non constituī cōmodū ob
colligere. Gnatus so. gnatis
inferioris gēdus ex capitis dimi
nucōnem passi non sunt. Hec
os ante pōnt q̄ paul dubio co
gnatis. Nos q̄ quip femininū
sexus psonas ex tertio gēdu pe
nultimatis cognacōne ungimur
tcio gradu, penultimatis nomine
ptor ad successionem uocat.
Sibi quoq; qui ma adoptiua fa
milia sunt adnatura liberum p
cretum habet. item hoc eodem gē
du uocantur. Vulgo quesit
os. nullum hōre agnatum ma
nifestum est. Cum agnacō

si pōt cognacō inter sit. hoc nutē
nullum hēre potest intelligit
eadem rōne nec inter eos posse
unde consanguinei ex eq consa
guinitatis ius pōt est agnacō
nis tantum gē cognati sunt q
quidem omnis sunt cognati. ut ex
omnibus istis ex capite competit
bonorum possō qua permixtas
nomine uocantur cognati.
loco q illud necessario monendi
sumus. agnacōnis quod ic adim
ti aliq ad hēditatem si decimo
gēdu sit sine ce. l. xii. ta. quemadmo
dum ex edicto quo prētor limites hē
dibus datorum se bonorum pos
sōnem pollicetur, permixtas
non nomine hoc solus permit
tit ptor bonorum possom q
usq ad vi. gēdum cognacōnis
sunt. et ex septimo gradu sobri
no sobrinaque nato nata ne.

De gradibus cognacōnis. xxi.

Ex loco necessario e **nunc**
ponere q̄ adhuc gē **nu-**
cognacōnis commentientur quem p
mus admonendi sumus cogna
cōnem aliam sup. aliam
aliam infra aliam certissimo q
gradu. Cognitor est cognacō
pentium inferior est liberorum ex
tissimo finis sororum nepotum
q̄que ne ceteris generantur ex eo
nienter primi. Mater autem
mater et supior quidem quam
ferior cognō capit a primo gra
du. at ex quinto extremissimo mūn
atur. Secundo. Gradu
In primo gē
du est pr̄ nūre infra filius filia
ex eo sup. Avus ava. infra nepos
neptis ex tertio fiat soror
tio sup. Patrus matrona infra p
nepos. pneptis. Ex tertio sororē
re fris ex filius filia ex eodem
patruus. amita. avunculus. mater
tera. Patruus est pr̄s fr. qui

ex proximo gradu ex quo pater ortus est. Ex
ceptis solis tantum modo fratre
sororē emancipatis non cō
libus eorum quorum lex mas
ta fiam cum filio integri iure
constitutus uocat qd adhuc i
filio hēditatem sine sororis no
quis tū ptibus. Et cum aliqua
diminucōne qm facile est ce
tpus non constituī cōmodū ob
colligere. Gnatus so. gnatis
inferioris gēdus ex capitis dimi
nucōnem passi non sunt. Hec
os ante pōnt q̄ paul dubio co
gnatis. Nos q̄ quip femininū
sexus psonas ex tertio gēdu pe
nultimatis cognacōne ungimur
tcio gradu, penultimatis nomine
ptor ad successionem uocat.
Sibi quoq; qui ma adoptiua fa
milia sunt adnatura liberum p
cretum habet. item hoc eodem gē
du uocantur. Vulgo quesit
os. nullum hōre agnatum ma
nifestum est. Cum agnacō

Proximitatis. i. cognacōnis
ptor ante ti
tet hic deinde
ci. nam ex ti
tet ne antiq
non uocantur
ad sectum im
mo ūr quod
ius q ad. v. tm
uocentur: tam
agnati q̄ cognati. ut. ff. de vetā. nu. suc. l. u. & fi. & ita illa
me. astrensibus loquitur bi alius ut die q ti ibi erat
ter ex quinto in quinto gradu et ita sēm narrat.
Ex septimo subaudi qui sunt nata ne. & mum quod
sunt. ibi. in vii. gēdu. xx. multa alia possunt ee ut tollī
ti. l. i. & sectō. item q quare mag. hi nocantur q̄ alii i
vii. gradu. xx. q. hi respiciunt ut ferius lineam tissū
falcem alii omnes supius. ut. ff. vii. h. l. scripto insi.
ab inte. & i. ubi nulla inter agnatos cognatos q̄ dā
sit. p. dicat omnes immixtim sine successōne et sic cōm
gi q̄ hoc iatur. omnes nos ius ad octauum gradum no

ptis succedut ·b?l· tpe·ut·s·dcis sub modica ratione di-
minucõe ut manutenentis sit & necnon
cessantibus filiis ad fr̃egulã quã prius est immu-
ta ·l·c·c· tociens ac integrum capite imminutis
sic ·s· de suc.
cog·l·12· mſi.
plenum ca·l
pp frem et
soroꝛem em
ancipatos
ant·l·c·l·ex
ceptis ·l· ut
pp quos dã
cognitos ·q·
ut ·dgti uo
cantur ut
s·dcis ·dg· su
c·l· hoc ·q· utr̃
pp patrem
qm filium
emancipa
uit ut ·s· dc
li· ·dg· suc·
fi· nepos qui
est mixtꝰ gõu
dgnacõis
pnepos hic
in secto gra
du dgnã cõ
mis· nunc
nlo qui sit
in tertio gdu
cognõmis· p
fertur· mul
cessione ei
quitales lit
dgnatos

Tociens no-
regulam bo
nam ut q
c· cõmun
a dc suc· u
um culo ge
ntes li·l·n·
·l· eos ei
dem q̃m no-
tes cẽ ordi
nes succe
dendi si mi
nores ·q· sup
iores ·dcla
re nement
es· ut manu
dc hꝛdum·
ab inte·m
pam· primo
descendentes
mum finitã
nacentur·
ut·s·dc· hꝛd
ab inte·q·l·
m aut· debꝛ
ab intest·q·
bus cessanti
bꝰ nacmur
ascendente
primo· pꝛ·q
mate; secõ
dmus q· mu
q· sic de nep
sic tñ· ut frẽs ex utroq; parente defuncto communi cum
bus sup iorib⁹ nacentur· q̃uam diciant cum pre
mortuis est m aut· debꝛ· ab int· q· suo cum ascendenti
bꝰ ·ff· de suis q· l. l· n· q· hꝛditas sup iorib⁹ cessantibus
primo fr̃i ex utroq; parente q· soroꝛ ex eorum filii pos ex
pos est in gradu q· ut hic· q· m aut· de hꝛd· ab int· q·
relinquun q· suo nr frẽs q· m aut· ut fra filii· q· l·

tradidimus·ut·s·pꝛ·v·ibꝰ cotinẽ·s· exceptis· quos
excipit·ab eo·quasi·s·diceret·quinimo tradidimus
ut·s·ex suc·cog·l·12· mſi· De successione liberorum·12·

Cum de bo
nis libo
rum qua
ri solet
ut dc libo
rum·ff·de
gra·et pa
·l· hoc est p
mium mis q̃
tuo: enim
sunt· ut· hic
q· bona·q·l·q·
postea q· fi
lia· impime·
·l· sine timore
testi tum pre
ndi· demum
non ali· li-
berum· naturalem ul adop
tiuum· ut·
l· immut· m
chil·l· nullã
fi lo· et siquid
de natiua lib·
·dotem ad
optiuorum
querelã· uso
patꝛ pꝛon·
acquirit·

Queritur si p
tes· fin mis
mꝰ· dicens·
·de fall· imp
nn· libꝰ· nul
lum filium
hꝰs lici
tum et natur
alem· ut·l·q·
pre·dimd
le· mi mea
mꝰ sunt bona
quesita· ut· ff·
de bo· l· l· m·q·
pꝛomis· dim
die bonorum
vire lim· ut
·l· de bo· pos·q·
cum q· p
pro rec̃e soleb
ant· hoc cum
re pretorio·i
nam de pri
non erat du
bium· ut·s·
ieq; interro·q·
pꝛomum· si
totum· natur
ales· q· lim·
dam· si minimi
ti erant ut se
quitur· al· si
ce ta· debuti
cis ut· ff· de ce
ta· non puta
ut· q· m adop
cõne· repelleb

tiq̃nem mittant. ¶ Si aut ex eis fuerint filii
[illegible] ut s. ex pte
fuerint ut s. emancipatos ut s. de hẽ. abite. ¶ emancipatos habeant
libti. debuimus. qui cum hẽdes instituti si se abstinue
runt. ut moti
hẽditati in te
grum restituti
fiunt. dubitur
prono ut succe
dendi. ut ff. de bo.
li. si ex. si filius
omnibo prom
simum quid eo
morente filio qui
quasi est libtus
præponitur pro
prono. ideo sic
ut s. li. i. fi.
¶ Illo nocu
mus. q̃ ante
fres libti q̃ dic
ut s. li. i. fi.
¶ Illo fecerunt. s.
ad certa eos u
nire. libta. mul
quorum pretio
per hẽditatẽ lẽ
tur. ut s. de ẽdi
li. ¶ nisi minus
libtus. non pos
sunt. quia iusta
causa mẽ tutii ch
inf intellexit. que
est sunt. x. m. ut
manutenti. ut cũ
dea p. eo. ¶ causa
quo cum unre mi
llo unre agunt
ut manutent te
nimen. do. ¶ fi.
in fi. ¶ quod si fi
lium emancip
atum pat pre
terat hinc causa
unte cẽ ta. hẽt. bo
norum pos. nõ
i. querelam in
tentã. admitti
prõmus. ¶ hic
large accipi
te in oẽ q̃ p cẽ. ta.
sic. ¶ fatin. heres
aut de filio tunc
constitutione. s.
greca. ante si aut
erat deunte pre
torio. ut s. ¶ ¶ q̃
de causa. conse
quentur. s. quo
ti. relicti. ut ff. de
bo. li. l. un. ¶ fi. cõ
stitutione. s. con
dite. ecle. l. greca
ut ff. de cõ. ec. l.
i. replicatur. pre
ter hoc nisi ecclẽ
di est aliud nec
prõnatus. s. ut
non accipiat ab

che bonorum possõ. ¶ p̃ dece
libto solebant. ad ad excludendo
prõmum naturales libi non so
lum quos impotate mortis tpõe
hẽbat. s. ¶ emancipati q̃ ad op
cõm data si modo ex aliqua pte
scripti erant hẽdes aut pretiti
cẽ ta. bo. po. ptoris edicto pa
erant. nam ex hẽdati nullo mõ
repellebant prõmum. ¶ Per
lege papia. ad. nucta sunt una
prõnorum qui locupletiores
libtos hẽbant cautum est em
ut ex bonis eius qui sexcentorum
centum milium prõmonium
reliquerat q̃ primo loco ẽptres li
bos hẽbat sine his testõ fẽ sui
intestatus mortuus erat iuni
lis ps prõno dẽbatur. ¶ Tertia
cum unum filium filiam ue
reliquerit hẽdem libertus pri
te ps dum dia prõno debebat
at si nullo filio filia ue nãli
intestatus decessisset cum du
os duas ue hẽdes reliquerat.
tertia ps debebatur prõno si
tres reliquerat repellebatur
prõmus. ¶ Set nra cõstõ q̃ p
omnium uocõne lingua gre
ca compendioso tẽtu ubito
composuimus ita hĩ eis diffi
nit ut si quidem libtus ul libti
minores centenariis sint. i.
minus centum aureis sint
sibam sic enim legis papie sum
mam ut ẽptati sumus ut. p
mille sestertiis unus aureus q̃
putetur nullum locum hãt
prõmus in eorum successionẽ
si intestatis ti fecerint sin aut
intestati decesserint nullo relic
to libtorum tunc prõmo prõ
natus ius q̃ erat. ex. l. xii. ta. in
tegrum reseruatur. ¶ Summa
tores uo centenariis sint si hẽ
des suos ul possores bonorum

libos hãnt sũ unum sũ ples
ue unusquisq; sexus ul gradus. ad
eos successionem pertinere uo
luimus omnibo prõnis una
cum sua pgenie semotis.
¶ Cum autem sine libis decesse
rint si quis intestati adomnẽ
hẽditatem prõnos prõnas q̃
ue admittit. ¶ Illo testin q̃ de
fecerint prõnos prõnas ue ptierit
cum nullos libos hãnt. ul hã
tes eos ex hẽdauerint. ul mi sũ a
uus maternus eos ptinent ita
ut non possint. argin mollia
osa eorum testamenta ne ea cõ
stõne p bonorum possionem sẽ
tabulas non diuidam ut am
tea. s. etiam p tem bonorum li
bti prõm prõne ue conseq̃tur
ut q̃ dece eis ex cõstitutione mea
repletur. ¶ Si quis minus tua
ptem bonorum suorum libt
ul libta eis reliquerit ita sine
honere ut in libis libtine ex q̃
pte legata pstentur ul fideicom
missa. s. ad eos hẽdes hoc homis
redundaret. s. multis autem a
lius aliis ob impetranda constitu
ne congregatis quos necessos ex
ad hoc uiros disponam pspecta
ut tam prõm prõne q̃ q̃ libie
orum nece nonq̃ ex tribus so. li
te uenerint usq; ad v. ẽ. dum ad
successionem libtorum uocent
sic ex ea constitutione intelligen
dum est ut si eiusdem prõm prõ
ne ue duorum duarum ne plu
rium ne sint libi qui primo lo
co ad libti seu libte uocentur si
ex successionem q̃ capita non in
stirpes dumtaxat successio cõ
modo in his quidem fere latẽ
uenimus fuisse penẽ
consonantia una in gemuntia
tis ul libtatis fecimus insuc
cessionibo. ¶ De hẽdibus libti

libi ut ff. de bo. li. si. p. ex. q. si ex testo. ¶ nisi. ad
mittatur. mum quando filius tui nepotis ipius prõm. uel
i. ipe tui nepos admittetur uti etur quod non q̃ hic die
usq; ad quantum ẽ dum si quis tamen nelit ex ẽ. ip
se inducat. quia omnes descendentes sui pris loco succe
dunt. ut s. de hẽd. ab int. ¶ Cum filius q̃m aut. tel hẽ
dunt. ut s. de hẽd. ab int. ¶ i. uocentur pmam constitutionem licet olim p
bo. pos. tam q̃ ex familia uocarentur. ut. i. de bo. pos. ¶ q̃
quinto. in capita. cum eodem ẽ ou plures inueniuntur
al primus nepotem ex ffe excludit ut ff. de bo. li. l. si libti
¶ si libtus. ¶ Eodem modo uenimus. s. prõnos ipius fe

De bonorum possessionibus.

14

¶ Secta quam sm ta-
sic. ff. si tabule testa-
men. nul. ce. l. j. item cū q̄s
testamento scripti. al' sm
mum q̄ pacōem
ut. c. de p̄ter. l. fi. ff.
cat. sic ff. si. ta. te.
mulie. ce. l. j. ¶ Et
¶ Et primo. s. inte-
gris que ab intesta
to deferuntur: et
nō. hunc ordinē
quē sequitur. n
cessō finisse. set non
mō obstamdo. ut.
l. sequitur. comm
muntur. ut. s. de
hered. abin. & cōma
pati. vnde libi
quo erit cū filio
cū manipato mo-
rtuo. xij. hēt p̄. bo.
pos. vnde parent
es. ul' vnde libi.
utiliter: cum equa
tione potest p̄cm
ad hēditatem filiū
ut. ff. de inoff. te.
l. nam q̄si pecūiā
ff. vn de li. l. septo
hēdi. ul' de ce. vn de
le. cum semp cēti
fiducia cum cōma
nerpt. ut. s. de li-
ag. suc. ¶. fi. item
mumq̄ filio.
m bonis mīs dā
bo. bo. pos. p̄. non
ut. c. de fūis q̄ le-
gi. fi. item mymq̄
m. alius ultiorib⁹
cēlinei descendēti
ti sup̄stēs fuāt.
sultia filios. sic
cum nō incidāt in fe
roziores hēdes
antur. ut. ff. de v.
sig. libōrum.
Secō legitimos.
l. agnati. q̄ueo
ad. l. loco sūt. ut
s. de leg. suc. ¶.
l. q. hoc ei ff. vn
le. l. n. ¶ hoc si q̄m.

¶ Secō. mumissor. s. q̄ filiam emebat filiam. apte q̄ postea u
manumittebat. nam ille fiebat olim em. ma pacō. ut. s.
cum bo. mis. pa. po. fol. c. p̄. ul' inclus. ut. l. c. q̄ que aut
quinto. p̄mo. cum
vnde cog. li. ¶ Quinto similia. que debatur p̄ono
libro. ¶ Sexto tm. ce. testato sequens debatur eidem libro
¶ Septimo. cognatis. ce. testō. s. m. q̄s dam ul' dic q̄ simile. l. l
Quam. ff. de bo. q̄ fur. fac. l. ij. c. q̄ cum q̄
ut. ff. de bo. q̄. sigm. p̄mmia. cō. ff. simile. l. ij. c. q̄ cum q̄
ta. de suc. li. c. multis sequēti p̄ono. ¶ Octauo cognatis
q̄ cum emebat filiam. p̄ce q̄ postea u
uxorem duxerat. ut. s. de bo. q̄ fur. fac. l. ij. c. q̄ cum q̄

nicat. si quem ota quoq; bonoz
possone ad eos hēditas p̄mat. ¶ Quoq; aūs p̄tor solus no
cat. ad hēditatem hēdes quoq; ipo
iure non sunt nam p̄tor hēdem
facere non pot. p lege. n. tm ul'
p̄similem mus constitui cōm hē
des fiunt ac iuti p senatus cōsul
ta. q̄ constitūcōnes p̄ma pals
sam eis dat p̄tor bonoz̄m p̄
ssonem loco hēd' constituunt⁹
nicantur bonoz̄m possores.
Adhuc. s. filios q̄ p̄les. g. dus p
tor facit m bonoz̄m possōm b
andis dum ad agebat neq⁹
sine successione moriatur. na
ugustissim. s. imb⁹ constitu
tum p legem. xii. ta. papiemā
num hēditatum p̄tor eclono q
equo dilatauit. ¶ Sunt aūt
bonoz̄m possones ecclesiō q̄
hec prima q̄ hibis p̄tius dat
uocatur. q. ce tabulas. ¶ Secūda est
q̄ omnib⁹ ce septis hēdib⁹ p̄tor
pollicetur. q. uocatur fm. ta-
tuti. q. cum ceteris primus locat
est ad intestatos tam sitim facit
p̄mo loco suis hēdib⁹ mbis
qne cō p̄toris int suos cōmu
antur aūt bonoz̄m possonem q̄
uocatur vnde hibi. si olim is hēdi
tio dece. p̄sone. s. qua ce. ne o ma
mumissor p̄ferebat. ¶ Sunt aūt
e. p̄sone hec p̄mi. mus. ama
ta. p̄m q̄m mimi te filius fi
lia nepos neptis tam ce filio q̄ ce
filia. si soror sine consanguine
i sine vtim. ¶ Quarto cognat
primus. ¶ Quinto q̄ ce similia
a. ¶ Sexto tam p̄mo q̄ p̄one
libis que coz̄m q̄ p̄cedūt. ¶ Se
ptimo uxor et uxoi. ¶ Octauo
cognatis manumissoris. ¶ Ce-
ces quidem p̄toria introducit
ut ceco. mo bonoz̄m. q. ce. ut. s. de
p̄tor. missum est. s. ut is cui bo

mbo omnia coniugentes. ce. ta. q̄
q̄ mtabulas bonoz̄m possones
admittimus. ut potencias cō
stitutas nec non ab intestato vi
libi vnde liberi bonoz̄m posso
nes. ¶ Que autem in p̄toris e
cō quinto loco posita fiat. ibi
unde de ce p̄sone cum p̄to. p̄posito
et cō pendioso sermone sup. q̄
am ostendimus. ¶ Cum em
p̄fata bonoz̄ possio de ce p̄sona
p̄ponebat ce. ne o manumissoris
ma constitūcō q̄m de eem. ma pa
cōne liberorum femina omnib⁹
p̄entib⁹ eisdem q̄s manumisso
ribus fiducia ce. ta manumissione
facē dedit. ut p̄a manumissio e
oz̄m bm se hēat primi legium
assignacia fiat p̄dca bonoz̄m
possio. ¶ Ablata g̃ p̄fata q̄nta hōz̄
possone ingenuum eius sertam a
nte bonoz̄m possonem redun
q̄ntam feminis q̄ p̄tor, primis
cognatis pollicetur. ¶ Cum aūt a
septimo loco fuerint bonoz̄m po
sso tanq̄ extraneis et octauo
unde libi p̄om p̄one ne q̄p̄en
tes eoz̄m utriusq; p̄stitūcō
nem mām q̄m tenere p̄onati
feminis p̄ntis cui cognatum⁹
sum enim adsimilitudinem em
successionis ingenuoz̄m libtino
rum successionem ei posumus q̄
uis. s. q̄ntum tm modo g̃nium
coartauimus ut sit aliqua mē
ngenuoz̄ libtinoz̄ dōa sufficiat ei
tam ce. ta. hōz̄. po. posso. q̄ vnde le
gitimi q̄ unde cognati ce. q̄ bo. po
ssint sua. s. uendicare omni sem
pulosita te. q̄ ce. tabili ero. re
duarum ut. s. um hōz̄um possōm
resoluta. ¶ Septimo bonoz̄m
possonem que unde mr. q̄ ueo
. appellatur: et nono loco mē ce te
hōz̄. po. posita fuerat q̄nto ingo
re filiam mus. q. ad eo. re. loco. s. certo

¶ Certo p̄mo. q̄. p̄mo. agnati p̄om uocantur q̄m ipi p̄om
ne. hic ordinem ce. s. inat non q̄. succedi. de eo de bat. ut
ero. malus casibo imuentur. ¶ Septimo uxori. l. ce. si
ente parente ul' parentela. fisco ecclso ut. c. vnde vir
nē. l. i. ¶ Ce
quintem. s. su
dicta. bo. pos.
anno sum. l. fi.
cum. constitu
cōm bo. quor
man sciunt
greco. necce
rias. s. utiles
sic. ff. de off.
l. i. m p̄m.
¶ Que autem
co. s. cōmu
is. bo. pos. ce
sto. q. ab inte
to. posita. v
e. p̄sone, m
iussori
ce posicōne.
s. c. tuo ul'
quod ce ne
m. manumis
est ipe p̄
non contra
fiducia em
apat si quo
quare si bi
p̄fertur.
ne intelli
ut patre
em ma pa
nepotem p
it ut si pe p̄
ma pati
nemuntur
re p̄sone. q
eum p̄ced
constitūcō
cum. ma. li.
m. manumis
bo. i. cum. ma
toribo. fidu
i. salno ut
ceedendi.
iussoris ce
q̄digno. re
cōn loco se
bent. q. est
qui. p̄mi
commo
es ino p̄
ut. c. de
ff. de. aq
. l. i. c.
e. de of.

uum. l. p̄cōris. ¶ De cum. benefico secto pom. et hoc dic
lata de ma. emancipatas. ut. s. c. c. q cum q. ¶ Septimo
ducerunt. ut. ff. ut. ce. l. q̄se. cō. l. i. i. ut de tut. s. bo. pos. ma
duo ce necessa. ut. h bo. pos. competat. s. quod lege cincatur
ut. bo. pos. detur. q quod de iure cum non possit succe
competit vnde legitimi ut. ff. vn. le. l. m. ff. ut. ce. l.
cō. l. i. c. c. fi. ¶ Nouissime lege. pomit quidam ce
plum ce. testo. ut. c. de mo. te. l. m. c. fi. tue. consulto. s. o
ffeui. ut. ff. vnde le. l. n. in p̄m. c. fi. nam ei dat. bo
ibi non succedebant de iure cum. ut. s. ad tui. imp
de ergo h dam. ut. ff. vnde le. l. m. constitūcōne. pomp
emplum. s. de. l. g. suc. c. hoc q. de. ce. ma. li. l. fi. ff

ba. cum lege non cauet. cis cum bo. pos. ante habent on
lim ut. ff. de le. i. m. potest dica. tñ. quod ibi ꝺ̄ nuda
maxime ull' necessitas si aliqua nona cõsuetudo
fieret. que daret. bo. pos. cui tantum. hec septima. i. cui
manum. nõ.
duobus modis
dica. bo. pos. cui
cui. qui a. ge
ut hic. item q̄
non tribuit
ut carbonia
si uult mutari
in pos. illa
que datur gra
noscendi lites
que sine cic cg
nõne tantum
ut. ff. de ca. cui
i. m. e. cic. sed
ren. impositi
i. ubi cum q̄
in edum. sed m
of. te. pup. q.
at ille cum cic
cognõne. ut. ff.
de bo. pos. i. m. e
si q cui. quis q
to. mbo. pos. fi.
n. e. dies q̄. in
bonorum.

Cum igitur plu
res. quia. x. q̄
sce rem. ascen
nt ordinare.
ut. s. e. e. ad b.
sq̄. ad. septim
i. dispositi. ali
o modo in cui
q̄n de q̄ com
petit. ut dicam
s. e. e. secto. di
fferuntur. sic ff.
de suc. e. l. i. s.
Liberis. ñ. ali bo
rem. ia patris q
m. mi pariti bo
ut. ff. de suc. e. l.
i. s. fi. spacium. i
m bonorem. sui
gumf. mino
nom dicitur
co. ad edicti cum
nelint. ad. ppa. i
bona uenñ. int
ff. de suc. e. l.
i. s. Lingua. q. ff.
de li. i. post. l. mili
tis. decreuit. pte
cum non peten
cum. accrescit
petentibus ut. e.
q̄n non pe. pars
ac. l. i. successio
o. hoc intelligi
cognatis. sed me
agnatos. suc. e. lo
cum non habent.
set hodie inutile
locum hꝫ. ut. s.
de suc. ab intes
e. pl. accipiunt. pol

cum ponimus. Decima vo re
ti bonorum possõe que cent. usq̄
cognati. m. emissoris pp cis
en. natus. nisi ꝺ̄ lata septimã
bonorum possones ordinare
p̄. manent suo ingore pollente
septima. q̄. cum secuta q̄n optim
a rõne ptores introduxerunt
nouissime enim permittitur e
cclo bus q̄ bonorum possõ quib
ut datur lege ul senatus consulto
ul cõstõne cõprehensum est q̄
ns bonorum possombus que ab
intestato uenirent nec hu que
ex testamento sunt prete. stab
uli cõ comuniuit. ut. s. q̄ ultimum
q̄ ex ordinarium. minimum
put res exigit. accõmodauit q
licet hus qui ex lege bo. senatus
consulto q̄ constituũ bo. pos
apum ex nouo cõ ul ex testõ ul
ab intestato uenirent. Cum g̃
plures spes successionum pre
tor introduxisset. cui. s. post ordine
dispositisset. q̄ minima qua q̄s
successioms sepe plures ex testi
dis pari gradu psone in accõne
creditorum differuntur. sibi sent
quos conuenirent. que fiscale in
possõe. bonorum defuncti u
inuitantur. accommodo s. cõsulẽt
ideo petende bonorum possõ
nis. etiam tpe pstituti libris. Nec
q̄ q̄ pentibus tam. ad optimus q̄
naturalibus impetrat bonorum
possõe. autem in spacium cui
is centum dierum decreuit. sibi u
ti. ꝺ̄ tpe aliquis bonorum possõ
nem non petierit. eiusdem gꝺ
psonis. accrescit ul si nemo sit
te inceps. cui. s. p̄ de bonorum
possõnem ex successorio edicto po
lliceatur. ac sibi q̄n precedat edicto
mum edicto non cedit. Si quis sibi
delatam. s. bonorum possõnem
repudiauit. ꝺ̄ quo usq; tpis bo. pos.

pstitutum decessit. q̄ exspectatio
is statim edicti edicto. ad
ttuntur. Impetrandi autem
bonorum possõe dies utiles si
guli constãntur. si ignorantio re
ris. principes q̄dam decreuerunt neq̄s ob petendam
bonorum possõe cuiret. si quidã
q̄ modo si. ad mittendi eam u
sus dictum int̃ statuta tempo
ra destitit plenum ius earum ha
beat. Acquisitõne per
arrogatiõnem. Alius regis com. ex
gressus primi sitatem suc
cessio que ex lege. ex. ta. ex pto
ris edicto. si eo ex quo consensit
receptum est. introducta edicto
eum ea pe similia. si se ma
rrogacõm duit omnes res eius
corporales. q̄ incorporales que ex
ei debite sunt arrogatori. ante
quidem pleno iure acquirebãt
exceptis his que capitis dimi
nucõm patiunt quales sunt op
arum obligatio ex his bonis ei
pstare de q̄ usufructu cõstituto
q̄ eum usus fructus his bonis. nisi
eam imminutam. ut ii capitis di
minucõe. minima cos tollu
nã constitio phibuit. Nunc au
tem ex. acquisitõm que per
arrogacõm fiebant eo artissimus
adsimilitudinem naturalium
patrum. nichil q̄ eum aliud
nisi tñ modo usufructus tam
naturalibus pãbus q̄ adoptiuis
filios similiter acquiritur. i
his rebus que ex tempore secuit filius
obtinuit dominio ex integ
re. Morituo autem fi
lio arrogato mox optimates tam
ilia. q̄ communium eius. ad arro
gatorem patrem debitum nisi sit
psone que ex eadem cõstõne pat
rem in his que acquiri non
possunt. intercedunt. Ex ex

petendi autem. ex. ff. de bo. pos. l. p. fi. ob petendi
tum. erat enim al'
ex illis que ex edicto
mortui pretoris
competebant. hoc
non erat necessarium
ut. ff. de bo. pos. l. m.
e. si nemo. al' decre
talis que a pretore
re uno tenentur
q̄ olim sollempni
te. hodie sufficiat
quocumq; modo
dicat se velle ag
noscere. que nũ
dicat. al. dicit pot. q̄
mmodicus p̄sen
tia agnoscatur ut
hic q̄ ut. e. q̄n ad
mitt. ad bo. pos.
l. pte. ffi. item mi
quod hodie bo. pos.
locum hꝫ. sicut
et cas. ponere q̄s
pot. et ex. t. est. nec
cessaria q̄ filio emã
cipato q̄ pronepoti ex
nepte ut. si nec
tia mi. ut olim
alie ut olim non
erant necessarie. sicut
hodie. eis tñ uti po
ssimus. ut ex. aut
agnatis ul' cognatis
cum nominis mod
successionis sit m
mentis ut. s. de hõ.
dum. ab. m. ptotũ
iudicium. cõsm
quorum q̄ iudice.

Acquisitõne per
arrogacõm. ex
Alius gressus primi
cessio. ut. ff. p
bono. l. ex ede. q̄ soli
tas. quod consen
sit. s. arrogantis et
arrogati. omnes q
q̄ filii. ut. s. de ad
opt. e. p. ante. q̄
. iure uetere per ea
bi. s. minimam. ma
dimodo se m. arrog
acõm. m. e. di. pa
tiuntur. ut. s. de ei. di
e. minimam. adopani
bor intelligere de op
is que alibertus de
bentur. non tñ se
unt. ad hereditem ex
neum ut sunt ob
sequiales quem
faciendo consistit
s. assurgere q̄ simili
. ut. e. de o. li. l. habi
to. infabricalibo me
tio. ut. ff. de o. li. si

optimum michi. ꝺ̄ si ex duxerit iste arrogatus opus. alienus. ma
iste arrogatori queruntur. q̄ usq; ad cõsti. nus fuerit extendi. quod
quis pãgina cõm consequuntur. q̄ hodie est. ut. i. e. s. mortuo. ut
inus peteret. ibo. pos. petit. m. am si ante petitam tam. ad arrogato
sed decerit. ꝺ̄ si iam petat. ut. ff. vi ex. l. fi. q̄ ex. ta. l. m. e. si em
ancipatus. constituto. e. de cursu. ff. l. cor. ruptom. Nunc. ut. ad
iustitur ei quod sui p̄a dicit. quod omnes res acquirebãt arro
gantis. que p arrogacõm. ad uentitias. peruentum. uti in aduen
titias tñ usus fr. q̄. ut. e. de bo. que li. cum. ex Mortuo ne
psone. ut descendentes ex filio arrogato. ut. e. communia de lega
l. fi. si est cõstitũ ex. q̄ fit. si men cõ item si hic arrogat' ex tempore
pubes decederet. admittentur. ialu ex hac pte cõne ut. ff. de ad. p. no

mo. tis cā ne tr̄ qucatū
utrum unfiniam cōtrozū
an non fcīm fut to arco velunt
adoia ś bona m audiendū fī
mag̃ eſt ut audiri debeant
ſi deſicant vba conſtitucō
mſ. ¶ Cum multas diuſi
ones hūmodi cōſtōm de ce
pſpeamuſ lata eſt. mob ple
niſſima cōſtōm q̄ multe ſpe
ſunt collate quibus ut hūſu
ceſſionſ plenſſimum eſte
ffectum quas ceſſi collata
one conſtōmſ pot quiſq; co
gnoſce. **De ſucceſſionibus bo
rum que fiebāt p bonorum
cōm̄ ſenatus cōſul. diuiſi
onem. xx et ceteris mun.**

¶ Sunt mite p̄cām ſucce
ſſionem olim p̄uiſi
ſe. ſalue ſucceſſionel qua
l' fiunt bonorum emp̄cō que
de bonis debitoꝝ ſuis vendi
p̄mittat ambages fiat in
troducta ꝑtunc locum habeat
q̄ſi iudicia ordinaria muſ
ſuerunt. ¶ Quam ex ordina
rius iudex poſſitas uſq; ē
ideo cum ꝑ ipſe ordinarius iu
dicis q̄ bonorum vendicōe
expleuerunt q̄ tm̄ tum mī
creditoribus detur offō iudica
bona poſſideāt q̄ put eis uti
le uiſum eſt ea diſponere q̄
relationibus dēgeſtorum lib
rīs p̄ſecauſ apparebit. ¶ Erat
q̄ ex ſenatuſ conſulto cl. mo
uimo mſ. abil' p̄mu ſtitē
acquiſcao cum lilia mulie
ſiuli amore bachata ꝑ am
lubitatem p̄ſenatus conſulti
mittebat q̄ cum lubitate ſb. m
q̄ indignum miſt p̄bus et
caſtimantes q̄ amā cunctate
delen quon uſen miſ oigeſti
ceſſim. **De obligacōnibus.**

Tunc tiſe annus. ꝺ ob
ligōnel obligō eſt u
ſi uinculum quo de ēcitate
ſtringimur alicuius rei ſolu
ende ul' q̄ fā fm̄ cuiuſuſ
rum obligōnum. ſ. omniū
ſumma diuiſio in duo gen
era deducatur. nam q̄ aut a
ctiones ſunt aut pretorie
ones ſunt que aut legibus cō
ſtitute. aut ēte ure cuiuſq;
p̄bite ſunt. ¶ Pretorie ſunt
quas pretor de ſua iurisdōne
cōſtituit que q̄ honorarie no
cantur. ¶ Sequens diuiſio
in quatuor ſpes deducitur.
aut enim ex contractu ſunt
aut q̄ ex ēctu. aut ex male
ficio. aut q̄ ex maleficio.
¶ Prius eſt ut de his que ex
contractu ſunt diſpiciamus.
¶ Earum eque quatuor ſpes
ſunt aut enim re ꝙ hūtur.
aut verbis aut litteris. aut con
ſenſu de quibus ſingule diſpu
tandum eſt. **Earum modis re
contrahitur obligacō. xx**
¶ Re ēcahitur obligacō xx
cum quis numos aut cēte
res alienas ita accipit ut eiusdē
generis et qualitatis reddantur. unde q̄ mu
tuum appellatum eſt quia ex me tibi fiat. ex eo autem ēctu nasci
tur actō que nascitur ex eo
dēcto. ¶ Is quoq; qui non de
bitum accepit ab eo q̄ per er

Item ſi ſeruus communis duobus heredibus inſtitutis iuſſus fuerit rationes reddere et ſtipulatus ſit ſibi dari, quod cuique eorum adquisitum fuerit, ſi ſeruus ante aditam hereditatem rationes reddiderit, ſtipulatio ad neminem pertinebit, quia ſtipulatio ſine domino facta eſt: ſi uero poſt aditam hereditatem, pro parte dimidia ad unumquemque heredum pertinebit. Si ſeruus communis duobus heredibus inſtitutis iuſſus fuerit rationes reddere et ſtipulatus ſit ſibi dari, quod cuique eorum adquisitum fuerit, ſi ſeruus ante aditam hereditatem rationes reddiderit, ſtipulatio ad neminem pertinebit, quia ſtipulatio ſine domino facta eſt: ſi uero poſt aditam hereditatem, pro parte dimidia ad unumquemque heredum pertinebit.

Statuo

mmutuo sit exigitur ut ff. de l. i. l. plane. c. h. ac.

Et q̃z mater cum q̃z eodem est. no indigz ca ut. ar. ff. si cum pet. qui mutuo s. cum accepit eius do. c. ꝓposito ut aliud reddat ut ff. si. c. pet. l. n. m. p. q̃ qualitatis. i. bonitatis q̃ tu cre. tempꝰ p̃stitit mutuo agi ut. ff. fle. pet. cum quo. unde. quia fit accipiens mutuum fiat cõ pensatio ut hic ff. si. c. pe. l. n. c. p̃llatis q̃ no q̃z rebꝰ restitue no cum. q. nomina ꝑcent. c. eo sonantibꝰ ut. s. de con. c. est. aliud q̃ nõ recõgnoscam mutuum tribus modꝰ. ut. nõ. ff. si. cum. pet. l. n. c. conditõ. c. eti. sal. que de mutuo tantumque. p̃llatur. aquibꝰ cum. si. cum. pet. ut. ff. de. cõd. ti. cum. l. i. si. hoc. q. conditõ. c. eti. cum mutuo sal. dicitur. est. q. alia gen. sal. quatur. ecommu. ci. ecommu. c. ti. eequo. cum ꝓtatur ut. ff. c. l. c. ti. conditõ. in pan. si. tum. quin. h. c. ti. conditõ. cum. adhuc esse quam diu. q. ut. non ut. ff. si quis. i. mu. no. non. ꝓ. c. s. nos diximus. q. si. q. c. l. d. mẽti. die. l. c. ti. conditõ. queratur. ad. tẽ. q. est. metum. vel. do. q. l. pa. fide. sit. mẽtum. c. tificet. ti. punctum. ut. i. de. c. c. q. cum. re. scai. si. non. sit. q. ma. q. mutuo. nõ. c. nsi. ci. q. ff. de. ꝛ. ob. b. l. q. ꝓ. ff. de. rebus. si. quis. ab. alio. c. ꝓ. ac.

Et quoz ꝓ errorem. p. si. ce. cta. fla. ut. ff. de. cõdi. indebi. l. i. ff. de. regul. ut. l. annus. ꝓ. errorem. ce. relic. ff. ac. ig. cum quis. accõ. i. conditõ. ti. debiti. que. tur. ꝓ. mutuo. fit. accepta. ut. ff. c. l. si. mutuo. pa. s. ff. de. rei. vin. l. si. quis. a. te. ff. de. cõdi. ob. c. l. si. quis. a. te. ff. de. cõdi. ob. c. l. si. quis. a. te. ff. de. cõdi. ob. c

¶ De verborum obligationibus

De duob reis pmittendi et stipulandi. 122. 123.

De stipulacõe hoium. 122

De duob reis stipulandi et pmittendi. 123.

Si autem cum filio placone co
mmetur omnimodo pso
na stipulantis continet
ueniri si seruus suus sti
puletur ut sibi ire agere
ucetur ire cum tu, pbibi
non ox nō ↄmmittis ea.
Seruus communis stipla
co unicuq; dominorum
ppoꝛcōne dominꝰ adqui
rit insolidum eorum uel
si aut nominatim cui co
rum stipulatus est tunc
eni solo eidoquiruntur q
si unus communis stipulat
ꝰ aliis extraneis adqui
ri non pot insolidum alii
adquiruntur neiuti si res
q̄ dam stipulatus est unus
communis. **de diuisione**
stipłomum. xxx mum

Stipulationum alie
sunt iudiciales a
lie pretorie alie communa
les alie communes tu
pretorie q̄ iudiciales. iu
diciales sunt dum taxat
que a mero iudicis officio
pficiscuntur neiuti tuto
lo cauco uel tutele pseq̄to
no qui infigit est tuitui
tuendo ne pecio. Pretori
e sunt que a mero pretoꝛ
is officio. pficiscuntur
neiuti dampni infecti
cauco uel legatoꝛum.

Pretoꝛias autem stipulationes
hic exequamur ꝛ ut in bonis
continentur ꝛ edilicias.
nam edilicie a pretoꝛi
ni foꝛo ueniunt. Com
munes aut sunt que ex
communi causa oꝛiuntur ꝑ
contrariam rem quam
totidem sunt genera quot
pene dicimus rerum ē hē
tium. Communes
sunt stipulationes neiuti
rem saluam foꝛe pupil
li nam a pretoꝛe uel re
saluam foꝛe pupillo cum
a tutoꝛibus uel si alteꝛi
us res ex pedum non pot uel
tutoꝛe stipulando. **de mutu**
lis stipłombus. xxx xxx.

Mutuis res que pon
dere numero uel mē
sura constant. ueluti
stipulationem mutue pot
sine illa mobilis sine i
mobilis fit. fit autem si quis rem
que in rerum natura nō
est. aut ea non potest dari
stipulatus sit. neiuti si tic
him qui moꝛtuus est q̄ in
ea ꝛe dare debuit. aut si pot
tunum qui ex non pot.
mutilis erit stipulando. Ite
mus est si rem sacram. aut
religiosam q̄ humanam

ut. ꝑ sat fiet. rem pupilli saluam fore. dicetur pretoꝛia pot nō adiri uide
principalis ut cauco de illa instituatur si aliqua de ea iudicium ei pu
pillus non habituro eam potest petere coram iudice quidecquo
tutoꝛem ex cessu suo fac instituo
ni cauconem rem pupilli saluam fore
ta oꝛiundicatum ut quidam dici
illam ex com. re. ni. lu. ex cōue
nia qua instituatur. ꝑ penatoꝛe
actoꝛis qua a penatoꝛe
ri. ut. ff. de peure. l. pompō. ꝑ fi
lius. qui ill. alia ratione oꝛ cōmo
neluti cum penatoꝛio nomine
commenit uidere ex officio suo oꝛ
dare. ut cauco rem. ra. ha. instituatur. tunc est iudicatus. pretoꝛ
ius est qui quis primus in q̄ri pos
nit stet rem. ra. ha. modo uolo q̄
primitatur. sic prima pars ppe
stipulationum in duo ad pretoꝛem
ut ipse instituatur. hoc est cōmis
salia qui ex ea stipuloꝛ. nam ex con
uencionali si fiat ex iudicium ex
conuencione. ut. ff. re. ra. ha. l. in
tro. ut iudicatum instituatur.
penatoꝛem cum dubium fu
erit. an heat ratum. ut ex
de peun. l. i. ex. de sat. nec tu. ha. il
l. non posset reus excipi. q. nō
admittetur. ff. de sat. cau. ex ple.
lu. dat ex communem. q. ꝑ pau
ci qua instituntur. non solum
ut ff. de peun. non solum. ex si stat
q. rem rus q. ff. al. pom p. al. si
ex functus. pretoꝛe. ꝑ eam hic po
nitur pretoꝛe ut spes oppositu
iudicatu q. ff. de pto. stipl. l. i.
prin. ponitur genus. ꝑ preto
ris. iurisdictio. accipitur iudica
tum. ꝑ iudicio. ꝑ iudice. int. ff.
mi. luqui. ac. Iudiciales. ꝑ
stipulationes. do lo. ut si ago pi
gnoꝛ. ꝛ. ues ne seruitutes do lo
petitiones ut ino rei aliquo le
ri. ut. ff. de pig. act. editoꝛ item
si rei. ne. ꝑ pre qui usucepit
tam in tem cōtest. eam este do lo ne
alienauerit. ut in quinquennium fini
ut. ff. de rei. uen. si post. ff. mi.
si. paru. ex. plu. al. ff. ac. pseq̄ndo
ut si merum ut dolo malo ame.
abstulisti furtum q̄ postea pe
tis eius de eo pseq̄to ut eius
pecō restituendo. ut. ff. q. metus
ca. sicut de ex. pe. ex. q. si homo. ite
qui agit. recipitoꝛia monebit
furtum si q̄ deb. re. ex. ff. si non sic ꝑ
ase. ut. ff. de edil. edic. redhibe. ex. ff.
sic. ff. de cond. ca. da. si pecuniam. ex. plu. ne. pul. ac. Pretoꝛie. ꝛ stipu
lationes. amero. i. puro sic ex non iudicis officio. i. tale quale est stipu
latio cum ita stipulatur. ac. infecti. ut. ff. de damno infecto. pretoꝛ. ut. ex qui
qui de alio respectu pretoꝛia illa. ꝛ que ab imperio exigitur siue sit pre
toꝛia institutione cuiuscunq; moduo instituta ex eo. ꝛ. ex
pretoꝛe cum probatur. ut. ff. de. v. sig. l. is autem sententiam exponendi pretoꝛis
iudiciales. q. communes. communes pretoꝛie institutiones. quia accipit. ff.
de. ꝑ. ti. l. i. sic est de ad oꝛe. ut. ff. de. ad oꝛe. l. ii. legatoꝛum. ut. ff. ut. le
gatoꝛum ex. q. no. ca. l. i. i. ꝛ. edilicie. stipulationes. ac. edilicie. ut. si animal
tibi uendito de manci emptoꝛe de eo. ut. ff. de edil. edic. l. ita. ꝛ. uenditoꝛ
cum edilesdant exceptiones. ut. s. de iure. ha. ꝑ. ponebant. ꝛ. que erat
intelligibile difficile est pretoꝛias iudiciales. cum ꝑ. ti. accipitur pretoꝛia
iudicialis. ꝛ. de. q. pretoꝛia. a pretoꝛe mortuo modicta est. ꝛ iudicia. l.
a iureconsultis. aliis item in pretoꝛia iudicem est iudicem ob hoc pin
cipaliter. ad oꝛe. ꝛ. in iudicia. ut pse cōsequi eam. ut. p. ex. ꝛ. ff. cum
placet iudicialem. ꝛ agere sunt pretorium corpus iuris. ꝛ pretoꝛe licet qui
dam ꝛ agere complexe tñ simul in uno. ti. ut. ff. de pto. stipl. l. i. ꝛ. potest
notare q. ꝛ. tam differentia. ad. ut. nō. ff. de. v. ob. l. a. ex. Communes
pene. ꝛ. de. dicat pene. ex. in quibus dam uale. aliis certis ut uendito de
libo hominem. ꝛ. minimum. ut. ff. de edil. empt. ubi. q. de edil. empt. ex. si quo
ho non valet stipulo. ut. i. ti. i. pone. ꝛ. minimum. q. i. q. ꝛ. communia. dicuntur
rum. ꝛ. ex. genera. i. quot possimus dicere ex genera rerum. tot sunt genera
stipulorum. ꝛ. ubi animo. ꝛ. potest. ubi potest stipulo. ꝛ. in rem. ꝛ. stipulo. nō
est certus pone ut. ff. de. v. sig. l. i. a. ex. Communes. a. negatiue. le
ge. i. non pretoꝛe tñ ut iudiciales. stipulationes. communes. ꝛ. ꝑ. ti. ex. uno
ꝑ. tum ex alio naturam accipiunt. nam si uno. ex. ex. ff. tuto. pupillo. ꝛ. ꝑ
tum rem potest. a quo. ab. ex. natura. ex. pretoꝛe. ita pertur tuto. ꝛ. ꝑ. con
sequens. ꝛ. satisdatio. ꝑ. stat. ex. hoc. ex. natura. ex. iudicia. ut. s. de. ff. a
tu. ex. ff. de. ex. dicendus. ut. ff. de. v. ob. l. v. ex. pretoꝛe. ex. est. ex. tutu
de. v. ob. ad. rem. ex. ex. ff. de. v. ob. ex. ex. ex

19

si cum sb cõdõne ul' modem
stipulanti tuũ tedas die p
senti spondeo. Nam si b
solum vendas, pmitto b
ut' uxoris meæ imdem di
em aut cõdõm spopõdisse
nec enim est necesse mihi
spondendo eadem omnia
repeti questi plator excs
sut. Item util' est stipu
lacio fiat ab eo stipulente q
uum tuo sb iectus est ul' fi
us ante stipletur. Fuit
quidem non solum domi
no suo obligari non potest
nec alii quidem ulli. Fi
lius familias alios obligã
ri possunt. Mutuum ne
stipulari ne pmittẽ posse,
pulam est. Q̃ insurdo rece
ptum est q̃ abus questi
pulatur verba pmittẽn
tis q̃s qui pmittit, ubi
stipulantis aures pvenire
apparet: non de eo surdo
nos loqui quis arbitrabitur. Ce
surdit. Si de eo quo mihi no
non ccredit. Furiosus
nullum negocium gerere
potest q̃ non intelligit quod e
agit. Pupillus autem
omne negocium gerentes te
net tñ sine tutoris. auc
tas necessaria sit. ad hoc beatur
tutor: ne luctu si ipse obligẽ
tur aliquem s obligare

qsme auctore tutoris p.
Q̃ diximus de pupillis
utiq; de his ẽm est. qui
am aliqm intellẽm ha
bent. nam infans q̃ qui
nfanti, proximus est. nõ
multum a furioso distat. q̃ b̃ etatis pupillus
nullum intellectum
hãt. si impetremus infanti
ppt. utilitatem eorum
benigniore iure mihi p tacõ
est ut idem uideant q̃
pubertati proximi. Q̃
impetrentis potiũ est i
pubes nec auctore qui
dem pmittẽ obligatur. Si
si impossibilis condicõ
obligacõi mihi adiecta
mihi ve stipulacõi impos
sibil' aut turpis adiecta
tur. cum sine ulla pecuniæ
est. quo minus existat. a
ueluti si quis. si. digito celi
dare spondeo. ut si digito celum
non attigero. dare pon
deo pure fiat obligacio
intelligo. ideoq; statim pe
te potest. Ut uxorum
obligõ int' absentes cõ
cepta. inutil' est. si cum
hmatiam hiemem cõte
cõsis hominibus pacabat
forte post tpe tales allegationes

ner borum. si aut
pcondicionalis impo
sibilem ita pe
absencia. ut i
util' stipulo. absẽ
tes. ita intelligẽ
absentem ut ad
dire non possit
unde si est mani
ni ul' a remotis
q̃clamet nalet
stipulo si se auoi
ant. Ff. ad sill.
l. i. c. eodem. al'a
cipitur multi
tudis modi. ut ff.
de v. s. l. absentẽ
notam. aut
de stoc. us. §. i. ff. ce
est. ff. de cõ. int
inimicum. aut ce
l. ci. que si ibi ui
deresse ent stipu
lacõ ante absen
tiam cum eis ne
bi. autem int'
absentes mine
repetitum ut
cẽ. ff. de pact
imperia. set alia
no impacto q̃d
obtet. alio quo
modo sollempnitas
fieri pot. si stipu
non ut ff. de pa
ct. l. i. mi. q. de
acc. v. de constit
uta. item cẽ ff.
de spo. l. in. l. v
si pot. dicabi
spõsale ut male
at int' absentes
ul' dicẽ. comp
sitio fieri spon
salia q̃tume in
q̃ int' absentes
ut dca. l. mi. p
stabat. mutu
tas post tpo.

post ido dicat. q̃ cũ commutantur post tempꝰ ẽt ut
alia opponuntur. tales. quales sibi at statum mo
derate allegaciones. Ideo mã constitucõ. ut. c. de
hẽ. q. fu. optima. in. omnibus loco. nõ standum ẽ
tur misi cẽ pretur. sic. c. de pbac. cum pabo. q. c. si
sentium. q. t. i. c. si. q. hoc q̃ formam hit publicam
al' si p mutuum si p. scribente non valet si cẽ scri
bentem. nal. si est cum causa ut mihi. de iure mi
nimo. c. l. q. de non mi. pe generali. im probo. si
ma sic que forte plerisq; apparebunt tamen sic. c. de
cõ. q. cli. l. omnes q̃ in ea pmi. si. o. manifestus. q. de
scriptum. p scriptum. mihi am quod est melius. p
conos. omnes excepe maiores. i. quod nulla excepcõ
potest esse oppom. ut. c. de cõ. q. commutã. l. optima. in
scriptis. loquitur. nos tamen amus auctor. illius
constitucõis. quam. s. constitucõi. p. sto. i. p sentẽ
tota die. no. quod dies. de fu sententie. mihi ideo. nalia sit
necessaria ut dixi. mihi autem ut ipso nomen impa q̃ sic
c. de diuer. re. si quis si quo b̃ pbabitur cum dies in
strumenti non decesset exhibi. ut. ff. de cond. l. q. cond.
nec. i. tribo modi petitur. instrumentum edi pos
sit ut sumpsit in tenebris. m. ce instrõ reiactor. ul' reis ex
strõ actoris sumpsit. excepe cum utrinq; cum adhuc
nus utetur quod non dicẽ ẽt tunc nulla pos unus
debet exhiberi ut. c. de cõ. l. si. q. c. de testi. l. unus. si ro
q̃ apud. amicum utitur. nam tunc edetur ut inde ali
quando ei possit obiici. tunc exhibetur si nu

dicipl. l. ff. de cens. l. 1. & ea ꝯcedes q̃ ff. q̃ adm. de. sp. l. 1. & tercio ut. de flo. accensetur vl̃ dicetur ut hic fuit
etiam cum dicendum est ut hic & de
cet q̃ comit. ff. l. optimam. & de hoc instru. l. si. al
ias autem modis petimitur nisi ꝯ ech. vl̃ tradi pu
-ni. & gen. em. ꝯ
mun ut ff. de cẽ.
que cum pone
sunt. & dicit sibi
modis petimitur
ech. & demonstra
ri. item q̃ dꝫ est
quod hic plures
ẽ utrisq; ad
mem. ut. e. de cẽ
l. qui accusare.
ff. pſumpc.
que ecclm est pe
scriptura am ut. ff.
de pact. nup. & c.
quod fere. item
num quid duo
testes hic plus
cos. f. altium ẽ ei
dium absuisse.
sufficiunt. ff. sic
ut ff. de testi. l. ꝯ.
si nonne instrm
me duorum. de
net ut. e. de fide
ff. mercedibus
q̃ ut quod indu
bio. primitio sta
retur. & ẽte non
directe ꝯdicatiu
strũ. sed p obli
quum. f. se fuisse.
in scriptura que
dam fca rone. l.
ut testis vl̃ ut ẽ
les. si uno ẽ em
directo dꝫ. plures
quam duo ech
giuntur ut nẽ sit
scriptura am. ut ff.
de testi. l. in. al. mu
net ut. & certa. l.
dictis. & hic ech
gi tres sit. & mu
quid si aliquis
si aliqui testes di
cant primitio vel̃
meo scripti vl̃ nõ
tot vl̃ plures er
unt nacti ẽ in
strumentum p
se. item duoꝝ

opponentibꝫ non pſẽ
tes ee vl̃ se vl̃ ad usum
suos cõtendentibꝫ ꝯ
q̃ mã constitutiõ ꝓpe
lentatem diminuta
litium introducta est
q̃m ad cesarienses adu
cẽtos sꝑ simus pꝑ di
sponimus tales sꝑtura
que ꝓsto ee. ptes nichil
nt omnino moto ee ꝯcten
dat nisi ꝛpe qui talibꝫ u
titur impbis allegacõi
bꝫ manifestissimis. plõ
mbꝫ vl̃ pscripturam vl̃ p
teste. & nos approbã
mus in ꝓpo toto die quo cõ
ficiatur instrumentu
se se ad usum sum in
alius locis ee. post mortẽ
suum dari sibi nomo ſti
plam potuit non magisq̃
post mortem eius aliquo
stipulabitur. Nec ꝛsq
nihil eius potuit e post
mortem eius stipulari po
tuit q̃ pars vl̃ dominꝰ no
ce laq; intenit. Et sic q̃
stipletur pdicq; uxor
vl̃ pdicq; morientis da
ri sibi inutil̃ erit stipulõ.
Et cum ut in mõtio est ee
consensus ꝑ placões vl̃ ale
xant placuit nobis in hac
ture articulum: nec in
monicere ei ecclm ut

sine post mortem sine pdi
e q̃m in mortem stipulator si
primissor stipulõ concep
ta est. vl̃ aleat stipulõ. Ut
si quis in stipulatus erit. s.
natus ecclia nichil hodie
dare spondeo. in nichil erit
stipulõ quia ꝓpter cõ
ceptam est. Cum leo nichi
le recordari cõmisit notibꝫ
eisdem stipulacõm quep
positum in mutuum capitur non
ee rei ei eandem estimantur
nobis placuit. & ꝓpter ea
robur accomodare ut
non solum in notibꝫ si q̃
in omnibꝫ valeat hꝰ con
ceptõ stipulacõnis. Item si
conceptu stipulacõne ille
si ita eius dicat cum mo
rior dare spondes. vl̃ cum
morieris. apud heredes u
tilis erit stipulacõ immo ex
iten post mortem. & ille
recte stipulabitur. Ergo
tum sine testamento, primi
ne aliqm pute. sed ut
ex si primo mortuo fuerit
tem respondebit. Ita
ciens his verbis stipula
cõne contineri. Quicquid mihi
quidem primissor fuerit spon
de? Et tunc pro eo qui dare
tenetur. Nichilominus
ex verbis vl̃ ipsis eandem
is obligationem se ꝓpondit

fis promittis mihi
totem reddi ut de
ea testari possim ei
pius testari ꝓpone
bant. & mortui. & totẽ
reddi. ut. e. de usu. do.
l. si mulier. vl̃ die. cum
do. cum stipulatur ma
ritus. sic si debitꝫ mi
ꝛ. ꝓpinquus tempus
tam. primo enim
mulier. & ꝓpter dote
lebat. placuit. e. de
testa. & ꝓpositi. in
omnibꝫ. s. obligacõ
nibꝫ. excepcõ. ee. ac
cõ tñ. fit post cõ
dic. ee. testamentum ut
e. de testa. ꝓpositi. in fi.
ficiat. ubi nõ. & s.
quod non sit. in
undus ordo sꝑ
ture ff. de pact. leg. q
dam. & s. de l. e. inte
ff. de sol. nonenim
til. inter erat. ff.
de dom. infec. inde. ubi ꝓ
l. hꝰ ditum. post
mortem. Item
post mortem sꝑtu
rum. & ꝓpter
ea fuit. & testes ad
cauti. quod punctum
ita tunc intelligi
tur ut rogacõnis
quod sic. ut. e. de fide
instrm. in ecclesiis
sti. ff. dicunt. e.
de usu. l. l. est ꝛ
sione minime in
stituti sunt ut in
hac que aure pri
mitis sunt pure
in sic fiectur. ut. ff.
de pact. inter. & q̃
fert. Item non
ꝓmittit. ff. de re
at. & hinc ut
non valeat cum fi
dum sit. & in. de
u. s. c. & ꝓpter. & di

stingue ut ibi dicimus. ac. Et ꝓpterea ee. si volu
mus nobis teneri. & teneamur. tñ in his tñ ꝛbꝫ
temus ut hic. item q̃ sufficiat simplex ꝛsio ut dici cum
q̃ quis petit ei. & q̃ ad omnes ꝛsentat sic. & de v. o. l
tica. & item ꝛsidit. & s. e. & ꝓpterea. ac. Alter. sic ff.
de v. ob. stipulo uti. & alti. si ꝓpter dictum. ut. s. e. & si quis
alius. & tñ fallit. in multis casibꝫ ut ibi dicimus. quo hic
quod tribo modis. alti stipulamur. nam interdum dif
tam. & equum mus. acc. ut. filius ꝓpi. & uus dominꝰ & ee. ut
s. e. & si quis alti. & ei qui q̃q; uti iem ut tutor pupil
lo. & in similibꝫ. ratione officii ut seruus publicus. ut
ff. de cõst. pec. l. cum quis. & p. & ff. item ꝓpter sal. fo. l. in. inte
dum mulam. & tunc necessitas pena ut hꝰ. & item si op
hic ultimo casu uerba stipulõnis. & sortis. & pene possunt
formam tribo modis. aut enim sic dico. promittis mihi
quod tibi illi centum modo pena. aut sic. promittis illi
quod tibi ei & dodecim pena. tibi duobꝫ casibꝫ nomina
let. & sortis. & pene promissio. & alius quia deberi. utili. vl̃ di
recta. & equum ut in primis duobꝫ casibꝫ ut. ff. de cõst. pec. l. e
uenit. & si actor. & nil. aliud aut sic promittis mihi quod
illi dat pecuniam mihi stipulor quod & tunc est locum q̃ hic
dicatur. aut certo modo dico. promittis q̃ tibi mihi recipien
ti nomine eius quo casu nulli unq; ego illi centum aut
nomine stipulatur. si ut. ff. mandati. si pecunia ꝛpe. & si.

Item
si quis. & ei. & stipulatus aut si tñ nomen est tam ei aut fuit
stipulatus nec rem. & si fuit stipulatus pecuniam ut modo

dicemus ¶ Sicut ff. ad arbi. l. adiutus. qui pecuniae. de arbi. ad iutus
illius. e. est cum scribi non directo et arbitrium iuris accep
iatur. an mittit. quia pena ut cessit. si quis mutuo. ad. l. u. e. fi. ff.
um pena pretoria. hic aut mo conuencionali dicit. modo in
ul ibi no committitur
q non debuit nemine q
ado usum non interuat.
rita pobliquum illaro
redditur. ¶ penam recte
tacte obiecebm. stipulatu
no. quod cunte ponit stipu
latur. nam secus est cu
piasatur tm cum pena
cemuto pco ea. am uicon
tinenti. pposito. sicut u
sura non possit peti. ut. ff.
de usur. l. in. quesit. i. quesit
q fructus q que fit condco
utrum sit possibil. ul' pro
babil. ul non. ut. s. e. e. im
possibil. ri. e. q. tumpi. q.
tuta si hoc que fit inspectu
ut q ea aia q sit petati
en condcone si est eta. ul'
si stipo est in certa acco
ce stipulatu. ut hic. is. ce. v.
o. impun. rita. ri. nomina
quisque sibi sue sint signi
fie tua non quisitatis ul'
ece ul tacite tacte scitu
ce. ff. si est.
de. ace. e. o in mes. so. ut. ibi
ntem ce. ff. ce ame. est cum
ff. ibi sic agebatur. item ce
e. ce spon. l. in hiere. e. p. s.
ullo tenore. cum in. ne
infinitum pena ce cedit.
ut. e. de in. stipul. ff. li. ca. ali
ut. o. dnt ut. s. ad diuinum
ut non ceccidit sin cum
ut. e. de sa. que. pco q in
est. l. a. fu. ut. o. distingui
ut inter eum qui sacre
pmittit ul cu diuinum. se
non tenet ut ille teneat. ff.
al non ut ff. si quis. cui

si quis. e. ff. alii dnt ut
aequaliter diuinum sup cete
ris non plus. ut. i. de. acc.
e. omnes. prima inter e.
conone. i. impen. li stipo
ne que est conon. al'. si ri
pueret. primo. primo pi
li. pmissom. ¶ Item. adoi
cent. stipo. s. pene co non tante. non autem illa inutil. effi
util. s. pene mem illi statim. ut. i. al'. e. de. ar. b. i. aurcos dare
ut promittis tibi ol' michi. quod dabis tibi. spondes. s. michi
al' non ve hoc ut modo dicemus. ac. ¶ Si quis cens. s. stipu
lacone. sic. e. cessit. sic. o. cessat. si cu. ad eu. cessit. al' cessit
ob ligacio nam util' acco pupillo tantum. ut. ff. de ma. l. li. e. plu
rem ipi stipulanti. directi acquiruntur. ut. hoc nunes. inter est
mei paratos meo solu que in rem meam ce penet. ut
i. mancam. e. tua gia. i. mancam. ff. ¶ Et si creditor a tuto. ab
isto qui nunc stipulatur. qd. i. qui. stipulco. non ut; paratos
ul' creditor. acco competat. si qui stipulatus est. iget. accone ce
stipulatu. ad. in ce. quanti sua. inter est creditor ul' paratos
fuisse solutum. ut. e. de muti. stipu. l. si. ff. de v. o. l. ubi homo. e. fi. de
condi. cau. nec ul' si no saget eti. ad. ce. ad. inter ea. q. plus
s. de v. o. in pun. ac. usa nec. ad. stipulatorem. e. alii. pena. in. si. ad
pena. tm tenentur. q facit. s. e. e. si quis alium. ac. ¶ Item co
fituum. ut. ptum. malle ul' fetum. in malum suorum que
sua futura sint ut. s. de. ff. di. e. ce. i. item in multo magis si stipu
latur. rem que nunc est sua. ut. s. e. e. i. quo sua fit. hoc ideo q in
eo cu quo sua futura non est. ve stipulacone. ut. ff. de v. o. l. si rem
meam stipulatur. sciam. est ratio. quia quod est sua suum am
plius suum fieri non potest. ut. i. de. acci. e. fideiussor restitui tenn
possum stipulari. ut. ff. de v. o. nemo. i. pe. ff. usufr. e. rom. ti
l. i. e. l. quod dicimus. ac. si ¶ set si de alia credori. hoc est om
qui cum est eos dissensisse ut. hic. ff. de v. o. communis. e. al'. i

obligo mihi no. p quibos spo
pon tecu cebitur. ¶ Expli
no. cum stipulatore bi u
na ul' que tam mtentus
e. p facere singulas. n. res
stipulem. quo singulas re
pontione debemus. ¶ Si
ti stipulm ut sup dictum
est nemo pot. mutuente fi
cum hi obligaciones ul' sti
pulacones. ad butum
quisq; sibi. sumat. q si
a mtest. certum si alius de
meli mtest stipulatoris.
plane si quis ulti. b. facere
penam stipulm conuenit et
aut misi ita fieri sit ut cop
tem sum est committatur pe
ne stipulaco. q ea mea mel
interest. ¶ Penam. p cum
stipulatur quis non ullo
modo petatur quo mtest ei
si. que sit quantitas uico
dicone stipulacum legq q
quis stipulet tacetam ita a
git. e. si adiecit penam
nisi decies tot aureos so. re
sponderi tunc est conuenti
tur stipulo. ¶ Si quis
stipulo sibi cum eius mtest
plurimum stipulacone cum ulc
iam si eo quo pupilli
tutelam administrare
cepisset. cessante conmissa
one eam ea tacone suo nomi
pl. nus est rem pupilli

si pot. sim utinam intellectum valere. ut. si dicin intel
lectum promissoris. ut. ff. de v. o. quare plumbo. ri. si p
mi. e. cum quis nec ob. quod pmo. cum hic dicatur
pretium debere. ut. ff. de cri. l. apl. ul'. e. scio quia am
nor est quam ta
re vult promissor
ut. i. de. acc. e. p. si.
autem. sim unum
intellectum tm
valere potest. si
eius intellectum
ve ut hodie dare
nnebi non. e. pro
mittis si enim de
bo bonoma in
qua sim mus inte
lligatur. ve. al. si
ut. ff. de v. o. l. si
mi stipmbo. de
bo. du. l. quod. ¶
Quod tumpi ce
ens. s. promissi
sime dicam. pm
ttis homicidii
facere. sine die
pmitto. q quod
. e. qua. pmittis
facere homicidi
um. ut. ff. de v. o.
generali. non ve
bum modo re
cemum conditio
tum. es. impossi
biles. pnumus
anus. ut. ff. de cdi
mel. l. si filius. vel
non ve. si impossi
bi. e. s. impossibi
l. cave. quod tu
die quod aut ip
sum quod pmi
ttitur. est tur
pe ut. hic. homi
cidium. tunc
non ve. q pena
apposita. ut. ff. de
v. o. l. generali. ut.
l. neluti. i. l. si
plagii. tecum dig
q. si con. tecum
pi. ut. hic. aut ho
micidium pmitti
tur. si tm tur. pit
ut. tunc. e. si p
metium ul' tolli
tume. ve. pmitto

si sci set exceptone cludit. um. ff. de muti. stipulo. si. cum
ubi spo impe non ve. pmissio. si. pmetium ut. ff. q. me
e. l. si mihi. e. si tos. sim. io. ¶ Cum quis de aliqua re
gere. hoc mecebo ut. hic. s. de. v. o. s. e. con dico. ali
do mihi electis. ut. e. de cad. ttoll. e. sim. autem. aliud. ff.
de mi. te. l. si ita scriptum fit. in fi. l. q facit. ad hoc. e. ff.
de pi. q. rei neq. l. quod si pendente. ac. ¶ Cum hac
mo. i. qui stipulatus est his ubis pmittis hoc. mo
ul' hac mense. pretitis. i. cl. pisi. si. sciam si electis fuis
ore ultime nolimtati si nam me. quod. mm. pti. si
fit. ut. e. q. si dies. le. ce. l. ul' distingue. aut. pmitti
p hanc ubi. h. mo ul' quolibet. mo. tunc in si. mm.
fit soluco ut hic. ff. de v. ob. qui hac. mo. q. l. cum q
etimum. aut. mmum q tunc incipit. mm. fit solo
sue legatum fit. sui. mecum fit. pmissio. si. mi. ab
ut. ff. de cond. q de. l. si. m. mos. q si. di. l. te. nec scindi
um de uersus. mm. si debes. tunc inspicit. capud
mm. . imo si debes. in fine tunc bari. mm. si. quod si
usq; ad forum rem. pmissit. mouetur q stium incepto
foro. possit. agi. ut. ff. ad treb. l. qui filium. e. si. bimus
si fundum possit. cum commodo. pmissoris. ut. ff.
de v. sig. l. ne post. paulo. necti mmum. ce spectatur.
si post non pmisis non possi. soluere. ut. ff. de v. ob.
contmu. ut. si. uno. item. si in continenti pot. no ti
tio statim exigi. ut. ff. de sol. quod di. mo. quod

dam ergo pe mediam ... quosdam ut ff. de const. pec. l. primo ut dic. arbitra
tu di. cum non sit determinatum ut ff. de rebus cre
di. si quando de statuta pe quadam nec minimum
nec maximum ut
ff. de sol. l. statutum
... hi. l. quo
cumq. ff. si. de of
fic. eius. ... item
minimo quo item
maximo quod ... pe
tit tanto quanto
iudicetur dari de
ceat arbitrium ut ff.
de rebus cre. l. si debitor
... quatuor menses
num ut ff. de usure
rei. uno. l. ii. fin.
quosdam ut unus
dicit. no. s. de. v.
ob. c. omnes. i. glo.
... statum ac. de fi
deiussoribus. ... ac
... co. pmittit
... pmo
... stipulatio
... idem ... idem fi
quis quosdam qui
aliomodo quis ob
ligetur ut ... c. fi.
... mo quo
... autem accessorie
obligatio ... accedere
fideiussor potest. ...
sic. ff. c. grece. fi.
de pig. ... ce. si rem.
... homines fidei
ssores solent ... edi
tores cautum ... e
cautum sine dub
io ut ... de recipie
fi. ac.

mo mmbus
... an omnium sic
obligatio ... dii
mo non sit. ce. l.
ut ff. c. i. cum lege
ce. c. ne fideiusso
tentur. l. i. so. ... istuo
... special est ... tis imp
sentibus ... finitus
negotiis potest ... acce
de fideiussio ut ff. de
mino. l. non quemad
modum ... ff. c. fide
iussor ... consentiunt sine ... ceremulcia ad ut qui ut ff. c. ti. grec
ce. c. se. si ceteri heredes ... ac neque ... non ac. cum ... s. tum ut pe
quin fiunt confessus spe future mutue ... ac ... s ut ... t. pe
bitis tum eorum ceteri ... ac non mu
pe. l. ple. in fi. ... l. tu mandatori sic no. tum cum obli
gatio ... accedere fideiussorem ut ... qui ... l. de ... qui fideiussor
... n. naturale ... ut pluno ... ut sibi ... ff. c. l. fideiussor
... fideiussor accepti quantum ergo ... adoleo ... fideiu
ssori non interest ... quo ad alia multa interest ... si
ut ... eum ... naturalem obligationem ut ff. de ... ac
... pe. l. i. ... debitor ... quod si mandatus ... si quis ... ac
... au ... s. obligo ...

... cco ... i. mtum ... pluno ... quis
sure ... alii tum tenetur non cumu. ut ff. de ... mo si
... quod ... s. debiti ... s. i. ... s. de mutui. ... stipu ... item u
tilis ... hunc naturali ... accedit ... fideiussor ... ut ipse fi
us fideiubere non potest. ut ff. c. i. finis mi ... ao. ... se. ob
ligetur ... fideiussor ... quia pe ... intercedit ... ipse dominus ... n
idem ... ut dominus ... uno possit fideiussorem dare ... e
re ... quia fideiussor obligatus se ... uno ... pe ... consequens
dominus obligatur. item ... pe eodem ... dominus obligat
... ne non potest ut idem ... pe ... i. ... pe eundem possit obliga
ri. ut ff. c. fi. quia ... pe ... i. ... v ... ff. ... idem ... l. tutor.
ac. fideiussor relinquo sine ... dem sit sine no ... te ... ci

... ssolutum tenentur ... ta
... librum est creditori ... quo
... uehit solutum pete ... ff. ce
... pta ... dum ... ad ... am compel
... litur creditor ... singul' q
... modo soluendo sunt ... lis
... contestate ... pte ... ptes pete
... hoc ... que si quis ce ... fideiusso
... ribus eo tempore soluendo
non sunt ... bet eos ... onent.

... si ... abbimo fideiussore
... editor totum consecutus
... fuit. ... si solutus ... determinati
... erit sine ... pquo fideiussit
... soluendo non sit ... s ... m
... putanq ... de ... q ... im potuisse
... nt ... edi ... m ... ad ... am. ... te
... dere ut ... ppte ... mse ... de ... retu
... accedit fideiussores ... tui obli
gati ... q non possunt ut ... pte
... lebant. ... q ... debant ... s de
bitor ... pquo obligantur
... nam ... q eorum obligatio
... accessio est ... principal' ob
ligationi. ... ce plus ... in ce
cessione ce ... por. ... q ... in ... m
... quibus re. ... ce ... edi ... bus
... mmus ... debent. obligari
... possunt ... ta ... si reus ... e
... uros dare, primus ... et
fideiussor ... v. ... nec ... te obli
gatur ... s ... no obligari non
... pot. ... item si ille ... pe ... p
... mus fit fideiussor ... sub eo
... tione ... mitte ... pot ... ce non
... pot. ... non solum enim

... mittentur que ... ad ... am opponuntur ... dilatoria ... s que ... men ... dif
ferunt. ut ... de ... ce ... pe ... hec ... em ... ca ... ne ... si ... am ... re ... si ... non ... pot. ... l. pen
ptoria. ... s quod si ... solutum non quod repetit ... si ... fit ... mora ... bus ... inter ... q
sicut ... muelle. ... mo ut ff. de ... do. ... mo. ... l. quin ... pe ... ce ... pe ... com. ... aff. c. l. si conten
dat. ... s contradico ... q ... non ... mu ... eno ... q' ... sit ... fit ... mora ... bil' ... quia ... si ... mum ... re
... pit ... editor ut ff. de ... do. ... mo. ... l. ... repetitio ... ne. ... hoc ... dat. ... ar. ... ce. ff. ... ad. ... l. ... no. ... te
... ne. ... l. u. ... s. si quis.

... si ent. ... s reus ... ad ... mandati. ... s ... a ff. c. fideiussor
fideiussores obligant ... s ... mum quo ... mo ... pium ... quo reus ... te ... solutum ... em
... anc obligatus ... qui ... m plus ... fideiussit quam ... diant ... q ... sicp ... quis ... et ... b ... q
... nale utile ... mutile ... no ... ma ... atur ut ff. c. l. si ... mo. ... e. i. ... ae. ... ccon. ... ne. ... si quis
argentum ... s ... mbus ... omnibus ... ce ... nos ... s ... q ... mum ... ch ... i ... um ... tene ... atur ... ne ... pno
b ff. c. grece ... illut. ... nec plus ... ce ... hame ... regulam. ... est. s. ... ceremum. ... di. ... e. si ... tu
... m si. ... te ff. de ... ce ... le. ... em ... pe. ... l. si ... m ... em ... pe. ... m ... pium. ... te ... ce. ff. de ... sol. ... b ... quia ... nos. ... s.
... mebra ... ae. ... quia ... stipulatur ... s ... membri ... rome. ... s ... bus ... omnibus ... at ... gene ... rale
solucom ut sic ... ponat ... s ... hamelium. ... no ... p' ... pot ... com ... ad ... cessionem ... ic. ... i. m
... accessoria ... obligacone ... s ... mi ... ate ... ce ff. ... mo. ... non ... q ... com ... so ... ibi ... non ... est
plus. ... q ... hec ... fideiubeat ... mi ... ceremum ... non ... tis ... p ... mus ... tene ... q' ... ter ... em ... s. ... te
ce ... s. ... e. ... ae. ... ue. ... s ... i ... non ... est ... plus ... s ... emm ... plus ... mi. ... mod' ... quo ... s ... illut. ... et
ut ... ce ... ae. ... s ... plus. ... i.

... te ... ce. ... i. ... si ... reus ... sub ... eo ... ne. ... p ... mus ... fit ... fideiussor
... te ... si ... ce. ... i. ... si ... reus ... sub ... eo ... ne. ... p ... mus ... fit ... fideiussor ... plus ... am
... aliquo ... dare. ... fac ... at ... ad ... hoc ... ff. ... de ... ob ... s. ... fi. ... n. ... de ... ae. ... e. ... s. ... plus. ... i. ... e ff.
de sol. l. solidum. ... ff. so. ma ... si ... quis ... em. ... si quis solum ... si
p mutuum ... sine non ut ff. ma ... fideiussor ... s ... mebris ... mi.

mq̃ titutate. si int̃ p̃mi
q plus intell̃ plus .ff. stat
tum aliquid dare mmus
est post t̃c dare. siquis .fi
tem̃sor. p̃ceso luit. eius
recuperandi ē hbit cum eo
mandati accõne iudicium
Nec fitemissor plenum q̃
titi accipitur. Si grece
dixit, pcepit. atq; si latine
dixit. Mist plãcõmbo fite
missorum sciendum ē gña
liter hoc accipiendum q̃ cum̃ scp
tum sit q̃ actum intel
tur. Id actum. dicat̃ cõ
stat siquis se scripsit fi
tem̃sisse inter omnia
sollempnit̃ acta de litter̃ obligõ
am scripturam obligã
cebat obligacõne
que nomina hodie non fiũt
usu. Plane siquis de
bere se scripsit q̃ cum̃
tum non est de pecunia
numerata nisi data post
multum tps ex cepcõne
opponẽ non pot. hõ enim
sepissime constitutum ē
sic q̃ fit ut q̃ hodie dum q̃n
no pot scriptura nasatur
obligetur. q̃ ex ea scriptura
nascitur. cõtrario cessante. s.
ullorum obligacõe.
multum autem tps in hac ex
cepcõne antea quitãcepti
pal̃ bo constitucõm bo us
q̃ ad quinquennium p.
ceperit. Ne creditores
diucius possint suis pecu
niis fortitam defraudare
p constitucõm mam tps

coartatum est ut ulr̃ bien
nii metas hr̃ exceptõ mi
nime extendatur. de cõ
sensu obligacõnum.
Consensu fiunt
obligacões mem
pcõmbo uendicõmbo lo
acõmbo condicõmbo
societatibo mandatis. iõ
ã istius modi consensu
dicatur obligõ contrahi
q̃ nõ scriptura nõ psen
cia opus est. ac nedum
omnimodo quidem
necesse est ut illam exhiat
obligacõ mandati. ẽ sufficit eos qui negocia ge
runt consentire vñ inter
ab sentes quoq; talia ne
gocia cõtrahuntur uchuti p
cpal̃. aut p mmũ clam.
Item mhis certis ãlr̃ ali
ti obligatur in do quod
alterius ãlti debono requo
pare. Quamuis hoc
num obligõmbo alius su
pletur q̃ alius promittat.
de exceptõne nõ uendicõne.
Exceptõ q̃ non dicõ
tur. Exhibitur simul atq;
cum de pecunia conuenit. q̃n
mus mundum paucis mu
tuatum sit. hec ex arta q
dem data fiunt. nam q̃ ante
nomine datur. argumen
tum est exceptõnis cẽte
ri. Hoc quidem de exceptõ
nibo quendicõmbo q̃ sũ
scriptura cõstitutum. opti
nere ex nam mel̃ a nobis
bi uendicõmbo immo
uatum est. Inibus aut

ut te confessum non fuisse. illũ solusse. sic ut ex
reg. nũ. l. mel̃ tam naturale. obligetur. sanus ut qui
post biennium q̃ biennium putat naturalem ob
ligacõm nam ante erat aut̃ tũ. nomiãl̃ cum mo
muñatum fuerat. utem si aut̃ non est finit dici
re locum exceptõ. dicamus ergo q̃ sola aut̃ sit ante bien
nium. si post biennium naturalr̃ adiatur. ut q̃ etiã
non adiatur naturalr̃. si prima aut̃ magnr̃ hec vir
tus aut̃ nam alia placõ est tenere aut̃ ut eam alia
obligõnis aut̃. nam aut̃ sola ipse non ve. ad exigẽdo
rem aut̃. s. deo. q. l. nẽ sic est time nõ. ad huc tũ dñi quo
ut do. ubi. q. si post biennium mult exceptõm op
q̃ plures. mu. pre. q. admittatur. si ante biennium
lat̃ editor mutuacõnem. ut. c. c. l. si exceptõne q̃ ex
aquum est ita biennium si mbi solum opetur. q̃ p
bacõms cõtutum homus q̃ plus faciat. q̃ al̃ dr̃ q̃
fiunt illiate exacões. ut ff. de. o. p. illiatis. ff. de cõ
dic. l. nam natura. si exhibit̃ intetur tenũ stricto
ut nullo modo admittatur q̃ plures nam facilius
nõ pot̃ referre. q̃ est spes. placõms. ut. c. c. l. mẽtibo
illo. q. de. exhib. l. si. q. hãa. si exhibitus satisdo pmi

illuſ. l. m cētib⁹ nonb̄r nr amentum vl ptōiſ ſi non
uult. ad ſūmus. ut. c. de nup. l. geniali. & ſim. c. cōtr.
ſ. el. illa. c. de non. nu. pec. l. m cētib⁹ obligacōne. l. ſtipl.
cōne que cūbiſ ſit nam tunc titulus ntr ceſſat. & b̄r locum
tes. de. v. o. qñ accep
it. ut b̄r locum cccc
pō uſūfn. qñ nō ac
cepit. ut. c. et. l. cum
ulē multum. q. pō
multum tpe cccpa
onem. ꝓponere non
pot. ut. s. i. ꝛ. dicat
quo ſit multum ce
ponit hic q ſño. mul
tum. p quinquiem
io pon ſi. dñm. pcēp
mo ponitur. ut ff. q
ta qñ bo ſi cum fidi
mſ. lib. ta. c. mſto.
conſtituōm b⁹ qua
non b̄emus. Ite
ne creditores. non
ſolum iſti. ſed q uen
ac. ſuuſ pcaimus. ſb
iudi. ſnam accōne
hui ſi tm emimus lō
gum tpe. ſ. unu deb
tores intdum talia
oppōnt. ita accōc
bati. committetiā
illiatum qualecūq
dz immo. q liatiō
o. irrogatur ut cauc
tur illiatum ut b
q manu. de ce. rep
mmo. al. impm. i
coll. v. p conſtitui
ōm. ut. c. de non. mu.
pec. l. m cētib⁹. ultra
biemnium. ſic. c. de
omni. agro. de ſto.
l. qui agroſ. ac. cētē
tatur. ab m cō mu
tui. ſi ño ecclia cū
confiteatur inſpti
ueluti empōm ſ.
ur ſimlr mōtuūcn
iudicat. ſ. nō pot.
cē plan. mſi p alia
ſcriptura. m. ut. c. de
nō. mu. pec. l. geñalit
utē hoc intrebitores
confitente. ſ. mēch
tore confitente. ſ
ſolutum. ecce. dies
ſtatuuntur mſi m
cētib⁹ ubi m comun
cētu iudicatur. ut
c. de non. mu. pec. l. i
cētib⁹. ff. cētis. qñ. ff.
qñ. ac. de ceſſu obligō.

que ſcriptura conficiunt
non alit ꝑfectam cē emp
cōnem et uendcōnem cōſti
tuimus. niſi q mſtia empcō
ms fuūt conſcripta et tē
bente q manu ppria cēlē
cium. ul. ab alio quidem
ſcripta. cēlente. aut ſb ſe
ripta. ſi p tabellionem ſc
ſcripta fuūt. niſi et cōplēe
cōnes accepint. q fuūt p
tibo⁹ abſoluta tonec emm
aliquid ex eis de ꝑmiſſis
locis. ꝑ empto⁹ ul uendito⁹
pot ſine pena ꝑa recēde. ab
empcōne q uendcōne. ſta ta
men impune recede eis cō
cedimus. niſi iam arrarū
nomine aliquid datum ſit
ib⁹ q emm ſubſecuto. i. ir
rit⁹ tactis fuūt inſcriptis ſi
ue ſine ſcriptis empcō ul
uendcio celebrata eſt. ſi q
recuſat adimplere cētum
ſiquidem empto⁹ eſt. potat
q dedit. ſi uō uendito⁹ du
bium reſtituē compellitur
licet meb ſupaꝝ ſit ꝑſtitu
eſt. Ipaum autem conſ
titui. nam milla empcō
ſiue pcō ē pot. s. ꝓtium
paum ē debz. Aliquā
ſi ita int aliquos conuenit
ut qſti pauciaus remeret
maneat. tanti ſit empta. ut
t uectes ſatis habeant de q
dubitabantur ſiue cōtet
uendō ſit nō. Ista mā dea
ſio ita hec conſtituit ut quo
ciens ſ. cōpoita ſit uendō
qñ ille eſtimauit ſb hac
condōne ſtaret contēctus

ut ſi quidem ipe qui nomi
natus eſt paum deſtimeat
omm modo ſm eius eſti
maconem paum ꝑſoluatur
res tradatur. q uendō. ad
effectum ꝑducatur emp
tore ſi quid de empto. accō
ne uendit⁹e autem eſtiō
dito agente. Sin autem
ille qui nominatus eſt. l
uolūt ul non potūt pa
um diſſimere tunc ꝑmcb
ilo ē uendōm ꝙ ſi nullo ꝑ
cō ſtatuto. Quāuis cum
multi cōmbo⁹ nob ꝓcen
it non eſt abſurdum q̄m
locacōm b⁹ q conducendb⁹
nec non mercatis bone fidei
cētib⁹ tribe. Ipaum īmu
ata paimaꝝ conſiſtere debet
nam mercatis rebo⁹ ampaum
ē poſſit ueluti. m homo
mut ſimdus. aut roga. al
tius rei paum ē poſſit
nalte quereb⁹. ſab̄m
re. ſſus q malia reputat
paum poſſe cō ſiſtere. Cūm
eſt quod uulgo dicebat
ꝑmutacōne rerum empcō
nem uendcionem cēbi
em q ſpem empcōm ſ. et
uendō m ſ. uetuſtiſſimi. am
ē argumento que utebat
greco poeta homo qui aliq
ptem cētauruum. a bouum
a geoꝝ unum ē cōpaſſe
ant ꝑmutatiſ qui bouinis re
bo⁹ ubis grecis. Di
iſſe ſcole auctores cēſenſa
ebant aliud q ē eſtima
bant ꝑmutacōnem rerū
aliud uendōm q empcōm

ut ſiquidem ipe qui nomi
natus eſt paum deſtimeat
omm modo ſm eius eſti
maconem paum ꝑſoluatur
res tradatur. q uendō. ad
effectum ꝑducatur emp
tore ſi quid de empto. accō
ne uendit⁹e autem eſtiō
dito agente. Sin autem
ille qui nominatus eſt. l
uolūt ul non potūt pa
um diſſimere tunc ꝑmcb
ilo ē uendōm ꝙ ſi nullo ꝑ
cō ſtatuto. Quāuis cum
multi cōmbo⁹ nob ꝓcen
it non eſt abſurdum q̄m
locacōm b⁹ q conducendb⁹
nec non mercatis bone fidei
cētib⁹ tribe. Ipaum īmu
ata paimaꝝ conſiſtere debet
nam mercatis rebo⁹ ampaum
ē poſſit ueluti. m homo
mut ſimdus. aut roga. al
tius rei paum ē poſſit
nalte quereb⁹. ſab̄m
re. ſſus q malia reputat
paum poſſe cō ſiſtere. Cūm
eſt quod uulgo dicebat
ꝑmutacōne rerum empcō
nem uendcionem cēbi
em q ſpem empcōm ſ. et
uendō m ſ. uetuſtiſſimi. am
ē argumento que utebat
greco poeta homo qui aliq
ptem cētauruum. a bouum
a geoꝝ unum ē cōpaſſe
ant ꝑmutatiſ qui bouinis re
bo⁹ ubis grecis. Di
iſſe ſcole auctores cēſenſa
ebant aliud q ē eſtima
bant ꝑmutacōnem rerū
aliud uendōm q empcōm

ſiquidem empcō ſine uendcione. ac. de empcōne uendcione.
nc nō. tnb⁹ modꝰ. ꝓpria empc. uno modo. ſ. quo nō poſſ. du
cere celebrē. ſ. ut. c. de rec. rob. ſ. ſimlr
et ſimplo. ſ. modo. i. cōdcō
nal. empcō eſt ꝑfecta. ut. ff.
de cōtrā. empc. l. hoc uendō. ſo
modo q̄ eſt pura. q tunc mag
pcipatum rei. ad emptorem ꝑtinē
ut. ff. ꝓcipulo. q commo. rei. uen.
l. nichō impm. nta hic cēbitu
ſine ꝑficiatur. eo modo. q̄ tra
ditur dicatur ꝑfecta. adhuc
plus ſine implen. ut. ff. de cō
empta. uen. l. ſi quis rem. ſil.
i. ſtatim. ſtipe. i. poſtea. ſ. immu
tam. nec alicui. ꝑ datū loco pa
ut. s. ti. i. impm. arre. ut. ff.
de. e. q ſcripe impm. ſcriptura. i.
ſñ ſollempnitate ſcripture. nem
pōm ſ. cēte. non autem eſt de
ſba cētus uendcōm bo⁹. ſ. que
fiunt ſine ſcriptura. ut. ff. eo
ſcripe. impm. Inbus cōſti
tuitur. pz hoc. q alia eſt empcō
ſine uendcio inſcriptis. q
lia ſine ſcriptis. inſcriptis.
dicatur. q̄ hoc agunt cēlentes
ut non aliter valeat contēctus
niſi fiat ſcriptura. ꝓmquoſdā
q non uidimus ſimiliū alio
dicunt. ut. p. qualiſcūq ſcriptura. q cē
entes. ul. aliquis eoꝝ illo
rum dicatur impm. cētus q ſi
at mere ſcriptura. licet non di
catur q non aliter valeat niſi fiat
ab. ꝑbo. ut. c. de fide inſtrū. l.
cētus ibi illos tñ quos inſcꝑ
tis ſi placuit. ac. ſi aliter ſimpli
citer fiat cētus. ſi poſtea ad ꝓbacōm fi
at ſcriptura. vt. q. actum eſt. q
q aliquis ſine ea ut. ff. de ꝓig. l.
contra bitur. q eorum mō dicō fore
intelligendum. ubiq; dñs. ſ. cētū
aliquem inſcꝑtis ſi. ul. diſtractū
ut. c. de teſti. l. teſtium. q manu. de
teſtib⁹. c. q licet. coll. vi. ſ. cum ſi
at inſcriptis. bi uendcō. q ſine
ſcriptura non valeat quare non
dē obligō. ſ. nūm. 12. q. aliud. bt
nomen. empc. nom eſt. b⁹ noñ
ut mmutuo non eſt. nom mutu
atum. ceſtuue enim re. ēt cēta
obligacō. q ideo dē. ſ. ſ. 2 cēta ob
ligacōut. s. de iurium. ob. c. pla
ne cōſtitum. ꝓtiū tpis. ē. dic
ut. c. de fide inſtru. cētus. mtiā. q
uulgo rones dñr. ſm. io. cēt. b⁹
ſ. utroq; ſ. emptore uendit⁹e q
tal. ſb ſcripō fit. ſal. ubi cētus. ali

fit inſcriptis. ut. manu. de fide. inſtru. c. ſiquis. ſ. mult. q. ſi q̄s mu
tuū. q. ſe. ac. fiunt. ſ. p mſtia. q ſb. alio nomine valeant mſi. c. cōpleōnes
. mōdō. q placuit. accepint. ſab eodem tabellione. q ap tabo⁹ ut ſbſcē. ac.
q fiunt. ſ. op ꝓtatur. p mtē. q plāmento mlitem. ab ſoluta. ut. q̄ una lecta
fiunt ꝓtib⁹ laudatis int. l. due ab ſoluta. i. ſb ſcꝑta. pena. ſi q̄o ſine pena.
cum ſtatum m̄aritis eum ꝓmatur. 12. ſine pena mtē. q. nō ſoluit
ure uxorio mlitē. nam b cēpena. q̄ titi. ad ſoluentem. b. nonq̄ tum
ad accipientem. ut. ff. ſi quis uxi dñs. nō opte. l. c. ſi nō. ſal. ab amic. hūc
ut ſbiat ita ſi. q. ē. item iſte tal nō ſuē cē. legare. de acē. q. o. l. ſic mō.
ann b lex ſ. ꝓmittat. q nō q legis bī ꝓmiſſio. eſt enim aliq̄ pena ar
ñ. manu. cōſtitutō de dig. c. illud. coll. vi. ſ. ſi nō. c. ſb ſcꝑtis. ſtipō. ſ. ē. ſ. ſ.
tal. an valeat tūſlacō. ē. am quod nō. ut. c. de ſbſt. l. . . . . alit cē ut
c. ſiquis. alti ul. ſ. l. multum. mſ. ē. al. volo. diſtinguebant pleriq; mo
ſacentes. ſ. quod cōpellitur. ſ. qua accōne. 12. p dictōm. ex. l. iſti. q cētib⁹
. c. de fide inſtru. l. cētus ul. ꝑ pofficium iudicis. ut. an. ſ. de teſti. vēdi. l.
ntē placōm ex empto. ſitū fieliat uendcō ſine ſcꝑtis. nā ſi fiet inſcꝑtis. ſi
ēt iudū q placuit nō agēt accōne ex empto. cum nō ēt adhuc uendō
ut. h. d. ꝑ ꝓbōm. ex. l. ul. offō iudicis ut dicti. c. ſ. michi ulē hāc dupliconā
ne. ſ. ara. ſi tenet uendit⁹ emptor. ad mtē. ſi nō. ſ. ar. ut. ff. de acc. empt. b
. l. ex empto. ſ. item ait. o. qa. dñt. q nō q. ſ. ꝓuinciarū ſ. ſcipiendo ar
bitrū. ſ. ē. ſ. ſ. ſ

locatio conductio ita ce
intelligi si merces constituta
sit. competit locatori quod
locatum. conductori. Ideo
conductio. Et quae supra di
ximus si alicui arbitrio pa
tum permissum sunt. eadem
de locatione et conductione
dici et intelligimus si alie
no arbitrio merces permis
sa sit. Qua de re si fullo
vestimenta polienda curandaue
sarcinatori sarcienda vestien
da quis dederit nulla statim
inter eos constituta. et poste
quam tantum quantum inter eos
convenit non petit locatio
conductio cibi intellige et eo
nomine praescriptis verbis actio
datur. Praeterea sicut vul
go quaeritur in his quae per mu
tationem rebus emptio venditio
contrahitur. ita quem solebant
de locatione et conductione.
Si forte rem aliqua tibi utendam
sive fruendam. aliquis de
derit. an mutuum. an locatum
utendam sive fruendam ac
cepit. quod placuit non de locatio
nem et conductionem. et praeci
gimus contentos esse veteres si
quem invenirent bonos commo
dare ut opus faceret. et pro
aliquam mercedem hoc praestari
ductum. an commodatum quaeri
tur accedit quod non fiunt gratui
tum commodatum quum

praescriptis verbis agendum
est. Ideo autem similia
ntatem aliquam hae inter se ha
bentur emptio venditio locatio
conductio et ut inter eos
quam eius quem soleat utru
venditio et emptio celebratur. i
am locatio et conductio ut eece
de pedibus quae pro certo quibu
dam finem habent tradantur. u
t quidam pensio sive red
itus. plus tamen interest
inter ipsi conductori habi
eius ac inter conductorem hos
ne eius id pulsum vendide
rit. aut donavit aut totis
nomine dederit aliove quo
quo modo alienavit. inferre
eis liceat. sed tale certus qui
tes netes dubitabatur. a
quibus locatio et aquibus ea
venditio time certum habetur
Enomia lex inter latinos est quae
emphiteoseos contractus. p
primum statuit. Emphiteo
sis enim ager datus vendi
tionem. et sunt praedibus
fundi actionem. et quidam alii
praedia sunt. Loca optime ac
si vel certus. Item aut
melius de praedio rei pactum
sunt tunc si quinquennium
rei interius accessit. ad omni
mum superficiarium pe
rtinet. Si autem praedia
ad emphiteoseos contractum
pertinent. quae enim

ut melior atur. et hodie non tantum sterilia
quaeque sola sed quae cognita
ut. e. de sacro. sac. cc. et pretia quae pro pretium agi. ergo ad. c. ad omnia
ob eam rem quae contemnuntur nihil quod emptio tota pot. alium tunc
emphi. ne sic. ut in hoc ce. quod aut vendi. al. aut primo. c. locatio con
mihi quod illud utile dominium quod solum sit pot manifesto
ne sic. cum rei venditi utilis. dicet. ut ff. si ag. vec. li. cum si quis ag. pro
emphi. ce. fin. ut. cum expellat. ne. rei vendi. i. de omnes no
bat. excepto tu opponi non pot. quo reiicietur. nihil
mat. ut. e. de tutum. sacc. l. v. de feto tu. agit. annus ff. de excep.
rei uno. l. si quis rem. ul' imus. ag. gagat. pi. v. de hoc. c. de non. ff.
tem. ad locatio com. immo differt in vi. nam. pro
sio. quod immut. sup. dotis. ubis. redditus. si pensio
tu. ut hic scriptum. ut autem hic possit. ut
ut ff. de. acquir. poss. li. de conducto. no. ut. e. co
commune utile. de conducto. no. ut ff. e. l. no. solu
mobilibus tu. ille. tum mobilibus. ut. m. ut. de. al. emp
hic. ag. do. de. l. ibi de conducto. ut est hoc tu. mercatus. ille. al. mel
ut in scriptura ille. de fine. ea. ut. de. tem. emph. l. a. is. de ob. de.
pra. ad omnia com. quod pensio pro tum. ubi nos hic tunc. ut. ob.
revocatur. sed. ab emptore no. pueri. tor. emphi. utile. tunc. ubi
rectum. ut. s. de ff. di. de. p. tradicio. m. alia. ut. ff. de. conducti. ut
s. de. ut. na. de. quo. hic. cum est de ff. cum. ut. al. de. acq. de. pre. ut
mant. ad omnia. ut pensionem non lic. at. pretia. ut. si. de. dicta. de

23

ponōis ēte que forme annul
os ei faceret. et ut acq̃ pet-
ibi grā. mireo sc̃e utrum i
empcō q̃ vendicō in locacio
o q̃ conducco ēt̃ hic tute-
cassius. ut in tritic quidem
empcōm vendicōnem q̃ ēt̃
bz ee ope. nit locacōm q̃ cō
ducōm. Replicant tñ em
pcōm vendcōm q̃ ēt̃ hic q̃
si suum. nuncians de
terat in certe. pp̃ constitu
ti non dubium est quin lo
cacio q̃ conducco sit. con
ductor autem omina sm
legem conduccōis facere
teber. si quid in lege pretet
missum fuit in bono et e
quo de p̃stare. Q̃ qui pi
gnori aut vestimentoz um aut
argenti. aut numenti in cō
aut debit aut p̃mittit. ab eo
tam custodia desiderat̃ quale
diligentissimi p̃stare solent. hā
si fortuito. aut sine
culpa debitoris. ut si p̃stitit
quibus casu fortuito. amisit
non tenebitur. Mortuo no cō
ductore. ad hēdes ejus conducco
non transit. cuius contrarium in
commodato receptum est. De so
cietate. Societatem autem
coire solemnis aut
totorum bonorum q̃ grega
tim. ppollent. sunt unius
alicuius negociacōnis uel
etiam plurium negociationum
quedam uero particulares
sunt. quedam uero unius rei
uel quarundam rerum. ut
puta societas vectigalium
uel mancipiorum emendo
rum. Est autem societas
quedam omnium bonorum
que ex quibus quęstus
nascitur. quam Greci
koinopragian appellant. id est
communem negociationem. hanc
societatem specialiter
nominatim equales

scās ptes in lucro q̃ da
pno spectantur. Aut si
ex pisse sūmt ptes hec sua
n debent. nec. n. umq̃ du
bium fut quin ita sit hec
conuencō si nō mē sepa
sunt ut ad unum q̃ due p
tes q̃ lucri q̃ damni ptine
ant. ad alium no tq̃ ad illa
sme conuencōne q̃ situm ē
si tacuis. seruis mē sepacti
sunt. ut. ad eum due ptes
lucri ptineant. aut damn
ni tā ad eum due ptes
damni lucri tā. mirata
debeat hāc hec conuencō.
Quintus mucius cē iam
societatis talem pactōm ee
existimauit q̃ bona nō ee ita
tam hūana. Gaius
suppdius amussim pu
lant ee sensit q̃ sepe quo
dam ita pactos est ut in soci
etate tot eos uti tum sit me
liore conditōne in societatem
admitti. Quam q̃ ita coha
re posse societatem non dubi
tatur. ut alt pecuniam cōfe
rat. alt non conferat. cū ha
ctum mē eos commune sit
q̃ sit p̃ alienis operā p̃ pecu
nia p̃stari. Et ad eq̃
ratū minuendū obtinuit
ut illud quoq̃ constitui po
sse conuenire ut lucri pte
ferat. q̃ damno non tenea
quod q̃ p̃ma facie iniquus conue
nire sibi existimat. nūc sic
tamen ita intelligi oz ut ne
mo alīq̃ de lucro. q̃ alīq̃
damni tm̄ illatum sit cō
pensatōe facta solum q̃ sup

mendustrie q̃m. alt ut. ff. e. si non fiat. p̃m. ff. q̃
societas sit finita tatis. ut sit ff. e. l. cōm. io. ee. alb
audit. m. l. illa si non fiat maxime. alia ratio
q̃. io. ff. ta li rōne. q̃ ture conuencōn nalent
non societatis. ut. ff. de posit. l. i. ¶. si conuenit.
perter. non totam. al' est societas leonina. ut ad
ea fabula. aliam. ff. e. l. si non fiat. ff. l. si
unus. ¶. si pecuniam. in fi. q̃ q̃ p̃m. al' p̃. al' p̃m
. f. ocm est. h. p̃ē cām. conuencionē. i. conuencō
ee siue sine. quam dicit. s. e. ¶. de illa. Illud sua
ri. no. eandem rōnem ee horum. sic ff. de. m. l. f. ¶.
ff. fam. h. l. si filia. ¶. item p̃. ff. de hi et

postu. l. commodissime. ff. locatī. et. lc. vbi ff. de negōg. l. si quis negōtia. ac. ¶ Licet plane ei. lūdē. tocīn est q̄ si intempestiue renūciauit. ut

est intelligitur lucri cē. illud quāq; expeditum est. ut si mūnā ei pars sint cē pōssa. ueluti in solo lucro nō in solo dāpno. Malitiosa omissa in eo quāq; p̄ximum est. eandem p̄tem sua. ¶ Manet autem societas co nūs donec eandem consē. sū p̄sēnāt. At cum aliq renūciauit societati solu tur societas. ¶ Plane si q̄s ei de hoc renūciauit so cietati ut obuenientia aliq lu cra sibi soli uēlit. si tū totorum bonorum socius sit constitutus cum a bono q̄ bus cēt relictus. hoc renūcia uit societati ut hereditate solus lucra faceret. cogitur hoc lucrum communicare.

¶ Quod uero alio tempore lucratus est quod non cepta societate ipm solum p̄tinet ei non renūciatum est. quicquid omnino post renūciatā societatem acquirit solo cōceditur. ¶ Soluit autem adhuc societas q̄ morte socii q̄ quum societatem cēbat ētis p̄sonam dilexit. ¶ Et si q̄ sensu plurium societas cō tēta sit morte unius socii so luntur q̄ si plures sup sint in eo eadem societate alii cō ueniūt. ¶ Item si alienus rei cēta societas sit q̄ finis ne gotio impositus est finitur societas. ¶ Publicatione q̄z dubi societatem manifestū est scilz si uniuersa bona socii publicētur. nam cum ineuntis

locum alius succedit. p̄mo rtuo lētur. ¶ Item si quis ex sociis mole debiti p̄grauā bonis suis cesserit q̄ reo. ppē publica aut p̄nata debita substantia eius uenit. solu itur societas. si hoc cū sibi adhuc consentiant in societate no uā ineatur magis societas. ¶ Socius socio utrum eo nōie tantum teneatur. p̄socio ac cione si dolo cōmissum fuerit an q̄ etiam culpe. i. desidie atq; negligentie nomine q̄stū est p̄standum. Quidam putauerūt tamen q̄ culpe nomine teneri eum culpa autem non ad exactissimam diligentiam diligentis est. sufficiat enim talem diligen tiam in communibus rebus adhibere socium. qualem suis rebus adhibere solet. nam qui parum diligentem socium sibi assumit de se queri debet. ¶ Demandato. tantum cēbitur. v. quatenus modus sine statu tū q̄ aliquis tibi mandet sine sta tua sine alienā sine sua q̄ aliena. Aut si tua tm̄ gra mandatum sit supuacuum est iudicium mandatum q̄ obligatio nulla cē. eo obligatio ne mandati. nec nō actio nascitur. ¶ Mandatus gra tm̄ tenetur mandatum excedere si quis tibi mandet ut negotia eius gē res uel ut fundum eius emē res uel ut pro eo spondeas. ¶ Tibi a gra ergo q̄ mandantis nego

cuitatem amittat. ut ff. de rebus dam. l. i. §. p̄terea mus mō. item ut successit. quod facē potest. nemo dubitatur. ut. i. de. acc. ff. de decess. lo. l. p̄mo. ¶ Quia filio nul' p̄natus debuit. ut ff. e. l. ic cōe. §. i. uene at. uendatur ser hoc ea. q. non sui p̄ioris p̄. §. q̄ bona fiunt publica ti nam hiemē q̄ manente existens acquirere pot poste. ut ff. de decess. lo. l. v. ¶ Et socius accione. q̄ est directa aduersus q; p̄te. ut. i. de p̄ma te. h. §. ex q̄ bus causis et finita societate nascatur ut. §. e. l. tam diu. mis mea. ut ff. e. l. accō. §. non mi quam. patiatur est. q̄ in dolo solo tenetur. q̄ uti culpa quotidiē p̄sentat. ut. ff. de positi. l. q̄ merita. ff. si q̄s te. h. cē. nisi. i. §. non autem tm̄ nisi ad tantam culpam p̄stitit q̄tam quisq; adhibere solet. nam qui parum diligentem socium sibi assumit de se queri debet. ¶ Et si duo sufficiat. n. solū. §. q̄ dam societatem amb. discepit. accepto iudicio quilibet cē. ut ff. de posi ti. l. q̄ merita. sic est in eo animaduertendum. eo item cōmunem sine societate ut ff. famil. hercis. l. hercis. §. non tm̄ parum. sic. §. q̄ dam. ¶ De mandato. 12. obligationum. ali

(12)

quoq; mandatum cētum si
dum ad huc integ̃ fit reuo
catum fiūt cū. mesar. Item
si ad huc integro mandato
mor. s. alterutrius utriusmanda-
tū eius qui mandauit. uel ei
qui mandatum suscepit
soluuntur mandatum Et
utilitatis cā receptum est si
mortuo eo q̄ mandauit
tu ignorans cum decessis
se executus fuis mandatū
posse te agē mandati. accōne
alioquin nulla ꝓpabilis ig
norantia tuā pmunitabi
a differret. Et hinc simile
est q̄ placuit si debitores ma
numisso dispensatore tuo
pignora tua tenuerint libro
solut. habuit eos. Cum ali
oquin stricta ratiōis cōne
non possint habere q̄ alii sol
uissent q̄m eā solite debue
rint. Mandatum non fi
scepe cuilibet habuisse est sus
ceptum aut cōsummandum
est aut q̄ primum re
nunciandum est aut pse
ipm aut p alium executione
mandator. sequutum fuisse
mista rem necessariā ut inte
gē cū mandator reuertitur e
mto rem excipiam de mandato
mandati. accō locum habet
ta cā nitescit. nisi nouerit re
nunciandi. aut interpellare re
nunciandi. Mandatum
quidem differri ꝓ bona fide
ne fi pot. Summa sciendū
est mandatum nisi gratuitū
sit in alium negociū cōe nō
nisi ex causa constituta ꝓ fit accō

Et hinc ē primo casum libro primo dispensa
re qui non habuit cōmissum. ff. si ꝙ ex causa
de solutionibus. Item fuit habuisse. mutuum dedit
quibus mo. tol. ob. in pmissis. ac.

mandatum q̄
primum. s. pot.
fi. nulla cā. pu
ta cum fortu
ita nam de dolo
tenetur. ulpa cū
culpa quidem. et
leuissima. simbil. no. ut. c. e.
lane. mandatū
ta. ql. appamato
re. aliud dicit
de leuissima
mandatum
non tenet. sed
de dolo tenetur
qui gratis mandā
tus fuit ut dele
ta. ad ꝓpos. quod
fuit. ad hoc
dictum
ctum. ut. ff. de
reg. iur. l. cētus.
ꝓ primum iu
rius cum bo
tus in multis
discrepet ab ali
is cētibus. Cum
summa. s. bicu
rbi cum. mo
do hūc titulum
cepe damus. ac
negocia. s. cētus
hoc de cōsti
tuta. fuit hoc de
cōsti
tuta. fuit
cum ad
mandatum q̄
ꝓ
fi. nulla cā. pu
ta cum fortu
ita nam de dolo
tenetur. ulpa cū
culpa quidem. et
leuissima. simbil. no. ut. c. e.
lane. mandatū
ta. ql. appamato
re. aliud dicit
de leuissima
mandatum
non tenet. sed
de dolo tenetur
qui gratis mandā
tus fuit ut dele
ta. ad ꝓpos. quod
fuit. ad hoc
dictum
ctum. ut. ff. de
reg. iur. l. cētus.
ꝓ primum iu
rius cum bo
tus in multis
discrepet ab ali
is cētibus. Cum
summa. s. bicu
rbi cum. mo
do hūc titulum
cepe damus. ac
negocia. s. cētus
hoc de cōsti
tuta. fuit hoc de
cōsti
tuta. fuit
cum ad

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
delicto. ff. de obligationibus que ex delicto nascuntur.

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
quasi ex delicto. ff. de obligationibus que ex quasi ex delicto nascuntur.

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
contractu. ff. de obligationibus que ex contractu nascuntur.

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
variis causarum figuris. ff. de obligationibus que ex variis causarum figuris nascuntur.

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
lege. ff. de obligationibus que ex lege nascuntur.

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
natura rei. ff. de obligationibus que ex natura rei nascuntur.

Et hinc simile est de obligatione comb. que ex
communi dispositione iuris. ff. de obligationibus que ex communi dispositione iuris

is qui utilit gessit negocia. hꝫ
obligatum communm negocio
rum gestorum ita q̃ eē iste q̃
tenetur ut ad mmm ista cōms
rōm reddat quo cīu quisq; ad
ce actissimam diligentiam cō
pellitur reddē rōnem. nec suffi
cit talem diligentiam adhibe
qualem suis rebꝰ adhibe solꝫ
si modo alius diligentior com
modus administrationis
cēt negocia. Tutores quoq; q
tutele iudicio tenentur non
ꝓpie ex contractu obligati cē
intelliguntur nullum enim
negocium inter tutorem et pu
pillum contrahitur. ſ. q̃ si me
non ex maleficio tenentur q̃
ex contractu tenī intelliguntur q̃ ex
cāu mutui sunt actiones nō
tñ enim pupillus cum tuto
re hꝫ tutele actiōm. Nec ex
no tutor cum pupillo hꝫ eti
am tutele si ul impenderit alu
quid in rem pupilli ul pe
stitit obligatus aut rem sua
ex tutoris causa obligauit. nec
si mutuatus aliquos communes sit
res sñ societatis ut eius ꝓ ꝑtꝭ
eis ꝑ legatu donatiōne cēt q̃ alt
coīum alteri loco teneatur com
muni dīuidundo quod sol
fructus ex eis percepit aut q̃
socius cuius solus mercenarii impensas fecit non in
telligitur ꝓpie ex contractu obligatus cē quippe cum mecū mi
se cōtraxerint. ſ. q̃ nō ex maleficio tenentur qui ex contractu teneā
tur. Item unus est ex eoq̃
co hꝫ si uno simul ex heredibus eius
cius obligatus est. Hos q̃

legatorum nomine nō ꝓpie ex
contractu obligatus intelligitur
nec enim cum hꝫ de re cum de fu
ncto nullum negocium gessi
sse legatum ꝓpie dicā potꝫ tñ
q̃ ex maleficio non est obligat
hos q̃ ex contractu teneri intelligitur.
Item si cui quis pecuniam non de
bitam soluit q̃ ex contractu deberi u
detur. adeo enim nō intellīr ꝓpie
ex contractu obligat cē ut si ex eo rem
sequīs mag ut si pecuniam
ex diuisti contractu possꝫ dicā obligat ex
nam qui soluendi animo pe
cuniam dat nō aliter intelligitur
ut distrahat pecus negocium
q̃ gerat. ſ. tñ ꝑ ea q̃ accepit obligatur. nec sī mutuum
illi datum q̃ deo condictione teneā
ex contractu tñ repeti nō
potꝫ q̃ pecuniam mihi debitam
solutam sit. Sic enim q̃ diffinie
runt uetꝰ ex quibus causis in
stituendo lis creatur. cibus causis
nō debitum solutum repeti nō
posse ueluti ex lege aquilia aut
ex legato q̃ uetꝰ quidem mihi
lis legatis locum hꝫ non tamen
que ex ea pena constituta pro
mpte actionem fuerunt cum eam
legata. Ratio autem cōstituendi
uidetur fuisse ne omnibꝰ legatis q̃
fideicommissis uidelicet subuenire
tur omnibꝰ legatis q̃ fideicommissis. Hoc omnibꝰ lega
tariis non prebuit. ſ. tñ modo
his legatis q̃ fideicommissis
que sacrosanctis ecclesiis ceteris q̃ ue
nerabilibꝰ locis q̃ religiosis
ul pietatis intuitu honorificantur derelicta sunt que in

Modis tollit obligacō. xl. p.

Tollitur ōmis obligō ꝯ. Solucōe eius q̄ debetur ꝯ. Quia si quis consentiente creditore aliud pro alio soluit non tñ interest qui solut. utrum ipe qui debuit an alius pro eo liberet cum quo alio soluente siue sciente debitore siue ignorante aut inuito solucō fiat. Item si res soluat̄ q̄ hu quidem eo intuenerunt liberantur tamen ea cōtingit si fideiussor soluat cum solus ipe liberet̄ q̄ reus. Item pacto tollitur ob. Ligacō est aut acceptilacō ut magis ita solucō q̄ enim creditor obligacōe debetur id si velit tantus remittere potest sic fieri ut patiatur hoc ubi debitorem dicit q̄ ego tibi p̄mitto hoc ne acceptum ferri tibi habeo. Igit̄ acceptilacō fieri potest dummodo sic fiat ut latinis ūb solēnib⁹ eisdē quoque ne ut diximus tantum hec obligacōes solui possunt que ex ūb cōstitunt non ex ea re consentaneum cum usum est ūb fēnī obligacōm posse aliis ūb dissolui. Quodcunq; aliud nobis debetur potest in stipulacōm deduci. q̄ pacto stipulacōm dissoluī. Sicut autē q̄ debet̄ p̄pter recte soluitur ita ip tem debita acceptilacō fieri potest. Sicut autē potest stipulacō que vulgo aquiliana appellatur per quā si stipulacōm contingat ut omnium rerum obligō in stipulatum deducatur q̄ si pacto acceptilacōm tollatur stipulacō ei. aquiliana renouat. oblige

Debita soluuntur non repetitur. Pōt̄ p̄sōis nob. acquirī. Expōtis gr̄ enī bō obligā. Obligacōnium quedā ex ēctu ul'q̄ ex ēctu nascunt. Admonendi sumus. adquiri nob. nō solum p nos m̄ ipos sed q̄ p eas quas p̄sonas q̄ ei in ā potestate sunt ueluti p filios m̄os et filios m̄os ut ti quod p filios m̄os quidem nobis adquiri totum m̄m fiat. Q̄ autem p libos quos in potestate habemus ex obligacōne fuerint adquisitum hoc duntaxat̄ sm ymaginem rerum p̄prietatis q̄ usus fructus q̄m m̄a decreuit cōstō ut q̄ ab accēone cōmodū p̄ueniat hi usus fructum quidem p̄ hēat p̄prietas a filio repetatur. s. p̄ accēonem mouente sm nouelle m̄r cōstōns diuisionem. Inter libos uero homines et alienos p filios quos bona fide possidetis adquiritur nobis. sed tñ ex debitis causis. i. si quid ex operis suis ut ex emptis adquirant. Ipeum quoq; fructum in quo usum fructum ul' usum habetis sim̄l ex debitis causis nobis adquirit. communem. s. fundum. p dominica p̄te dñis adquirē certum est ex ea p̄te co q̄ dominum nominatim stipulando ut p traditionem accipiendo illi soli acquiritur cum ueluti ita stipletur. tibi cō dño meo dare spondes. Si unus ex duobus fundi fuerit stipulatus hereditatem dubitabatur. ti post mortem testatoris res expedita est ut illi tñ adquirat qui hoc ei facere iussit. ut supra dictum est. Quibus

omnes obligacones Agallo.
quilio ita compositi est. Item
eque mecum tecum michi eque cuique ea fa
cere dare oportebit in diem cui
usq; eo quantum aliquis eorum
in tempus accessit quecunq; abstu
pticio est in ul'. Ipsius tepsecu
cio est ul'ent quod cuique tu
mecum habes tenes possides p
sides ne dolo malo fecisti q
minus possideas quiquo quo
rum rerum res erit tantam
pecuniam dari stipulatus est
ulus augius spopondit
minus negidius.
Item eodem modo mu
us negidius mevio
dulum magium quinqu
tibi hodierno die pagnlium
stipulationem spopondit domine
leas ne acceptum respondit
aut ambus augius leo. accepti
que tuli. Item obligacio nova
ne tollitur nisi hoc ipsum cau
tum erit. Item si dum stipulatus sit mi
interveniente novatione persone no
va nascitur obligacio prima
tollitur tamsi ita in posteru
tempus novatum sit ut tunc dum quod hodie pu
pillo fine tutoris auctoritate stipulatus
sit quo cum res amittitur. Si
prior debitor liberatur posterior ob
ligacio nulla est. non aliter certum est si
alio quis stipulatus sit. Namque
prior primo obligatus manet
si per nullius stipulatus fuisse
tur si eadem pecunia sit que prima stipulatione
ta tamen novatio fit si quis in priorem
stipulationem non sit forte si eodem

nutiatus. Item si duo
mus si condicio adiciatur nova
conventione intelligere oportet ut ita de
mum fiat novatio si conditio
impleatur. Item cum hoc quidem
fieri necesse erat tunc fieri nova
tionem cum novandi animo
fiat. Item si dubium erit qui novandi
animo interrogaverit si quasdam de
his presumptiones alii manifestas esse
deducerent interrogatio precessit con
stitutionem que aptissime dissimulari
tunc solum fieri novationem
ponis obligationis quoniam ipsum
ipsis contrahentes expressum sint
quippe nova conventio obligationis
conventionalioquin manente pristina
obligatione ad eam exe
dere ut manente contractu ea obligatio
conventionis quoniam de constituta conventione dubitatio
neo est si de expressa agatur. Item
si ea obligationes que consensu contrahuntur con
tra
nolentem dissolvuntur. Namsi
tiamsi sic inter se consentiunt ut fun
dum tuscul. meum emptum si
steterit centum tu mihi decem
solutos mihi fundo
eius pactus sit ut inter eos utroque tempore
liberi emptionis locationis animo
ne mutuo contrahatur id enim con
tractum locationis animo omnibus ea
quibus consensu descendunt sicut
iam dictum est. explicat lib. xvi.
incipit liber. xvii. de obligationibus
que ex delicto nascuntur.

tunt obligationes aliquando tamen accidit ut non
stetur quod sibi mutuo petit ut prior
potior non mandatus autem mittens potior
obligatio eius erit. Accepti quoque
accedit ut pupillus interrogatus stipulatione
interrogo vos pecuniam hic accepistis dari
tem. ff. de. Si eadem novatio fit. Item nova
novationem antiquissima ratione finiebat non minus
ret. Debitor si novatio ut ff. de acceptilatione
fere. Item nova novatio presumptione debitoris
quaerens non habuit nec mutuet
agi ut ff. de novationibus. l. ut. Tamen debitor
ut. de novationibus. l. Si. Dictum novatio posterior
agentium accessit tacite ut. ff. de. l. m. nono si in
matum ut. i. pe. de. l. obligationum fere non
untuzenebit. stipulatio. penalis. Sicut adhuc. de. si
tutoris. ff. de. Secundum. Si eodem
pignori. Ea ratione. Si cum debitore
l. quoque. ff. Utroque tenebunt. Ea cum debitore
malus ut quasi forte. de novationibus. Si
ut. de. Si. Si. Si

Incipit hic. nn. De obligacionib'.

Cum de furtum ...
... sit in libro sup
... de obligacio
... de ... ce
... quitur
... de obligacionib' ex maleficio vsq'
ex maleficio dispicamus. Ille
quidem ut suo loco tractandum
magis' quia diuiduntur hec no
mina gens sunt. Nam omnes
vere nascuntur. Ex delicto male fica
onem vel ut de furto aut rapina aut
damno aut iniuria. Furtum
est cum de alterius re fraudulosa aut
ipius rei vel eius usus eius possessio
ne q' lege naturali prohibitum e
admittere. Furtum. aut est ma
nifesto. i. antequ' de loco furti
fur cum de delicto furti obtinere
fit. aplenum q' nocte vel a fluuio
vel afferendo vel agendo manifesto q' fo
ras appellatur fures. Minimo gre
ca. matos quippe vel impar dix
erunt. Furtor. aut duo genera sunt
manifestum. Nam conceptum
oblatum sibi pecus accomodatum
furto cohaerentes q' genera sunt
ex' sicut infra patebit. Ma
nifestus fur e qui ea in loco ap
prehenditur non solum is qui in ipo furto
deprehenditur. Sed is qui in loco de
prehenditur vnquo fur ueniendi q' uno
mo furtum fecit q' inde egressus

...ma de plenis sunt q' in loci
neto oblatum. aut in meto ob
latum furtum sciat q' dum meo
loueto aut in meto furtu plene
sus sint. Ultimo vltro furtu
manifestum cetera tendum est q' dum
eam rem furtiuam ipsius. l'
tenent sunt siue in publico loco
siue in priuato vel. Nomino vel ab
alio. Inter quos conuenit quo pfite
ri debeat rem detinuisse. Sup
plet quo de ultimo. aut dum de
hendantur cum re furtiua non
manifestus est fur. Nec manifes
tum furtum quo sit ex his q'
diximus intelligitur. Nam q' ma
nifestum est. Conceptum fur
tum dicitur cum apud aliquem
testibus presentibus furtiua res quesita
fuerit. Nam in eo penali re
dio constituta est q' ut is non sit fur q'
appellat' conceptus. Oblatum
furtum dicitur cum res furtiua ab
aliquo tibi oblata sit eaque apud
te concepta fuerit. Ut si ea mente
tibi data fuerit ut apud te quesita
apud eum quam dederat deprehendatur
nam tibi apud quem deposita sit pena du
plionis cum qui obtulit manifes
fur non sit constituta est. Ideo q' op
pellatur oblati. Est q' prohibiti
furti. Ideo adversus eum qui furtiua
quesierit testibus presentibus volente
prohibuit. Preterea pena constitu
itur. Eodem pretoris edicto furti non
exhibiti. Necnon adversus eum qui
furtiuam rem apud se quesitam si
quidem non exhibuit. Sic ex
eodem. i. concepti oblati manifesti pro
hibiti non furti non exhibiti mani
festi quidem abiecerunt cum eam
requisitio rei furtiue habet pe

...si quidem de furto aut si cum furti impetu possessionem tulerit. Duplicatam actionem prestat. Ut ff. de usu. l. si duos. C. de furtis. Adhibendi q' fecerit. Animo lucrandi. Si non est furtum ut ff. eo. l. in pena. Legenatum. Ii. Idemo vide illud non furtum facies. Et item illud quod tibi non vis fieri alii ne feceris ac. Furtum autem q' i. quia auferendo. i. differendo quia fur refert. Furtorum autem species. Quatuor. Appellabit. Ut. i. e. c. conceptum et oblatum. Ultimo ultro citro. Vel ab alio. Prohibuit infringi regula plibus personis ut e. Pena. Ut no. Acquisitio. Quia alium est quo magis de eo suo. Appetit quod alius eo benefit. Ut ff. de usur. l. si quis soluendo. Quod vi aut. C. l. Prohibere. Alius hoc ita nisi manu. Si cum se ceteris ita ut ille an furtum fecerit. Nam is uso furti non tenetur. Est manifestus fur ut ff. de furtum. l. p. Si quis insultum. Et cum eo quem insequitur. Abiecto furto quod fur manifestus est. Ut. i. e. c. Deponere. Ut tu secum. Beatus. Ut si ultra montes. Presens testimonium. Effectum tamen si cum. Appetentur. Interest fur manifestus. Ar. ff. de. l. ult. Tradunt. l. quod ait. C. quod. ut. Nec manifestum. Si quis actionum est eorum discipulus. Ut. s. de his qui sunt sui vel alieni iuris. C. ff. e. l. ii. Im. iii. iv. vi. vii. viii. Deponens. Fugitiuus. l. i. C. hoc autem. Si. Illud. Si. Ille est. Consequenda. Ut ibi. Non est sup bona consequenda. Aut ibi. Data. Sollempnitate. Eo. Tollitur. Q'

uerem obſuacõm nõ fit mto
ecõmodatꝰ ſ ꝑfate accõnes ab
uſu cõmm recedunt cum
manifestum est q omnes qui
faciẽtes rem furtiuam ſuſcepi
nt ꝙ celãdi furti nec manife
ſti obnoxii ſunt. ¶ Pena manifesti furti quadrupli est tam ex
hiis psonis qũ exhibi nec ma
nifesti dupli. ¶ Furtum aũt fit nõ
ſolum cum quis intercipiendi
cãi rem alienam animo tangit. ſ
generaliter cum quis alienam
rem inuito dño contrectat.
Itaq; siue creditor pignore ſiue
is apud quẽ res deposita est eã re
utatur siue is quẽm utendã
accepit rem alium usum eã
rem tractare ꝙm cui data
est furtum cõmittit ueluti
ſi quis argentum utendum ac
cepit qđ animo cõmodandi mu
tauerit aut pegre secum tulĩ
it aut ſi quis equum gestandi cã
accõmodauit ſ longius alio quo
sequi dixit quã uectes ſcripſerunt
de eo qui in macellum equum portã
uit. ¶ Facit aũt eos qui rebus
cõmodatis aliter utentur ꝙm ut
dari acceperint itã furtum cõmit
tere ſi secundum ea quã intelligebant dño inuito
dño tractare cum ꝙ ſi intellexe
rit dñs non permissurum ac ſi p
missurum credant de crimine in
tenti optima ſane distinctione
ꝙ furtum sine affectu furandi
ꝙ non committitur. ſ ſi credat
aliquis inuito dño rem
cõmodatam ſ cõtrectare dñm
id nolente dño faciat de furtiuis ſi
mile illud quẽritur cum tibi fi
lium meum ſollicitauerit ut ti

qđam res dñm suum pu
adeum ꝓferat ꝙd
uum ꝓtulit metuis dum mu
lier tecum mipso delecto deprehẽ
pmisit filio quadam res adeũ
ꝓferre utrum furti an ſin cõmu
pti iudicio teneatur tibi aut meu
tecum nob supplue dubitatiõne
nob suggestum est quidam ex
pertissimis quibusdam furti in
ſtitutis corrupti accõm ꝓstanti bꝰ q
bꝰdam furti tñ modo nos hĩ cal
liditatis obuiam eundũ ꝓsumm
trasionem scimus nõ furti solũ
accõm. ſ ꝙ in corrupti cũ eam ti
bi eam res suus detior assollica
tatore minime fuis est ideo nõ
contrariant regule que furti cõmu
pti accõm introduxerũt tñ cõsili
um corruptoris ad pmiciem pbli
catis sui introductum est ut sit
ei penalis accõ imposita tam ꝙ ſi re
ipa furtũ fuisset. Furis corruptus ꝙ
ecebrĩ impunitate ꝙ alium fu
rum quẽ facilius possit corrumpere
le faciens adquẽdam ꝓpetretur
into. ¶ Inde laborum mercenarius
furtum faciat nemo ſane dubitat. ¶ Inde furti
tenetur qui ipe furtum non fecit
qualis est cuius operam cõsilio fu
rtum factum est. in quo multo
mos eccasionem dedisse ut eos alius raperet
aut obstitit ut ali rem tuã raperet
uel oues tuas uel boues fugauit ut
alius eas raperet ab ueteri scriptura
tractatum est. ¶ Inde furti
tenetur qui pmo nõ fugauit animã

¶ Pena manifesti furti

est de iure ꝓnsu
ut. i. de ꝓpe q̃tũ.
acc. ff. i. de furtis. ber
tñ cãm. ꝓnoꝛ fu
ti tam potest ut. i.
tenaꝛ. impan. si
manifesti. si que
de secundo. ff. de furtis. l. mu
tatum. i. de noĩ. acc.
ff. sunt. ante. ſ q̃ si
minoꝛ pena impo
nit̃ legẽ. in. ti. q̃
ꝓpꝓtorem. ꝙ
mai est de celẽ. ut
i. ti. impm. ꝓ. de
ꝓpe. l. in. pauꝓo
res homines eam
tunc minoꝛes pe
ne imponebãtur
ut. i. de minoꝛ. ff.
pena. ac dupli. in
cãm. ut. ff. de
furtis fugi. l. ma
na pia. rem mi
to. inuito. q̃m
q̃ uolente. ut. i.
ff. unde illud
ac. gestandi. ad
ducendi. pdue
rit. rem furtiuã
est. si alius omni
ouauit ſpes cã
est furti de alieno
largim. ut ff. de
ſi pignoꝛe. ff. i.

¶ Placuit intelli
gant. et est rõ.
q̃ua uoluntas
q̃ꝓpositum cha
tinguit male
ficia. ut ff. l. qui
minime in fi. i.
ꝓ. q̃ facit. ff. ad
l. coꝛ. de sicã. l. i.
qui. ff. sicã. ꝓ. l. q̃ de
me ubi non p
missurum. q̃
si hoc credidit
commodum p
missurum. ſ
stulte credebat
ꝙ furti non te
netur. cum nõ
fiat. ſ furtum
sine affectu fu
randi. ut ff.
ſi cui. ut. s. de
usucã. ff. item

¶ Furtum fit non solum cum quis intercipiendi causa rem alienam animo tangit. ff. de furtis. l. mr. omnes. ff. de furtis. l. ante. ff. de furtis. l. qui uas. ff. de furtis. l. qui ꝓpter. ff. de furtis. l. qui ꝓpter. ff. de furtis. l. qui uas

ff. de rei. uen. l. i. q. ff. de cond. furt. l. i. Aliqn ibi tenet. si res non extimatur furtiua ut ff. de usuc. l. q. si rem aff. p. emp. l. si rem. Vnde dic q. q. dor. rei est furtiua aut

furtum ana
fatur accò fi
rti ut fere i
toto ff. ti. ff.
c. in tm dum
gullum cor
est. ut si rei
mea ut utiu
in tm dum fit
furtum ac
res furtiua
si furti. accò
non nascatur
. ut. i. e. hinq
in tm dum fi
rtium fit. ac
cò furti nas
catur. si non
fit res furti
ua ut bonae
in tm dum fur
ti. nec in am

q. aliquo eorum placuúm qñ
dam op̃a furtum admittet fem
in fem. accò. enim dr̃ ut op̃e me
um ticus furtum fegit. ambo fur
ti tenentur. Op̃e cõsilio eius
furtum admitti uidetur q. seal
as forte suppont fenestras aut
ipas fenestras ut hostium effigit
ut aliud furtum faceret qui ferra
menta ad effigiendum ff. ad ui sca
las ut fenestris supponerentur
cõmodauit eidem cuius gñ cõ
modatum ut. ecce qui nullam op̃am
ad faciendum furtum adhibu
it. sed tñ consilium dedit. atq; or
tatus est ad furtum faciendum
non tenetur furti. Qui hu qui
mpentum portare ut domino
rum sunt si rem eis br̃ipiant fu
rtum ill̃ faciunt q. res in furtiu
am cum cadit nec obid abillo
usucapi potest inter q. dominum po
testate retinetur. s. furti. accò non
nascitur q. nec ea alia ci potest
eos nasci. accò. sicut op̃e etcò sili
o alterius furtum fem fiunt q. uti
q; furtum cõmittitur. q. ueme
nt ille furti tenent q. ut me op̃e
consilio eius furtum fem effe
rri. aut. accò ei cõpetit cuius int
ee rem saluam ee licet dominus
no sit ibi. nec domino alii compe
tit furti. accò. q. si eius int sit no
non pcipiunt. cõstat creditore
de pignore sibi repto furti agere posse
si si debitorem suum ceperit
ceperit ei pignori pœnus male
q. ipsum agere. ideo eo q. ut eius
ipe debitoris rem ibi perit. ibi
creditori cõpetit furti. accò. Ita
si fullo polienda. curandu ue
l. aut sarcinator ue

stimenta certa mercede acceperit ea
q. furto amisit ipe furti bit ac
cõnem communi q. mcb inter
eam rem non pure ci mercato
ri a fullone aut sarcinatore e
rem suam p̃sequi potest. q. bone
fidei emptori ibi repta res eius
sit quius dominus non sit
omni modo cõpetit furti. accò
q. adhuc creditori fullonis uero
q. sarcinatori non alii furti. accò
nem cõpete placuit qñ si solue
do sint. h. est si domino rei estimã
acõm soluere possint. nã si solue
do non sunt tunc q. habeas sui
dominus cõsequi non potest ipi
domino furti. accò cõpetit. q. hoc
cum ipius interest rem saluam
ee. eidem est. q. si impte soluendo
sunt fullo. aut sarcinator. Q
de fullone aut sarcinatore eius
modi eadem ratio cum cõmo
data est res tñ sit firma ratio. nec est causa
mabãt. nam ut ille fullo sine re
rem accipiendo custodiam
p̃stat ita is qui ab eo qui cõmo da
tum utendi ei p̃cepit similit
necesse hꝫ custodiam p̃stare. si mã
pinoena. q. inhibuit casionib;
missi emendant ut in dominu
sit uoluntate siue cõmodati
accõne. ad ipsius eum qui rem a
modatam accepit mouere de
sicut siue furti. ad ipsius eum qui
rem furti punire. alterutra earum
electa dominum non posse expe
riri. ad. ad alterum uenire. accõ
nem. Si quidem furem ele
git illum qui rem utendum
accepit penitus liberat ipsum aut
cõmodatorem ad ipsius eum
qui rem accepit utendam ipi q. ee

ipsi fullo soluere possit. immo ut. quasi promissi
debeat fieri. ff. locati. l. 42. l. cum in plures. §. vestimenta. si ibi de acc. mercede. ut. 2d. furt. d. hic autem de
acc. furti. si impar te. sit furti. accõ domino cõpetit. q. hic
ad hunc. §. ff. de comodato. nec ei. l. si. fullo. Quia mi interest
omnibus sic. c. de furtis. et eo. ff. l. f. §. tales itaq; alterius
interesse accõ furti hic cessat non est ambulatoria. Si quis ee
f. commodatum. furtiua accõnem. penam tñ ex lege
domino restituere non cogitur. q. ubi periculum ibi cõmodum
ee. ut. ff. de furt. l. si. §. si cum uisam. Cum autem qui
peruenit. agendo ee cum accõne mandati. ab eo. f. a mo
dato. supposito. furem. q. f. cõmodato. illam

(12)

...manifestissimum. Ex quo hoc quod cuiusdam rapit...
...habita si scienti apparuit cum tenet. Sed nisi forte ut s...
...mo. ff. de ob. et pe. et depositi. l. ii. penult. item qui...
...sunt. ...

...mus bicubitalis inc...
...est. et quidam...
...anno ...
...medio fundi...
...de minus...
...furtiosus ...
...ad hunc ff. de...
...publicam ff. ad ...
...l. et puniuntur...
...ff. de ex. mil. l. pu...
...pillus ...
...to. ...
...petendo ...
...condicendo. ...
...agendo. qd furtum...
...si commodatum ...
...ff. de qd. furt. ...
...l. si puer. ff. furti...
...al. in qd. de...
...ff. ...
...de furt. l. ...
...de vi. bo. rap. ...
...de furto. ...
...na. ...
...ff. ut pos...
...de. s. t. i. ...
...res alien...
...ff. Large ac...
...qui. ut qui sit cois...
...tem sit quo no...
...scen ptem ...
...de furt. ...
...finti. ...
...ff. ...
...fin. p. q. fin...
...est immo ...
...hendi...
...festus est qui qua...
...duplum ...
...uenien. ...
...ff. ...
...l. si quis ...
...cum rapto. al...
...si no ...
...non ma...
...qua ...
...actum tollitur...
...acco...
...mi...
...co qua de...
...ff. ...
...mo nec ma...
...festum ...
...ut si quis ...
...o in qua ...
...erat. ...
...l. ...
...de ...
...ff. ...
...de ...
...ff. ...
...de ...
...ff

ac.nbomſ.i.meo mmo ut.ff.de.acq.rr.l.rem nbo
q.l.ſtatuas.ff.de.v.ſig.l.bonorum.appello ut ſi.ſ bon.ſi
te poſſeſſe.mtm.item eſt.ac.ce bomſ.nbi.aliq nſ ſint
ut ſtatim

p.ſ.plat. exepla
tepoſita.ſ.p
mſſa.aut
dial.de.po
ſitano.ut.ſ.
t.i.ſ.pſ le bl'ceſa
commiſit
aut pam ut
ſe.ut.ſi.p
cium.acce
pit.depoſi
tum.ſ.nbti
qſ.meete
tenetur.q
tem.ut.ff.
c.l.u.alio
quin cet lo
cacõ ut.ſ.
m.j.ff.ac.
acconem.
facat.ff.vi.
lo.t.p.l.m.
ſ.agrſtal.
conmmp.
l.commu
eſtim.acõm
ut.ff.quaſ
me.c.l.ff
mulier.ſ.
qui poſſo
nem.ff.
vti.poſ.l.
p.q.fi

Et gſtal
acacconem
facat.ff.vi.
lo.t.p.l.m.
ſ.agrſtal.

qi commo liceat rem ſuam ſ.p
num auferre a poſſeſſore alb. mſſm
decim.ſ. conuenit ſ. nec furti te
ñ eum qui h cotidiano mo ut.
Et ne talia excogitentur
maſ raptores impune ſuam
exerceant. nauigiam melius duna
bus cõſtombus placuit ꝓſpici
eſt ut nemm liceat ui uel clam
ripere rem mmobilem uel ſemo
nentem liceat ſuam eſtimet
eamdem rem. Si quis ea ſtatuta
prohibita fecerit rem quidem ſue
commodo exercet. Cum aliena
ſit poſt reſtitutam eius eſtimac
onem q eiusdem rei ꝓſtare debe
at non ſolum mmobilibus reb
que mpi poſſunt cõſtitutiones op
time cenſuerunt. ſ. mmutationi
bus que arcaneſ ſolent fieri ut ex hac
ea ab omnib. pena omnes homi
nes ſe abſtineant. ſane in hac ac
tione non utiq; exſpectatur re
i mbomſ. actoris ea. nam ſiue ei
bomſ ſit. ſiue non ſit. ſi ea exbo
mis ſit locum ea habebit.
Quare ſine cõmodata ſit ſiue lo
cata ſiue ꝑ pignori data ſiue depo
ſita. ad petitionem ſicut mtſit eius
eam rem non puto amittere.
Verum ſi mea depoſita culpam eã
ꝑmiſit ſine dola fiet poſſeſſor. ſi
uſum f. mea quis habeat ul' quam
diu nſq; mtſit eius nõ ꝓpidi
endum eſt cõpetere ei hanc. acõ
nem ut non commodatum. accep
tum. Illud ſolum q; ex bomi
eius q; ꝓpinqua paſſ. eſt. i. q; ex b
ſtantia ea eius ablata ea ꝓnecbatu
ſignificandum ea; ex bo eius
furti. acõ cõpetit mea etiam ſeru
itutis. Ceterũ eius omnes hic hanc acõ

Quod autem paſſim mur. hic ff. de. mi. legatis ſimꝰ. ꝓpo
nbo. Immixta fiat. ff. ea ſi quis mixt. ſine mmixtam. ſatyo
nem. i. diuinum. ut ſi. clams. ſi ſe defendat cum telo ſin- eſa ſi
ſe non defendat
ut hic ſubiicit.
ff. ſi. mm. Ille
ne alio quin. i. ſi.
aut pa mſtruxit
non mmuſ. i. ſi
pluſ ex dolo q;
ex culpa q; cum
leuiſſima. aut
pa mhabe. acõ
ne nemat ut. ff.
e. l. m lege. aut ꝓpe
lege et cõuerte
litteram nomi
nis q; dem. i. nõ
mmuſ ex culpa
q; in ea ex dolo ſic q
ſi. ff. de pact. l. i.
nue genetum. ſ.
pactorum. ſic de
fis mupt. l. cum
ꝓpertiſſime. ff.
de pig. l. paulus
ſ. dominus et eſt
figni ꝓbatio.
ſ. m 10. Item ſ
ſi quis. dictum qui
tus. ut rem cõm
miſit dolo ut' ex
aut pa ut' nom
mutta aut pa. m
ſi dati opa fem
eſt. ut. ff. c. l. uto
ſi obſtetrix. mſi.
q. l. nam. rem. q;
bnon eſt ei depu
tatum. animad
ut. i. hu. qui ſe
hu. obſtetrices m.
ſ. ſi no tacent. co
ll. vi. ff. c. i. cõ
ſtat mſi. Arbitratores. i. qui p
utat ꝓtes ma
bonis poſitas ut
inquibꝰ cam te
rmſſit. ut ex.
ipſa arbores nã
et arbores put
antur. proclam
atum. mſi fozte
dolo. ut. ff. c. ſi p
utatores. Imp
lica. facit. ff. de
re. ſua. i. imp
lica. i. ff. loc. ſi
quis fundum
q; ex eſtus q; ſiq;
uitulos. ff. de
ſtipul. ſer. l. tuto
quaq; ſ. fi.

Impetu quaq;
infirmitatem. non enim infirmitatem ſui animi debet
altius leſionem conſtitutor. ut. ſi. c. item ſine
Item quo
q; uehentium: puta redeundi uehiculo ul' ipſo equo.
Si
ſi autem in eo materialiter hec ibi ponuntur leo ca. ſ. c. impu
conſtat in hanc. mſi ex dampno locupletior fcius eſt. ff.
et ti. mte uenia. ſ. hanc. acõm. etiam. retur. opponitur de
eo qui hodie ꝑim fiunt q; olim et exciſus eſt. ab. aliquo.
nam non uitetur mb cau ex penal' b. acõ ergo uitetu
tamſine delere mb cau. ad hanc. ſ. non ſe. l. cum repa
m hoc cau q; non ſit penal' non tñ eſt aptanata ut tamſi
ne delebat ut mb ex. aliquis non uidet ul' non nocet aptanat'
tñ. ꝓtus eſt uidere ul' uidere ut. in. ff. de qua. co. acti. l. a. ſ.

Item altius furtum pereſt. de uiet. mo dampnum in
nunc inferre tñ non infectis tale q; ꝓhime. ti. pu. arti. ſ.
p. acc. furti. ut. ff. c. l. ſi finis finium. ſ. ſi oliua. in. fi. ideo
inſula. a. primo capite. debit enim bina capita ſiue
tto dñi. l. c. ſ. cap. ſ. m. q. ſ. capite tcio. ff. c. l. i. n. ac. immuta
ſi alio moto locat. certio capite agitur. ut. i. c. ſ. capite. in.
ſingulorum. ſ. communi eſtimatione non affectione
meum commodo. ut. ff. c. l. ſi ſ. mela. ſ. legis ul' qui commodo ut. ff.

pena sententia[m] pa[ra]t ut de ob[li]gatione [illegible]
mebit cit[ra] arbitrio p[re]ter facere mentionem [illegible]
possit cogere partes suo stare arbitrio ut[rum] eis [illegible]
nam nocebit. Altem ptem puniam sec[un]dam [illegible]
bitrium
meliorem
mus iuge
et ut dict
um est. et
p[ro]cedo in
ut. i. c. pa[ra]
ic. fecerit.
i. male. u
dicamus
ac. et con
tractu. ut
cequalis co
tractu. so
metur.
ut. si uide
amus et
legem su
am can
mam du
nus pun
atur. si a
m. l. illag
allius ac
quilus
mmaus p
mmatur
q hoc qui
non sunt
tata uide
a peruma
ul' pmis
sa. al'gra
ues pene
sequeren
tur. ut. e.
de pena.
uno. aut.
set nouo
iure. q fac.
ad hoc. ff.
de uar.
et certa co
cog. l. fi. ac.
ff. habitat
hospes pla
ne nomine
netur. set
is qui bo
spicium
accipit ut
ff. de hus
qui tecta.
ul'. ff. l. i. c
plu. ac.

refert utrum pa[ra]ta[m] filio. f. tal'.
munia fecit. Nam q[ui] excatur
munia estimabitur. Nisi ma
iacendum est de omm munia e
um qui pass[us] est posse ul' emma
lit' tunc age ul' auth. q[ui]q[ue] do
auth. agatur estimatione fa[ci]a pm
q[uo] dem est pena arco imponitur
sim autem criminali offo iudic
ce ordinaria pena arco irrogatur B
iudex ob fiumdo q[uo]d nomana
co statuto introduxit ut uni ill
ustres q[ui] cos sup sunt q[uo]d pena
tores possint accones munia
rum criminali' ul' auth. p seq
ul' sine p[re]iudicio eius retentorem
q[uo] capi manifestus apparet. Non
solum i munia tenetur qui
facit munia B est q[uo]d possit uim
si ille contumebitur qui dolo facit
ul' qui eam ut alianus mala
p artes pugno. Hec acio dissimu
la cone abolet. no sic munia re
linquit. Remittit B est status pass[us] a
munia sua non renunciant q[uo]d pena
pena tenta a remissa penitentia am
non potuit recolere. de obligatione
Si inter B quecessit de iecto.
Solutem suam facit non p[re]iu
dicio maleficio obligatus intelli
tur q[uo]d ex maleficio obligat' ex ce
citi quia precisse aliquo intelli
git p[ro] pena acio non intelligi ex ma
leficio tenu[m] quantum de aliene equi
religiosum indignatus intebitur pe
na tenacium sustinebit. Item si ex ce
dentis alio ul' p[ro] ipsi' l'cadueto siquo
modo habitat electum effusum ne
aliquo est ita ut alicui noceat qui ex
maleficio obligatus intelligit sicio
si non p[re]iudicio maleficio obligat' intel
ligitur q[uo]d plus ab alio ul' pena ceci

aut sua aut ubi. Cum similes est i
quum ea pte qua iuigo it si obiud
positum aut suspensum B q[uo]d pot
si ceciderit aliquo nocendo cui. ex
pena aureorum constituta est.
Decio no q[uo]d electum effusum nec
duplicatio q[uo]d tam pium tantum
sit constituta est. acio si homine
non habium occisum. l. aureorum
pena constituitur. Si no uinet
nocatu q[uo]d ei dicetur q[uo]d tum ob
eam rem equum modica ut[ilitas] ac
cedatur sunde cum computare
debet inde res medias p[re]tias ex
tas q[uo]d impendia quem ana cone
eius fa[ci]a sunt p[ro]ea opatum quibus
cunt aut cantum est obiudq
inutil' fa[ci]us est. Item si filius fa
se ossum ap[ud]e habitant quo
ceciderit aliquo eius de iectum effusu
ne sit sine quo positum ul' suspe
sum habuit annis eius pialo
sus est. uliano placuit impiem
millam ee acio[n]em p[ro] annipo filio
agendum est q[uo]d filio fam[ilias].
iudice obfiumdo equitatem sua
facit. Item ceator. nauis aut empo
ne aut stabuli de olo aut furto q[uo]d
mmaui aut empona aut insta bu
lo fem erit q[uo]d ex maleficio fem inde
si modo ipius millum ee maleficia
um. Balicuius eorum quorum
opi nuiem aut emponem aut
stabulum exercere. Cum enim ex
ex maleficio nec ex ce ul' si fit. adon
sus cum constituta e B acio aliquem
mus aliquem est q[uo]d ope malor ho
minu interdictus ideo ex ex maleficio de
sin inde. Imbus aut cabo nisi ac
co quitur que hodie q[uo]d dat. adonis. Hodie
quitur q[uo]d usq[ue] ad primu patrem abas e he
acio[n]em exercitore. adonis. s. Hodie exercitis

Si filius sui
Si quis se
cum ap
pe milia ce
q[uo]d pecunio ut
ff. de hus qui
tecta. ul' ex. l.
i. e. si filius ac
suam fecit. si
si pecunia
ul' pecunio
tenet. de ff. de
fin. io. inte si filius
ul' dicitur em ut
teneatur ipse filius
habet ul' no habet
cum pre si q[uo]d fm.
h pecunio te
l. si pion cum qui
positum h no tene
de pecunio ut dicim
est. p. l. ff. de hus q
tecta. ul'. ff. in. l. i. e.
si filius filio co de
pnato qui bi pecunia
tenet de pecunio cum u
teatur qui ecbi cum
filio p sententia ad
ut. ff. de noxa. acc. l. i.
si contempnatu
ff. de pec. l. in. fi. ad
scribit. ac. Item ceator q[uo]d sito. ut. i. q[uo]d
cum co. f. u. ac. ex
maleficio. s. acio
un fem in duplum
ut. ff. nau. ca. sta. l.
fi. ff. simili. ad lic
nau. ca. sta. l. i. ute
est alia in fem acio
que est ceto ceti re
cepte. ut. ff. nau. ca.
sta. l. i. impn. ex ce
tu ul' qui aliquem
ad pecuniam ff. ad le
quile si furtu fum
q. paul' ff. furti. ad
lic. nau. ca. sta. l. f.
& plu ff. nau. ca. sta.
l. f. & plu. Imbus
aut cabo. s. sup. de
omnibo que hodie
placent munia
si mi cui suspenso non datur hodie ut dicimus. s. c. ob homicidio
quo b. eorum inter. acc. ex maleficio quasi maleficio nam ubi e
ex maleficio si plures sunt quia insolidum conuenitur. set
secus in hac acc. ex quasi maleficio ut. e. de cond. furti. l. i. ff.
nau. ca. sta. l. i. ad ff. & si plures. item in acc. ex maleficio uim si vol
uendo non libuit. alioqui in hac sic ut ff. nau. ca. sta. l. i. & possu
mus item fundi non concedimur acciones ex quasi maleficio
ut. ff. nau. cau. sta. set et ipsi in acc. ex quasi maleficio ex dunt
ut. in dicto. & possimus dicimur in hac acio non cessa ut. ff. de
bus qui tecte ul' effu. l. i. & si uo plures. q. e. cum. s. ite hec
generalius dantur hodie actorum ut hic qui ille que sunt
ex maleficio ut. i. de pe item. ac. & hodie. ac. adiuuat hodie ex
ut ff. de uto. l. ul'. ut. ff. nau. cau. sta. l. fi. & plu. ac. q[uo]d ex

Ideo autem ro depositum. licet ipse no possunt. ex quibus i
non enim spectatur ut noceat. ex ex maleficio aureorum. l'
solutorum ut ff. de hus qui tecte. ul'. ex. l. si vero. &
ptor aut ex qui q. fi. q tunc de ceat. acio[n]em in fem fo
re. annuam aut ff. de pp'. ac. l. fi. Ideo vero est. ac
co. pena que hodie. datur. s. insurrem non dantur
ent. ut ff. de hus qui tecte ul' ex. l. si vero. & hoc aut. ac
co. quinquaginta. ideo eta pena statuuntur q[uo]d non
pot. estimari co fi libi corpus ut ff. ad. l. rodi. de iac.
l. ii. &. ii. q[uo]d petit h acio intra annum q[uo]d nec hodie in

De accõmbo. Hic ponit impedimenta quibus plures accões fiunt ex pluribus singulam mutuo dissimiliter. ut. C. eo. l. ne. Et sit nisi singulari nomen ponitur ut genitur in alius dissimilibus contingit. Et subsequenter continet accões. Item quare non dicit de agente vel de quolibet cui sibi nuisse. ac.

Super est. Et quod sup est. Et forma. ut. C. de nup. Et. Et ul'dic q. C. de tempus tum est de obligationibus quarum filie sunt accões ut. ff. de pecu. l. Et obligacõ. Et. de vo. impm. Et do de filia post mortem ponit qui ordine successionis accõ. utrum. Et non quod accõ quis pactum ponitur ut mutuo. de non alie. Et si minus. coll. ut. in fi. C. de sacro scis. ec. aut. huius portectum. ff. de condicõne furum et proximum. l. in. C. faciendum arrimedium. Et quis. pacem facione qui minali. ut. C. qui cum. l. ac. criminali. p. l. Et quis. pure agendi ul'p̃sequendi ut hic. ff. c. l. in chirographo. quod illud quod dicit de accõ. bõ. no luit pl. ac. dicit de eis. Et quod. Et hic accõ. ut sicut apud dial. dõ. ar. quod exponit assumpsit ponit accõ conclusione completur non tñ conclusio sic. p legis fiat. accõ ei agendi dicitur. ut si dicit commento te ad. x. quis vendidi tibi equum per sit idem. ac. si diceremus agit accõ ex accõ ex uendito. Et ar dicat quod verum est aliud accõ cum aliud accõnem nam obligacõ accõ mat. accõms. sicut ergo aliud est obligacõ aliud accõ sic aliud causa aliud accõ. item quod uendidi est fcm set. accõ est nul'. ut. ff. de cau. fini. l. consilio. Et si hic item potest accõ quod uendidi non competit mihi accõ ut quis mihi solutum et ul' quia remissum debet hec vba quia uendidi non sunt accõ item nomina accõnum sunt annue inducta. sunt exemplo finium les nec hoc est inductum ut ei sit accõ si quis ergo hoc uelit dicendo potest cum lex non dicat ut. ff. de supell. leg. l. Labeo in fine. l. ne si ei cert. accõ si iustum dicet lex mittam accõnis nomen cum agit de dolo proximi ul' penes similium psonarum de quarum dolo non agitur pacet de dolo si pacet. mi fecim. nam ad quod mittatur nomen cum ei manet certi est uni soli ei cõcluso ergo quod dico quod accõ est accõ. item licet dicem quod nomina sunt accõnum exemplo finium les cui ne tibi. quis non sunt accões si accõnum nomina sicut homo non est homo si significat hominem. aliud est proprie quod olim aliud erat vocabulum conceptionis formati magistratibus sit. ff. de orig. iur. l. ii. Et de inde. Et. omnium vnde simulata ulgaris dicebat ut. ff. de iur. l. si finius in aliquem si hodie hoc sollempnitas est sublata. ut. C. de formul. tempe. l. ii. Et quia inter accõ est sublata hi sollempnitas. ut. i. de inter. hic. Et si. Et si que erant olim quia inter accõm quin dicta quin dicta erant si bonorum exceptiones sit. i. de in dic. in pri. ii. ut dixi mus ibi. at hodie nulla est differẽ. inter inter accõ. accões cum inter dictum mihi aliud sit quia accõ proxima ut. ult. i. de inter. Et ult. ac. quinimo si. cum le. Et est accõ cum ul' proximum ubi accõ est proxima nam quales accões quia proximas dicebat hic diffinit. item quia hic nõ. quod accõ est, per quo persequimur si obligo est nul' pp quod persequimur. quis quid quod sit iste nul' naturale ul' cum le ul' pretorium ul' gentium. ii. quod ul' pretorium ut modo dixi mus nec facit magnam vim. l. quam multas hic significacõnes Et dicebat nus ut. ff. de iustic. et iur. l. pri. Et. Et est unum designificatis cuius ut dicatur nus agendi ul' persequendi si proxime ad unus differenciam ponitur modissime cõnus cum singula membra posita in diffinicõne sint finium ministrum. ii. Et in. o. quod dixi rerum corporalium ponitur ut dicat intelligere quod accõ sit res incorporalis quod verum est quod est incorporalis ut. de rebus cor. Et in cor. Et. l. i. me inus dicas addo differenciam officii iudicis quod non est accõ ut. ff. de mino. l. quis minor. Et. si. l. ii. o. dicet quod dicit accõ est proximum quod dicit. hoc. ma. ce. munere si dicetur accõm officium iudicis ut. ii. de rem. Et. Et pena. aut quod in summa. Et dicit accõ munere est an milicet officium iudicis non tñ illud officium est accõ si in eo proximus hoc constitit nus cum petendi pace mihi competit quod hoc officium iudicis mitigatur si quis petam. ii. quod estimatio. nam debeo estimare. l. quidem possit referiri ne est. tñ quod tam quod aliud officium quod iudicem sustinet et optinet accõnis ut dicemus. i. c. Et proximi. quod ac persequendi bona. addo. am exceptionum quod amtur reus possessor defendimur sicut enim accões sunt arma actorum ita exceptiones sunt arma reorum ut. ff. de exceptionibus. l. ii. in pri. Et. quod. ii. addo. hoc dicit. addo. am eorum quod sunt dilationes non tñ sunt accões. ut si dilationem ul' diuturnum furem ul' militem deficientem militiam quis optulit ut. ff. l. acquil. l. ii. ac. qui la uncaui si iudicium. l. ii. Et quod debitorem fugitivum quis exponimus ut. ff. de

agere non potest. de

Super est accõ

aut de accmb.

combi. mihi aliud

quid est quinus p

sequendi in iudi

cio quod sibi debet.

commune. accõ

nem quibus mi

aliquos apud iu

dicem arbitros ue

quia am quis re

quiritur summa

a diuisio in duo

genera. deductis

aut enim res

sunt aut psonam.

Et. Et nam

unus quisque agit

aut cum eo qui

obligatus est

ul' ex certo ul' qui

ul' ex maleficio.

quo cum pdicte

sunt accões in

psonam. quis

in tendit ad iudi

cium et dari aut

facere oportere.

alius quibus dam

modi aut cum

eo agit qui ex

nullo re obligatus

est. monet

tii alicui de ali

qua re controuersia

am inquo cum

pdicte accões in

rem sunt. si ad u

ti si res corporalis

possit deduci. quia

ticio suam esse a

firmet quod possessor

dum se eius esse

dicat. nam si ti

cius suam esse

quod cum pdicte accões in rem sunt si ad uti si res corporalis possit deduci. quia ticio suam esse affirmet quod possessor dum se eius esse dicat. nam si tic

quecum dilationes que buiores unicantur
mrem sunt: ideo mrem dix: qua rem committa
ntur: q̃ psonam: q̃ ap̃sona non recedunt oblig
ti ul' hñdi cui' cuiꝰ cãte
est p̃sona: f̃ nur ficãde: ut ff.
c. l. accõmun gena. f. i. q. v.
qui aut' tenure. uñ. imo p̃
mpam. coll. v. mpam.
Nam q̃ uniꝰquiꝰq; autem
hoc respic' aliud aut q̃ est.
i. aut cum q̃ c. perquas. f. p
sonales. ac. accões dare. cum
tacõ est mo oblig' ut. ff. de v.
ob. l. v. autem non. f. fi. fa
cere oportere. cum fem. f.
contmet mo oblig' ut. si. pm
ussti mihi scribe libr̃um
quod petitur. accõne ex fti
pl'atu. ut. s. de. v. ob. mpm.
modis. i. nãris figurif cã
rium ueluti ex quasi cãtu q
ex q̃i maleficio nec enim de
bus. s. dix'at quod reb⁹
q̃ ex quo dicat de hiꝰ que
sunt ex cãtu et ex delicto p
consequens dixit et de hiꝰ
que sunt ex q̃i cãtu ul' ex q̃i
delicto. ut. s. de ob. que ex
quasi. cãtu. mpam. et. s. t.
i. mpam ul' die hoc omnia
ista. s. ee. comprehensa ut
dixiꝰ sunt supradicti intel
ligenda ubi pase agebatur.
ul' ad dandum ul' ad faci
endum. hic autem q̃ uo
pase. f. si alia cõne ut si
aut illud fet. hoc reprobat q̃
s. non curat q̃ pase quod
fieret. dicit ergo hic de q̃one
furtiua loq̃n̄ que est p̃sonal' nom̃ ex cãtu ul' q̃i ex
ex maleficio ul' quasi fet ex uñis figurif cãtium ut
ff. de acc. ob. l. i. mpam. item de interdictis omnib⁹
pot' que omnia sunt p̃sonalia. ut. ff. de int' dictis. l. i. q. fi.
non tñ ut ordinario. & ordinario sunt in tractu
tu. non tenon continentur sb hac diuisione ex cãtu ul'
quasi ul' ex maleficio ul' quasi ex delicto tñ ul' pp delict
um. q̃z tantum: ut mmt' ideo. unde vi. pot' unde q̃z
non ut mmt' ideo q̃ vi. aut clam q̃ q̃z ee eum qui ñ
fecit o pus. si fem datur hic. ut. ff. quod vi. aut. clam. f.
cl. mmal. competit. f. fi. ut. hic ut' dicam illud tamen. ut
ticulus quinq̃. ff. cla. mpam. cum uñis figurif ace est q̃
hic de aliis quibusdam. ac. ac. nullo mire. nõ. h. q̃ il
le qui rem meam tenet non est ideo mihi obligatus
set rõne possõis possum eum conuenire ut. e. de al'
mundo. q. fac. l. ameã. si. oppõ tenis ad restitucõm fa
ciendam ergo est mihi obligatus iz. non est vñ.
quia vbium tenetur duobꝰ modis accipitur: nam si
dicas teneris ideo q̃z ex natura accõnis q̃ obligat cõ
sumi mihi obligatus fallsum est. si vo dicas tenis quia p
offin mei. dr tibi necessitas impom. ut restitu. ff vñ
est ut. ff. de rei ven. l. qui restituere unusꝰq; si hoc modo
accipiatur tenere ergo est obligatus non sequitur. cor
porale in. h. dicit corporalem quia incorporalia nõ
uendicantur. ut ff. de rei. ven. l. rem uendicari. cõ. ac quis
nõ. ma. accõne in rem ex pte actoris. altium duoꝝ in
sumere debe. f. communium ut. ff. de rei. vend. l. in re
alie ul' si communium ut in empte teneat q̃ insup fica
no am bone fidei emptore q̃ malis sum lib⁹. ut. i. e. f.
alie q̃ff. si ag' vec. ul' empti. l. i. e. fi. al. ii. q. in. q̃ff. de sup fi
c. l. i. mfi. i. iz. q. q̃ ait. item ex cepte rei sumi. ir. altium du
orum. s. possio ul' q̃si ul' quasi tolo desint possidere ut. h. q̃ff.
de inter. ace. l. qui suum. f. minore. al. si fundus q̃ff. de lecto
de not. ace. l. electo. f. i. ac dicat. q. h. non est necesse probare
ul' esse ex voluntate d̃i. h. ut. e. de testa. l. qui accusare
rei vend. l. fi. n. de int' dic. f. commod. Eque. s.
datur in rem accõ. si agat. s. ace. confessoria q̃ sic uo
cetur legitur. ff. si fundus vend. lu. vtendi. h. fundus e
p̃sonal' set sep̃ res reales sunt. ut. ff. de hiꝰ. l. i. in rem
cõfessoriam. Eiusdem gen̄is. f. q̃ sit mihi. tollendi. ut si

tendat mihi ad accõ
e. Eque si agat
e uel sb mfundo for
te ul' in edibꝰ ut
di fruendi ul' psũ
dum mam cum
di. agendi ul' eam
am fundo aq̃ du
cendi in rem. accõ
est. Eiusdem ge
nis est. accõ de inme
pdiorum urbanorum
ueluti si. agat
nus sibi e alius
tollendi
siuat. p̃spiciendi
ue ul' phibendi a
liquid ul' immitten
di tignum in uicia
m eius. Contra
quas accões sufficit
ne' fundum ubꝰ pdi
orum sti diorum

item pdiorum
urbanorum mm
eum quas p̃dicte
sunt. accões ut
si quis intendat
mihi non ee ad ius
mihi non ut endi fruc
endi eundi. agen
di aq̃ ne ducen
di item alius to
llendi. p̃spiciendi
ue ul' tignum
mittendi. Iste
quas accões i
rem sunt. s. negã
tiue quod genus
accõis mihi contra
rius rerum corp
alium. pditum
non est nam mihi
nus is agit qui ñ
possidet ei nõ qui
possidet non est

mfundo q̃m negat fundum debere ut. ff. si fundus vend. l. ii. ee
rõne autem possoris intenditur ee eum qui possidet rem rõne usu
fruc. ut. ff. de acquir. pos. l. naturaliter ul' q̃i possidet. ut si re mutuata p̃o
tam fundum q̃ sibi dicat debitum mihi quilibet non est mea pos
so. f. naturaliter. q. rõne horum q̃ similium dim̃ in rem item nõ. q. di
cit. pl. quod negatoriũ datur si fundus fundus constituta q
postea. amissa quod falsum est. competit eum q̃ similia sunt ut. ff.
si fundus vend. l. loca. f. competit. al. fistula. si. Ite quas accões
requibus. s. primo dicit. nam ad. primum est relo faciendo. ut. ff.
de l. i. si fundus plurium. f. fi. q. de testa. l. hortes. f. si notam. nam
alie negatiue non sunt si affirmatiue si in eo q̃ dicit in rem
sunt ad utrum. q̃ potest referri accõnum. s. negatiuarum. q. affir
mõ. q. accõs nomen large hic ponitur al' uo. p̃libro tñ. ut di
ximus. s. de. f. i. ubi rerum cor. non possidet. i. in solido
si eum duo affirmant se possidere utriq; unicat potest alt' uendicare
ut. ff. uti. pos. si duo mihi. i. iz. actoris. sb ubi restringunt p̃cepti
qua. s. ea vo ac. nam hec uo ppetuo vim est q̃ al' nominatur. accõ po
sitoria. pq̃ neget rem actoris ee si pot' pomeius ut possessor ee
at. ace. pq̃ dicat se commodasse ee ut. ff. de rei vend. l. offin. ff. usufr.
q̃ adom. ca. l. si usufr. nomine constat eum commodauit. unum
non possidere. q. commodatum tenere possidere ut. ff. quod. l. rei. de in cõ
ductore. q. locatore. ut. ff. de usufr. l. non solum. f. i. alii dñi. l. alia
offin loqm. q̃ alius non possideas. agit ut sit possidens rõne de
tenta cõmis tal' agatur. sunt q. alii. ut laur. q. alii. qui dix' q̃ eo
ipso quod agit possessor rei ven. renunciat. sue possum cum hoc
fit impossibile. q. possidere q̃uendicare possonem parua ueni
est. Iane uno cãu. ut' indu plicabo iudicialis ut. ff. de iudi. l.
in tribo. f. i. e. f. quedam. ff. uti. pos. l. si duo. f. i. q. in. de int' dic. f.
in tribo. f. ne. l. i. f. i. ul' die q̃ dicat de qualibet exceptione ppon
enda. ff. f. nñ. iz. e. l. i. f. i. ul' die q̃ dicat de qualibet exceptione ppon
enda. nec enim hoc dicat q̃ sit actoris si aute dicat q̃ ptes nullo
ñe actoris sb stinent. f. io. ut. ff. de except. l. i. ac. appebit. ut. ff. de
iudi. l. in tribo. f. in primum. ut. ff. de except. l. i. f. fin. Iste. ute
t accedit ad eam. diuisionem. s. q. alie sunt quales alie ptone
q̃ eo omnib⁹ exemplis ponit. f. q̃. de ace mihi. quod actio
ee eum qui olo desint possidere vi q̃ ptoria ut. ff. de noxa. ac. l. de e
co. f. i. q. ait. ut inspecta p̃sona actoris que tenetur. q. admittit
ad agendum ut. ff. de rei vend. l. in rem. f. dicam. illud tamen inspec
ta ~~poss~~ p̃sona actoris qui dicitur ee ut. ff. de except. de ol. l. p̃. f. fi. ab
solutio ideo sep̃ refertur ad hoc. petitio ad ptoria qui loc. possessor dat ul' sibi
q. h. ee possidenti. phibe ul' p̃pos. detur ace. sicut hoc dicit de une. dicat

35

dupli sint. ut ille. ti
mpm mmme ce lege
acquilia. mtedum te
posti mficacõe du
plicantur mconfitem
tem. f. insimplum mi
nuitur. si illa que de bi
cõpetit que relcti ne
ñ. a bi libo locis sunt
nõ sol' mficacõe du
plicantur. ſ. a si dist
nlint relcti solonem
usz quo mssu mag
tratuum nrõrum?
conuenimur mcõ
fitentem nõ. q. mte
q̃ mssu magtratuũ
cõuenimur solucn
tem simpli reddit.

ut. a cõ de eo q̃ mct
cti fãm sit. a ctis deq
bo simul locati sim
co differt q̃ eius na
tura tacite contin
hut quo mssu iudex
pãm rem actoris
stituat. absoluatur

q̃ mctis casibo nõ c
ſ. ommmodo quã
m quadruplum con
dempnatur q̃ rem
furti manifesti. a cõ
cõmuni. f. quecum
bone fidei sunt quecũ
tractu nre bone fidei ſ
hec ex empto uendito
locato conducto negõ
rum gestorum ma
teria deposiri. p̃ facio
tutele commodati pignoris
familie herc. communi di
uidundo pscripti verbis
que de estimato. ppõ
nitur. q. a. que de permuta
cõne competit. a bo di
tatis petiõ. q̃ ius. n.
usz. ad hunc mctũ erat
sine mt bone fidei iudi
ca. a. mmia. mea bona
tis petitio sit sũ. ñ. ma
tũ. estiõ. apte eam cõ bõe
fidei ons posint. ſ. fi. at
ãna rei uxorie. a cõ. n
na. celõe fidei iudicis. ſ.

Actiones

ſ. ut. ff. de dup. stipl. Alie strictiũ ſe dicũr q̃ no nemt in eis
tere cogit natura. a cõm. sed nõ uemunt uti re cõmo
dato. bo fidei uñe. ut. ff. de neg. ge. l. q. ptinte. q̃. de. ſ.
l. m. ff. de cõdi. furt. l. ſ. m certis. bo fi. sicut. ff. de. a. empt
l. mulier. de rei uendito. ff. de. ſ. mo. a. mbo. ſunt. de. a. cõ
fidei nr fidei ſ. nõ uemunt de mora. si pecuniã q̃. alicui
debeo. ſ. si mora. ut. ff. de usur. ſ. si cõmodatum. ſ. si
mucaamus. ſ. si. a. cõm. nec uemur. unde ſ. rem tam
obligacõne. ſ. ecia. ſ. si rei
tũ. ut. ff. de. ſ. ſ. si. ſ. si mo. ff. de re
ſignis. ab. a. ho. ſ. si. q̃ cum
mbo. fi. tutelis. ut. ff. de. a.
h. in pam. ista ergo omnia
mmodum optimentur. a cõ. ff.
mmm non uemunt. nec
ſtricti nris. ubi ut cũ ea
obstat q̃ uemunt ista ut
bonis. q̃ nedes ossõ uemunt
ture. a cõm. ſ. pter. ſ. ſ. ſ. iste. mſi. ſi. mbo. fi. uen
nre. a cõm. ſ. pter. mmodum
uemt. cemora. ossõ uendi
ut. ff. de pign. l. m. ff. de neg
l. q. tũ tenet. ſ. ſ. a. mbo. fi. ad
mmt. ea. eq. mbo. non ct. ac
ne cogitatum. ſ. ut. ff. de
cela. mmoda. ut. ff. de. a. cõ
pe. fundi. ſ. ſi. ruta. q. de
e. empe. fundi. ff. de cõdi. de
tatur. quecum ex. a. ex
pensa. cõm. q̃ dicit. ut. ff. de
mbo. fi. pe. ego. q. de. ulã
ul. impignus. ut. ff. de. a. cõ
ſiuum. ad. a. qne. bo. fi. ſum
extendit. q̃. m ctis. bo. fi.
nunt. q̃. ſ. ac. ſ. de. ob. ecq. mo
ſi. unſi. nec. dmr. bo. fi. ali
e ſtricti uris. de. põit. hmo
acõm. dñt. de ſtricti ut. ff.

mũ. cãbo. qui mutuantur. ut. ff. de. pos. l. i. ſ. si. de. ff. de
mpm. de. m qui. de. põitum. ſi. ſ. ſ. it. de. co. q̃. dolo. ſ.
ſ. hoc. tem. de. ſ. m. ſi. ſ. ſ. ſ

cum plemorem ē ecta
plā tu accōm imuen
ientes omne ms q
res uxoria intelecta
cum multis dnis
omb⁹ me ēt plātu ac
cōnem que de tot ib⁹
ex gen⁹ ēt ponit ur
tamen hi lumis mto
ri ne accōne ſb hit
ēt ſtipl'atu que p̄ ī
tis ducta ēt ñ am
bone fidei iudicari tñ
ex accōe tot⁹ mut ut
bone fidei ſit ſ̄ a tac
tam ex omnib⁹ q̄ pot
hem p̄ferri cum d
lis ex dotis ib⁹ m
potuerat tyne cessm
mus cum ip̄a mul
ier de dote sua ex pū
cunias solus p̄uten
tia hoc mō ne imu

rentur debeat mq
illuo cōtinetur
ut siquid imuē p
stare oporteat actorem
eo compensato mi
nus quam is cui ſ
actum ēt condem
pnari de ¶ Si mite
tur iudicis ex re
spto dnm mariti o
ppōita dolus ex ce
pōne cōpensacō in
duceb⁹ tur. Ita cō
stitutū ēt cōpensacō
nes que mutuo ap to
mutuantur licet us
q̄ die non petant
ut accōnes
ipō iure minuant
sine interim sūt ipīs
sunt sine al'quas causas
exceptas sol. ex oppōita
accōne cum aliquo
compensacōnis nōe
oppōi sas est impium
est ēt dom̄ ne ſb p̄ter
tu cōpensacōnis repo
situri rōnem ex accōne
q̄s ex stitit ¶ Preterq̄s

nitum ex bona fide. ¶ Si quis q̄ ac de posita quod tu in
telligas q̄ pecunia non signata ēt de posita quo cū ſalua si
mile rē cōe pot ut ff. de posita. l. huiusmodi. ¶ Si
autem ēt de posita cū mulier cui uir ex causa ut ff. de
l. i. plane. ¶ Si filius tuus ex aliq̄a rōne obiectur compensacō q̄ ex ſ
fit compensacō ut quod hic die ex accōne de posita. item dicit q
tum ex accōne cōmodati ut. ē cōmo ſb p̄terea ſi ē de immo ēt rō q̄
mus p̄ce fieret q̄ ēt non ex ut. ē cum ēt quis sole spōs commodam
non q̄ ex tas ut ſp̄e cōmodetur ut ff. cōmo. l. ut. ē ff. al' ēt cō
pensacō ut q̄ priuilegia cum mulieribus abstulit ut. ē. ex cō pēsac
l. ſi mihi. ne ff. eo nō opponantur mq̄ ulieribus cū ex quos die ut ff. com
pe. fil. refertur. ē. q̄ cōpensacōm ex. ē. l. ex pensacones q̄ lege mā
te maiore q̄ ſ. ex tamen publicum. ſ. non am ut ff. de pecu. ē

ob negocium. ꝛc fiant dicitur. si nomine sibi ꝛ. ꝙ. ꝓ. hoc locum
ꝛ. non ita q. si reo dare negatur est dolus. ut ff. in. am. si. p.
tutorem. ff. dolo. item de pecunia rus de dolo tñ. al' tenetur. vñ si
h. magis gratiam non est minus ut. an. ff. de iure iur. cum
qui in pri. ¶ Pretera arbitraria. si minus quod sunt bo-
ni. uir. stricti iuris. ꝛ. quidam. q.
bo. fi. sunt. q. multo plus. arbitri
o sunt ut. i. prē. ff. in fi. ac. e. g. mbo. /
fi. iudi. si hoc no vr. q. offin. mbo
fi. iudi. venit. et. ff. iure. accōni. si
hoc. q. est. in. arbitrariis est me-
dium. iudicet. tñ est. ut. ff. de eo. q. e
to loco. l. mbo. fi. alii dicunt. q
nec sunt bo. fi. nec stricti iuris
immo est tertia spes. ad illam di
uisionem que est. s. e. g. accon
um. q. fac. p. eis. ff. de in iure. nul
l. in. accōnibus. g. plane. ff. de iu
ri. l. in fine. g. in his bonis ba
ne repba. q. dā diuisio est. pe
cta et immediata. alii dicunt
quod est unus. q. sunt stricti iu
ris cum bo. fidei non. immemantu
ut. s. e. g. accōnium. a. ec arbitō
bñ dic. ec arbitrio nec enim ob
ligatus est rem restituere ul' q.
simile facere quod. p. mte dice
m. accōne. in rem uis personali bo
autem arbitrium. is que hic ce
mus. an tur dicere. q. licet ec bu
icō ul' testō sit mo bligōne pe
natiā. i. in tē ul' qñti mi. ut em
inratum est non mi. poffin. i
nus. p. stantur. q. loco arbitrarie
dñr. restitui. ut. ur. in rei ven. q.
est arbitraria cum primo rem
restituendo libentius. al' iudi
cium arbitrio in. ut em in ut
ut. ff. de in iure. l. in. accō
nibus. q. ff. de rei. ven. l. qui resti
tuere ul' ꝙ potissima. ut. i. prē. g. ꝙ
bonum. ex. exempla diligentius
dñr. ut exhibeat. cum ad exhibē
dum agetur. soluat. s. cum ēto
loco est soluendum. ex. ff. de ali.
cum. non alit. agēt. debat. i. tex. cō
tempnari. diuersi modi fier
contempna cō. sicut diuise sunt iste arbitrarie ut dicemus
i. g. prē. nisi. ¶ Licet iste accōnes. s. arbitrarie. in rem. s. separati
intelligat nam una q. q. dem. accō non potest in rem. q. in psō
am. ex. nisi in tribus. casibus. in. quos. s. e. g. quedam. autem. ac
ōnes. ¶ In rem uel uti publiciana. de qua hes. s. e. g. alie. f
uiana. de his duabus lōs. s. e. g. item fabiana. ¶ In psona. hes
sit in psonam ut hic in rem tñ est scripta. ut. ff. quod me. al.
me cum. g. a. cum. de hac dic. s. e. g. ite. accō. ec de. dolo. accō. de do
lo est arbitraria ut. hic. q. est ideo libratur. dolosus vim. in ex. p
stando si restituere non possit. al' uide offō. iudicis. mutem ut
ff. de dolo. l. arbitrio. in pri. ¶ Item cum certo loco. s. cum
pecunia petitur. primum. q. ide. q. si legatum sit relictum e
to loco. dandum. q. ide. si mutuum sit datum. eto loco reddō. nō

tum. accōes. arbitrarias. i. ex arbitrio iudi
cē pendentes. appellan
tiquibus. in. arbitrio
nibus. ac. is cum quo
agitur. actor. satisfacia
at uel uti rem restitu
at. ul' exhibeat. ul' sol
uat. ul' ex notali de
bit. finis. eodem pacti
de. ff. iste. accōes
tam in rem. q. in psonam
inueniuntur. in re
uel uti publiciana
fabiana. que ex bonis
rei

38

dicq̃ mi mutant vote i pio ic. si cõsistat i pecunia. ꝛ ſpe
ut ſi eſt filius qui pecunia eſt in vote data quantum in
fundum impendatur tñ in pecunia pio mire debet
deh eat ſi no ſoluit fundus in dotem ſit tunc ſtim
eſt expenditur ſimul ut diuiſis matrimonio q̃n eſt
atunc ipo iure dei
mt ecce totaliter mihi m
ulier mihi mutuo
ſponte impendam
marito optulerit
ſi no non tñ deſin
it eſſe totaliter ſi tam
diu totus ut pp
te retinetur q̃diu
impense reſtituan
ut ff. de impen in
rebo. do. fac. l. q. d.
aff. dcuit. ecce ſi uſq;
q. plē q. ſi. ab initio
impenſe ſi autem
utiles ſint tunc p
accõm negotiũ ut mi
andati ſi mandato
multis fiat repetu
ntur: uoluntarie ñ
repetuntur mihi m
andato mulieris
ſtẽ ſunt ſet. ab matri
tur ſine leſione pri
ons ſtatus ut. c. de
rei. vẽ. acc. c. ſi nec ob
impenſam aff. dcm
vendo. in fundo q̃ in
hanc diſtinctõem
hic. c. intelligat q̃
dicat in ſtatu q̃ non
deno tat impietat
tem ſi eſt impenſa
neceſſa ut dictum eſt
ſi util ut uolunt
ma nullo modo lic
locum hic. c. do. im
pecunia conſiſtens
ubris. ut. ff. de impẽ
in reb. do. fac. p totũ
ti. Et q̃ ſi quis. ſ.
filius ut lib⁹ tus q̃
agit uel ma impetra
t ab imperatore ut. s.
c. q̃ ſi meum. Ito
ſocius cum ſocõ. ſe
conſtitente ſocium
ab non datur ei ſi be
neficium. ut. ff. pſo
cõ ſi munus. c. por ſi.
por. q̃ ſup ſic accipe
de hoc tanto q̃ poſ
ſit imuere inter conuentus ff. de reg. iur. l. mõ dempn
acõe. Item eſt ſi quis ex donatõne. c. l. q̃ non por ſolue
q̃ tunc primo ſit conuentus. ſ. condictõne. ex. l. ut. c.
de condic. l. ſi quis. ar. c. nul. ſim. ab q̃ nõ q̃ ſi ſolui contẽp
natur inquirendum por facẽ deducto ere alieno ut ff. de
re iudi. l. inter eos. ſi. a. c. u. Item compenſatõnes plerum
bone ꝑ accõm de põnt q̃ ad quas quasdam inquibꝰ nõ
obligatur compenſatõ. ut. s. c. c. in bo. fi. ac. de compen. l. ſi.
eadem. hodie ex quacum cã inquo libet ex tu. bo. fi. l.
finem ut. ff. ut. s. c. c. in bo fi. iam dicm eſt. ut. s. c. c. in bo fi.
ac. Item quoq; creditoribꝰ. q̃ ſi non por. ante q̃ debi
tum agnoſcat ul q̃ mittere confitentur ut. ff. de cer. bo. l.
plt. prodeſt autem hec ceſſio ut non teneatur debitor mi
ſerere ut. c. quibo. ce. por. l. i. q. q. ma acquiſito poſtea cõ

nt quod ex ſpolio tes
ſunt pter quecunq; acõ
nes quibꝰ non ſolidum
petebatur nob pſequimur
ſet modo in ſolidum pſe
quimur modo meminiſ
ut ecce ſi in peculium
filii fui ne agnimus nã
ſi non minus in peculio
ſit q̃m pſequimur in ſo
lidum pter dominus ne
con dempnatur: ſi uo mi
nus intendatur ex tem
con dempnabit unde q̃re
mus in peculio ſit q̃ñ. nõ m
a peculium intelligi deb
ea ſino ordine apponemus
ſit ſi de vote mulier uxo
agit. placet autem ma
ritum condempnari de
bere quatenus cum facẽ
poſſe. i. quatenus in ſpeci
liq facultates eius pecũ
tium. ita; ſi dotis ex tanti
condemnat facultates ei
in ſolido damnatur ſi mi
nus in tantum q̃ntum
facẽ potest. Pter hanc
nem quoq; dotis repetitõ
minuitur nam obi impe
ſus mores dotales fecis in
arito fierent cõ ceſſa e
q̃ apponere nec cõſumpti
bo. dos minuitur ſicut declara
bo libris digeſtorum co
gnoſce licet ff. de tri q̃ dupen

de ſuo pdono ſuo ne agat.
Item ſi ſocius cum ſocõ ſocie
tatis mutuo agit non pſe
quor conſequitur q̃ ſolidum
cus facẽ poſſit de ẽ ſi quis
ex donatõne ſua conuenia
tur. Compenſatõnes
quoq; oppoſite pdimẽ effica
unt ut minus conſequa
quiſq; ei debeatur. nã ex
ex bono et equo habita rõne
eius q̃ mecum agitur
eandem cã pstare oportet
mihi quum ego cum
quo actum eſt ex pri
ori placet ſic iam dicm eſt
cum quoq; qui editoribꝰ
ſuis bonis ceſſit. ſi poſtea
quid acquiſierit q̃ pdonei
emolumentum habeat ex
integro in id q̃ facẽ poſſit
editores cum eo editore
cepiuntur in humanis
ni erat expoliatum fortu
nis ſuis in ſolidum dam
nari. Quod cum eo qui
maiena. ꝓcure eſt negotiis geſ
cum eſſe dicitur

ſupius
tis. ſi. ti. i. e. ac
ones autem
e. item ꝓpter di
ligentiam. q̃
s. ſit dcm. ſi he
diligentiam ſuc
diligentiam ſi
diligenter pe
nium ſunt. h
diat pro ma
tom animum q
bit locum in fi
lius non in ſui
ut. i. e. e. quod
dicimus q̃ pp
alios eius qui
ibi diximus i
tẽ. in nam ſim
ilium eatem
eſt diſcaplina
ut. h. ff. de mi
nio. l. in. e. pñ.
mbus. ſ. pente
q̃ filio oſtende
ut. i. e. e. quod
dicimus. Et is
miſſu dominꝰ
ſuo lentius cum
ſuo tribui ſine

dirigat uſſum ad ſuum ſuum ſine ad ẽdem
tem cum ſuo ſuo ſine ſbſcripſit ſine quocum
modo ẽtum ratum habet. ut ff. q̃ mo. ſi. l. i.
e. q̃ ſi. ſi ſtipulatio q̃ ſi ratum manebatur ut
ſi. ab ipo dominio debitum condicit poſſit. ut. i. e.
e. plt. Item ratione. qua fidem dominꝰ ſequi
tur. ut. s. ꝓ. e. inſti. de exceptiõa. que ꝓpetuo ne
red. et in hanc datur ut ff. de exceꝑ. acc. ſi tñ. e. ſi
tem in inſtitutis. ut ff. dem ff. l. nouiſſime idem
rem uſo ut. ff. q̃ ac. de pe. eſt. m. q̃tum inſi
exceptionatime. rei. g. bene dicat cuius rei g. na
ſi ob aliam rem puta negotii ſui ul cauſſ cõſtitu
ſitus ad uehendum homines q̃ ſe accepit mutu
am pecuniam non ad utilitatem nauis non te

commus ut ff. de cōtra. l. i. § non aut. cau. s. re
questus. i. petentius siue lucrum sine m
ellatur an tecus nauf. anchora. i. gubnācō
tatur ut ff. de cōe. l. i. § magnum autem nau
Institoria. Sum. ut' libum ut. m. ff. bi. & ca

tur. nō q̄ m
stitoria appell
atur a ꝓpōito
& et cēca ꝓpo
nente nocatū
ut. hic q̄s. &
pē. istas
tamen duas
p hoc quod di
cat duas eccle
dit primam
quadruplū. q
tatis. nō quod
ubi est eadem
equitas idem
uis statuendo
est sic. ff. ad. l.
aquil. i. s. q
quibo modis
patro. sol. q̄ pā
tione. mitto
duat. non in
commodū. ut.
ff. de mil. s. si
pupillus. &
pē. negocietur
dominem q̄
porrigitur ne
gōem ut. ff.
de tribo. l. i. & l.
mmus. hinc
accom tribut
oriam dicunt
quidam non
tam misi dis
primo distri
buat. q dūt q
cogitur offō
uido' q bo q. & di
& mmus. ff. di
co q ante q ꝓpo
competit q.
mmus tribu
it. quia mobil
tribuit ut. ff.
de tributoria
l. p. & si quis
volo q ar. ff. de
v. sig. l. mmi
q. l. nec bum a
amplius. ꝓpo.
ꝓterea de que

solent diligen cius. m
monemus. etq̄ si
cum filius negocium ge
tum sit siue cum his q
impotestate pentum sit
fere his eadē ium fiā
tur. ne iboſa fiat dispu
tacō diligamus simon
em ipm filium commu
q̄ idem intellectum q̄
debibis q pentibo inquo
rum potestate sunt. ne
si quod mbus ꝓpōe ob
ligatur se patim ostēde
mus. si q̄ filius com
mi cum suo negocium
gestum sit insolidum
adversus dom̄m ꝓtor actō
nem pollicetur. & quia si
qui ita cēbit fidem dom
im sequi intelligitur eadē
tōne ꝓtor duas actiones
alias insolidum pol
licetur quarum altera cēa
toria appellatur alia insti
toria nocatur. cēcēto
ria tunc locum hz cum
q̄s suum filium magi
strum nauis ꝓposuerit
et quod cum eo eius re
gētia cum ꝓpositus erit
cētum fuit. sed autē cēa
toria nocatur q̄ cēcētor
appellatur. & ad q̄ cōti
diamus nauis q̄stus p
tinet. institoria tunc

eo mirem cum tibi q̄ dedi nauo. accōmodo. dico. s.
de peculio q tem rem. v. patitur. hic ff. de pec. l. si
quis suum. q. & habuit ge. & cētum. qui est ita
Eq. mi mirem creditoribo. i. communi. reliqua
& s. communi familie. s. communi. meritus. facit
ff. de rem. v. l. in. & pinde. ita. si decem
s. q̄. quot sunt cōsumpti utor debet tem
ut. s. pē. ita eo meritus. hic ff. de rem. ii. si p hūc
pē. & rem. Ex quo. scilicet. ꝑ punctum
qui hic est ita prave intelligunt quidam q
qui cum. agit de peculio. uidetur intempti
re illam formulam q agē. s. de rem. v. ut. h
ff. de rem v. l. filium. si. in fi. ff. de pec. l. & c.

cum hz cum quis tali
ne forte sit actō negā
suum suum ꝓponūt. et
quod cum eo eius rei cā
cum ꝓpositus fuit cētū
erit. ideo autē institoria no
catur. q. q negā cōmbo
ꝓponuntur institores
uocantur. istas tres du
as actiones ꝓtor recepit
si libium quis homine
aut aliem suum na
ue aut tabue aut ch ali
e negōi ꝓposuit. s. q.
eadem equitatis rō q̄ co
mprehendebat. mitto
duat q aliam actionem
ꝓtor q tributoria uocat
nam q. si filius impecu
liarium mercis facientē dño
negocietur. quod cum
eo eius rei cā cētum e
rit ita ꝓtor uidebat. ut
quod quo mbus mā
bo erit. q. q. mreceptū
erit. id ut communum si
quid ad eum pertinet
ceteros creditores. pro rata por
tione distribuatur. q.
ipi commo ꝓtor distri
buo cōmpmittit nam
si quis excreditoribo
queratur qui minus ei
tributum sit q̄ optimē
ut ei actiōm hanc ꝓtor ac
commodat q tributoria

.autem que ob hoc nocta de re sua. nam amittere peculio agitur
debita peculiaria computantur. q. q. filius de com
no. commisit de suo naturali. q. q. filius ipse impe
dit ipsum commodum uenit in actō de peculio. ut ff. de
cul. l. o. mbonis. & si. no. q. q. me
v. agi. q̄ qui agit de
peculio. q. tem rem. t
v. q. tē mrem. v. agi
si. no. dicat q. diuise sint
actiones. q. actionum
formule nec quin for
mulam unius ꝓpō
nit. alius formulā
ꝓponere uetetur si
obstat de. l. de pecul.
l. & est aut. q. li. ibi
notatur. sub actione
q. dicto de peculio ac
tionem de in rem. v.
ꝓponere sed de nomi
natur edictum q̄ sit
de peculio tūn. si gen
erale. q. dicat de com
m eo qui est in aliena
potestate ut in eadem
l. & ubi autem uide
non obstat de. l. fi
lius uxi. q. qui no
ad effectū ꝓponit de
mirem. v. qui ꝓpon
it de peculio. non
quo ad formulam
eadem modo de ꝓpō
ne q. ꝓtor una est. ac
tō de peculio. q. tem
rem. v. i. ille qui p
pōnit actiōm de pe
culio consequitur
effectū. & actō mi de i
rem. v. q. sibi at du
as hic contemplan
ones. s. actō de pecu
lio. unam. s. p suo
effectu. & aliam. pe effe
ctu. s. actōm de rem
ne. &c. item q̄ ui
de actione. s. de pecu
lio. Cum autē
s. de cum eum in
specto inter natura
li. filius sit. quet
q̄ naturaliter potest ob
ligari de commodo suo
ut. ff. de ædē. uide si
ad q. q. ff. de pec. nec
filius. & s. de fideiu
s. l. debet. q. d. ad eo debet quod a re de filius. & his qui
sunt in potestate dominum ut cum filius sine filius. q. filius do
minum. q. pupillus ut hic. ff. de pec. & si dam p. & pecu
lio. aliquā tūn si. aut debetur pecu lio eius
ldium qui ordinarius dr. qui hz sibi se aliquem qui ue
nalius dr. & ordinarius aliquid dr. mcario. q. ego do
minus consuemo de de peculio ordinario nō de du
cam q. mcario debetur. q. est rō in promptu. q. si de
duco. pmcario. ad hoc remanet peculium ordinarii
quam si ista fiet deductō cum semp remanet ordi
nario peculium. mihi. s. ordinarii. eo pertinet. s. q. m
sibi mihi dicere oportet in hac cāu. filius. s. ordinarius
eius. s. ordinarii. cētum. dicitur. s. in illo. & ꝓtea

quatenus

legum nectos ... mus sepulcrum ... pulsus ... rum. si quadrupes pauperiem fecisse dicet. ... nomine q̄ nocere credet si quem ... rias fama. aut ferocior. aut ferit aut pauperiem fecit noxiā. a cōlege xii. ta. porci est. Que aiūt si noxe dedantur. pficiunt. dño liā cōm reo q̄ ita lex xii. ta. sc̄ptū est. ut puta si equus alienos ... cilce pauerit. aut bos cornu solutus pauerē fecerit. hoc a cōne nos ... bus q̄ cē nām mouentur loc. hz. Certum si genitalē sit ferita cessat a cōne quia si ursus fugit ... dño q̄ nocuit non pōt ... dñs cōqueri q̄ desinit ... ri fera ceperit. Al' ubi Pauperiē. i. cōpn ... um sū mutuum. nō facientis ... ni nec cum mutuum pot dici ... mal fecisse q̄ sensu caret. h sunt q̄ ... nocalem a cōne pmittet. Certum faciendum est edicto cōe ... bitori nos ... ursum leonem ibi bere quo ... ulgo item sit. si ... ursus ... ent. q̄ certum erit. q̄ certum ho ... m libo cē dicetur. q̄ bonum ... equum ... dicatur. tanti ... dñs contemnabitur. Certe ... uo rerum q̄ tanti ... tum sit duplū. Ppter has ... e ... dicias. a cōnes q̄ pauperie lo ... cum hēbit. mmq̄ ... n. p̄sertim ... penale a cōnes de ... rem recon ... antes. alia aliam cōsumit.

Rebus pquos agē possum. ... me admonendi ... summus agē posse q̄ ... nomine. aut suo nomine. aut ... alieno. Alieno ... ut tutorio ... pōtorio ul' curatorio. Cum oli ... mus fuisset alterius nomine agē non posse nisi p̄ ... pio. aut ... plubus ... t. aut ... ptela. Ppter lege hosti ... i pmissum est furti agē eorum ... homine qui apud hostes sunt. aut ... ri publice cā. absentq̄ ne meo ... um nomine quorum tutela ... sunt. q̄ bona non minuam. immo ... modi tatem hēbui q̄ nō nomine ... ne agē ... ere. accepe. a cōm licebat ... pient homines p. peruatore esse tu ... gare. nam ... mo ... bo ... ctis q̄ necessa ... pegrina cō. item multe alie ... ustr ... cie se pe ... hominibo ... impedimento ... sunt q̄ nō minus rem suam ipi ... ere q̄ possunt. Peruator ... nis ... ctis ubis ... nis p̄sente. bo ... sario ... mo ... ignorante pleruīq̄ cō cōstitu ... tur. Ceterum ... cum pmissi ... rem tuam agē. aut defendē ... ri. ... rator tuus intelligitur. Tutore ... aut ... q̄ curatore ... s p̄ ... dem cōstituun ... primo libro expositum est. de ... Tutela cōmu ... tele cōmuni ... Solus modo antiquitati ... placuit alium ... ri nouitas pu ... sum ... mplexa est. Totum ... si ... rem agebatur satisdare posse ... cōpe ... llebatur. ut si ... uctus ... et rem ... pi ... non restituiet. nec litis estimacō ... cuius potest ... et petitor. aut cum ... agendi aut cum fit ... cussoribo ... cui ... que sit data cō. appellabatur ... noxia ... tum solū ... nte. aut ... sic. appellat ... ficiale est intelligē. nam ... si p̄ibi ... qui ... set ut solueretur sibi ... q̄ fuit ... dicatum multo ... gis ... is quum ... nec ... cōuenebatur satisdare cogebat ... si alieno nomine ... dem ... accipiebat ... pe. aut ... q̄ ... rem agebat. si suo no ... mine petebat satisdare ... cogebat ... peruator ... si ... me agebat satisdare ... re uetebatur rem ratam ... dñm ... rum piclum enim erat ne ... trū ... de eadem re caperetur. Tutores ... uero ... peruatores ... cōe ... modo quo ... peruator est satisdare debere ... ubi ... ctā ... fiebat. si ... ali ... bus ... agentibo ... satisdato cō ... mmo. ... ce ... v. m. ... ff. de ... pau. ... simo. ... it ... non furioso ... mmuto ... ff. de ... pau. l. ... si furiosus ... l. mutus. ... l. ... non accusato ... crimine capitali. ... ff. de ... pau. l. ... rei ... mmus. rem tuam ergo ... una ... ul' plures ergo ... mmus ... est peruator. q̄ ... m est. ... ff. de ... pau. l. i. ... i. de ... fende ... dato intuiente. al' est ... simpli ... pōtum ... hac ... ubinus ... fensor intelli ... sine mandato. ... peruator ... cum ... mando ... est. ... ff. de ... pau. l. si ... pau. ... p̄ ... cium ... ff. ... de ... fol ... um. ... fie. ... ad hunc ... ff. ... tum. hec l. plane ... si. Tutor ... libro. ... s. qui ... tu. ... pos. ... totum. ... p. alios ... sequen ... titulos ... ad titulum. de ... tutor. ... tu. ... que. De ... tutela cōm bo. fca mentione, peruatorum ... aquibo ... satisdato ... exigitur. cō ... petente. de ... tutela cōm bo ... ibumgit ... dato exigitur. cō petente de tutela cōmuni possor. si suo nomine cōuenitur ... reo. si reo ... iudicio ... cium ... fice ... ussoribo ... si ... fice ... ussori ... reo. si reo iudicio cum fice ... ussoribo ... si ... fice ... ussori ... reo. si reo iudicio ... intelligē. cum nomen sit cōsequens rei. ... s. de ... tona ...

... ptū ... ...

ff. de ver. sig. l. iam pridem. ¶ Tutor et curator prætoris
cum non sit eius agentibus. s. tutoribus et curatoribus. qui
ex forte tunc qñ erant testamentarii ut dictum. s. puta
cum nam tunc non cauebunt de rato. s. tutoris et curatoris
habita. Bnota
c. de. fun. lo. q.
iq. sé de antiq
tate est. ac. agit
ut filio nomine
agens nō euincat
si euincat alio
tantum dimi
bitum ut s. c.
si ifans. ac. p
curatore. ¶ Abe
emm modo. s.
siue cum in am
tato. siue sine
mandato. sit
uarct. s. iudicio
tum solu. qui a
nemo. nō. amit
qm regulam
que q lodie bo
na est ut. hic q
ac. c. si filio reus
ff. de pecu. l. nō
mutetur. cogeba
hoc solo cāuth
ficiebat. ab eo
ne mrem. licet
pmulta iuba
huc usq; mt ei
uocauit differ
cia am. ¶ Bb
hodie mittam
s. nullam. pm
issionē. p ficei
sores facere ne
satisdatiō pfici
sores fit ut. ff. q
satis. cogi. l. nul
nec de defensō
to. nec de colo
q. absit nec uo
luntatum solue
pmittit que
cumentur. B
huc clamula. s.
nisi. sol. ut. ff.
nuc. sol. iudica
tum solu. s. ni
lam. aliam ñ u
tam qp sbiciat. s.
eū numquid
actor aliqn sa
tisdatiō facit. s.
sic duas pmis
q. item conte
stabitur usq. ad
duos menses
ut in. aute. de ex
cep. s. hui. s. i.
coll. vii. que est
me. de lit. ap. s.
libellum aliam
qp sistet usq. ad
finem. si cōuict fuit mutuū te mouisse lite tecum. am p
tem litis nomine expensarum debitor eo ut in. aut. de
litig. c. ad exhibendum. s. que est. c. de epis. et cle. aut. gene
lis. lit. i. uno. solu. iudicio. h satisdatiō appellatur iudicio sisti.
ut. b pr. ff. qui sat. cog. l. ii. c. prō. aut in fi. q. cui et tibi mino
randa diffinit hoc capitulorum. b enim pauum lō qñ im
mobilia nō possidet ut hic ff. qui sat. cogi. sacerdotes. dot
minum lit. hoc est tpe difficultate fuie finiūmquo fidem
sor tam diu tenetur. s. qñdiu durat lis. s. distingue aut
fidem sit metum tpe qm tunc diu tenetur. s. nō ultra
ut. c. de fideiuss. l. ple. an nō. mō. nō publica nec in cepte
qm tunc non tenetur ulc duos menses ut. ad. l. c. fideiuss.
tributorum usq. ad duos menses. ut. aut. de exec. qñ. coll.
visi. aut. in cā publica ut inscriptis tunc pecunia ut. c. est
simul usq. ad tiem mum tenetur cum tñ ouet instanta

remittebatur. ¶ Bbiz cū
rem agebatur. si filio impōnam
alactoris quidem pte eidem op
timebant que diximus. m. acōm
qua rem agitur. absens filio pte
cum quo agitur. si quidem alieno
nomine aliquis michi mittet om
m modo satisdabit qz nemo defē
sor malienare sine satisdatiōe p
toncus cē creditur. ¶ Si pro
nomine alicuius mihi actum
accipiebat impōnam mihi
catum solui satisdare nō co
gebatur. s. hoc hodie aliter obtī
tur. sine emm quis mrem. ac
tione cōmentatur sibi impōni
sibi nomine nullam satisdatiō
nem plus estimatione dare com
pellitur. s. pena tñ pona q
mihi cō pmanebat usq. ad tim
mum lit. vel cōmittitur sine p
missione. am mrem mo q
uinatorem am cū nocent. vel
mihi am. pmissionem vel satisda
tiōm. pūlitate pone sine dare cō
pellitur. ¶ Iuuat p. pauatorem
li. vel infertur vel suscipitur. i
actoris. q. de pona si nō ac
tis mandatum insinuatum
est vel p. sens. dominus litis sibi cō
. pauatoris sui nō pona. nam cōfir
mauit. ratum rem dominum
bitorum satisdatiōm pauato
dare cōpellitur. ¶ Eadem ob hui
do. q. si tutor. vel. a hic pone tales
q. alienarum rerum gubnatiōe
munus suscepunt lite palium q bo
dam inferunt. ¶ Si no. aliquis
cōuentur. si quidē p. sens. pau
uatorem dare patur est pot. vel ip
se in iudicium nomine sui pau
uatoris pona. m. pudicatum
solui satisdatiōm. si sollempne
stipulatiōe confirmare. vel ex iu
dicium. s. atiōm. ea ponē pōi
pe sin. pauatoris fiducia. exist. at

omnibo motatum solui. s. a
satisdatiōis clausula. h. q de p potte
a rerum suarum reus conuen
ri. cōpelli. sine mutuo. cō. pmit
ti. sine de iudicium cauere tuto
ipe. q. p. bores sui obligentur. alii
m sup cautela. vel satisdatiōne. p
pona. am. p. suscepondi. q. tpe. q
sine. reat. mde. m mutuo. uentum
fit. vel si non neint omnia debit
fideiussor. que. de empna cōe cō
tinentur. nisi fint pacitum.
¶ Sino reus pdo. eque. cum. q. cā
non sint. valuis. vel ut defensiones
ens sibi. m. lla. dila. mtā. cōce
mrem. vel pona. les introducēda
pot. fieri. b. tatis ut satisdatiōm iu
dicatum solui. plus. s. pter. estī
matiōne. ¶ Nemo. n. pmittet
regulam ut. iam dixi. de. alicuius
ri sine satisdatiōe defensor. s.
toncus intelli. ¶ Que comma
a pcus. p. pfectissime. a cotidia
no. medicōrum usu. mpis. re
argumentis. vel documentis. ap
paret. qp formam non solum i
hac regia urbe. s. in omnibo nris
puncis. si pp impiam. aliq
forte celebratur optunc censen
cum necesse est omnes. puncti
qd omnium in manum cuius
tum. s. hanc regiam urbem et
q. obtinuam. cum consequn. de p
petuus item pona libo. a cōmbus
que ad hirtem et mirtem tam
de loco. ad locum. dicunt. vz. et
monendi sumus eos vz
quidem. a cō. que de legi. vel sena
tus. q. sui. sunt de facti. cōstitua
o mbo. fi. satisdantur pp. tio. solē
antiquitus cōperte conce. sacre
cōstitucōes tam in rem qu. am
in pona. libo. a cōmbo. e tos fi
nes decernunt. ¶ Et si no que re
pona. p. toris. vel cōne pendent
prius intra annum. vel cā

electiōne rei vtrum exigat mandati. vel cōm. a pauatore. an satisda
tiō. rei. qui. est. pcō. ar. mand. de collato. c. eos. in fi. c. coll. ut. si. ibi mā
lo de pauatore. et. de exactore tributorum. s. 10. cū dicat de electiōm
pauatoris. q. uis tōrum duorum facē uelit qui a quocunq; ad
duo. alternatiue tenetur. cuius est electiō ut. s. de acce. et hinc bul. aut.
distingue. utrum. det non. nos mandatum. qui tunc. p. bat. mā
tum. iudicat. dubito. qui tunc. sat. dat. it. s. 10. optimo. vio. est. p. stat. a
q. alia. cause. pauatoris. s. de. defendendo. cum. p. quo. ag. ut. ff. de
pau. l. unum. c. fi. al. denegatur. ei. accō. ut. ff. de pau. l. mutuus. c. pā
¶ Eadem ob hua. do. tales pone. ut. sunt. pres. in bonis. filio. rum.
ut. c. de bo. mat. l. i. de. bo. q. li. l. fi. c. ō. aut. ite. q. p. hanotro. phi. qui
tro. tophi. ut. c. de epis. et. cle. l. ornamo. tropho. ite. p. cono. mi. vel. actores
ut. sin. dicā. ut. ff. q. cauis. vinū. no. l. p. c. qui. bo. al. nulla. qui. c. de
de. sacro. sanc. ec. l. ambemus. arcē. pau. i. nulli. p. cono. mi. c. de epis
et. cle. omnes. qui. c. hoc. melio. ite. a. pcessarū. aut. in. aut. cō. aq. in. o
c. c. illō. ite. in. agitatis. nomine. mu. ap. ut. c. de. mu. nic. ca. l. n. fi.

preter

simplicia sunt aut duplicia. Simplicia sunt ueluti mancipia. Duplicia sunt ueluti mancipia et fundus. Item alia sunt restituenda quia sunt oblata restituentis quia actor est qui petit aut exhibiturus aut restituturus est si aquo petatur ut restituat uel edicat. Exhibitorum autem alia simplicia sunt alia duplicia. Simplicia sunt ueluti cum liber petitor in loco sacro uel flumine publico uel litore eius aliud fingit actor esse quod petierat ne fiat quod reus est quia aliquid facere conatur. Duplicia sunt ueluti uti possidetis interdictum utrobique. Ideo autem duplicia nominantur quia par utriusque litigatoris onus est. Nec quisquam putet uel reus uel actor intellegi sumus quasi tam rei quam actoris partem sustinuimus. Ordinem quoque actionum interdictorum subiungendum est. Videamus igitur de his quae diximus quae quidem interdicta non est necesse interdictis et restitutoria et exhibitoria ante iudicia reddita fieri. De pena temere litigantium. Nunc admonitos nos magnanimos esse oportet ne forte quisquam nostrum putet nos gessisse eos qui nuper sunt nobis ad legendum proposita quae parentes quidem nostri nobis reliquerunt ut ea colligeremus et in hoc opus nostrum perducere curaremus. Sed ne quis nostrum existimet nos ea quae in his libris scripta sunt ad omnes qui constitutionibus nostris utuntur pertinere. Nam quae non ad omnes pertinent non ad nos pertinere putamus. Sed bona ista quae utilia sunt adolescentibus studiosis nostrae constitutiones conferunt. Nam et imperatoria majestas non solum armis decorata sed etiam legibus oportet esse armatam ut utrumque tempus et bellorum et pacis recte possit regi. Et romana res publica multis et magnis et bellorum et pacis legibus et maiorum et nostris principalibus ornata est. Quibus non solum in bellicis negotiis victoriosissimi exstiterunt imperatores nostri sed etiam per totum vitae tempus omnes controversiae quae inter homines nascuntur legibus et constitutionibus finiuntur. Quas ne quis imperitia laborans in captionem incidat necessarium est has leges cognoscere. Igitur cum omnes leges quae nostris temporibus in unum codicem redactae sunt ad nostrum nomen compositae sunt et nos omnia quae in his libris scripta sunt ex illis legibus et constitutionibus decerpserimus. Necessarium nobis visum est ea quae in his libris scripta sunt primum omnium imperatoriae majestati nostrae subiungere. Deinde ad eos qui studium legum habere desiderant transmittere ut tria prius legum studia absolvant et sic ad alia majora legum studia perveniant. Cum igitur imperatoria majestas non solum armis decorata sed etiam legibus oportet esse armatam ut utrumque tempus et bellorum et pacis recte possit regi. Et romana res publica multis et magnis et bellorum et pacis legibus et maiorum et nostris principalibus ornata est. Quibus non solum in bellicis negotiis victoriosissimi exstiterunt imperatores nostri sed etiam per totum vitae tempus omnes controversiae quae inter homines nascuntur legibus et constitutionibus finiuntur. Quas ne quis imperitia laborans in captionem incidat necessarium est has leges cognoscere. Igitur cum omnes leges quae nostris temporibus in unum codicem redactae sunt ad nostrum nomen compositae sunt et nos omnia quae in his libris scripta sunt ex illis legibus et constitutionibus decerpserimus. Necessarium nobis visum est ea quae in his libris scripta sunt primum omnium imperatoriae majestati nostrae subiungere. Deinde ad eos qui studium legum habere desiderant transmittere ut tria prius legum studia absolvant et sic ad alia majora legum studia perveniant.

luter

Officio iudicis ... iudicis officio ...

Alias

...constitucõe ...
...reus q̃ actor uinet ...
...ri ...
...ri ...
...ri

leo cum eme ꝙgallo g-ali
nacõ ꝙmpa aiam ꝙmte
feriales augustinas cõphen
sim quod qualitas regionis
tulerit ul' in una mum mar
ul' in sãm̃em phibeatur ut
ommium clementiam u
su unus emere mapiatur
ut ei celum supstitui tera mo
rtuo ad feratur. ¶ Si quis ra
li as cognacõe ul' affinitate q
ue metas psonas nec eãnt. pe
nam am legis cornelie de sic
ariis sustinebit. ¶ Ite lex cor
nelia de falsis que testãa no
cetur penam irrogat ei qui
testim ul' documentum falsum sup
sit signauit recitauit ut ibi
cit. qui ue signum adulti
mum fecit q sanl ps sit. ce ps
sit sciens dolo malo eius qz
legis pena in suos ultimũ
supplicium est q̃ am lege
cornelia de siccariis quenecti
atis fuatur in libos suos depor
tacõ. ¶ Ite lex nulla de ui
publica seu priuata adhib
cos econtur qui armatam ul' sine armis com
miserint. ¶ Si quis ar
mata ui aliquem rapuerit de por
tacõ ei lex lege iulia de ui p
ublica irrogatur. ¶ Si no si
armis intecam ptem bono
rum publicacio ei imponi
tur. Si aut̃ puer impubes uerg
inis ul' nuptie ul' sãmoni
al' ul' alius sint ꝓpetratis
tum ꝙ preceptoris q hñ qui op
am flagicio hunc ecclesiast
capite puniuntur sed in mi
nore constitucõnis difficultas
ecqua hec appareat possibile
est fare. ¶ Item lex iulia
peculatus eos punit. qui pe
cuniam ad ul' rem publicam

ua

at

ficiam ul' religiosam
uati sint. ¶ Si quis ce
lestes species admittat
oms publicas penas sb
tra ãnt capitis ammad
uersione puniuntur q̃ rõsq
lium hus q̃ qui mmisti
cis adhibẽbunt. ul' qui
sub tẽtas abbas sacentes
susceperint. alii no qui mle
legem macuant pene depor
tacõis sb iungẽtur. est am
t̃ publicam iudicia lex ia
nia de plagiariis que in to
capitis penam ersaciscit con
stituõnibus irrogat in hu
manoꝛem. ¶ Sunt ꝑ tria
publica iudicia lex iulia
de ambitu. q lex iulia repe
tundarum q lex iulia de ma
iestate q lex iulia de resid⁹
dentes que ad plis laqueant
q̃ amme qui tempe ambitionẽ
non rogarint. ¶ Illos aut̃
pene sos sibi ait qui sacer
di earum negligenter
¶ De publicis iudiciis h
ec posuimus ut no bis pos
sibile sit summo digito q
q̃ plura de eis tetigisse ali
o quin diligenciꝰ eorum
scia uob de hac ꝛ uobis digesto
rum seu pandectarum li
bris deo ꝓpicio adiuenti
ri est. deo gras

at

¶ Iuliũ maiestatis reg̃ qua lege
agitur ut agris eam finibus ꝓuincia
iudicio ꝓbatur si ꝛ ꝛ comissi in eo crimine ꝓdicio
non tuerit. ut ff. eodẽ tit. l. u. in prin. ff. ꝛ si loci ꝛ ff. ti
ff. si ciuitates aliquibus adiudicato. interest de iudicio ꝓtis
q alii ter ꝛ hic ff. eodẽ tit. l. u
ff. si. l. in. cum in prin. ¶ De in
omne tempus infamis efficitur. ff. eodẽ tit. l. quod
tempus habitur. xx. quia iniuste
iudicauit actor poterit ꝛ etiam alio
quin alii quilibet quilibet ꝛ
turcis. ce. l. greci. ag. pena. ff. ibi
unce que fisco inferatur ut ff. de re
iudicata. l. ultimo. l. agraria. ne cau
tollit pecuniales etiam cum rei ꝓsecu
tionem alia tollitur. ut. c. qui cum
lecto cum. ꝓ. l. i. in medium. do nec
ff. eodẽ tit. ut ff. de publicanis
et vectigalibus. ff. eodẽ tit. ¶ Continua actio
tempus habet. ff. ad municipalem. l. unica. in hac re delato
nec uni. in hac re ad municipalem
est. nõ de cetera iudicia communia
tiũ sicut ei in missione que
fit de eo decreto. in ff. de acq. ꝓ
pos. l. in. ff. ff. si de not. ei. aga. l.
u. in fi. ff. eodẽ. di. l. ea q̃ ꝛ res. que
sic acta si sint ea missio ꝓpter
ptorem nam sola sua non fa
cit tñ. ea. com. communi. de tradicõ
ut. c. de pact. l. traditionibus. v. s. de
rer. di. ꝓ traditionem. ff. de acq.
pos. l. ultima. ff. quod in rei ven. ff.
hereditatem ꝓmũciatur et de ea
michi tradatur. xx. de eam ei
publicana mãdetur quam adhuc
mandicatur. creditur. ut ff. de
publi. l. in. in fi. ff. et si nõ ei. est
de traditõ de sua me facie dum
ut ff. de publi. l. quidam. ꝓ de
lege inter de ꝓsa ut ff. de pact. l.
pop. ff. si ff. de excep. rei. iud.
si inter. in fi. nec obstat quod cre
sit. l. in. ff. eodẽ. ut eat
tum. in. ff. de iudi. l. ea. de

pactis. ff. de publicanis. q. annua iudicia dari
sunt ut huc q̃ quam criminalia. sicut priuata delicta. ut. s. in prin.
hoc ti. ubi uis. adde. de acc. io. nic. ponit de publi. acc. ac.
publica pactiones. immo pactiones. quia ꝛ similes. ff. ubi in. in fi.
large potius sic intelligẽ q̃ in eis ubi agitur ut aliquid detur
actori a reis ut ab eo detur actori ff. ut puniatur. accusatus ꝛ tractio
data petitione q̃ petitis mel hunt similes inspecto fine nec impropria pactio ei
in. ff. pactum. alia pactio. pactio constituta. ff. ne eo ꝛ ac in prin. ff. ubi
actor tñ ut. c. de edendo. l. q̃ accusare. ff. in crimina ubi accusator aut q̃ nõ ne. de
abolitione. l. fallacie. ff. de fal. l. ii. nisi malus autem in ea sint similia. na
in omnibus fit libellus. ut. c. de lite. ff. ad. offeratur. ff. de acc. l. libellos. ut i
ff. de edendo impetrat. ut. c. de iure. in. l. i. in prin. ff. de re ff. in prin. l. si. q
tũ dicunt de. ut ff. de bonis eo qui ante sententiam. s. in pr. ff. de constitutionibus
sed. si formatur libellus. ꝛ sic ut ꝛ tineat nomen accusationis quia ꝛ ante quam ei
in quo ea missum sunt cum quibus ei sunt comissi. ff. similes. ff. q by. ff. ea missio
ut de dies dati libelli de inscri. ff. dies ul' commissi. crimen ul' ff. ad ei
nãde ut. ff. de acc. l. libellorum in prin. qui aut de eodẽ. vers. ff. suscepto. de
blasphemia in publico q̃ impunitate crimine q̃ criminali. ff. ut. ff. de ꝓ
nat. de lu. l. ff. q̃ nec tñ hec sollempnitas nõ est necessaria ut. in eam crimi
me ut̃ in motorio. ut ff. de acc. l. lem. de acc. l. ea. q̃ nec de eodẽ. q̃
bo si accusatore quis eam pecuniam pot quia. ff. eius bona legibus notantur
ut. ff. ad. l. iul. de adul. l. b. e. si publico. q. de testibus. l. in. ff. de ꝓba
e. l. pic. ff. de iur. ꝓ. ti. l. tutor. ff. ꝓ ea de ea. jump. l. ff. de bonis ff. li
b. l. q. cum ma no. ff. si lib tuus. q̃ de in motorio. cum de ut dicamus. p. l.
b. l. q. cum ma no. ff. si lib tuus. q̃ de in motorio. cum de ut dicamus. p. l.
de acc. e. l. ea. q̃ nec mẽne quo libet tali q̃ hoc. ff. b. ut. c. de fal. ti. l. ii. ff. de
de acc. q̃ ꝓ pna pub fiunt accusatio fili instituti. ¶ Pubblica q̃ populica. q. au
ff.

Si aut̄ p̄ vim rapt̄ m
rgine sit̄ mdic ul
cām oma l ul alius fi
it ꝑ ꝑt̄ tm q̄ p̄cēdēs
alīq̄m opam flagicio
hmōi cōmittit capite
puniunt̄ scdm mē
cōstitūcōis diffimcōm
cessb ꝙ plus possibile
cēsare. Ite lex mlia p
cul al' eos puniri q̄ pcā
m am l'r̄ publicam l
sacām l' religiosa furati
fiunt. Set siqē mdi
cēs tpe cōmissi cōms
pū. pcam as ibi cōmit
capitali amīa adīmo
ne puniunt' q̄ solv
bu. Siq̄m mīstros
cis ad ꝓhibiūt l' q̄
sb̄tās ab hīs sacīs
susceptis alu vōq̄ m
hāc legem macerint
pene de porta cōmis ꝓ
iungēdus est' mit pū
nidicta lex tam a repla
giarius q̄ mīdo capitis
penam cessaciens cōstōi

bo rogat mīdo latro
rem. Sunt p̄cepta
publica mdicia lex
mlia de ambitu q lex
mlia repetundarum
q lex mlia de ōma
q lex mlia de residuis
de rebus que ex his locu
ntur q. nunc q̄ntor
missionem non ma
gnā. Illius. mīt p
mis cos ꝙ iaunt qui
p̄cepta eius neglexe
rint. Ite ce publicis
mdiatis hec posiūm
ut nobis possibile
sit summa diligē
cia p mdicem ei rei
ise aliquid dilige
cio eorum scia nobis
ecla cōrib digestorum
sem pantecessorum li
bris deo, ꝓpicio. id
nentum est. [illegible]
[illegible]
[illegible]
timomme dñi nri ihū
& ma pit. lib̄ nostrum
m sacratissim̄ pnapis

alia

[illegible]
[illegible]
[illegible]

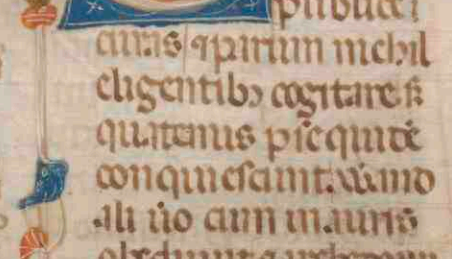

quibꝫdam. aut si cõstitu
erunt nõ tenet. ꝙ ꝛes
dicunt ꝙ eis papiunt
quod est nullum non
faciunt cum utiq; ꝙ aue
tibꝫ legislatoꝛibꝫ dẽn
sit cõpetentes de facienda
um dispones quecum
non repugnant legibꝫ
ommibꝫ modis impleri.
set qm̃ uta potuas leges la
plus neglectas multum
repaꝛe eas iudicauimus
o poꝛtet tam uiuentibꝫ
plꝫ ecclesiis cautelam qm̃
moꝛientibꝫ hmc ecclie
honoꝛem. primum ut
aq; illud est cogitandu
q; testantibꝫ aliis quidẽ
nẽcitatẽ imponit lex di
stinbuẽ qñdam ptem p
sonis quibꝫdam tam q̃
hñs pm̃ nãm eis debe
atur quale est filius ꝙ ne
potibꝫ ꝙ pãbꝫ aut mãbꝫ
uto. uꝫ ꝙ affibꝫ ꝙ siq; hi
pñ aut uꝫbus quecõmo
b sunt. aut cequibꝫ sꝫ
cuniã iunt leges. alius
i nulla cõsistit nẽcitas
ptem dare qm̃ hꝫ. ppẽ
ta sua potiꝰ eis legitur.
ad quos cum q; testatoꝛ uo
luit pferendã. hus g̃a

nob poꝛdinatissim cos
qui ab aliquibꝫ sc̃pti sunt
hꝛes aut me ecuciunt fidei
commissa pumissa tem fo
sam aut p̃ speciem aut le
gatum nẽcitate hꝛe q̃ꝫ
testatoꝛ honoꝛans cos di
spoſunt ea omnia no. q̃ pe
resiq; papitur legittimi
sit aut sino. aliqua lex p
hibeat. si no. fiat ab eo q̃ho
noꝛatus est tm̃atum ee ex
pse iam demonstret.
siquis aũ no impleuit q̃ di
pitum est. dum cõpeti
aqui honoꝛatus est q̃ reti
ctum. ee decreto iudicis ad
monitus. annum totum
ptractat no agens hoc pce
ptum est. siquidem
ammissi illoꝛum sunt qui
nẽcne ecclesie papum ti
plus. aq; q̃ q lex eidem mu
lt sc̃ptus est hꝛs tm̃. accep
ta solum qm̃tũ lex eidem
q̃ tam. aut ab intestato p
tem cõcedit. illud no to
tum auferri. et siquod
q. alii quoꝛum sc̃pti sunt
hꝛes accresce ille p̃ ptem
institõnis quum mai⁹ dꝛ
stributa e. si no mult
alr sit hꝛs. aut si qui sc̃pti
quidam no. aut ẽ. ad eam

nomonitus. s. semel
fo sedm quosdam. ut
l. ut. ma. q. q. siquis
missa. q. de. ti. ff.
q. hec sanctis cp̃is
pbris aut diaconib⁹
bego cẽ. nam dico ut
am. amonicõm sumi
ce ut hec dictis. l. bi
ia exigitur est io q̃
maioꝛ pena imponẽ
dum in cõtinenti rebi
tis punctur hpostea
mum. ut. c. de pen. li
mundicti. ut enim ubi
ducta sꝰ ee iudicibꝰ
o. ut. ff. de iud. si pti
am tum totum. s. cõ
timuum. ac. necce. q.
quibꝫ ecclesiasticis reb⁹
quentur. ut. s. e. q. p
mum. vult. s. nec co
pma q̃ tam. q. q̃ tam
illius ptis q̃ ob. ab
intestato hꝛet. ut. c. de
mo. te. l. pentibꝫ. q.
cum q̃. ff. hodie tm̃ se
mus ultimus sinum
mum libꝫ. ubi
ut. i. de testam. q. de. ff. l. q
cedit. i. papit ul' cre
dit. adueniente tota
luferri. ut ipo iure hꝛe
ee destinat. q. huius
ipo mapiat. ut. i. c. q.
monimbꝫ. sequebꝫ
bitum no. pdit cum
defuncto non obedit
nam si legi no obedit
mandato mutentum
um pdit debitum ut
re insti. ut. i. c. s. si no
no fecit cum mandꝫ
cõsueuit. agi cum he
ge ex cum homine.
ut. ff. de. b. l. celsus
ꝛ. q. bona naturã debent
imde immutabile e
ut inst. de ut. na. q. ff.
ut b eam debitum q̃
q̃ moꝛe retur testoꝛ

illud non mi si potest moꝛtem. ut. s. e. q. i. ũ. est ergo cau
rõ ut. c. de codicill. l. f. finire. inst. debitum potest si de func
to non paret. i. e. q. habitem mundi. q̃ filius possit hꝛe duas
q̃rtas. aliquo casu. ut in summa. q. ha. q̃. ut ut si filius
fuit institutus q̃ totum restituꝛe ignatus. in quarta
ee trebelliane. cum q̃rtam ure nature debitam possit
hꝛe. ul' si fuit legatis honoꝛatus. an ut inst. ante ure nate
q̃rtam habuit. ul' si est filius arrogatus. an q̃rtam ee. ff. de
in pin. ante ure nature debitam possit hꝛe tem in similibꝫ
q̃ potest. puto nominibꝫ cabꝫ habuit an q̃rtam sufficere
ut. i. e. q. siquis. aute. ff. de nou. ff. t. l. pũ. q. pte. inst. in fin ut
cum rogatus rede. restituꝛe. filius institutus sibi cõ. l. ujs diem.
nam ita tam potest retinere debitum honoꝛum sibi dum. s.
tricn. ul' sciat. i. de. t. q. e. i. q. q. ii. hꝛ. adueniente die potest hꝛe
trebelliam eam pte m q̃rtam ut. c. ad treb. l. ubi bene
et siquidem accresce. s. si nullus ce substitutus al' ee ut. i. q.
q. si vo isto. s. finumquid po cõiuncti q̃ duabus tm̃ ei ue nium
ꝛ. sic. a. c. de cad. col. q. si vo quidam. s. finumquid q. nun
tis ut q̃ sicut. c. de cad. col. q. si tria. s. de dico. ut. i. c. q. testa
mullus. ff. de acquir. hꝛ. l. si mihi noꝛ. unitoni. s. ut q̃ pl testa
mina aut instituendo. hunc. plus. s. hec dilucidat. ad finem
to ut. h. ff. ad tre. l. quec̃q̃. inst. de hꝛ. insti. q. si plee. ad cui. ff.
q. q. siuo alius. i. h. s. ti. bi al'res ad eũ. pcõtinenti. fidei
missarius. s. q. nouem potium hic. i. e. q. q. emm in legata
mus. q. est cõmode. et aueo. q. ure uetꝰ p̃stabitur. in similibꝫ
ut. ff. de l. m. l. si tibi. p̃ somarium. ut sinst. impossibile. dam
ale satisfaciꝫ. ꝛ. pimplatem remittatur ei fides uisoꝛ. ut. ff.
si aut plus q̃ pl. fui. l. cum non facile. remmut. si magnum

48

49

pñam. ¶ Sñ̃o absunt
qm mīe testes in p̄a aut
te fiocdignos ꝓponentes
ſſam ꝙ optime oppmoms
entes. nō mmus tres ti
bulatus enim solis q̄ſtum
ad h̄ cōpetit nō credimus co
tam quib⁹ cōuenit fi mie
tarum ut sup uenientibus
legatarijs ꝙ querentib⁹ forſi
ſb̄ reptum aliud rerum aut
nō manifestatum licentia
ſit nī solum p̄ uioꝝ eam
macom eam quer̄e nam ꝑ
p̄ebuimus ꝑplatam dudū
mob mfinitib⁹ eam macōi
b⁹ obſtacōm. ⁊ ꝙ mſinuat ad
testm dicentium ꝙ se affinisse
hijs que gesta fuerant quib⁹
tunc agebantur nullo q̄
ſaos ee fre ab hijs de maligntā
tis sic quemlibet que relicta
sunt a testatorib⁹ uolentatem
mutare. ¶ Nisi forte p̄sente
legatario omes aut quidam
cōtesta cōne ſ̄ p̄missa uolūt
uere nec ad ee mutanda no
tunc enim līa erit hūdi nō
ad uementib⁹ legatarijs cō
tentum ee testm̄ p̄sentia
ſſicē de ſq̄ cōm. ¶ Repōto ꝙ
sic legatarijs ꝙ mutuum dedi
hijs ꝙ fuor eam macōne.
et hijs omnib⁹ obſtantib⁹
hijs de falcidia p̄sidū. ¶ Sic
enim non mutebimur m̄ le
gem ꝑpetuam hactenus im
mutare nr̄ mutuā clam facē mo

ti. si enim omnino quide
mult aliquos ſſi hijs des ꝙ hijs
q̄ſtam cōſolacōm cessiua ſu
cessione ꝙ arbitratur ſuffica
entem se hijs ſſam nō tñ hūc
untas ostendit ctum est q̄
nō h̄ ḡnctas erit ſſne mor
entis ſ̄ ignoꝝ ac puntas
illius. ¶ Sñ̃o non fert mu
tarum ſ̄ hñe figuram sicut
p̄ouam nō retinebit falcidi
am ſ̄ cōplebit legatarios ꝙ ſi
dixmus nos hūc pure ſſe mo
rientis tñ secundat mensuram
legatoꝝ dicō. ¶ Et h̄ dicam⁹
nō mām mmuentes legem
q̄ posuimus ut melius de p̄o
dampnificentur hijs eē testo
rib⁹ dabit ei penam ecclēsie
malignitatis aut transcend
it leges equib⁹ cauteomma
agentis melius potāt dampn
ficari ſ̄ excludo ꝙ que sunt ex
falcidia lege lucan. ¶ Sñ̃o di
cimus ꝙ si eram ſ̄ testatoꝝ desi
derabat h̄ egit. aut forte cum deb
uisset ꝙ amplioꝝ q̄ſtitatē
hūdi relinq̄re p̄mmoꝝe dispo
suit. et enim h̄ q̄ erramus se
ntencia est ꝙ non pure q̄ntē
gre designacōm ſſi. ¶ Sñ̃o eq̄ſ
ſim designauit ut nō uelle hijs de
retinē falcidiam necessum est
testatoꝝ ſ̄ ualere ſñiam ꝙ aut
uolentem cum patē testatore
ri forſam ꝙ quedam uiste ꝙ pi
ce relinq̄ti lucrum non mp
apiendo. ſet solum modo pie

a se. ⁊ ꝑhñs. nec p̄dōnus alienato ut ⁊ ee ⁊ nō ad
de suc. ⁊ s. nā nec ff fiem tm̄ p̄ſona mistim tñs ee
p̄mm ſſi. ⁊ ee mor. tes. frēs. i. tē mō p̄ſona cui nūc te
tem ut mōuigt supstitute premoriente diuite ut ſſ. ad
ma. ad. ⁊ q. q. dō legem ſñam. olim. cōn. ut ff. ad. l. fal.
de bonis. ⁊ l. ⁊ ſſ. ſi a pie. s. h̄ hodie ſi ē nēcē expſſo ut ff.
ee ti. ⁊ ſi autē int̄em ex quo ſi lucro locupler aliquis
hijs hēdis ut ff. de. dō. ob. ſi quis. ſti. m fi. p̄cedūmus in
s. ee ⁊ ſi dō. lucro. sic ff. de reg. iur. l. ſi mouab⁹. ac sbſtitutis
tis. ſ. hijs sbſtitutis cohēdes unde cōi. alij autē allegā
t ſſpaliter uocantur numquid eo. de m. rebellum. in
q. mulier que unde mis tōmis debetur. ac sic q. filijs ēt
frū quodammodo ut mſti. de fideicom. hēd. ⁊ s. q. ⁊ c. to
fil. ſi ut alle. ar. cōn. ⁊ de. ap. papmus m fi. ⁊ de. te
ſemus. ¶ Non autē uicet hūdi mmuentarium fiacem
mus fal. cōm. odium autē huic nō damus. ⁊ ē sbtitu
nō erit eo m fēo. ut. ⁊ ee error. i. p̄ceptū. i. mpetro
qui fuerunt. ān nos. ponē exemplum. ut. ⁊ ee. li. ā. i. ee
ul. dic. q. eas non tenemus que sic ceperesse ponunt. hinc
ſſum. ul. ſi ſſs m tēs p̄centes mīe legēs dic. ut. ⁊ ee. li. ne
nere de nō solutis. velle. ꝑmmo. i. hoc tm. ꝑcedit. ff. ad
de bonis. ⁊ nō tm eo. q. ē. tñs. s. dic. eam corrigi
ſſtm. ul. distingue. aut uolunt m totum solui

50

ēt q̄ supp̄ne mentibꝫ ſuis
alienacō ei⁹ dānat̄ nec bonū
modiū ſm ſuū ꝓpoſitū q̄ alienacō
ei⁹ dānacō manſurā ſim ſanctit
ſuppſtites filii ei⁹ habitur oīo
q̄ ſm̄ eſt ꝺcm lege ꝓpietatem mitt
mulier al' dōnacōm ſ. ad filios ꝺcd
ucentē ſm̄ō reſpiciente mulierē
ſi quo ꝯgnit ad leſionem filiorū
ſi uō ꝓmouent̄ oīa ſm̄a filii
q̄ erūt ēt⁹ firmus non intoti
ſ⁹ ꝓiudiciū nō exiſtentium filio
rum q̄ nos introduximus p̄mm
iſtum mutuū ſm̄ō ſalubrē
legem q̄ ꝓq̄dam quidē ꝓtem
ent ēt⁹ firmus ſm̄ q̄ōdam uō
infirmus apparebat habet ſm̄ō qō
q̄ manet ad p̄dm̄m ēt⁹ōnē pa
ctū filiorū nō exiſtentium ua
lebit. ſ. hoc uō quod tūc ſm̄ittunt
ad filium ſucceſſores infirmus erit
ut ſi mat̄ ſola filio ſuccedens in
uenīat̄ oīa ſm̄ ſurſus firmus
erit. Q⁹uō ēt bimulos ꝓne cō
munes ſm̄ uri ſunt q̄ mulīs q̄lle
quidē in tot⁹ ad ſa mupcias uem
ens ſp̄ciale ſuſtinebit. Hanc
m. ante mupcias ſeu ꝓp mupcias
dōna cōne q̄ hoc mutuāt fit poſi
ta ꝓſona hoc tot⁹ electōne q̄ alie
nacōne q̄ lucro ſcīmus. Cum
reliquum ſit cogitare de hereditā
tibꝫ filiorū ꝓ quo q̄ ꝓſens ē du
bitatiō optet̄ credimus gene ra
li lege q̄ ꝓſentem q̄onem ꝺcīmā
re q̄ in futuro mouendis oīm
bꝫ ꝺcīonem dare. Et ſcīmus
alias res p̄ter mutuā alem dōa
cōnem ad filios uenientes ſiq̄d
filius maculoſ⁹ aut femina forte
teſtetur ſm̄ legem uenire ad ſcōs
hereſ. hic mīe nō ꝓbita ſcīpta
a filio here ſ. ē testīm citatis al
legatiōibꝫ ſi forte filius cum p̄tm
uīt. aut irrōnabili ex hereditatum

no uitetato ꝺcēſſit re
liquos ꝓpter ſi quidem habet
ꝓprios ad filios uenire ſi a
no habuit quidem filios ꝓprios
ſit ſm̄ uocatiō q̄ mīs una cum
filiis ſ. q̄ nobis ſcītum eſt. ad hē
ditatem uenientis q̄ cum ſine hab
ſuis ad ſa uellet uenire mupci
as ſuas no nec enim maiores p
nas ad iſtos mulieres que ad ſas uc
nunt mupcias ſm̄ ꝺcēſſas
ad necēſſitatem deducamus ſ. ma
q̄ nōrum temporum indigni
ut metu caſtrum mupciarum li
cet ſe ſunt ab his quidē abſtin
eant q̄ deſcendant ad quaſdam
int dictas ꝓ munera ſ. ſo ſam
ad ſuorum q̄ corruptiones q̄ ſm̄
licet legali caſte uiuere ēt⁹ leges
luxurientur. Nec ꝺ q̄ habere
uoluimus in .v. libro codicis q
agnouimus nīe pietatis p̄ōtā
cōſtōnem ꝺcernentem ꝺhēditā
tibꝫ filiorum quos mīes ad ſas
mupcias uementes intercunt pre
obeuntes m. in .vi. libro eiusdem
ſ. q̄ cōmīſſ⁹ titulo ſ. cullianum q̄ ꝺce
mulieribꝫ diſputat his quidem mu
ptis nuptiis ſm̄ ſanctiōnem cōpetentiū
filios amittentibꝫ ſ. uocatur mo
diſ omnibꝫ mīs cum filiis ad filii
hēditatem ſibi ſic habet firmitatem
ſedis ſ. ꝺcenti a nuptiis. Q⁹ ſm̄
ꝺcti q̄onē que legem hanc mouit
optuleram mīs una cum filia ſuccr
dat hēditati aut ſi ſuccedens ſ. hanc
uere fragabilē habeat meliorē ſpe
cē rum ꝺcentiū nuptiarum ſ. dīna
euſdem hēditatis cum filia abſo
lute ē ſiſtens. optimum ē ita
ut laudabile q̄ dignum oīone ut
mulieres i ſe honeſte tēnent q̄ tem
que ſem el ad unum uenunt fu
erint unuo latum moxeri cum tho
rum ab his mulieres q̄ mutuum pit
q̄ laudamus q̄ nō ꝓpter nuptiarum pom

q̄ finō uenīret corruptōes. q̄ō uatte ē illicitum ut ēt⁹
acerbus primenō. v. c. de mulier. q. ſ. l. i. nō licet. i. q. nō
poſſunt caſte uiuere ſi legitimi uiuant. i. ſi nō mitt
ſo tēp̄ luxurientur. l. hic ſo nubentes. uiuere ſ. ſo nubē
tes luxurientur. cum ſenus ut duerat ut ſi mulier ali
alia filia ut c. de. adulter. feliciſſime ſic. ē nō. luxu
riām. Ir. ſequitur q̄ſm̄ ꝺcēm ut c. de his mupt. i. fele q. fiat
mentes iam eni uenerint ad ſcōm unum. poſſent
i. am ſe moxientes. ſ. ſcīpſōms. ſ. cōd. tullianum. q. c. de
tull. l. mīe. qui. ſ. titulus. firme. ſuperfluum ē ꝺce illud

mutis. ꝙ̄ si nō uoluerint cum
uenire hoc patiatur nec p
ferno rem nature resistē no
quēdā ꝓpbm hec mē dicente se
cundum leges sēatorum. alt̄ius nup
tias uenire honestē communium
luxuriā abstinentia fruatur fruc
tione filiorum sic eos eum ad hō
rem plus diligit nō dū quosdam
adibiles respiciet permissibilia sic
manus. Sicut enim pres si ad
fas uenient nuptias nō fraudem
filiorum successione nec qui libe
rē est lex. ad tale ducens. al'm ducens
sicut mr̄es priua bim⁹ filios suc
cessione sic mr̄es ad eorum uenient
fm̄ leges. si scās nuptias aut post
fas filij moriantur alio quin ea ab
surditate legis hoc ꝓmoriantur.
filiū omnes nō relinquentes filiō
aut nepotes. mē communis supplī
cium manet. nō succedit eis mr̄
nec si sine filiis moriantur. sed ex
pellitur ab eorum humana so
cietate frustra quidem pietas
fruſtra simul ꝙ mutuens ꝓp leg
ales nuptias sibi recta premia set
succedent ꝙ quidem ill'a aliqui
ex loga cognatione mr̄ ante nr̄ona
bili expellitur. ꝙ ꝓp ꝙ pa succe
dat filius ꝙ sit hec lex clemens. am
plectis ꝙ mr̄ filius. ꝙ alia ms. Colligentes ꝙ hāc legē ꝓtes sām⁹ quā
mr̄em ꝙ ꝙ iam dudum diximus
ad similia nunc⁹ pāmante nup
cialē donationē ꝙ pa sustinere pe
nas sicut sustinet ꝙ ꝓ nr̄o tempore
hereditate. a filiorum sui tuitionē ac
cione uenient ꝙ ꝓ a mr̄ ꝙ sibi ectas
utriq; causa quōnes. Prohinc ꝙ
pres hūt si ad fas uementes nu
pcias si non hēmres habeant nec
ntur ꝙ mr̄es ad filii hereditatem
siue eam ad fas uenient nuptias
si ꝓ uenient. Ante nuptia
li uo donatione ad fas uementes cō

filiorum sit solu
tum ceps hereditatis filius. ad
hanc ante nupcial'em donationem ob
jacens. iam quecumq; petit tenere
ul'ra eas quę nunciam fē in
diuate mulieres ꝙ ꝓ uis succederet
filius in quo nō dum ad fas ue
nunt nuptias. licet postea uen
iant. ꝙ ꝙ hoc licet sic omnia ꝓ hibe
tur. Aliud ito quodam ac
cōmodo mulierum. ante nuptialem donationem. ad ecc
poribus bis sēbre edimus ꝓ sas
nam. cōstumbs ꝓ uentibus eleccō
nem mulieri que ad fas uocat dese
dit. si uellet accipe ante nupcia
lem donationem. ꝙ ꝙ permittunt pacta
ac ponere filius cui cōmissum. ꝙ mori
ens hoc restituet. si hoc non uale
ret dare cui cōmissum aut nollet. forte
manent res quidem a ꝓ filios
ante nupcialem donationem solitas
aute eam tam ꝓtem centesime v
sure. Nos ec̄ communi ingenia
num uarietate moti. quōniam mul
tis nr̄os mr̄es habitum placentes
ante nupcialem donationem uemen
te donatione impetrauimus existē
te. ꝙ a bonis quidem omnium nō hāte
coactos autem omnia paterna
uente. quatenus ex solutione ante
nupcialis donationis debitum ad
os utriq; fin legem ante nupcialē
donatione uementes ꝓ ꝓ a nubentium
oportere hinc dare ordinem. ac
ut si quis contulerit res fm̄ mē
nupcialem donationem. siq; de omis
immobiles sint. manebat eorum
usus. ꝓ mr̄em ꝙ ꝓ a cum colli
gat. ꝙ non respuat. nec exigat filii
os. ꝓ rum ex estimatione usuras
si diligentiam eorum habeat sicut
lex nubentibus existentibus dōs
custodiat. eas leges antiquas

ꝙ ms bieta
ꝙ ꝙ ac ut si e. ꝙ
ꝙ non solu
ꝙ mr̄ima. s.
si ꝙ ꝙ ꝙ suc
cedens. s. so
la. si no sit
sit filia ut

nolut absolute. i. mō ubitant. optimum. sic ꝙ te nup.
ꝙ soluto. ad utrum uenerunt. i. simul unum hūt. a
iungimitate differunt enim in celebri oratione. ad valu
erit. s. morientium thori seruare inuiolatum sic ff. ꝙ
mando si uero nō re. ꝙ si adolescentes. sic. ℭ. de no. ꝙ li.
l. fi. si placitum. al'ē mlia sme nō. utrum ꝙ legi pot
fere uorem. ꝙ dē est philosophie. ut ꝙ quo mo. na. ef. li.
ꝙ illud. resistere. ut ita ꝓ ꝓ fin melius ē nubere ꝙ ui
dicit paulus. eos. s. filios ꝙ que habuit ex ꝓ ximo. ac?

ca. i. instituendi usufructum. ut dicit al. qualem habet
ut ut a mō dicta. usus existente ꝓ mr̄em existentibus dōs
s. filiis m ꝓ pietatis. ꝓ primam magis placet. antiquas quo
ad hunc ut. ℭ.
de secūdis nupc̄
huc ecclī lēg:
ℭ. hūs. i. ℭ. ꝓ
sequenti. ac
aut si omnes.

...ionem p̄fitentur nō p̄m...
...reuentissimū s̄ p̄sulū
...uenabilium monasteriorum
...bitum papę monachalem s̄ p̄
...mentum totum sū libi forte
...sint siue sint tolle nō dum mo
...nachi cum habitum, p̄mentes s̄
...tonsura q̄ueste eorum qui laica
...uocantur uitam q̄ manē diuina q̄
...discentes cloquia q̄ reuentissimo
...eorum hȳes requirere eos siue
...libi sint siue sint q̄ uñ eis deside
...rium inte singulares accessit q̄
...discentes ab eis q̄ nulla malig
...na occasio ad lxx eos ad ducat hȳc
...int eos qui docentur ad hȳ atq; mo
...uentur q̄ exp̄imento papę eor
...tollere: maiam honestatem non
...cum facil est uite mutatiō s̄ cau
...mine fit labore q̄dum tñ mo
...to tota p̄ma sint optimos se
...met ipos q̄ assabiles q̄ alios mo
...nachos q̄ p̄sulū demonstrantes lor
...monachi eam p̄mereant uestem
...atq; tonsuram q̄ sine libi sint
...sū alium p̄ma p̄manē siue sin
...pentius nō inquietari magis ad
...cōmunem omnium dñm
...aut celestem dñm q̄ amplianti
...libertatem unum sū multis omni
...bo est culeg̃ hoc fit q̄ tal quodam
...libtas datur quom non p̄ualeb
...it diuina gr̄a talibo eos absolue
...uim cui. Si nō mō tñ emnium
...ueint quis p̄iam q̄ aliq̄ sor qui
...cō ūsa cōm. p̄fessi sint sicut hȳc
...tam eō s̄ suum uolūt hoc q̄ mp
...uobis ex licentia munia aut zo
...simus deo. mabilissur famosi
...simus mō ūsa cōne q̄ppe nec s̄
...mum q̄ centesimum etatis agē
...mum pollens sam q̄ amm' iur
...tutibo cor op̄antibo qui tūc
...quedam gr̄a dei in eo floret.
...quis g̃ sicut p̄dximus mt̄ ten
...mum uem. aliq̄ m̄ fruitute

...Septimus g
...regias sic i
...tui. q̄. qui
...singlarem
...monachia
...n̄ra monā
...dolus a mo
...nos q̄ō ē vñ
...dō. q̄ solus a
...cor q̄ō ē mi
...tis ut ex ec
...pis. et. ecce
...mmus. nō
...mpte. b̄ si
...dubia ē eur
...ecō. al si ec
...ta stari po
...fieri mona
...chus. a mo
...pom eucul
...las. q̄. ex. s̄.
...ep. q̄ si qui
...q̄ ad. s. n̄ ē
...dubia. i lar
...co ignoto
...trem mū
...noto vien
...mum. m
...clico igno
...to vi em mū
...m noto aū
...mus ex
...tatiu ex mi
...canonum.
...s̄ tonsura
...r rotundā
...sine corona
...q̄ illa ofi
...oronē sm
...quos eam.
...q̄ nō ex
...uicentiu. s.
...vigra inter
...m ecclis. ar
...repte. si
...mus reue
...rentissimo
...alles mer
...ex exp̄mē
...to. sic mih
...m plenio.
...q̄ cum q̄.
...docentiu al
...hūc quino
...uam appel
...lantiu. nō
...eni fiat ē
...nt p̄ ē ut
...i mfimis
...las in hoc
...nolumus
...ō. s. q. si q̄s
...x. monach
...cam. s. cū

...ne. i. anmati corporis. nam aīa g̃ nutret nec putrit in la
...borem m hoc sic. e. de la. fa. ec. sām. uls m fi. vestem. s. cucu
...llam ut scapulare. i. tonsuram. s. cum corona. m
...gr. mites sūt dico mngrantes. i. accedentes ad cēm. i. ē
...dicamus. in. ē. ecclege ut. e. cōia de manu. i. fi. i. e. p̄ē
...sūp p̄ep totū. i. tū. e. de. la. i. i. tol. p totū. i. e. q̄
...m nō pol sup hūs. i. rq̄s. nūm quo mō ad. s. tem
...pēum tal. s. cu. cōmō recedet. in cet. in. q̄ sic. e. p̄o
...qm. e. hūs. s. o. tri. dico q̄ mi puto dño q̄ tñ tūc
...uit quo mō sic. mstr. qm. mo. uis. pa. po. sol. e. filius
...sic. o. stri. que de dig. mi p̄m. vm. cillis. fuit utis. si
...vo. q̄. nup. v. ē. in. te. p̄ō ūsq̄ ad. illuc. si quis igitur. i. e. er
...uiga. n. dñe. ē. pumice. fm. o. si. ssim. alius fuit. sc. fm
...ut. o. m. ecc. Si quis igitur. p̄ dum. ancill. ē. in. p̄o. ad
...re. no. q. oo. p̄ut. ergo. hūs. est. m. posl. ut. e. t. uis. o. e
...ubi. ei. sbi. li. i. ff. de. ulr. ei. literis. q. fi. s. nūm. quo. oo

...ionem quidem humanam
...naculam detegat primum
...qui declarat ac rōnabili

...Primum autem mento
...opantem humanam cogitatiōi
...bo edificationem si quis g̃ futur esse
...monachus p̄fectus indiget q
...dum moxum eloquiorum eruditiōne ac omnī sacōm integritā
...te ut tanti digmus sit fōs mu
...tatiōne credimus g̃ nos exp̄la
...nare q̄ agendo est abeis q̄ docta
...tores cos hec ad sacram uitam
...constituūt q̄ tamen ob̄ intentiō p̄senti
...tis legis est ut po- st illa que de
...sanctissimis ep̄is sāmus q̄ que de re
...uentissimis clericis dispositum
...nr quod monachum est ecclesiā p
...petit relinquamus. Illuro g
...nāli alia dicendum est ut omnī
...tp̄re emomnitia si quis edifi
...care uenabile monasterium no
...luit nō p̄ius licentiam ēpi exa
...gendi q̄m in oratorium habilem locor
...ad uocet epūm at ille manūs extē
...dat ad celum q̄ p orationem locū
...consecret dō figens in comune salu
...tis signum dicamus. autē ad
...orandam q̄ honorandam ueram
...cem sic q̄ indoctē edificatum
...bonum utiq; q̄ tam bñ q̄ docens
...fundamentum ponens. hoc ita
...q̄ prima primum pie uenabili
...um monasteriorum fabrice fi
...at ibi mc aut am obis q̄ de singu
...lis monachis cogitandum est
...quo cōuenit fieri modo. nutri
...libos solum autem q̄ fortes suo
...co q̄ omne simile diuina suscepit
...gr̄a p̄dicamus palam q̄ qui ti
...ad celestia nam non est masculus
...nr femina nr libo nr seruus
...omnes enim unus p̄o una in
...ecclesiam papę: Sāmus g̃ sacōs
...sequentes regulas eos q̄ sigillā

...aīe. i. animati corporis. nam aīa g̃ nutret nec putrit in la
...borem m hoc sic. e. de la. fa. ec. sāmus m fi. vestem. s. cucu
...llam ut scapulare. i. tonsuram. s. cum corona. m
...gr. mites sūt dico mngrantes. i. accedentes ad cēm. i. ē
...dicamus. in. ē. ecclege ut. e. cōia de manu. i. fi. i. e. p̄ē
...sūp p̄ep totū. i. tū. e. de. la. i. i. tol. p totū. i. e. q̄
...m nō pol sup hūs. i. rq̄s. nūm quo mō ad. s. tem
...pēum tal. s. cu. cōmō recedet. in cet. in. q̄ sic. e. p̄o
...qm. e. hūs. s. o. tri. dico q̄ mi puto dño q̄ tñ tūc
...uit quo mō sic. mstr. qm. mo. uis. pa. po. sol. e. filius
...sic. o. stri. que de dig. mi p̄m. vm. cillis. fuit utis. si
...vo. q̄. nup. v. ē. in. te. p̄ō ūsq̄ ad. illuc. si quis igitur. i. e. er
...uiga. n. dñe. ē. pumice. fm. o. si. ssim. alius fuit. sc. fm
...ut. o. m. ecc. Si quis igitur. p̄ dum. ancill. ē. in. p̄o. ad
...re. no. q. oo. p̄ut. ergo. hūs. est. m. posl. ut. e. t. uis. o. e
...ubi. ei. sbi. li. i. ff. de. ulr. ei. literis. q. fi. s. nūm. quo. oo

...certatores. i. bellatores. ut post illa hic colligo. tm̄ ad eccm ut
...constōnis dispositiones. quas constōes non sēmus. nam de ea
...que ē. p. de sancto nō dicat cum illam p̄esummus fcam post
...tam. o. de nouo. c. fa. in ecclia que ē. s. ut. det. sit nūs. eli
...q̄ ibi. ō. de ep̄is. p̄ē nec de illa q̄ ē. p. ei. q̄. illa ē post ista. m. i. dic
...q̄ dicat de illa. s. ut. det. sit nūs. ē. q̄ de clicis. nec ep̄is fit ibi
...mencō. m fine p̄me colump. Illuro ille. s. ep̄ē ponens. sic ē
...mo constructōe cimus. s. ecce. al. eni fel nō ē cella. s. spelunca ullā
...ta. q. ec. ti. q. si quis a. p. ō. nulli. fabri. oia. do. i. ē. p̄ma. ex. ē
...fil. s. monachor. s. litter. i. equalit. masculus. nec mtllint quidam
...sic ut monachis non sit inter ul' suus ul' masculus. l' fel. a. cum
...mo. tullus sit ut. q. ē. si. a. ul' hūs. a. ē. s. hec quo. ro. ordinem. i. ordi
...nem. uni. cui ibi. ē. ō. i. ex. imp. q. p. ordinem. dicere igitur. ō
...ē non ēuisā inter ulla gentem. i. omnī quo. ro. gr̄a. ex. susci. p̄
...tam. s. quo. ro. alia. diffā. ēm. ter. m. ars. i. fel. is. ō. ff. de. sta. li. 1.
...in multis. i. inter ul. ter. i. fuer. cum sint spes. oppositer. ō. tūc.

ut fierent monachi et dic
.mi put qs de res ppea retu
nt ad monastium sanctus cu
ū pute agente ⁊ po pbante pin
tate q̄ sanctus est q̄ pfitoꝛe fo
tan aut pua maligna mea
pessimus fugit q̄ pp meum fu
um ad monastium aut fuerint
q̄ siquidem nequaq̄ ostenditur
q̄ appāmt pp hoc cum monach
icam simulasse conuſacōm aū
pp tm pitionem ute forte ad
monastia fugiens q̄ ū pute sā
morum bitum conuaſcens ꝛ
rectꝝ dominꝰ q̄ndo forsan mtp
unt si tm bene in monastio fuerint
cum ūo quo dominus ppbatur
dare cum fiduciam q̄ mchil
mali ei faciet q̄ sua pecunia q̄s redu
cere dominꝰ si uo ⁊ q̄ndoq̄ quidā
se cū dominum mch tale pbant
appareat. nec is qui mtalibꝰ acc
satur cepta cōuſacōne honestius
agm tm ⁊ forte testimonium hꝫ
aliorum que ⁊ apd dominum
consistens disciplinatus fuit q̄ ho
nestatis aut atorum ul' sim odū
forte completum est tm tem
pus est sic manear mutabile
monastium thesaurum aspita
te lubitatis tri cum uoluntē re
pleto tpꝰ uidelicet quia monac
hica dignus est honestate mona
stio nequaq̄ enim dominus licē
dam ulli penitus pfectum q̄ cē
sunt ⁊ si finis sit lubsit manere
um mcōuſacē nolumus nam
si mcum forte ab eo mpriongē
stum est uita humana enim na
tura quodam modo labitur ad
delectat tm suffiat ad mediocrē
tem primatorem ꝓfectorum et
ad uirtutis augmentum tm ma
l' tpis testimonium ea uo q̄ rpti
sunt ⁊ si apd quos cum ꝛ mcm

ait monachus omnibus rectis
pico dominus uo mcm nec q
cum egrum temptant mon
stium quidem certi mq̄ am
ma uolute sectari figuram hui
am damus domino q̄ tale ei
q̄ plantī fortuna mtrm uos bx
non emm mmuriam patiatur
ad dom ducum tractus q̄m
ipe mmanatus est dei mal tum
refugiens ad hoc quidem de fortu
norum qui mte monachoꝝ pfiti
nolunt sanctus cognantes hoc
gentes monachice philosophie
cultatores dignos ostendamus
nolumus emm nullum mo
nastium sbdice mea cōstitutū
siue primorum communem essi
panorum monachoꝝ qui ubi
diuisos sunt altrinsecꝰ pp̄ma
bitantibꝰ uti ⁊ communit q̄d
eos cōmendare sanctus dominꝰ ut
omnes in communum uno q̄
q̄d mpꝰa quadam statuta
tacente in domo uno una collo
catos aut si forte nō sufficit ad
multitudinem monachoꝝ um
dominus una duas forsitan aū
plures nomtis seorsum q̄ apt se
met ipos ⁊ mcommunum testes
altrutri sint honestatis et casti
tatis q̄ ipm sponsum desid
riosum hꝫnt ⁊ medi tates bo
num ornatum pp̄m q̄ cōue
respicientem. Inū tri quidā
horum mcōtemplacōne tegente
ut tam remotum hꝫnt mbos
spicio quos nocere monachorum
discentes ⁊ desiderantes ⁊ q̄s
centes cōsenserint tm q̄ a cōi
one adhuc horā excepto si aliq̄
um alios quibꝰdam mtrem.
ultitudinem cōuſacō est mbu
que uocantur cenobia mcōmu
ta uolumus sic enim q̄ deus ei
ad uirtutem esse q̄m. nec mu

Si quis autē sel
ce formate ordo
me ul' situm mo
nachal' uita po
terit mulam chil
penitus pcē m a
lis chas q̄m tuā
m fenint mecā
ut dē ep̄i cōsi
nobis. q̄ hꝰ pcu
Si quo si non
tenuerit mona

chus humana q̄ tpō ē melio
rem al' melioꝛem. Ea uero pisco ⁊ antiquo eff
giens prius tri uitā ad monasterium temptauit
posteꝛ figuram q̄ meum q̄ uitam faciat fortuna
rem ut ⁊ sic si tamq̄m pmgnati tu ouem mfuitu
rem reducatur ut dē ubi cōuſatum qualitē ergo
prabit senium cum constet eum liberius ptubere
tum fuisse prius suum suum ut nūc subiacere
dē migrationis tomus accōsi ā cenal' fluuii fuit cuncte
dit res suas si prius liber pe
mi aliud monasterium reuisitū ut ubi dicetur
fortuna ⁊ dē dē cogentibꝰ uoluntatē primū dñm mutatus ⁊ dē
ut ⁊ stratura ⁊ stratura dē ioris quicū uult ad nec dē

chucō mm q̄ res in monasterio remanebunt ut dē dum q̄
aut ē monachucō uel obiacō expresse cuiusq̄ fcm fuit q̄
cū cum unum nō pereat ab alio licet unum nō uel at
aliud tri uel ⁊ dē dē co q̄ dē o ⁊ cetꝝ si autē monachus
tm fcā fuit ⁊ sic possis rel' obiacō ū ⁊ q̄ pbs blato primo qui
non remanet actoꝝ ut dē si quis cau ⁊ api ut ⁊ dē dē
ferus p ⁊ ⁊ dē si pen ap mori ⁊ dē si reus ⁊ ad mo ⁊ ⁊ dē
unumq̄ car rel' nōle monasteriū uel matrimoniū ⁊ uel ⁊ nō
tam q̄ successoꝛ ut dē dē ure to mulier bona mstri dē acq̄
p ar q̄ ⁊ si dē nō posterorem ul' ppo sic ul' alius que dē post dē
tur pfona ubi ā rem monachus q̄uentum ū ⁊ ap pri o m
o tm ū dē ul' dicē ū no m autē ingressū dē

57

non se ualeat [illegible]
ordinacionem et [illegible]
suscepit et duxit quantum
possibile est compleb[illegible]
is continentiam tunc monet
cum dicere quemsibi hoc obstina
uit. Ad hoc aliquis sentiat quod det
alio honore dignus. Annales leges
electum multum relinquet
eo quidem a precedentibus nostim
patoribus quod nobis recte dicim
est optere sacras regulas plegi
bus ualere et si quis sic primanserit cō
plectens tunc ei nephas, pfe
ssionibus unumquemque sacerdō
suscipere episcopus ordinacionis libe
ne non permittis esse nec pres
aliquarum diacōm suscipe set
primam pape sine merito tui
Ad hoc datam namsi quis omnia
habet ut illa que prius. Nobis
dei sunt premissa autem ul're
bus indeatur episcopum emisse se
cat se episcopi uice casurum ab
minus retributurum ordi
nanti ut quis ille episcopum amit
tat quod hoc habet quantumque cum
talem possit retribuicōm ut q
hic quidem non adipiscatur
que speraba[illegible] ille autem quod
habebat amittat. Cum pti pecu
nias autem rebus datis occasione ordi
nacionis scissime assignando
is ecclesie sine episcopi accipiens
quippiam sacerdocio gaudens sine qq
libet in clero constituto. Nam
nam quis illicite quin imponimus
penam ut ordine quem non
sacerdotes habuit gradum
aurum aut res que occasione
ordinacionis date sunt immu
nem passe quantum ad ipsum
ecclesie. Si quis autem ecclesiarum
sit qui non in clero cons
titutus quantum aut rem
pp premium ordinacionis

[illegible] ordinem
[illegible] dat
non tradat
ut decretum
[illegible] consti-
gesserit
[illegible]
[illegible]

[illegible] per pecuniam ordinatus. Simile
[illegible] et aureum ambitu [illegible] ecclesiam ordi
[illegible] [illegible] quod clam [illegible] dignitatem [illegible]
[illegible] aliquis [illegible] [illegible] in duplum.

[illegible] legis. Simulatis quis neq; ecclesie solue ut s. e. q.
legem ad quod ducerat modum s. e. q. non debeat uno
rem habere renonatus. Si habet confirmando igitur q
d. quia multa inhonesta requiruntur in epo igitur et
monachi et repetit sup. addi. aut ecclesias. Si alius non
a monachi quisquis sunt clericis illos oportet scire illas
uts. et an primum. Illud non sunt. Si iste illatus ecclesie
sunt monachi. Ecce epi. de genuts. Si ecclesiis est
esse eligendus. s. s. e. q. neq; ecclesia. Si propota. ecclesia forte
psalmistam illum. quia magnum quidem et frequenti se
ecclesiam multi. co. li. q. si. pfuget eam. no. hic q. ille

dco pecuniam quis accepit
ho supplicia. Simpti quicquid
eius totum ablatum. Abscissi
me eccle omnibus reddatur. Im
ediis duplum. Insuper si quis ad
ministracionem hec ecclesia cadit
perpetuo celibi condempnetur
illud quoque sciat aptre quic
quid. aut rebus emit pfulat
um quod si primus diaconus sit
aut presbiter de presbiterium
ad sacerdocium uenerat non solum
eadem epatu finis prior relin
quetur ei presbiterii ordo forsitam
aut diaconatus amittit enim
illud ut potet decencia indi
gne episcopus quemlibet sacer
dotali excluditur ordine.
Optet in pō ordinacōm stpr
quin imponit eam illi ordi
nem fidei pplo scissime eccle
hoc omnia poscere ut agnoscet
cum pomma que prius dei
sunt. Nobis hec ad sacram ey
deducit ordinacōm ut ille co
ram hominibus hec audiens non
solum habet dei timorem si quo
ram omnibus denunciacōm q
pfessionem erubescat. Si quis
alter quidem ecclesie putetur quod
epatus ordinacōm tulisset ec
dicat. Autem. Annus. Atq; di
cat quidam se ecclesiam illia
torum emisse non prius meatur
epatus ordinacōm quem omnium
nacō querimonia fiat et
appareat undique manifestus.
Et si quis post hanc condempnacōm non
passus is qui ordinacōm fac
limam ecclesiam ordinacōm im pom
cine amittat. Ad ordinacōm sa
cit quod ab eo fit. Primo bloecesi si quis
alterius legem faciat caueat sacerdocio. Ne
sine pena ecclesie imponit ordinacio

Si quis p
ordinacionem al
ordines transeat
non tali modo huic ti

sit illatorum quod nuper sunt sacerdotes monita. Ante tres menses quod dicitur. De sancto epo. Et si quis ar
Ordo si primo. ar. e. de ap. nostra. Si effecte re. e. qui sit sibi
magis. q. si alienum sit epo.

Sacerdotali

dnicat uxorem · nec cum bi-
bit aut pallam aut actum te-
ro statim ciuit ordine re-
cepso uoluta sit ep̄ ſilecto-
ſam ducat uxorem ꝓpqui-
dā fortā irrecusabilē neces-
sitate multatemus ad alcōrem
accedat nec p̄sumatur gōum
mō rem in hac cōcō mancat ſi
in cotem gēdi ꝓpter ne ſi nō ad
tālas uenerit nupcias ſatis ci
cit ad fas. ¶ Si nō tale aliud
egerit ad fas uenerit nupci
as ad maiorem gradum uene
re festinet aut cū de uoluta e
rit ad hanc omm sacro ministio
ciuit publice enim nobis p
omnia ptim̄ mūde si enim ta
les cōstituti by qui melero
ducuntur ordinentur fa
lsi ca ad ep̄atum ascensus erit
cum multis uitijs bo ministeriū ali
mentum qui ad ducunt
ad primum gōum sacerdotij
gm. ¶ Quia g̃ sūp inhabiles
clicos ad ob tēa sunt hēsunt
tco. inhabilib⁹ diaconissas igi
uoluimus ut nec ipsa tā ob fu
ganam fiant ſi primum qdē
cimus etatem nec nouellam ēe
nec crescentem nec hēre ad hanc
quendam saltem. ¶ Simp
mediam constituimus etatem
quinquaginta annos
fm diuinas regulas agentes
sicq; sacram ꝓsecen ordinatiō
nem fiant uirgines cōstitutas
aut unius uiri quefuerint ux
ores non enim ꝓmittimus
nec fas ēe bentib⁹ nupcias nec u
tam hūtib⁹ non diſcamus ut
reprehensibilem ſi nec suspectum
omnino ad sacrum ueniremus
ministrium fiat ad hoc maxime
fit baptisma tib⁹ fatuis ad ēe

ut qui amore placere
femine quo nil ē
dulcedine eius ꝙ
qui mo na ef. q.
illud. qui amore ē
mebriatus ē ꝙ a

rē inhabiles ſi uolunt ꝓ-
sentiri agimus ſi nō
cum necessitas fiat annis
rem habilē etatēq; diximus or
dinum diaconissam contigit
uideri cum aliquo inhabiliū
affectionum ordinari nullo
modo fatemur nequaquam uiris ad
mixa constitutis sicut suo ar
bitrio habitare ſi ut ſepare
mediocris fraternitatis mul
titudine bonum testimo
nium hūt suo habemus autem
ꝑtas que ad ordinacōm pro
ducant diaconissas sine ex
cidentate sine exurgentate
non cum aliquo colentes
aut cognatorum aut eorum
quos appellant dilectos tali
bus cum nomnib⁹ utente
malignā suspicacōne suam
replent uitam ſi aut solebāt
ent aut cum pentib⁹ sol affi
lius aut ex fratribus aut hus cole
re et equibus ſiquis suspicate ad
ꝓsumpſit malignum ꝙ sa
pientissimus impius fo
ſam putabitur ſi dicentur ad
tale de aliqua earum quem
diaconissam ordinacōm in
gredunt qualicū colēt sub ꝙ
agine quidē appellacōnis bone
malignā uo suspicacōne no
or hi mulierem ꝓduci omnino
ad ordinacōm diaconissam
ſi ordinetur quale aliud egit
colerit aliquam cum prēdo nomi
nent aut semate erubuit quidem
diaconissa quippiam ſi ipse subiecti cu
n huc legi reliquus quecorrup
tores ꝓsumunt. ¶ Oportet
enim omnes qui ordinantur in
habiles diaconissas ꝓ ordi
nacōm ſi quo nō ꝙ sacrum aud
ire mandatum quorum reli
quus quedudum sunt dia

nacon testimonium ſ. fidē qđ dicēs. s. e. ti. q. i. suſ
picari. sic. c. de ep̄a cl. i. cum sic ꝙ de sāc ep̄. q. ꝓbior
a. q. siquis. or a comes. or a comisse semate. or dite
ul figura reliquus. ſ. legib⁹. ul dic. reliquis. ſ. ꝓfec
ut. c. de raptu. unica. c. de ep̄a cl. si quis nō dicam
a. ad plura mihi de pudicitiē. ¶ Oportet enim
dine. ſ. diaconissas. quor reliquis ut fit maxima
cēlicor. s. c. q. ꝓ de eo. aut erubescentes. q. uere
amabilitatis portare uelimus erelinquentes ob

ſe ſi potest
dimo. cl.
hēt ut ꝙ
sic. e. q. dis

61

peo ipō cōsanpſimus lge
dudum ſ.ad emphteoſi
reſpexerint ꝙ ꝓmiſſi
plimam qſtitutem vi eoꝝ
tius ill' qui emphteoſim ac
apiunt ꝓſtantes hu qmo
by ꝓtem ſãſſime maioris
ccãe ꝓſtituant ſicoꝝ nos in
quãdam mãrum cõſtõmum
tẽſimum⁹ qudẽ uſz ad
ſonas tres emphteoſim ſi
acciptis ꝙ duoꝝ ſucceſſo
ꝝ aliozum hoc ſunt reb⁹
ſãſſime maioris ccãe ſi ꝓmi
ttentes non aut ult' ſectam
ptem relenari emphteoſi
papientes ꝓ̃ fortunios ci
us ſancientes ſ̃z vo dicta
mus ſic effluſe ꝙm pie aba
liquib⁹ ſi documenta nr nz
ſecta relinquatur ſãſſime
ccãe ps reliquis omnib⁹ em
phteoſim accipienti dona
tis. Maſtaſius ſ. pie me
morie geſta mum̃ toꝝ
cõſtituçis ſi ſup alienacõib⁹
ſic v̄ hui⁹ rei ſieret ꝑ ꝙ emp
hteoſim ſtatuenſiũ geſtis
quoꝝ nr uſz ad ſolam uitam
accipientis emphteoſim ci
geſtis aut ẽ in ꝑpetuum cam
ecte tenoris nr pfectum fecit nr
utilem ꝙ nũdiq; in pfectam
uſz ad ſolam d'occiſum p̃ce
ſſoꝝ ſedis b̃ feliciſſime ciuita
tis ſicut ꝓdiximus legis la
cõm ſtatuens. Nos ẽ iam
cum ad legem uẽndum eſt
ſcimus nr ſãſſimam b̃ felic
iſſime ciuitatis maiorem
ecclam nr ſibi cõſtitutas ccãs
quarum p̃i progenitõm ſuſce
pit ſicut eam Maſtaſius pie
memorie ut̃ ꝓtatus eſt nr a
uas omnes ccãs in hanc fe
liciſſimã exiſtentes ciuitatẽ
aut ſuas ecclaſticas poſſeſſiones
pꝛãchic. ſedis̃ felicaſſime c
tis cõſtitutas quarum
metropolitas ipe ordinet
alium ullum in diz nr pã
triam nr epm diamus ſ. ꝙ co
qui monente ꝙ ullo co in
p egipto ꝙ uicaria ſit z im
alubia eos qui maſſime ea
principia ſunt cõſpicere dic
dum pomes qui eam qꝝ
mẽ ſunt ẽt nec non qui acci
dente ſunt eo amabiles qꝝ
abip̃a ſenioꝛe roma uſz ad ꝛ
ccãm cõſiſtentium ſciſſi
marum oꝛtodoxarum ccãꝝ
nr aliq; z eno tochium aut n
oſocomium aut oꝛphanotro
phium aut gerontocomium
aut bꝛefotrophium aut mona
ſtꝛium uiroꝝ uel mulieꝝ
ac ẽbem ſeu abbatiſſam aut q̃
libet omnino ꝓſitentem ne
q̃ habilib⁹ collegiis lr̃am hꝛe
alienare rem immobilẽ aut
in domib⁹ aut magris aut i
ortis aut omnino v. h. nr
quam manapium nr amul
monam aut ecclaſticis pig
noris accõem tribꝛe cõtoꝛib⁹
alienacõis ſ. nomen genali
ter poſuimus ut ꝓhibeam⁹
quem dicõm ꝙ donacõm ꝙ com
mutacõm ꝙ in ꝑpetuum ccãꝝ
ſam emphteoſim quem non
ꝓcul alienacõne cõtingit
ẽ omnes ubiq; ſacerdotes ab
hi alienacõne ꝓhibemus pe
nis ſ̃bditos quib⁹ leoms ꝓpi
memorie uſa eſt cõſtituçõi
lam nam q̃ pomma male ꝙ
tantam ee ſcimus. ꝓpea hãc
ꝓpoſuimus ꝙ ꝓtulimus in
pẽna nocte legem cõſcꝛipſim
ẽ hãc communem ꝙ gẽa ut om
nib⁹ ſit nõ ꝓꝓ facalem in ꝓ
pꝛãchic. ſedis̃ felicaſſime c
tis cõſtituta quarum
metropolitas ipe ordinet
alium ullum in diz nr pã
triam nr epm diamus ſ. ꝙ co
qui monente ꝙ ullo co in
p egipto ꝙ uicaria ſit z im
alubia eos qui maſſime ea
principia ſunt cõſpicere dic
dum pomes qui eam qꝝ
mẽ ſunt ẽt nec non qui acci
dente ſunt eo amabiles qꝝ
abip̃a ſenioꝛe roma uſz ad
ccãm cõſiſtentium ſciſſi
marum oꝛtodoxarum ccãꝝ
nr aliq; z eno tochium aut n
oſocomium aut oꝛphanotro
phium aut gerontocomium
aut bꝛefotrophium aut mona
ſtꝛium uiroꝝ uel mulieꝝ
ac ẽbem ſeu abbatiſſam aut q̃
libet omnino ꝓſitentem ne
q̃ habilib⁹ collegiis lr̃am hꝛe
alienare rem immobilẽ aut
in domib⁹ aut magris aut i
ortis aut omnino v. h. nr
quam manapium nr amul
monam aut ecclaſticis pig
noris accõem tribꝛe cõtoꝛib⁹
alienacõis ſ. nomen genali
ter poſuimus ut ꝓhibeam⁹
quem dicõm ꝙ donacõm ꝙ com
mutacõm ꝙ in ꝑpetuum ccãꝝ
ſam emphteoſim quem non
ꝓcul alienacõne cõtingit
ẽ omnes ubiq; ſacerdotes ab
hi alienacõne ꝓhibemus pe
nis ſ̃bditos quib⁹ leoms ꝓpi
memorie uſa eſt cõſtituçõi
lam nam q̃ pomma male ꝙ
tantam ee ſcimus. ꝓpea hãc
ꝓpoſuimus ꝙ ꝓtulimus in
pẽna nocte legem cõſcꝛipſim
ẽ hãc communem ꝙ gẽa ut om
nib⁹ ſit nõ ꝓꝓ facalem in ꝓ

ſi leoms ſtatuta ꝓhibeat alienacõnem ꝙ ſi ſacerdotes ꝓhibeant
ꝙ hoc leoms et maſtaſius ad ẽ ccãm ſpectat ꝙd hoc ſoli ſibi ꝓhibeant ꝙd ſimõ eccles ꝓhibeat
ꝙ hoc ſpectet ad ẽ ccãm ſ. immobilia ꝙ ꝓmittãt ꝙ ſine ꝓmittãt ꝙ ſine conſentiẽtu alienary non poſſint
alienacõis nõ ordaſt ſimplr pena leoms ſtatuta pena ãſſicuſſ ꝓmittãt ſine conſ
in futꝝ cauſa in ꝓtrũ cauſe ꝙrta ſit mutata

aut ſimilia ſtatuerit ꝓhibeat ꝙd hoc ſoli ſibi ꝓhibeant ꝙd ſimõ eccles ꝓhibeat
ꝙ hoc ſpectet ad ẽ ccãm ſ. immobilia ꝙ ꝓmittãt ꝙ ſine ꝓmittãt ꝙ ſine conſentiẽtu alienary non poſſint
alienacõis nõ ordaſt ſimplr pena leoms ſtatuta pena ãſſicuſſ ꝓmittãt ſine conſ
in futꝝ cauſa in ꝓtrũ cauſe ꝙrta ſit mutata

ſtituta ſit nullius. ſ. ꝙ metropolitas. ſ. ꝙ epõs
ſpes ꝓuincie ſ. ꝙ ſi ꝓuincie ſcimus. ſ. ꝙ nõ occubu
ſſe uẽtꝝ ꝙ ponẽtes ꝙ ſ. ꝙ igitur in hꝛi ſimmobilẽ
m cuiuſcũq; ſcõe ubi ꝓ̃ebitum ꝙd ad ſolutiõ valet ꝙ ꝙ ꝙ
ꝙ emphl. ꝙ ſup hoc uſſet mẽ phiteoſi ut ꝙ. ꝙ ꝓphiteoſi
ſtã ꝙ ꝙ ad alienẽ emphl. ꝙ mãm ſit ꝓmutat ꝙ alia ecclaſ. ꝙ
ſp ꝓuincias fiſcales ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ſcimus ergo ꝙ ẽ m ꝙ ꝙ
ꝓ̃e captiuoꝝ ꝙ ꝙ ad alienẽ emphl. ꝙ ſcãſſimas uoſꝝ ꝙ
ꝙ. ꝙ ſi hoc ſolo ꝓhibetiũ ut nõ ꝙ ꝙ ad alienẽ emphl.
ꝙ ꝙ ſi quo ꝙ mobilib⁹ nr poſſunt alienari ſi nõ
inueniatur ꝓhibitum ut ſ. ꝙ. ꝙ. ſ. ꝙ ꝙ ſ. ꝙ ꝙ ſ. ꝙ
ꝙ ẽ. ſi ſunt ſacra ut ꝙ altare ꝙ ꝙ alienari

und militi ſ. ꝙ ut ſ. ꝙ ꝙ ꝙ ſ. ꝙ leoms. ꝓpea ſ. ut ꝓhibe
remus oẽs ſacerdotes ut diuerſi ꝙ ut confirmari ꝙ leoms
ꝙ ſine hac ẽnt confirmata. ſ. non referri ad ꝓcẽ
nã ꝙm ꝓma ꝙ ſucceſſ. latina. ſ. m greca ꝙ ẽ mag⁹ is ut hic ꝙ
nam greca ſcimus greci. ſ. latinos op̃ſcẽ ꝓ̃ m ꝓ̃ ꝙ ꝙ
a tñſlacõem ut ꝓ̃ multis legis translatis m latina ꝙ
ſſ. ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ

quum sanctum sit
quum sanctum sit
quum sanctum sit

q̄ omnino ecclie tota sunt am
p̄mittenda cū ea sit ꝑmissu
mis nullum bñficiū conferat
ne malitiam inducentem nō cō
mittat alienacōm fi ꝑmittam
mihi in sola emphiteosi tempa
ri ſ̄q; duodum annoꝝ cū mit
to ꝑsonis talibus quales ꝑdi
ximus sint ne ulla ex hac ꝑ
cōne que in talibus fiat duob⁹
ꝑtempa primatibus mecum
as aut architectis sive mbr
regia q̄ maxima auctoritate cū
i cum dco amabilibus ꝑsono
mis q̄ reuerentissimus ꝑsbr
q duobus dēs acomodo ꝑsente q̄
dco amabili epō sive q̄ unpui
nas duobus insignibus mecum
cas aut architectis aut q uno
si unum solum auctas hāt
untiamentibus unius loci sac
cis positis eius angelus dcſ
matur a bdictis architectis q̄tū cō
pctat. ꝓhoc solum ſ̄ssime eccie
ſ̄ modum emphiteosis mihi
is emphiteoticam cōſq; cōdo
meo celebrem fm ſ̄ntiam pri
dictam illud nō edificare q
uti matiebus sit matias hēq;
ſmittē emphiteosim usq; ad
duas ſucceſiones ſic dictum
est si ſic reuti post trium ꝑsona
rum mortem ad ecclēſſimam
eccam aut uenabilem comu
eccliam est fēa emphiteosis q̄ u
ualere q̄ talem ectum ut pote
ꝑsenti non repugnantem l
legi ¶ Illud q̄ hactenus c
ctales ectus agebatur ualē
ꝑmittendum est ecclie ad eccōe
ut ul' siduor hēdū ꝑpetatur
tpe linea fiteis q̄ui post illū fuit
in emphiteosim tradē ad vsū agri
q̄ semp eos ꝑpomalus inhēmi
mch aliud est q̄ ꝑ tenolucōdo

mmodo ꝑtius eis ep
bitecose mag autem agi pua
cones eccliastica rem ꝑ
q̄ quid fm tale est nullam
necitatem ecclie reuentissimus ꝑ
cō nomis duobus hēdibus eccl
siarum cetis tradē. ¶ Si quis
autē uolūt accipe ꝓnem
usus aut quē uocatur usu
fructus rem eccliasticam aut
ſ̄ssime maioris eccie aut al
tius cuiuslibet que in omnib⁹
mia dicōne sint ꝑtē aut p
tohorum omnino papiat
hēq; fm ꝑtcam obſuacōm q̄
fm formam cōſtōnis leonis
pie memorie ut iste locupl
ecclesie q̄ eum ꝑ q̄ aliquo mobilius dns
aliam maiorem ꝑprietatis
uis compenset ſ̄ssime eccie au
uenabili comuni equalhoep
cepit tantos q̄ tales ferentē
reddituus q̄tos aut q̄les hēt
q̄ datur ita ut post alios obi
tum eccliastica aut ꝑtochiar
reputatur auenabilem co
munem cum usq; quo talis est
non discrecionē tpe iuste pā
pientis accipiat aut similiter
q̄ rei magne pensa cōmutatē usū
ſ̄tenus sit post papientis
obitum aut tpe in quo cōmō
uſ̄ q̄uenit notificandus uide
licet papientis iuta ut rū
ecto to ꝑpetatē q̄ usū ꝓl ſ̄ssi
mas eccias remanſiue. ¶ Q̄
uo leonis ꝑ memorie cōſtō
pnas pēne solum modo iuc
dōne decreuit nos autem di
camus nō uendōne ſ̄ solum q̄
q̄ cōa cōes q̄ ꝑmutacōnes q̄ ꝑ
tuas emphiteoſes q̄ pignoriu
cōlacōes mrebus immobilibus in
tenus a quo ſ̄am sic amato
res pcuti constituto ſ̄ut ꝑsu
mant ad ea que emptōa sunt

si eq̄ illito agebatur. ſ̄ ꝑm. ē ectus al' cōn tales leges ſ̄ebā
tur cōnectus linea nāli tas imponatur ſ̄ platis ita hoc ecclē ip
tat nāitatem ut in seq̄uti lia patet sic ff. de min l. ei. q̄ emph.
ff. de sol. si quis huic nuncio sufficiat post illum ultimus quē ſ̄
ultimū etiam generis eccm. alius ſ. ceneis siqua l. de rē. ſ. ē. ꝑ.
dudum. in fine ſ. pacto. l. talu fō. ꝑmisso. emphiteoſes. accōtu
nus ē. ꝑ alius nulli ē tale ſ. pactum ut eas non alius detin. tuē
cum emi sit contra ſ̄ta non valet ut. c. de pac. l. pacta. ſ.
cum hodie fiat ꝑpetua aut hēditum credo valere. ꝑ. de al.

alia empti. q̄ si uo quis al' ꝑ accipi cum ordinū ſ̄ſit
ut insti. de acc. q̄ sic et aq̄. ſ̄ dic ꝑ ne q̄ nisi ſ̄ tum ſit ē
eius post. ff. de acq. post. l. illiter. ꝑ ut de fō res tuſ̄ſit
l. de ure q̄ uo ad usū ff. ea tenus ꝓstea ad eccām redit
ut seq̄ accipiat. ſ. aliquē. l. communis. de ꝑ fructu. uno a
dic ab initio alius a medio tpis hēt usum ff. ꝑ ēm
in q̄ntum utrinq; q̄ dictum sint fructibus ꝓ
ſ̄ dēbit ecclie. eccām defectua ē. ꝑ ideo studi decurrē

Q. ina uo leonis pene ſ̄ fere ꝑ in uendōe. q̄ nō ad eccām

ꝺ ꝺ ꝺ

ꝺ ꝺ ꝺ

ꝺ ꝺ ꝺ

.mit. mch ommino dantes na
ccõne suffragiorum m. bonis q
cunq; habit necalu omnium
ulli consid̃nmus cum q; lu
ctus non modic' imminutu
mpio. attñ mñ sbiecti co ensiu
m. iumum papient sint cp
nes. mdiab; cõfluentur. imp
ium q; fisci habundabit utq;
sbiectis locupletab; q; nobit'
dicto ordine p̃ma re. ñmu
mata ant ubtas. m̃cteno oib;
manifestum est qñ qui aumv
dat qita ad mmistraconem c
mit non dat hoc solum qsitiu
ccõm. ad inuentum est suffra
giorum. Et ad ectrm secus. ad
dit. amplius ccõnem cõmodi
dom̃ministr. cõm. aut dantibus
aut sponentib; q; nomp̃ma
pio illatis dato plurimas
necce est manus arcunte cu
qui dacõm facit q; hoc nõ de sino
forte ẽ mutuatum q; aut mut
uare possit dampnificatum q
cõputare. a sñd sequ. cõuent eñ
tiñ ex pmissa a pape qsitum li
cet qñtẽ ex debita sortis q; nsu
ras q; a pna, primitio ipo cõpu
tabit. autem q; mmedio ex pen
sis. largiores. iam q; nudicem. l'
qui circa p̃m sunt decentes
q; quemcumq; ẽmz. ire. ad qsitu
in tempore sequenti. q; nquo fo
rte nõ. adom̃ministrabit qui. a pp
cius q; ab eo datum est. impli
mag. aut sioz iuus. dia decan
plum erit q; a mis sbiectis ex
gitur. q; ecb. fisci. s. mmmut
tam ea q; ex parte debat in fisci
infern ea q; ad mmistraconem
bit primis utentem manib; h.
ad. ppriam utilitatem redig
qui ad mmistraconem bit. nom
facient nobis collatorem m
opiam illum sque p̃p̃m. gif

fimus. ad hoc ñ. ex. q; mutuo
rcha. ad cõm. ad. q; mmistraco
nem. q; habites, puncta. ss. ad
hoc. acceptõm. res placentes
multos. quocum reorum di
mittunt. uenientes. ad tñ
ctum. plurimos. autẽ. innoc.
oxum cõtempnant. ut nec
i. p̃sentia. h. non solum. impe
ditos. agitur. cñs. s. f. m. cñ
mmalib; ubi. ecclesiastica est pia
lium. fugiunt. eque. ex. primc
ns. q; confluunt. homines. m
gemiscentes. sacerdotes. q; cam
ñles. q; officiales. q; possores. et
ppli. q; agricole. nd. iudicium. furta
mnto. q; iustic. as. accusant
es. q; non hoc fiunt sola. s. f. q; cum
cumtatium. seditiones. q; pub
lice turbe. plenum. q; fiunt. at
q; secumtur. q; omnino una. q;
quedam ex. bonis. omnium. ad. ho
malorum. q; accipe. suffragi
um. audiab; totus. nequ
ac est. prima. piuum. q; timmr.
est. quoq; hoc sacerdotum. eloqm
orum. immobile. q; rerum. q; a
turpia. fit. omnium. malẽ m
alorum. q; a. re. me. qñ. nõ. pia
torum. s. iudicium. mitet. am
mab;. Quis enim sine pecca
to nõ. fuerit. quis nõ. latro. q;
habitur. sñ. reatu. ad. ammm
strac̃m. respiciens illum. q;
q; intens. omma. nido. uen
dentem. q; p̃sumens. q; quic
quid. egit. illiatum. hoc. p̃cum
nas. tamdo. redim. et. hinc. hom
inadum. q; ad. ultimum. q; mas
ones. q; mulias. q; ptis. ungi
mum. q; cõin. cõrum. confusiõ. q;
cõtemptus. legum. q; iudiq;
omnib; bñ. cñalia. p̃ponit. ex
putantib; tanq; aliq; optim
orum. manc. pioxum. s. in. suf

lucrorum. Sed neq; p̃sumente

nam. Si quis aut p[er]sp[ic]-
quo egit q[uo]n ee m[an]do m[agi]
ist[ra]c[i]om m[agi]st[ra]tui dex furtum
apparat si pctur aut damsa
rum ut capiat ad m[agi]st[ra]tum
com aut capiens ea dem
istracone utrum z cum sum
noxium est sanat q[uo]q; c[on]fessa
com reclamum sustinebit
mox pus ilu atq; supplia
um ip[s]m quoq; qua accepit
ab eo sicut p[re]dicimus mal'
bia cum maximis pugnis em
endabimus ep[iscop]o nu-
dia bo manus ut collatore
custodiamus iuste q[uo]tem
tam eligibo q[uo]d ea dem m[agi]st[ra]
acombo immebunt pene
bus quib[us] p[re]dictis ad m[agi]
stracombo sunt si tale aliq[uo]
egint. Damus aut[em] p[ro]
clamabo limam sicut ap[osto]l[u]s
dam immustum qua dem
istracone[m] bit egit ul' si dap
ms. aliquibo aut calumpn
ns sbdat mros collatores
ut deo amabiles ep[iscop]i q[uo]q; pri
mae primates p[re]cepta dei os
dinent exponentes ang
ulum b[ea]ti s delicta nos em
bagnoscentes dirigimus
in[ter]pellandam b[ea]e ammatin
quatenus si pe nobis iniustia
am fecat illic equoq; penas sib
i[n]fligat delictorum ut nr alt' qui
spiam tale aliquid age pre
sumat ad exemplum resp
icientes caetam b[ea]te eccl[es]ie q
ad m[agi]st[ra]com m[agi]st[ra]t p[er]ti
nent constitucones q[uo]d num po
sint fisces quinquaginta di
es impunita comorari pub
lice se monstrantem q[uo]d laboi-
bo sus pitantem conuencae
siti. atq; c[on]demnatur quinq;g
inta dies fugiens capiatur ue

[illegible] aliquem in[ter]pellandum
[illegible]mus limi
nibus ep[iscop]i bo delinquentium pro
[illegible] ad[mi]nistratorum
[illegible]ocone furti hoc exigi pientes
tis do amabilis ep[iscop]o [illegible]
septo ea[m]dem ante[m] con[cre]to
dat omne quinq'do finatus o
stenditur b[ea]tos p[ri]mas ad[mi]
sisse fines ad[mi]nistratorum
furtum licenciam hoc mag-
d[omi]nacone[m] tatem b referre nos
ut nos cognoscentes q[uo]d ipo
dauo uenerit iustic am p[re]di
cum bia mus spernis sup
q[uo]d ecclesiis suppliciis reue
rent tinscentes ius summ du
inquo accepit ad[mi]nistra
com. Si aute[m] ualuerit exq
amus c[on]non completis qui
nquaginta diebo ep[iscop]i uma
a fugere tunc cop[re]hensus ubi cur
tegere uidetur reuocabitur
quidem in p[ri]mam q[uo]d
ad[mi]nistrabit omne ius q
uenerint fuisse accepisse re
stituat quadruplum. Illo
undelicet obstinandum mul
tam cemus subiectis licenci
am in alio quodam p[re]fur
tum b[ea]ti area diocesi agere non
emm si uitetur nebe[n]tis
simus indecuotis pp fiscali
um exactionem aut pp delicto
rum exactionem dabimus sb
iectis age aliquid ad ius
cium. Exclusoa q[uo]d pemsexa
ommium amantissimus sub
ungamus si eos qui puris
ius sunt manibus ad fiscali
um exactionem aut omnium de
tulerint subtilitate postea de
ponentes ad[mi]nistrationem
munera p[re]sumpserint nunc
quam omni fauore post legi
timum tps primarios reli

Exclusoa autem amantissimis mortis g[ra]tia ul' die pena pinandi
q[uo]d si ecco filios fuerit qui collatores quos contigerit s. e. q. exi
q[uo]d ulla[m] eorum penam maiorem aut minorem de primo q. alia de
minore postea
colligere hinc
q. lapsum de
minore officio.
Apparentes [illegible]

[illegible] legi[illegible] [illegible]
[illegible] subiectos [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

a.a m.gn.a. Cui⁹ rei ꝯ ꝑsalutē
n̄ro tribu⁹ ꝙ omnes sum
ꝯ offerant ꝑ nr̄os, ꝓbe legē
que eas habit ꝙ ꝓpr̄as ꝓsuetu
dines ꝙ ꝓpr̄as facultates hꝫ
firmissime q̄ judicium fruti
nstica.am. nos ꝙ ꝓpca cam
posumus ut q̄ justica.am que
in lege est ualeam cōmo
reo noīe nos n̄r̄os ꝓpōs mo
strum cōmictere impium
q̄ non uereamur aspicere hom
nes oppressos quos nobis dedi
dit deus ut eis pomma peccā
tis sequentes bonitatem.
Ideoq; tñ q̄stum ad nos cōse
quetur do eo q; mch̄i mi cetem
mām uicinens bonū ptuc̄one
ꝓbiectorum relinquimus no
lentes enim honestā abstinē
tia furta p̄mic̄ q̄ nros ꝓbictos q
ere. ꝙ puna.a libo nobis ab⁹ ꝑ
uare ꝓpca festinamus gr̄i
ad ministrac̄one eas dare. ut
nec ipis hoīb⁹ tribuge q̄ an
te ꝓbiectos quorum ea omni
em, ꝓfectus labor cessauit ꝑcā
tes inuitari eos qui ante
nos simpauunt qui pcarum
ordinabant administrator
bus: ipis auferentes līam
administratoribus nocentib⁹
nec pandi iuste ꝙ ipi ea que ꝓ
ea piebant clamore iusti puta
ti ꝙ ꝓpos collatores ꝓpha accipe
ad.a iudicib⁹ non ualentib⁹
uīs nec ipis iudicib⁹ nec ꝑ po
tant agere caste cōe ꝓcē cie
nos autem sufficientem im
pio q̄stum ee putamus ut
collatores sola fiscalia confe
rant tributa q̄ mch̄a ꝑ certum
secas quereatur q̄ ꝓbiectis oī
b⁹ commoueat uita q̄ aut
p̄mittus nobis tem est ad
h̄ maiorē ope q̄ sbtilionē ꝓpen
dam. gr̄a. Cui⁹ rei ꝯ salutē
n̄ro tribu⁹ ꝙ omnes sum
ꝯ offerant ꝑ nr̄os, ꝓbe legē
que eas habit ꝙ ꝓpr̄as ꝓsuetu
dines ꝙ ꝓpr̄as facultates hꝫ
firmissime q̄ judicium fruti
nstica.am. nos ꝙ ꝓpca cam
posumus ut q̄ justica.am que
in lege est ualeam cōmo
reo noīe nos n̄r̄os ꝓpōs mo
strum cōmictere impium
q̄ non uereamur aspicere hom
nes oppressos quos nobis dedi
dit deus ut eis pomma peccā
tis sequentes bonitatem.
Ideoq; tñ q̄stum ad nos cōse
quetur do eo q; mch̄i mi cetem
mām uicinens bonū ptuc̄one
ꝓbiectorum relinquimus no
lentes enim honestā abstinē
tia furta p̄mic̄ q̄ nros ꝓbictos q
ere. ꝙ puna.a libo nobis ab⁹ ꝑ
uare ꝓpca festinamus gr̄i
ad ministrac̄one eas dare. ut
nec ipis hoīb⁹ tribuge q̄ an
te ꝓbiectos quorum ea omni
em, ꝓfectus labor cessauit ꝑcā
tes inuitari eos qui ante
nos simpauunt qui pcarum
ordinabant administrator
bus: ipis auferentes līam
administratoribus nocentib⁹
nec pandi iuste ꝙ ipi ea que ꝓ
ea piebant clamore iusti puta
ti ꝙ ꝓpos collatores ꝓpha accipe
ad.a iudicib⁹ non ualentib⁹
uīs nec ipis iudicib⁹ nec ꝑ po
tant agere caste cōe ꝓcē cie
nos autem sufficientem im
pio q̄stum ee putamus ut
collatores sola fiscalia confe
rant tributa q̄ mch̄a ꝑ certum
secas quereatur q̄ ꝓbiectis oī
b⁹ commoueat uita q̄ aut
p̄mittus nobis tem est ad
h̄ maiorē ope q̄ sbtilionē ꝓpen

ceremus ꝓpter hoīs lacōem
q̄ tenemus n̄r̄i ꝓfectū omni
bus fiat ꝓpta. Scimus enim
clarissimos ꝓbiectorum ꝓ
ad.am. ministratores atq;
omnium eos ꝓamantes
fuisse gloriabimur equito uitem
tamen memores hanc q̄ nos
nobis licentiam ut nulla sit
nulli ad eos penitus fori p̄
sumptō n̄r̄a mbris que cōmitt
untur alicuiq; molestias
nr̄e mentis q̄ quibusdā co
runtur lesiombus n̄r̄is in sedicō
nib⁹ publicas n̄r̄as in publicos
tributorum exactiōnib⁹ omnes
similiter ꝓbiacere legi nr̄e
ceam non expectantes omnes n̄r̄
ꝓcepta patre amodo ab⁹ quib⁹
ꝓbiecti sint nr̄is nunciare adeo ex
te contentos ee hac mā lege ꝓ
q̄ omnem eis potestatem ꝑ
ulegiis omnem lītem ambi
tes penitus in prędictis eis
nec ꝓmulegio utiquolibet
nr̄e ecclē subditis impetrare ute
tunq̄t immore. Nonenim
quo omnia abstinent actiōne
accepc̄one iudices ad quos
tei q̄ legis nr̄e ꝓpositum
timor ꝑ ad illum respicien
tes finabunt ꝓbiectis iniqua
am omnia fm nr̄as iudicia
tes q̄ agentes leges. Q̄ enim
militēs q̄ in p̄uincias consti
tutos eis ꝓbicamus nr̄is mbris
egerint ꝓcepto annis p̄sum
ptōpio. aut nobis aut nr̄is
iudicib⁹ si in ꝑsenti lege tenen
tur q̄ hanc eis ostendamus ut
aut auxilientur eis ut nr̄is ab⁹
iudicib⁹ fiducialiter agentes
q̄ nr̄is legibus obtemperent
q̄ militē egerint q̄ emolumentor
militiae sustinebunt cassum
q̄ eorum ꝓfectum placen
opus sit iudicē q̄ aut latronū

alias

Dma ei pūcia
al pūncie al p
uincis. cuiusp
am magn̄ mi
litum fōte ꝙ al
teritis te quo di
ceret hanc s. le
gem eis s. sbiec
tis ostenderunt
s. p̄sides. nun
tiētur s. ler ubi
sic p. te mam pn.
q̄ p̄cepta pnq
entur sies. e q̄ si
quis aut ē nō ob
tēperauerit nr̄is bene dicō
nibus ubi mane
ant ut ꝑ nō non
egerimus cum
eis aliq̄ addere

rem qui nō immerito impediret eor̄ animos ma
les homines nomen inuitorum sibi ma
gistratus q̄ p̄mittentes. Et aut ꝓpter opus nō
sic accipe ubum mutetur qō e. s. Cum ē e

[illegible] insectatores aut [illegible] violentos
[illegible] habitatores
[illegible]res aut violentos
[illegible]mittē occone quecunq; [illegible]
[illegible]habili utentes [illegible]
[illegible]ma facientes. ¶ Cum enim
nudiales, primarium unum
quemq; maiorum nudiam
complent officium, q; primarius
in angulo, primarius sufficiant
nt quadā quecunq; legibus fi-
cas occasiunt quus p̄sumat
aut forte p̄scriptione aut bi alui
apd eos usucapiendum aut
gloriosissimo magistro militum
orientis nominibus nudi
abus aut latronum insectat
oxes aut violentarum habi
tatoxes aut armatos aut
aliquos tales impune am
detinare sanxerunt cum quā
dā institutā postissime legem
nam p̄sumpserunt qui ep
tā abbas missi nudiabus, pri-
marium quemq; in unaquaq; redigū
quod nos cognitā nobis
summum periculum sustine
bāt quibusdā p̄ceptā tradi
dimus. xxx. libras aurī sustinebā
unt penam quā maiorem insi-
gne celeritatem maiestatis indig
nacōne experientur. ¶ Optebit
igit quicunq; primatum tā
q; primatos a nobis potestatem
hic cōmissi uti ut iuste limites sint
omnibus metuendi facientes q;
si data a nobis administratione
male quid indigne utantur. a no
bis concessa sublata accipiat
supplicijs que p̄missis dam
nus quicunq; administrationes
habent p̄ferentes quidem eis d
isposuerint maiora ad hec p̄cipi
untur periculo non eximus eis
damnus limam autem q; limū
quum quinquaginta dierum expleatur

[illegible]pe primatis inquibus adm
[illegible]nistrandi discrete aut pacō
[illegible]nem aut revocatorie aut p
[illegible]cōnem fugere aut palliam
q; habere cum facientibus sicut p̄
diximus sub omne nemat
felicissimam autoritatem sine
inquam cum regione ad primā
am demum revocari ep̄s sunt p
nas sustinebunt quas p̄missis
diximus. ¶ Minuendum
uo tribuit hoc quidem q; supp
lus diximus si uno aliquibus
impunias existentibus mit
tantur anguli cochlalli quo
tum deo amabili ep̄o metro
politano quinquies primates
sunt nutu iussionis sibi unt quā
anguli susceperint accedes. ¶ Et
tua quippe celsitudine pru
dente sine mora hanc maximā a
utoritate p̄cepit. minimis adm
inistrationum. sub impunitate
cochlalli eius transmittantur
autoritate celsitudine ut ipse qui
accepit eam cōmendat fisco
debitorum inevitabili exac
tione sicut ipse pure placuit
p̄cepta autem sit lex data nobis
omnibus ad ministrationibus
a nobis nominandis q; cep
serint tempore sine suffragio
capiendis nam si p̄cesserint
p̄cepta positis sibi accesserint le
gibus nulla penalium quae
in hac materia lege determinata sunt
hactenus imminente hac tem
ministrationes habitibus mis
tis quibus post insinuationem hac le
gis fuerint exhibentur. ¶ Hec
tua celsitudo minime cognos
cens nominibus gentibus sibi
constitutis si manifesta pau
peri sollempniter p̄ceptis uten
dis adiones primarium p̄sit
ut ipsi cognoscentes sine ar

[illegible]tona p̄sumptione
[illegible]mutarentibus de
[illegible]aute malum cōmit
[illegible]presumpserunt
[illegible]illuc vel mittere
[illegible]cepta missi nu
[illegible]data p̄mittitur
ergo relatio in istis missis a magistro militum. l'abbaye. al
[illegible]ut nulli in posterum exactionis q;. ¶ Optebit igitur primatus
q; meruerunt hanc dignitatem hac metuendi facere ex
[illegible]pon obstruere. Sacentes administrationē ablatiū absoluti ac
[illegible]utantur nam primum honorem p̄cepit quis habituri co ut inter
[illegible]re inter ceteros primatus actus est. si quis autem has penas
p̄ferentes sine ruborem cuiquam ut diximus est. necessitate ma
iorum p̄cedentium. si ibi missa fuga loquuntur ut magnum

[illegible]fi[illegible]-lōtē
[illegible]tene dico
[illegible]am posse
[illegible]primum p̄
[illegible]ci nō ei
[illegible]reuocato
[illegible]ne i. nullo

cationis. sit a iectum resolutum in sbīm tuum
[illegible]az. q; dicit se reuocatum a suis fugere. q; nō expmāt
[illegible]m corte genit. cum. ut accōe rei familiaris. pōt
[illegible]ut. s. e. q; necessitatem. ¶ Minuendum duximus. ut. s. e. q;
sic ergo q; minimum habitum romane hospitalitatis
si ibi sunt clerici. ad[illegible]rabit in primis in qua ei si
sunt via p̄ro tpe qui p̄mo cepit eligebant hoc potius
Si numquid cum iurent hoc si suis cum tribus

ſbiectos ſtudium q̄ ſ̄ cunctis
arcta ordinacõne mediam no
luntate cõſtituent q̄ſta eis
bona papiantur hec impa
me eccle, peorum fehcitate p
centes · datum · xiii · kl' ma
ii poſt · c · vim · bilſano · ꝓm ·

Scriptum eſt eccem
plar eccl̄e q̄ſtantino
politi hũs i q̄ſta
ſbiectorum poſtu
prudentia oſtendit a nob̄ m
p poſita lege q̄ ad gl̄oſiſſimos ꝛ
nos p̄fectos ſcp̄ſimus ſ̄ cõ
petens eſt nos q̄ poſſe re mẽ
prudentiam q̄ circa omnes
homines habemus q̄ppter lege
q̄ in eccl̄is ꝓponimus fi
gendam ut nos · ꝛ · omnimodo
ac ſaluatore nr̄o ih̄u xp̄o ite
referatis p̄mios q̄ nõ impi
o q̄ omnem empt̄ utilitate
p̄ferimus laborem noticiam
horum que a buna q̄ ſbdi to
rum amministratõne or̄ p̄cep
tum conſtitutionis q̄ſtitati
ab his que ammiſtratõnes
habent nullo modo p̄ſumente
cõtra ques · ſcp̄ta ſunt nec qua
q̄ requirere · ad amplius ab
ſp̄tabili comite orientis miſa
tro cubiculo ſolid̄ ſexaginta
tres primicio clariſſimorum
tribunorum notariorum ca
quatuor ſcrinis ſacri latcculi
ſol' quinquaginta cuius adiu
tor ſol' tres offo gl̄oſiſſimorum
p̄fectorum p̄torum ſol'
octoginta a p̄cõſule ſic ut i
ſacro nõ cubiculo ſol' mũo
xii · primicio clariſſimor · trib
unorum notariorum cum
q̄tuor ſcrinis ſic latcculi ſol'
mũo · xl · cuius adiutor ſol' mũo
tres offo gl̄oſiſſimor · p̄fecto
rum p̄torum ſol' mũo

ſpectabili comite gallie
primicia ſpectabilium cartula
rius tribus ſacri cubiculi ſol' n̄o
uem primicio clariſſimorum
bunorum notariorum ſol' n
mũo · xxx · tres eius adiutor
ſol' mũo tres offo gl̄oſiſſimo
orum p̄fectorum p̄torum
ſol' mũo · l · a nuncio longi mun
cartularius tribus ſacri cubiculi
ſol' mũo · nouem primicio cla
riſſimorum tribunorum no
tariorum ſol' mũo · xxxii · eius
adiutor ſol' mũo · tres offo gl̄o
ſiſſimorum p̄fectorum p̄tor
orum ſol' mũo · xl · q̄ cum q̄
ad ministrationes cõſulares
ſunt a iudice paleſtine ita ſp̄
tabilibus cartularius tribus sacri
cubiculi ſol' mũo · x · primicio
clariſſiorum tribunorum no
tariorum ſol' mũo · xxii · eius
adiutor ſolum mũo tres offo
gl̄oſiſſimorum p̄fectorum
p̄torum ſol' mũo · xl · a iudice
ſpectante maritime ita ſpecta
bilibus cartularius tribus sacri cubic
uli ſol' mũo ſex primicio clariſſi
morum tribunorum notariorum
ſol' mũo · xxii · eius adiutori ſo
l' mũo · tres offo gl̄oſiſſimorum
p̄fectorum ſol' mũo · xl · a iudice
ſirie ſc̄ ſ̄ ſpectabilibus cartularius
tribus ſacri cubiculi ſol' mũo · x
primicio clariſſimorum tribu
norum notariorum ſol' mũo · i
xxii · eius adiutor ſol' mũo
tres offo clariſſimorum p̄fecto
rum ſol' mũo · xl · a iudice q̄ p̄n
ti ſpectabilibus cartularius trib
ſacri cubiculi ſol' emma · xx · pn
micio clariſſimorum tribunor
notariorum ſol' mũo · xxiii · ei
adiutor ſol' mũo tres offo gl̄o
ſiſſimorum p̄fectorum p̄tor
orum ſol' mũo · xl · a iudice p̄n

ſ · ad miſtra
cõem · eam cõ
ne numq̄ fo
ſme fiat cuiſ
qm̄ ut ecc ꝙ
ſic ut · c · ꝛ ·
ſig · ſcimus
ſi tñ ecclam̄s · nam ad ꝛ · fiat cuiſ ꝙ ecc
cõe tributor ut ꝙ · ti · uſuri · q̄ ꝓ · ſ · ff · ꝛ · ami · ti · q̄ ·
ſ̄ plr · l · libꝛ · is · ꝙ · fia · c · ꝛ · lo · ꝙ · l · fia · c · ꝛ · ꝛ · ꝛ · mo · l · a · l ·
ſ · l · xꝛ · s · c · ꝙ · oꝛ · ꝙ · ꝛ · ti · s · b̄ · a · ꝛ · oꝛ · Poſita a nõi a · dis · ꝛ
ꝙ · ti · p̄ · s · c · ꝙ · ꝛ · c · onma · l · die nõm · mãdis · i · eligẽdis
ſic · a · cipitur · uel · b̄ · c · ꝛ · c · ecc · ſ · i · nõi · a · cõnum · fili · m
ſic · ꝙ · ꝛ · c · mer · l · nup · c · ꝙ · i · c · in · Excig · peor · ſ · ſubiec
ꝛorum

pzo metropoli
primas · a · ſchi
epis cum tri
utz ꝛ cuitas ꝛ

uitatum · c · i · uolo · i · q̄ ego uolam cubinit mecu ·

scriptum est exemplar dñorum meorum glorio
sissimo pfecto augustali
liumq; ptorioꝝ
sicuti quidem addecebat nobilitatis
numerum sciant primordialem sacramentum
animus exemplar directum ac
tive cessitudini quibus admis
trationes suscipiunt atque
strictissime directos hunc ea
nobis cedicillos suscipiant
presentes eo amabilitatis
mq; egit cpo quamplurimus qui
manserunt sunt in mundo
tue celsitudinis animus eggattis
officio ommino tuo coram
quibus dicedicillos accepit
runt precipuus maxime b papinius coram
eam alibi agi quos expetens
et magnificum et gratia celsitu
dine aquineas eumdem algu
lium optima cent. puncta
istudium ut mecum habeas tu
luaetus ommino nr primi
tas eos a bullo ledi eos eni
quibus hanc mutuantur unqui
tatem quatenus a fcha nro
mine mittant exactum relicqs
annales. complectant fide co
nes qui non ortha tempta
n solacia ut possit a tanti
refert tarditatem mecum
nobis comendat tuum celsi

postquam ut ei
mittere placeat
si aliquis mit
teret etiam se
cretam aliquam
aptam ut ei
aptari respectu
sapientis. ac?

71

De cestis et neptibus nuptis.

Imperator Iust. A. Flor. Com
[illegible] meretrix [illegible]
[illegible] cestis dudum
[illegible] scriptis abumpa
[illegible] roribus leges non
[illegible] iudicamus quic
[illegible] quidem quum cestis cop
[illegible] lantur nuptus impunct
[illegible] os sint. Cestis autem pec
[illegible] centem solobem utriq; mel
[illegible] pubilem existentem patrim
[illegible] tur rebus prius ut necessitas sit
[illegible] cos quidem qui peccant si
[illegible] retri & cos autē qui mor
[illegible] ui sunt tamq; peccantes pu
[illegible] nis. ¶ Sanctis & recto sig
[illegible] illatis & cēteris iniuriae qs
[illegible] ler incestas & nephandas &
[illegible] dampnatas uxor contēt
[illegible] nuptias si quidem non hā
[illegible] rit filios ex prioribus limis qui
[illegible] ad pubilibus & cēteris nuptiar
[illegible] mox eis suarum rerum eis
[illegible] um immisse simul & retinq;
[illegible] nomine dotis dati sunt ei
[illegible] in nullo potius hominis er
[illegible] rore assignari eoq; dum liqui
[illegible] cat nuptias facē limites cē

[illegible] cōtrahi pena prius quem magna ei ut hi q; ff. de ri. si filiusfa. q; f.
[illegible] rit. g. patrē aut mā. aut uxorē. q. qui mo. na. ef. sui. & pha ff. to. de rel. et fū. & si quis
[illegible] rem p̄ fu. c. de nup. l. un. & quō patere et cum in eo
[illegible] no positum. ut bene mittendo nūci ibi nūcio ea pto ab uo
[illegible] stib. illuc sunt sibi nūci mittenda. & cum de ap. cog. & si
[illegible] ummisse p̄cis. ¶ Si uero tam ff. facē. s. ait. utrum sine quoquo. suffi
[illegible] in fici. s. ti. primo. dissolu. sanū. astim. reatu. sine pena
[illegible] reatus ut. s. quo cū pce. unt. antiquit. is. & lit. de de rebus
[illegible] utemus. & plt. ¶ Si uo hōmā post. & post. se nuptias. fier
[illegible] insinuata ei. ergo. m. notitiā pruent. & nimiq; arp. ei
[illegible] or mensium & biennii. & puritiū. & ō. fre. no. ut. nō.
[illegible] bicap. & si. ut uxore. figuraliter

Dubitatur ... ill' dic dubitatum ... uocam ... ueo ... fuit m ... qui ob ... legem ... qua ... dei ... bi

... si ... hi filios ... q ... pos ... talium ... tenti ... mi ... ibus ... q ... ab ... cessionibus ... cessioms ... ant ... q ... ad ... ma ... cos ... que ... q ... ... ilt ... q ... ad ... cessiones ... ppa ... ...

quos nullus p̄ualet fmo
e compleꝛe cam. adoniū
item cadultatem pducti
sit tale malum ita ut p̄mū
quidē multimos ptib⁹ cau
tius cēt nunc aut nūq̄
cara ca sunt omnia plenaꝛia
tuum sint malorum. ℔
dudum quidē nimis nob
secrete ac munda aut q̄ decꝛe
fmp magnificentissimi p̄
tores. nob talia requirere
p̄cepti h̄ eandem adnos retu
lerunt morēq̄ audiuimus
q̄ audiamus optime. obi
commentare cām q̄ uelocit
lib⁹ te tali celebritatem.
S̄cimus g̃ omnes quidem
fm q̄ possunt castitatem a
gere que sola deo cum fidu
cia possibil' est hominum a
nimas p̄sentare q̄ nō plum
ma sunt humana cum arte
q̄ dolo in cōcitate qua libet ad
tilium luxuriam deduci oꝛ
by phlegmus modis multi
ficuciam cē passe nec tri cō
iugio mo hec mulieres aut
pīe p̄stitue adulterium q̄p
alio quodam negocio talia m
cam nr̄e cōsp̄tudis sup̄ p̄ap
nr̄e fidem fossores exigē nec alio
tale agē q̄ cogat nr̄as p̄ce q
mutas suam castitatem cō
fitēdi nr̄e spare q̄libet decꝛeto ca
uentum cōtra cōne aut oꝛn
amentoꝛum forsan aut ali
cui decapeut q̄ mutā mlie
sustinēant nō enim p̄mitti
mus quicquam fieri tale ex
nunc omnia talia breuit̄ ap
tenti cum dispōsimus statue
ntes q̄ cui cas omnem q̄ con

ligat cuiuscūq̄ cōdicōnis sceleris
hoc pomanus primissimus se
clestos lenones si quos tc ꝛe
nunt eas hab eis auferre. si q̄
pos lenones iussimus ec
hīc si felicissimam cuita
tem tanq̄ pestiferos cōmu
nes uastatores castitatis fo
ribus. mallas quercq̄ nre
tes reducentes. ubi nec cū
tatem recapientes q̄ hūtes
educatas. adumusam cōfu
sionem. ꝓmanus ita ꝛ
q̄ si quis decto p̄sumpsit
minutam puellam simp q̄
hīc. ad necēitatem ministeꝛ
iudicis cōmissi referento
questum hunc nec est ab
spectabilib⁹ p̄toꝛib⁹ ꝓpli hīc
liss̄me ciuitatis complen
sium omnium nouissima su
stinē supplicia. Si enim pe
cuniarium cos furtoꝛum ꝛa
tiua moꝛum emendatoꝛes e
ligimus q̄ non multom. g̃
castitatis furtum q̄ latrocin
ium cos coīcē p̄mittimus
Si quis ꝛ p̄cipatur in sp̄a
mo q̄ dam leonem ubi ꝓpo
situm op. cōmissi hīc ab den
una ꝛa cognoscens non de
domo sua expulerit. Sciat
se ꝛ. libꝛum auri sustinē pe
nam q̄ ꝛca ip̄am p̄clitatur
bita cōm. Si quis ꝛ sc̄p̄tō
nem decto intali by p̄sum
p̄sit. aut fidemussoꝛem. accep
it sciat nullam quidē se utili
tatem hī fidemussionis. aut cō
sc̄p̄tō missi hīc q̄ cum fidemussoꝛ
quidem obligatus non erit.
sc̄p̄tō uo omnino in alio q̄
manebit q̄ pe siciat p̄dictam
in coꝛpe supplicium sustine
bit. q̄ magnū hīc longissime
cunctate expelletur. Si mulie

Si uelocit sicut sic al⁹ cum pmū immens ex
igitur uelocitas ita hic ut homines interne
malis acto ut ffece cum p̄fec li. q̄ eo cō
nam cum ei ffunt olim a obp̄hum ponem⁹ ecc
acto honoꝛem offiū s. eis assignato q̄ sumgit

.ut in qualibet potitate no
phibent quecum fiere se
ta sit ita ut malu pabilem nu
um plerunt modum ut nul
li detur pce qm in om. rum ad
usus eos siue affinit aun ta
tu bo ut dece siuendo nec qq phi
beatur quis plam agere apl defe
nsores qam munimina in q
bo aum uolunt pt illa sola
q in diocesone egent recipa m
dicum aiete penitent. Cem
cos qui in publicas exactiones
hint auntatum defensoribo ops
bo modus auxiliam si post fu
erit actor cotemptus cotuma
ciam tributariorum mumita
ficet abs ne deleat a mitte ut mo
dmate agentes in eam thus
pis testimonium phibeul
publicam remone tum litis
absolute iudicium optime or
dinem amarime qn absint
officiales, punctaq; quecum
mantate sunt illam q defen
sor est obedire illi admittere
ut absentibo psidibo gen qn
mdo uocetur dece auntatibo
sbillorum psona exceptum q hi
aut offo sue exactorem eas
ministrantem aduos offi
ciales qm ea que ab eis decer
untur adimplent. Et indi
gere in causis omnibo pecuniaris
usq ad aureos trecentos
non ualentibo missibiectis se
ue emet obligatos apd dnissi
mos punctarum iudices si
usq ad trecentorum solidor
qntitatem iusconsistat. Sim
phibo actores amplius esti
mare lite ut coterant reos q
non auntatis defensori se pu
nicte defendant iudici si quod
tale egint asina manifestet mi
norem lite cc trecentorum au

pmicie iudicef no auntatis
defensores ecclesiarum solu
actorem omnis litis subdispe
dio qui defensoribo pellacio
ad pos fent iudices. Si uo
gint ad minorem aretefe
sores officiales tunc punctarii
pfectes ut asa castigare officia
les linam dam us defensoribo
si hec neglexint genuum pfectos
sedis tue clemencie hmuniare
ut in de detur auxilium eis q
um dei cotentis qrelatis defe
sores eos ee de lmq tes hinte
rim dicamne dantatis honestate
mitiacom asi aliqe cotingit au
ritatis defensorem mox ad ali
um defen detum qui exe calo
uocatur aum dudum deo nunc
nuando susciperunt mor
dam detectum uo muniam
acofirmari atq oculmen me
quaq defensoribo iudices agen
tes sicut poterimus dam nemi
nius por confusiom demis
qi inonabilem occone. Pce
pta uo fiducialiter tua eminencia
punam qcq; punctam ut in
auntatibo hitaco quecum pti
distribuatur ing couenienti
est defensores municipia te q
te chgeto quosdam in puncta
q in horum hant custodiam
q tenus incorrupta maneant
h nuclocat immemantur arce
rentibo q sit apd eos archium
q hactenus primissum cima
untatibo emendetur. Q uo
defensores auntatum ecomme
modo fiunt q precis cor fiq
te auntates in maiores st q
solum modo dabuntur aure
i fore tue sblimitatis si uo m
iores tres sicut iam dudum
mis constitutum est legibo siu

Precepta publi
ca ut pl aquileis

dam machinacõm i[illegible]
nouam co fiat aliq[uo]d mu
ta dicta gubnacõ. Huoc
ualturis q nomme tpe q
dam toto studio q ugilan
q consum dei intuitu uniuem
mris subiectis cõtulimus. de
mensum ordinatorum
Imp[er]ator iustinianus clicorum
simo q beatissimo archi
epo uniuse p[ro]uincie
egem mup cõscrip
simus demensura
ordinacõnum q ut
non cõpetet eas ef
fugias cẽm unsissimam maiorẽ
ecclam felicissime b urbis nr[e] ma
is q̃ firmam ce q male f ommen
suam uolumus uirtutem q
uo intencõ nob est abrenare q
dem ordinacões hinc assissie
maiori ecce excellentem cõpen
sam adhibeam q̃ honorabi
portabilem statum q̃ re q̃ statu
tem quatenus multitudo ac
pensarum minuatur pp̃ hom
nem dum cunctos uniuersa adp̃
sentem legem ueniamus mch
quidem aliter existente p[ro]ce
cessus pcedente uoluntate ad h
aut. Impius sissime maiori
ecce p dce ualenten. Sanus
q enim si quis habuerit sissim
simum ecẽnum q̃ num ipa sissi
ma maior ecca gubnacõm ac
pensas suscepit contigit p[ro]bi
um aut diaconem aut lectorẽ
em aut cantorem maiorum nona
lium morectinsce intradua s
cõstare q̃ta est tunc mensura
ibide minuenda cum reuenti
simorum dicor q fiqde nõdũ dic
or minuta mensura est. Ad h
habundant q̃ titu adhuc q simpli
ssimus q enum qui uocatus
status nullam fi, peo oromi

[illegible]
[illegible]
[illegible]

78

79

81

cim fi sanus non ⁊ ...
nibꝫ legibꝫ delectamur si ⁊ ...
tes bonum immoꝛes esse am ...
quatenus timoꝛe pene ad ...
ducant q̄ cōsiteri compellat ...
tulibꝫ utiliꝫ omnibꝫ modus cō ...
dempnacōm bꝫ fi uolumus ...
motoꝛ in pte egit iudicem ...
sare q̄ thesaurū sc̄i legum ...
tenebitur hus pēnis. ¶ Aut ...
dāmus nisi plōmbo actoꝛ ...
renunciam⁹ sacīnto rei nunc ...
usꝫ negacōm sūm solum uolu ...
ut si enim tale aliud egit q ...
dem moꝛabim⁹ cō post abneg ...
acōm utilit⁹ usuraꝝ diuꝝ ...
ille cōtimio cōfessꝰ fuit quia ...
mm̄ negacōe deductum erit sine ...
p̄iudo erit q̄ntum ad duplū ...
si uo lōgioꝛi fēa lite tunc actoꝛ ...
usfecat sacīntum ⁊ ille q̄ ...
usfertur. p̄fiteatur de duplo q̄ ...
cum de omnibus pēnis omnis ꝛ ...
expensaꝝ que usꝫ tunc fēe sunt ...
ꝑ p̄bacōes actoꝛi uideant ...
eius diffinitis de solute cum q ...
abinio cō quidem negauit p̄ea ...
uo cōfessꝰ est uel nouus. ¶ Si q̄s ...
ad omnia acōm in se fēam pe ...
narum negauit p̄a uo utilitas ...
solucōm bꝫ ⁊ se fēs tali homi ...
ni nullam utilitatem bonum ...
que ūe soluta sunt de sācīnto ...
ꝑ totum cum debitum exigi ...
ꝑ papinianus habēe solam sortem ...
negacōis pēnam hoc q̄ quidam ...
dam. inter nos imperatoꝝ cō ...
stituit nullo iudicio meum ...
nr̄i uel fideiussoꝛ ...
tem legis custodiente. ¶ Si ...
reus, p̄fiteatur libꝫ actoꝛis de ...
ille eis neget. ⁊ ille, p̄ter eos ...
solum illud reputetur de quo ...
negacō fuit. ⁊ ⁊ tūc ⁊ adiciat ...
ꝑ quoꝛ de numero iudicatoꝝ ...
sūt ⁊ m actoꝛe introducatur. ...

...ꝛ ...
...bi nega cōms pene q̄ in ...
...actoꝛum sūt libꝫ nō ...
...os quoꝝ sunt actoꝛes ...
...adiis cos fem quitur ...
...interceptem hac negacōm ...
...fecīnt. ¶ Si uo ꝑ de ...
...cōm augmentum aut du ...
...plum aut tripluꝫ aut ...
...q̄druplum ab antiquis legi ...
...bꝫ aut pena pluꝝ introdu ...
...ctum est cōstōmbꝫ ⁊ ⁊ ...
...dam ꝑ ꝑ p̄xiam toꝛiam sic ...
...nos illud mmisꝰ institutis ...
...digestis q̄ constitucōnum sa ...
...mus libꝛos hoc autem in hoc ...
augmentum pōnim⁹ sit. ...
illud quoq; mundus arbit ...
mur optē melius q̄ omnes ...
nos determinare ⁊ cōstituere si q̄s ...
cum comentus fuit res hoc ...
alius illicio ducat non ē res ...
illius de quo dic⁹ actoꝛ ⁊ cogi ...
tur qui accōm infert aut tes ...
timonius aut testibꝫ aut alius ...
utilitabonibꝫ ut ostendat res ...
illius ē ꝑa uo bus qui sem ...
p abnegauit illius hoc non ...
fuisse uti uolunt illius nun ...
q̄ ⁊ ⁊ ⁊ cōpotheca aut alius. ...
cāis millam ꝑsonam relati ...
ꝑ quoꝝ est q̄ ille qui cām ...
mouet aliq̄ quidem fine ⁊ ⁊ ...
que poꝛibꝫ mis placuit me ...
diocris autem quotam ⁊ ⁊ ...
q̄ ꝑ ⁊ ⁊ conuenies pena ab ...
negantibꝫ inferatur p abne ...
gacōne nam q̄ a ꝑte ab actoꝛ ...
ꝑ laboribꝫ diuꝝ ad huc cōtoꝛ ...
ad actoꝛem differatur rerum ...
deq̄bꝫ est q̄ fēa possolucōna ...
hinc eo qui hinc recedat si q̄ mu ...
ta bit de illa ꝑte q̄ ꝑ nus negꝫ ...
acōm passus ē cōpetēcia ꝑ ...

...ꝛ ...
...ꝛ ...
...ꝛ ...

Dō aut̄ sortiatur sm concubinā dōmb̄ ... n.a.u. cum quis a.u. mp. eidem fuit cum mp. ... u.u. mp. nō recipientes fuit pon filiu fuit legit ...

cot uiby m
this nuncē
tib a ostrera
tib u. ul mtu
ei tib. s ei
nō olq i nō
osm nloco

In prima cōmunem ... mt memoz ... psumt eis prēos ... sint nondum bi ti q̄ ... aut sius aut tūs accōm bo ... cepiunt tm m m m omm m ... co ita iudicari sint mā chat ... ler q̄ cōpientes q̄ sum po ... mus legem ponimus leg ... emtem ualē facientes q̄ mdo po ... cotes, pereuntur filu aut, peru ... ti moziantur mdiō m m m ... q̄ aut cotes natos limos ac ... m lum equaq̄ sum mām a ... stitucōm sim lr̄a do ecimus ... o porteat eius legis la cōnem ... q̄ do semoza referri tpa acceptionis ill' cās q̄ aut iudicial' tūs ... a aut tūs accō tm m aut ... q̄ quidem post hac mās clam le ... ges. malā mente mām p̄sū ... m p̄sint male m t̄ptan leges ... la cōm sensum tā am co actiu ... sumus poīe constitui cōm p ... q̄ nullimus si q̄s legitima ... uxorem hūs q̄ limos ecca filios de ... te ca moziente aut ... m m m omo repudio soluto ... būnt filios ecca liqua adoc̄ m ... pte non int̄ dicuntur p̄ tq̄ ... iohn nati sint de talia q̄ fecit ... m eam testimenta li mos q̄ ... filios ecclie. ⁊ in p̄ma cōstitu ... one non adiecimus apte ... lere horum legis la cōm q̄ mul ... l' quorum p̄cs adiecisup fuit ... aut defuncti quidem cōtencō ... aut m: iudicq̄ alissima: am ... cilii mtiuēde decisa hinc quidā ... arbitū sunt nos nullatenus ... uelle eaque in mea noz atis cō ... tinentiu legis la cōm b' de filiis ... q̄n ante celeb cōm decurrim ... ti sunt nalere q̄ in illis q̄n ... in b' la cōm legis nati sunt q ... m. a. m. ecoq̄ sibi ps m p̄ma ...

gn tate. ō
c. de me ... nupc bum
llem. s. lo
die cum oī
b' potest do
tal ib' mstris. fecis. aut. ... ō. u. de cō. q. siquis. a. ētiā
fuit. i. certum ē debiut. ... q̄n filiq̄ le no. q. filiq̄
le. excludunt alios. s. ... tia. s. de incest nup. ⁊ dubitā
tes. so ibi m hitera. ... cubina ... m ancillā loquuntur
postea manumissa sit. s. ... cōgnitu nā ... die no
distinguntur. ... ō. q. ō. u. de. q. siquis. a. fuerat ad
hūc. q. in sti. de sim. cog. m p̄ma. q. quo no. a. effi.

D E filiis aff ... cot all. a. ... ign natus est ... ueis bumis. ... rōms q̄ nobi ... it illi cū qui ... a. mp posita ... m. e. de na. ... ro sumus cō ... stes. num cōcr ... a. to p̄ctis re ... fert q̄ nō ... trans acōe ⁊ se ... tencia co pte ... uit. p̄ciat.

D E mēt ... m p̄ma ... pitōs. c ... de na. li. cū q̄s ... tam po. leg. nu ... c. de na. li. mp ... to decimus. al ... cm. ro sumus ... cm negocia tra ... rentiu. ut ... tela se sti ... ges. tam sti ... tū. c. de m cesti ... mp. ⁊ si. p̄sto ... q̄. mō ultimo ... nommaum. ... q. b'. ⁊ cōgi se ... ligā. de p̄to ... tpe. sup flua ... fiat. c. de ex ... tū. cm. la. ibi ... melius ē puta ... ac. mstri in tpe ... mo. ibi sacra ... tis. ⁊. c. s. cr ... ferendi ms ... multitudo. ei ... q. ē sit locus. nō ... mirabile ne ... bmm.

D E mmstrā tib'. bme nō lego. .R.

m quidem legem. ō. c. de temp. ap. l. fin. ah. ac'

Dilum me quidem
lam u[er]e que p
osite sunt leges
nobis uincunt
pti primus nobis scitorum
nut dispositorum quidem
nussorum. nut nob[is] ꝛe non
recte. ꝛo melioꝛa tantes ma
q[er] ponentes sb[i] rectis quo cō
petant tege[m] mouēb[us] si quod u
nume. nob[is] sit ler quedam
est communis omnib[us] ppi
reb[us] competentem oꝛdinem
ponens sicumm mm. sic est
lonetum ut humano gen
eri in dꝛetur immoꝛtalitate
rtifice introducē q[er] filioꝝ
paracōne renouata gīa am
ment ut gita dei clemencia
am q[ui]tum est possibile mī
mm moꝛtalitatem donare n[on] it
re recte nob[is] dem pars studi
um est. Thanam omnia
que sc[ī]a sunt non ommib[us]
competunt nec hommib[us]
nec reb[us] in tempoꝛib[us] studi
um nō mp[er]atum totius
est. ut ita dicitur humane
so bol' eq[uo] si renouatur so
lo amplioꝛi q[uo] alia sollicitu
dine digna est. Intiq[ui]
equitem non sit. ꝛo de poꝛ
b[us] aut fis p[re]sentib[us] tabitur mu
pcis si hec b[us] tꝛib[us] mīb[us]

no pmes nem mpcias
libꝛo nullo p[re]mia q[ui] emit
nsim plectare confusa.
maioꝛes a tixo dosiꝛ tp[ri]b[us]
mplioꝛ sollicitudo fēcit anti
q[ui] ꝛei tētum donec circumen
pectos mp[er]atoꝛes mleonem
pie memoꝛie nem ut nimi
foꝛtes. ac mlites q[ui] tis
plenum scientem nos. a mō
stōnum ōponem multa qd
q[uo]d alia dei sbtrectum us est
nimus. autem optē nam cō
silii p[re]fectōꝛib[us] cum cōsidente
q[uo]quam cogī non. alioꝝ
solūmodo sed iam q[uo]que nob
pbis sc[ī]ta sunt non enim
lesamus si quid melius q[uo]q
que ipi p[re]mus dicimus. nom
nemam[us] sb[i] scire ꝛeōpetente
pꝛioꝛib[us] mponē coꝛrectōm
ab alius ex spectate cogī lege
dnog[ue] hp[er]mittantur hinc legi
q[ui] primum est ut omnia quidē
que cum q[ui] mp[er]atoꝛib[us] sc[ī]ta sunt
sine. nob[is] sine a pꝛioꝛib[us] nris
bn[on] aleant sc[ī]ti si gla si p[re]a tp[ri]a
nō bnca nullam ōp[re]sentī le
ge nouitatem. si finis cūb
ulitum. atq[ue] tētanta q[ui] suos
euent' ocius que iam poite si
legib[us] ex spectata q[ui] mch com
munem ea ōp[re]senti lege p
sentem nō legem, ex time ualē
nolumus in omnib[us] moꝛib[us]
fitimis cūb[us] q[ui] omnib[us] pēs
mupcis sine pꝛioꝛib[us] sine de
in cep[er] q[ui] impostis. aut futuꝝ
sine mupcis alib[us] lucris sine su
ccessiōnib[us] que ex filius sunt
icium q[ui] quidem omne iam
p[re]cisit cōscriptis rebus quum
legib[us] quod nō futurum est p
sentem mmmus legem
inte sine ex pruencium mp
cie sine pentib[us] successiones

ib[us] post p[ri]mas sic pomis. de ꝛo fil. q[ui] mortuoꝝ
teris. i. pōnasatiris post hunc. i. ul' futuris. i. de cet
post p[ri]mce. nec enim in his qui tunc erant in
locum ut sbtrat futuris. s. uolumus ualere aut p.
lucris. i. alium ce ut p. e. q. si do expectatis mulieꝛ
cōmb. ut p. e. q. i. qm. pruenerunt. mi nanc. i. stere
qō ē beatum ut p. e. q. soluto. m p[ri]m. iuris. fi. s. mi
quis legib. fo. mitaruerint. nec ei p[re]cunt
tas si nō omnia aut ut. e. de testi. ul ennis. m fine

cxcvii

possidente tamptum
tentem. Nota ab cãmune
mullum. ab meo bñ mã
ersuppleo illato pmittimus
si finum nr emm mutamus
nos fortunam lib̃am infmlem
statum quã diudum fuena
um manumissores ẽ festina
uus manear g̃ mch̃ minꝰ
ertalu decto lesum ut pote m
ẽpsonas lib̃is cõsistens.
uo dectum iudica ale lib̃tum
aut lib̃tam aut horum filios
infuturtem redigit constatq
dem ab meo mĩm p̃a uo .ppa
rens suus sepit cos .domu
cem tam qm̃ morte secuta qm̃
ptecentes nos sciant supue
mentem suum futurtem no paul
mote differe to arco obhq
qđ ppium est unus quisq
reapiat placitum no solum q
er morte est libis .acquiratur
reliqua uo nemant .domq
redigit infuturtem si uo abi
eo putaut .mmus libe um
gi p̃sone illa uo familia p̃a de
claretur ecistens non diam
solum .mĩm. ẽ ipo im eo nr .mĩm.
fit p̃uus .mob dam cam p̃pi
eq̃litatis fortunam vñm lu
cium ermino cõtemplandu
est nr aliud tale ẽ puram rerũ
competentium p cõgruas ac
cones rectiõnem hãutem de
cium us talem non ẽ dicamus
mĩm si cam amittimus metus d
isponat solum nr cõsensu dñm
nr malignitate eius aliq nrẽ
nr eius negligentia am comu
nicta. Nam si ẽ duoit tamq̃
lib̃am suam amittam dñs ille
autem lib̃ ecistens q dem ista
denti hmc accipit fortan q̃ do
talib̃ celeb̃tis documentis .ui
nr celeb̃tis quidem eius ani mo

mente tamen nubant. nec
fundamentale non cõstare. mu
tandam libertatem sequi sine
uum mĩm sine mulierem aut
tale aliud. nomine fit cium
q capitalem unum. aut femi
nam. Longe mutatem q
dam tamq̃ sup̃ lubis quge mu
nus iudicam. Si uo pe qui
dem non celeb̃ant nuptias. al
tius p̃sone commutet sciat a
q agitum. ẽ studio taceat ut
p̃a dam sanciat alii communi
orum ulas sumur bi si apta
petur nequida p̃mittamus
dum ita maligne cogitantem.
sic q nursus ab mĩm tamq̃ si q
sensisse commutabimeo. illo
quidem eadat dommo .adm
gemutatem uo fmt p̃ reputat
hoc ponemente effai si cõsen
sit seu maligmatus est dommꝰ
q palam est q filu ecta lib nu
ptus lubi quge mu fm hmen
mĩm erunt legem. Et mul
to penus hoc malent si contingat
it diudum finum. aut an alli
si languentes decreliquisse seu
q contempsisse cos gmmisse su
pdommo .adusus eos uolun
tatem illu nam ut potest iam
cõstituta lubi q fm. p̃ derelic
to titulum sinum. non alio
rum ecistentes nomm postu
mquetabuntur ab his qui
possidere eos olim hoc uo bñ
erunt. Deportato ti mqm
mgunt quantqua igitus q q
mt deuco q aque igmt mt
duco m uocant mẽ leges uo
solunt mĩma. Hoc mm q si
ctissimo patrem placuit con
stantino clemens quetam
ci q amob quidem p̃ta est p
senti uo non copiata legi uñ
nr effectus ẽ decidendi sunt cui

Deportatos q
tuque ẽ cui. aliud
deportato aliud
interdicto. ut i
sti. de ca. di. fm
decla. mr leges
ut. ff. de penis. l.
una. c. de repu. ha
misti. de ca. di.
fmeola. uo sol
cum uxore tacere
mittat quinus a
ut tacitam amitt
at. hoc ẽ q. l. dic
mi. ca. di. ut hic
q. ff. de. to. tamp
tam. Hoc ẽ co
stantino. ut. C.
de dona. mt uir
et uxo. inter uxo
nem a. chat de
l. c. de repu. li.
q illa ẽ alexan
dri.

Plinta ẽ hoc opꝰ qđ m. c. eam posumus. Presenti s
hmc. licet eni teno ẽ alia a regium tractamen de dilo
tucẽ ismu

si cecidit
prius fo:
et clapsis

duobus
mensib;
&) quo
si clapsis
om. t. on.
mensib;

quia ꝺo plm ꝛc
libro. f. turma
cis. f. mulierib;
referentibus. f.

87

cōtractus dissimulat. ¶ Si
[illegible] mulc̄ habuam non ne-
[illegible]gnorantem. & tentus ce-
[illegible]ciente possit re[illegible]
[illegible]bas q̄ dō gratiam hoc habit dño
ip̄i p̄sc ip̄p̄ punire moderam
castigare plagis mediocrib⁹
h. agentem. Iscptia autem ab
stinere ab coqne frustra ei cō
[illegible]nec ta est tunc mulier
ip̄sam c nec obligō dotis nec
[illegible]nte mulier al' tonacōms set
prima fē malicorrupcō.
sic ita z nimia dissoluunt tu
[illegible]mentib⁹ adhuc hijs qui
[illegible] cōtrahunt. q̄ p̄cauere ne
[illegible]care dotem ispōsa licita p̄
ne cōsistunt tonacom. set
[illegible]mo ob aliud q̄ ad⁹ adinuentiō
[illegible]. ut. i mō tanta minima inrāi
[illegible]bilib⁹ fuis dumsiomb⁹ cassi
[illegible]gacōm tractantur compacti
si quis enim duxit uxorem.
aut mulier adhuc uiuente
[illegible]mpacili quidem assumpt
[illegible] uoluntate ata sua nō di
[illegible]scedata dote aut sponsalicia
largitate ubi quaq; p̄simpt
[illegible]tuc fī solucōes contingēt
[illegible]at. nullo ce hōc tenā animū
[illegible]sequente pricilo cōstitutiōe
[illegible]sp̄sim⁹ dicentes. si quis
[illegible]b potestate cōstitutam muli
[illegible]erem uoluntate pentimēti
aut q̄ sine potestatis forte du
cat uxorem nec dote oblata
nec instrumentis totalib⁹
fuis nupcie quidem sunt n
upcie. licet totalia nō sunt
scripta. quam ob rē unq̄ m
ultis nouimus fuisse expe
llat tonacom uxorem sine ulla
p̄mus dotium. ob rōna
bilium causarum. q̄s. tho tosi
us. ff. nos eam̄ animus

[illegible]nubat autem illa cui
[illegible]eam habuat tonacom aut q̄
[illegible]x in honabilem cām p̄tet
[illegible]ut mulier sepetur abeūs ui
[illegible]mo q̄s tam ptem ppric sibe
[illegible]cogatur cessoluere eis aut. adq̄
[illegible]dum gentis quidem anni li
[illegible]bras sibam hūs. e. libris dep
[illegible]mificabitur. hec q̄s ta sibe ptē
[illegible]mionem autem adhuc i
[illegible]q̄ntum q̄s tenat q̄ntitatis si
[illegible]no q̄ maiorem p̄tēe quator
[illegible]ngentarum aurī librarum
[illegible]q̄ntitatis sibam libr non am
[illegible]plius. e. auri dem inficeti
[illegible]libris ad maximam namz
[illegible]plurimum q; respicientes
[illegible]totem legem hūc scripsim⁹
[illegible]sibam ullam minto fī mālegē
[illegible]es existimantes ēe quepiam
[illegible]debitis ui debatur rō quoq;
[illegible]scripis cāis, pena cōe, pecuit
[illegible]si mulier p culpam, ppriā sep
[illegible]aretur. aduro ui dotata existēs
[illegible]aut q̄ mittant ea sine aliqua
[illegible]cā rōnabili repudium hui sce
[illegible]monium. hi sibi facere prēs q̄q
[illegible]tem p culpam eius minī. sol
[illegible]uatur. quinquennium ob
[illegible]fuandum mulier aut q̄ dis ui
[illegible]copulabitur nupcias si uo p
[illegible]cām ul' culpam mariti. aut q̄
[illegible]tonacā distrahitur. initio
[illegible]hic. annum custodiat ppsem
[illegible]missi cōfusionem ut pomma
[illegible]nob lex p fēa sit. ¶ Est quoq;
[illegible]q̄tam q̄. ad⁹. nob pium simil'
[illegible]agitum. ad inuentum ui q̄ re
[illegible]pudius missi nupcie cōsis
[illegible]unt. adhuc eorum nam q; q̄b⁹
[illegible]potestate sunt calliditates ēq
[illegible]pentes hijs, phibemus q̄n
[illegible]quos tam inuenimus q̄sti
[illegible]dio repia scribe festinantes. in
[illegible]tē sine uxoribus aut q̄ eduiso q̄
[illegible]nulla rōnabili pentē existente

[illegible]um ē missum. imittē. s. repudia. et diuiso. s. q̄ mit
[illegible]uit. repuoluum uiro. li tentet. hic. q̄. tē. repu. oibi
[illegible]um. sic ēē. s. tē. meis. nup. q̄. m fī. sic. t plus. ui. q̄
[illegible]agi. alitutis q. imus. q. alter. uintis. uoma. ē. q. d. ea
[illegible]lem gratiam. l. ē. tant parentes. tē. bñficō sicut. ad uxo
[illegible]mea. ē. oro. ut. ff. tē. dāp. m fī. c. l. et. tamp. m fī. q̄. t. a. e. t
[illegible]nos. tes. l. fīs. scripsimus. in greco ut. ēē. negimeam
[illegible]ut. tē. hac. ē. tē. dicat. s. q. a uire uetem. hoc. ē. at. ū. c. tem
[illegible]pu. filio. a. soma. filie. uolente. legē dico. optulerit
[illegible]quo. ut. q̄. p̄. tedit. totem. ut. cōsi. pp. mp. optulit. p
[illegible]filio. ut. filia. a. m. cēu. mortis. s. p̄cius. ē. ut. no. duo
[illegible]rū. a. coniecterent. ut. sic. cesset. prim. ut. ff. soma. filie
[illegible]. l. si. cum. totem. q̄. tē. q̄. dicat. sui. sce. prenunt. pl. ami. ē
[illegible]q; nemo. unt. cōi. reuocare. repellit. p. soli. quib⁹ casib⁹

[illegible]. ¶ Si quis ei sibi a. i. uoluntate ul' affēu. al' sibi multis modis accipi
[illegible]ut. diximus. misti. qui. nō ē. p. fa. tes. q̄. u. p̄esūptuc. i. p
[illegible]sumptuum. a. sup̄bum erat sic soluere. ut. dic. melius
[illegible]q; p̄sumptuū. q. cum. omittet. fa. alius cum. totē. nō hāt
[illegible]ut. plura. sequencia. a. i. qui. mo. na. ef. ic. q̄. qm. temerariū
[illegible]. qm. iniuste dissoluerit. pcio. a. p. leges. sibi. tuā. ut. c. tē
[illegible]repu. l. fi. ubi. to. q̄. int. cautis. in. potestate. i. filia. a. i. nupcie
[illegible]sint. q̄. fī. sine. dotes. nō. eōm. ēē. pot. ut. s. de. tuc. a. semi
[illegible]q̄. fī. illo. a. ff. tē. inf. to. l. ii. tēr. ut. s. q̄. m. cō. a. q̄. his. i. taq.
[illegible]uxoribus. s. emū. unt. ut. sibi. tum. colligitur. casem. ei. po
[illegible]sunt. tuc. to. filius. ut. c. tē. repu. l. si. sen. fu. ng. emū. a. ū. c. tē. repu
[illegible]. l. pl. ti. l. fi. ¶ Quoda. m. nō. s. sibam. libris. q̄. fuit. cccc. lib

89

si enim omnes [illegible]
filii exponibus natum in prius
premoriatur eis pensionem
ma. mebit omnino alie
nacõ f q prius. mobis tãm est
si uõ moriantur omnes mu
rius. ad orbitatem cã ueniat
tunc exercetu ratum erit q. a
lienatum est. Cus enim
q̃ infiat filius quibus uterque
solum bñs nummis non ex
istentibus licet quorum no
b̃ pretem in gressus est sensu
sbtil' solliciatus q medium
utrorum casuum pcãtas
Q. cum omnibus quidem ex
tantibus filius q premoriente
genitore multa relinquatur
ps eis exluctis rebus omnib̃
q̃ morientibus totum in eos re
uertebatur cogitauimus medi
um q̃ tam cãe ordinem inue
nire sunte si plurib̃ existenti
bus filius moriatur unus si
quem bẽat filios ad illos fer
re hereditatem h̃q sepe diximꝰ
si uõ non lũt filios non om
nino ad fres totum uenire ꝛ
q̃ntum ex pacto non existen
cium filiorum acquirebat
gen. antib̃ cum lucri reliquũ
uõ cõtingere in filius uenire si
cessores sũ fres sunt sũ ecia
forte q̃ maxime in mre contin
git si disponant suas ib̃ ꝛ
suũe q̃ intestati moriantur ib̃
cõsq̃ simus in mã legem cogitã
tes illud q̃ in uenientes pm
q̃ clement scientes q̃ pp q̃ b sũa
lucra ut pensantes q̃ ad ꝛ
uenat in pcãs dein de mori
atur filiorum unus in tñ
ualet solum modo q alienatum est q̃ntum ad alienante
ex pacto non existencium fili
orum pueniat aliquum salua

pres quidem ad filios
uenient omnino infirm
sunt uxor alienacõne
tãm manet cã in sus penso se
quentibus committenda fortu
nis. ut pfecte abimeo infir
manda alienacõne alienẽ
aut pticulatim quidem in
firmandi alienacõne pticu
latum uõ constante ꝛ supplen
is quoq; lucris quecumq;
ad fa uentibus uotis pen
tibus papiunt non p̃sentiu
mur utrum hẽtes existant
aut pmorientis pentis.
aut sedi morientis nec si a
liu quidem hẽtes existant
alium uõ no ẽ sicut prius dix
imus pmium cas tamen
h̃ sũ hẽtes fiant siue q̃ non
ab ere equo papienti pi qd
supstites cum eis. autem
defuncti filii genitoris ac
apientes ptem utq; tñ mg̃
titudinem sicut potuimꝰ
impedimentum. totale lu
crum faciente hi filio cẽm
giatos enim positis nõ
tiis censendum is leges tali
q pententes bonoꝝ autes
q filios ad pietatem educẽ
tes sicut enim electionem p
hibemus. ꝛ. sic uno omnib̃
damus similr talia pmia
sic eadẽ q̃ntitudine sunt
non minimus palam uõ
est q̃ in gẽtium ꝛ intelligi
cum q̃ area amb̃os pentes
aut omnino area posti
us morientem feũs imp
te monstrum: optime uõ
nob leo duc memorie ut
cogitasse de oblacõnib̃ quas
nisi faciunt animam. quem
cẽbunt aut enim q̃ sic ꝛ
orze in nino filios hãnt pen

tium nõ valeat. s. q̃n oẽs supstunt pfẽ na. q̃ oẽs moriunt
ptic̃latim. q̃n ipi filii ptic̃lant. ꝛ nõ oẽs moriuntur. Si
plus lucris. de quib̃ ouit. s. ꝛ si uõ ex pre. pe nunt. s. filii. alii
p̃senti. uel dic filios. s. p̃senti. ou mus. ut. s. c. q. soluto. ꝛ. ad uũ
fr̃es cẽ eis. s. supstitib̃ ꝛ defuncti. q. o. filii defuncti q̃ntos
ab eod filii sit notatum cãus. alie due sint q̃ntitatum causs
a facat. s. c. q. uement. in fi. bonoꝝ antes. s. nos. ad pietatẽ. s. p
entib̃ exhibentiam. sic enim nunc b̃ euntes rememorat que
ouertat. s. ab illo. q. soluto. nõ omnia. s. aliqua. electionẽ ꝛ
s. c. q. uement. de nouo. ꝛ. uerũ. p̃mia. ꝛ. s. c. q. uement. oti
nentes. ꝛ. in terim iimus. ꝛ. s. q. soluto. cura fi. posterius. ꝛ. ultri
mo morienti. ꝛ. tñ sufficit si ẽ mg̃tudinis posterius mori
enti. q. ab eo lucrum percipit. uert pp̃ delictũ simum suue p̃
suue mi. sitꝛ facat ad locq. ꝛ. cũ de. p. cog. q. cas. ꝛ. c. de fis. n
nup. ꝛ. fi. in p̃m. ꝛ. de in. tẽ. q. fi. a. s. de hẽ. fil. q. et hẽtatẽ.
Optime facitis. ꝛ. s. de fis. nup. hic edictus. ad. q. his. tẽ.

Ditum ē. ꝯcessum ē. ꝙ leo. ꝯ. b dimittꝰ ꝯ. ꝯcedit. ꝙ. ꝯ.
ꝙ. tamen ē. sm. fm. ꝙ. cum sit magnum datum spabit filij
p̄mū. nisi se fecisse magnum lucrum. cum tm. eis debeatur
q̄ntum in sem. conferun. ꝙ. ē. tm. nullum. merito. ergo. erit. sr. omm
nucō. sic. fi. concedatur. nec. tm. ꝙ. ꝯ. ꝙ. ꝯ. ꝙ. lucratur. ei
dimittatur. R. si. sit
fr. autem. ut. tm. to. dē
mus. filijs. poster. a
er. absconso. sibi. reto.
s. numq̄. b. fr. dr. p.
mia. filijs. r. nō. q. p̄
sumitur. ſ. nunq̄. do
cōm. hebeat. plan. ro.
nō. q. dr. uire. ē. p̄sū
m. p̄ō. ut. hoc. dr. to
n. in. nup. i. plt. m. fi.
ſt. to. b. p. ē. s. ē. q. ro
lucrm. s. fo. ut. ibi.

Simo. uolum. t. item.
ut. p. legitimum. ut. cō.
ca. mo. ul. fictiō. lex
ut. ē. ſ. so. m. l. ii.
usua. usuſſ. ꝓmeret
dr. ei. ſi. ſupē. eet. rel.
tus. p̄ius. a. p. legis. i
p̄ius. fēs. arca. mis
sionem. ꝓpietatis. ta
tum. r. ut. ē. ꝙ. fis
nup. femine. m. p̄m.
rep̄tu. i. ſta. fm. po
ſ. ſimpſerit. ſo. illi.
ſusum. ſ. si. do. fruc
tib. quib. ſ. ea. by.
putatis. er. dic. quo
d. fis. sint. nupcie
sēm. di. eeent. cas. re
dd. i. legi. ſ. sup. ad. ē
ē. q. ē. ēlentm. i. ſ. ob
iute. cō. an. q. ſ. q.
em. cōcedo. ut. ff. de
cō. mt. uir. i. ut. si. ſp
onsus. ē. cōcessa. i. i.
si. quis. a. i. q. ſ. uir. ue
cōiuge. impedimen
ut. ff. de. cō. a. int. vi
q. uir. i. a. m. mañe
s. ē. ꝙ. ē. ſecus. in. ꝓpie
tate. que. p̄tin. nō. s.
e. ſ. si. do. sit. ſolut. ro.
q. a. do. plenum. usuſ
ff. dur. at. ut. ler. de. eo
nō. cuaret. p. una. ei
eet. pena. cū. amittet
cum. a. alijs. modis. fi
alie. possit. amitti. ut
capi. to. mmm. i. mo
tra. sic. nec. q̄. tus. ut
ctus. cum. paū. sit.
dimatus. nus. s. e. coſa
te. l. i. fi. ſ. s. q. sit. ꝯ
i. sicut. nō. finſ. cōne
tum. mm. ſ. dona. ēse
cit. sm. tes. uiuēs. re
liquto. m. ultima. v
nolim. tate. ut. e. de
ti. er. p. l. im. fi. s. q.
ſ. cron. iunt. mt. uuq
ita. q. tunc. si. valeat
s. morte. confirma
tui. p. te. q. tondi

ne. q. q. lucrum. erit. filius
q. datum. est. ſ. licebit. luc
aut. uectigal. aut. non. ca
filius. fm. b. lcis. Si. no
lum. usum. fructum. reli
aut. ux. or. aut. cōiunc
marito. p. nouissimam. de
dit. uoluntatem. antenos
quod. cebat. lex. si. ad. scās
uenirent. nupcias. aut. p̄ā
mi. statum. relicto. usu. cā
ſicut. p̄ius. cebant. ꝓp̄
tate. ꝓpente. filius. illum
restitu. Si. uo. impubes
forsm. filiu. fuissent. ꝙ. cum
medu. tp̄is. fructꝰ. b. em
debatur. legi. p̄cē. no. b.
no. satis. b. placuit. ſ. uolum
ut. si. usus. detur. p. lagitate
aut. mortis. cā. do. nā. cōm
fēa. i. mtuos. inquibꝰ. hec
ꝯ. natu. si. relinq̄tur. ꝙ. acq̄p
iens. ad. scās. uenīat. nupci
as. mañe. sic. quaꝝ. usum. do
nec. sup. sit. qui. hinc. bit. usu
fructum. misi. ex. pissimꝰ. p̄ē. q
do. nā. cōm. sicut. cān. est. fec
aut. hunc. reliquo. sine. m
a. sallus. sine. fem. na. dicit
ulle. ad. scās. uenīente. nup
cias. eo. quo. usum. fructum
acq̄pit. solu. cum. q. ad. fi
ū. reuti. ꝓpietatem. ſ. b.
quotem. debꝰ. q. p. largi
tatem. dantur. dicimus.
si. a. mo. tem. aut. in. spon sa
licam. largitatem. rerum
usum. fructus. detur. mō
pem. tus. mo. uamus. ſ. e
ductum. sāti. teneant. et
ma. eant. a. p̄l. accipient
es. do. ce. uuunt. licet. de
cies. mi. lies. cēntum. aliud
uelint. morientes. ꝙ. eū
ex. lege. datum. est. lucrum
auferre. p. uatus. modis. oīb

nō. habebit. Cum. omnino
do. mentem. in. deusu. fruc
tu. legum. uemmus. illuc
quaꝝ. misceri. legi. bonum
est. q. tribꝰ. ꝓcem. dictum. e
cōstitucōm. b. q. omnīū
p̄. bonum. que. ad. filios. ue
niunt. sine. ex. matrīa. une
a. filio. ex. nupcialu. filiorum. cā
sū. a. lium. de. usum. fructum
bit. licet. ad. fas. uenīant
nupcias. usum. namq. cor
tinecte. unt. mañe. sine. ex
sū. q. i. antenos. omnes. lege
immatūs. q. malis. oīb
q. nossimul. dicamus. castr
ensium. uoq. castrensiū
rum. peculiorum. ex. ea. pat
rō. Mattū. do. nans. alio
filio. de. filio. si. ad. fas. uenīt
nupcias. non. potit. p. cēo
nem. mgratitudinis. reuo
care. q. datum. est. non. em
ex. pa. ūr. uoluntate. mgti
tudinem. introducē. ꝙ. f.
nupcias. cōsidans. ad. bant
uenisse. cogitacōnem. pu
tabitur. misi. tū. apte. filiꝰ
aut. aliā. utam. ipām. in
sidians. mīi. aut. manus. i
ferens. impias. aut. aliā. ſ.
tocius. ablacōm. agens. ad. ū
sus. eam. aliud. declaratur.
nō. tū. p̄mittimus. mulie
bꝰ. ad. fas. uementibꝰ. nup
cias. ad. hoc. uelle. p̄ōrum
manūtorum. dignitatibꝰ
aut. paruulis. uti. ſ. ad. q. le
p̄ō. p̄orem. ueniunt. nisi. illi
amplectantur. fortunam. q
eorum. p̄orum. obliuia. est. no
rursus. eq̄. p̄oribꝰ. ad. uuabit
sed. undum. quaꝝ. illud. q. nō
ē. pietatem. ad. uementio
re. alleam. do. sup. alios. plō
mtu. quor. legis. latorum. de

…mmatum et ut sit …
…mum fit mala …
cam ducat uxorem …
ut ur ejecta repetita solunt
aream mamum sororem …
…no sunt locata …
uenire uiuente …
rito sed ceperis …
…cationem indicat …
onem. Non nupcias nec
…in eque omnino non de
centes eligan habitatem in
posuit fuisse causam qui
principis pro quo inuenerit
digniam putauimus pre
mere facere cauimus quin omni
um mis fore dignior …
…rum educationem uxoris
dat ei hoc lex mi …
…sint nupcias …
cepunt celebrent non habuit
facale mulieribus constituentibus
…hec minime in tan
…ges lex minuatur aliquando si
cut tale gessit unusquisque
…mis quia igitur hi pro ceteris
…si moriatur mulier recipi
ent dotes quas receperunt eas
…mutuo mulieribus manu
…ab hiis dotibus mulierum enim
…medu tpis fructibus ipsi
…hiis dotes suorum celebrunt in
…crum et pactum quod fa
…uenient nupcias sua
…bunt sine alienatione hiis
…is hiis tribus hec est quod generaliter constitutum est. Nuo non co
…tigit accipere celebrantes dotes
…dos et tam tenuiter quo
…tem eos uxorum et legem ab
…llor percipient hiis diebus sicuti
…ceptum est. Si autem
…telam gerat mulier filiorum
…palam est quem publicum ca
…stencium uiram non dotis suc
…mere semper cas tenere et rep

…mus ad maritu
…nat sin non prius tuto
…rem pecuniam reddis
…et soluens omne quicquid
…hmodi non solum que ei
…sint mi potheam hec lex p
…mittit filius in maritu ha
…bunt cum potieas ipsi qui
…mediat filiu successionem tri
…pubis morientis licet testi
…tutione patrem uenire
…ad filiu debat successionem
…hi quare pares mi-
…nos
…autem murmur simul rem
…sic impiam constitutam aut
…hi po ulsurandum negli
…gere si ad matrimonias mulie
…as deuenerit tribus maxis
…neglectis deo et sacramento me
…moria et caritate filiorum si
…prius sibi dixerunt pemis q
…illi inquid qui ante lu
…dos sum mihi dixit pe me com
…ma mee filiorum consulit
…piunient
…filios non habet pposol mo
…nestatem habuerint mulie
…uo sue offensa compescendo
…non nuptiis abdicerunt pa
…misquas sustinent quia ante
…lugubre tpe ad notu dei
…manerunt hos semmis qui
…quesite potuere decreto pfu
…ture mulieres sint dudu
…precedentes penas habeo sufficere omnes quas pmitti
…dixamus supplius mulieri
…bo quecante lucubre tpe mu
…bunt infamiam alia oia
…bus inferentes et solu com
…penarum eas dantes cauti
…hi illi ut supplicent impato
…ri quam dotem
…filius suarum rerum usufru
…ctu ad eas manente si

…ris. Qui hic de uiro uel mulier. corrigitur. Si mites debi-
…tis. Si tutor. Si contra. Filius. hinc. Si hinc. Si prime. cuius se
…mulis. Lex ut. Si qui mu tui. Si. Si. Si

93

dnis cõstitutis cõ[illegible]
bꝰ leges filius [illegible]
aut si omnes mor[illegible]
ꝑ mãm legem tam [illegible]
cãm moriente ma[illegible]
m.mentis filiorum [illegible]
bꝰ cõfuato. Filio [illegible]
cõstituta est forte [illegible]
ns aut alius mobilibo[illegible]
bꝰ mulꝛ alis donacõ tamẽ
ptem usufructum accipien
te nisi cum ꝓnus scãti ca
uthela nõ exigat filius. nisi
nisi forte immundã sit mu[illegible]
culꝰ habeat aurum argẽ
tum vestes quinquid 2
scriptum est nisi dannus e
nim tunc elegacõm nisi si
ue uelit res accꝑ quare
fit remissionem cui cõm siue
ꝓcibꝰ usumas dicamus a
certa pte centesime cam
ẽntiores leges qꝫ ꝑ mãs
filio ꝓmittere sint res quã
cõ tam impecamus qꝫ imo
bilibꝰ rebꝰ sic immobilꝰ
quidem omnino manere
ꝑpetuitatem ꝓp qꝫ alimenta
hãt ceteri rebꝰ uo mobi
libꝰ illa teñe que ꝓtem sci
mus filio cõtigit immobi
libꝰ rebꝰ omnia mulꝛ alꝛ do
na cõms cõstituta ꝓmoueat
mulꝛ qꝫ nõ respuat immo
bilia nisi immutata hãc fiducia
ꝑ qꝫ ea accepit restituat.
Hinc nos alia cui occasio dat quã
filiorum successione est qꝫ
accipient quando ꝑ filios uenie
unt nuptialꝰ i. imꝑtem
cum quibus scꝑta est lex
an ob. ad hãc imaginem glose
in nouie. gratiam sacrorũ
morum sũ officiorum rese
pta bilisanꝫ glosi precedꝰ

[illegible] relinquentibus libꝰ
cum eius qui moritus e
filiꝰ si cui cõcessione nocã suc
cessionem ꝓ eius cum usu
ꝓpꝛietatem hãc firmanꝫ
ꝓnus qꝫ hꝰ relinquitur si
postea ad ꝑs uenit mulꝛ
ꝰ auferentes ꝑ leges q
tibus certum quid ꝓcci
piebant hanc mãm sciõe
firmam qꝫ modo mãe sup
solas ꝑsonas ꝓ tum q
dudum. ad hãc uenerẽ
scimus qꝫ dam ꝓ noxium
accipientes filiorum firme
cis fruantes ꝑ deinceps ꝓ
sue ante nuptias siue ꝓ
nuptias hãditatem in eis
filiꝰ descendisse cõtigit.
Cohis autem que post hoc
ad hãc uenerunt unum ita
nob ꝓsens lex disponatur
ꝰsãtur. ergo nece est filio
moriente siue masculo siue
femina siue testatus mori
atur sui qui sũ hãntur ergo ea
que ex testo fuerint dicentes
ita ad ordinem qui ab in
testato est uenemus. si q
legitime filius testatus fu
erit qui relinqꝫ nisi sũam sui
ptem eius aliqm hãt illa
accipiat ꝓscriptum qꝫ
ubi cui stodire moriendo
uoluimus uoluntates et
hãt qd dimissum est. aut
datum ipsi ꝑsonã ꝓpꝛietatem q
ꝑ usum sicut cum licebat
relinqꝛe alicui. ex eo qui
qui ch hãc sedẽ mulꝛis
mulꝛe nocebunt ita qui nisi
delinquentes siue institu
to siue legatum recte de
linqꝫ ꝓ omnimodum usum

[illegible] filius si
[illegible] mas. ꝑ vos
si pluꝛes ex
[illegible] ubi dicat
moriente
eo uno ꝑ uo
cum mulꝛe
ex illo pro.
Hic recl
tamen loquitur recitat enim ostendam illam de nõ ex-
qui hoc. qui nõ ces mortuus suppletur ꝓ ꝓtem. q.
mi. Si no tũ ꝓtem. al'ter tam. al'tũ ꝓtem. s. ci
am centesime ut ꝓ. dicet. non exigi. s. concedimus
aurum ut aliud mobile sine mutua. ꝛe hãt. aut
ut argentum nõ ꝛ hoc. cum mutuo. a filiorꝰ ut e
forte nõ hãnt tũ ut accepit. dicantur hic ab ad
usu ꝓte conscriptum e mi. i. ad utilitate matris
s. in an nuptiali consone [illegible]

potest facere testũ cum extraneo cum assimulet sibi
licebat. s. filio.

95

...nonum legis ac
...cerbitati plurima
...remedium ponere
...tes q maxime har
...ci appellacones facientes ꝛ
...psenti robi beneficium pu
...mire duximus & necessum
...antiquitatu q emm̃ cautum
...erat. ut siquis psentem &
...caut q sunt cõdempnatus i
...tra duos dies tm̃ modo lim̃a
...appellacõm faceret. Sum autẽ pp
...auitorem cum uentilata fu
...rit int duũ, primum cam ex
...tendi decreuim. autẽ cpiena
...a nouimus ꝑ satis & ꝓpno
...sum plures emm̃ homines
...ignaros legum subtilitatis q p
...uitantes intra diuturnum & pua
...cõnes porrigendas impmptũ
...piculum incidisse q ibi duo tri
...ans facto cas pdidisse unde
...necessum duximus hui rei cõ
...ptenter occurr. Et statuimus
...omnes appellacões siue psẽ
...sũ pp auitores seu pdefens
...ores uel curatores q tutores ue
...ntilentur posse intra decem
...spacium a recta cõe sine mo
...mandum iudicibus abbus q
...rum int̃ est offerri siue magn
...siue minores sint exceptis iu
...delicet sublimissima ꝓtor ana
...ꝓfectura ut liceat hominum in
...tra id spacium plenissime de
...liberare sine appellandum ei sit
...sũ q secundum ne timore m
...sumtt opus appellationum fre
...quentetur sic omnibus inf
...peccõm copia que in discuss
...os hominum calores ꝓt refre
...nare. Robis cãmus si qñ lis
...spatur in mãm inferri cõsisto
...rium si forte contigit impato
...ram magestatem accipitam
...publicas cãs q in mãm sũ p

...ꝓpter
...hodie
...uenerit
...ꝓpter
...me q̃ pleni

...m sua firmitate. ꝛ. c. de rep. dubium nõ est
...mic. q. posse plene deliberare usq. ad. to. vo dies nimoꝛ
...pore nõ ad unum ad tpũ. to deliberanti nõ tantum ꝓmoti
...legis iudicis. ut ff. de cal. q. illud. ꝛ. & cãmus. ff. de
...iure delib. l. fi. l. ij. ff. de min. ac q̃ in integrũ restitu
...ti ff. de cal. l. in ꝓm. timore nã tp̃s timore nec
...ff. ad ter. de cal. l. in ꝓm. timore nã tp̃s timore nec
...to currerent duo integri dies sp appellandi. ꝛ. ad ter
...cendã q̃ tunc est iniquus tp̃s sibi cã sine ne
...q̃ grauatus & cum nõ recognitũ sit sibi cã sine ne
...mandum sumptibus seu expensis ꝛ. ff. de rog. iur. ad
...calorem. ff. de diuor. ꝛ. in infrecõm. sed ꝛ. ff. de
...discuss. q. i. nõ deliberanti q. ꝛ. ff. de cal. ꝛ. ff. de
...ne possit cernere ẽm. to. hoc. ff. de iurisdi. ꝛ. ff. de
...cal. ap. cui statutum tui tp̃s certa. q. ꝛ. finiri ei. ap. &
...q. ff. de tp. ap. l. ij. s. hoc & alia q. ꝛ. l. dicat. ibi tm̃ fuit

em ab illustri
to sup illustrē
applicens. s. c.
applicamus mēti
mus. ꝛc. to pri
cipem ut. ꝛc. ac ap
plicamus. ¶ plē
ri dicēt cōrigi plūmē prosapia ut ff. ꝛc. ap. usq; to
ti. ꝛc. mutē fisa. ssionum ut. ꝛc. ac ap. usq; to. ti. qui. to. cc.
posa. mēti ut patet m multis locis tam am. q̄ ff. sb. p. t. ī. c
Quis dicat ois mēs plūmē cō ill. pabas q̄ sunt m loc no
uum nūc post istam nūc emendatiū cōrecta.

leccōnes
figura-
ulit ut
inquit
t. cōtra
quas fal
ces i ver

ores. transcentens. ro se nō transcentes mensu
ri ut expectas plus q̄m possis. s. p̄mam mēsu
ram, pnencis. ler ñ inutilib; gō ē notabiler fa
cit sut. xet sit mu. cli. q. m fi. ¶ Quia igitur lec
ut. ꝛc. ro sit u. s. ¶ Quīm nos si medium ē nō ma
ximum eligerēmo. ysi ꝛo medium tenuere ve

petentem

97

[illegible] ē si emm̄ periculum erit de
rentibꝫ cōsulibꝫ n[illegible]
accipe immediate a pare
mediocr̄ multum lebur
te hunc legem unus
sissima ac p nichilo offend
qb emm̄ ip̄m non p̄mittere
nos glōsissimus consulibus
aut animum spgere aut u[illegible]
m. mora. si ummiuat ēsse mer
atantis q̄dam angel' mediocr
bꝫ ibi facē dicom. mediocr. ad
humanitatem amobadmu
cta est q̄ppō medelam p̄bēr
si emm̄ hoc egint qui cōsula
rem ecent in mum ficendam
q̄nbus sol' q̄liert p̄p̄res
ne quaq̄ tem aramus licat
tectantes sed cōm ecent ad
mmicem q̄uement use ad
ltimas plagas quas p fustes
q gladios & lapides egerunt
frequent' rem omnino no
bis odibilem intramus ci
tas cōtententes quidem et
mal' mutuis impletes altu
nos actiones sparsorum q ab
eis abreptorum omnino de
fferentes omnino mebꝫ ē di
die mebriatis bꝫ q̄ pota com bꝫ
omnia expententes sine fo
lim spe lucri maioris ip̄ eq̄
duse cōtigit pea sic aut mch
aut minus ecepiat ronip
mum q̄debitum lebit q̄ plagꝫ
q̄uulnibꝫ q ecbec mal' mair
te cogē. si autē mediocre sic q
spgitur nec ue clement' cōten
dent ut ēstimus ecspectantes
habuntam ciam uulnꝫ q pla
gie altum sultim mensuram
dabunt. ac ap̄ commune
punitionem intraducamus
ec hic lege q cōmuni. t. p. figē
ēstemus tpe limt post mpm

[illegible] laborantis gloriissime
[illegible] multis q̄ quicquam
[illegible] sunt eo q̄ honoxare nob
[illegible] licet digni non ecpenia
tes immense ecscientem omni
cōsolacōm imo ppō salus
omnibꝫ dispantibꝫ am
cum ppea q̄ sup̄fluum ēst
mittentes ut consultum
immo talem re. p. statuam
sibi acerit g̃ secuti predicamꝰ
mā dispōsitō hunc legi aumꝰ
ec emplaria recōdetur in foxe
tuc celsitudinis cum hic lege
q̄ apl̄ cum dicemus p̄p̄a
tum gloriissimos cōsules si
mus ec solo tuo foxo hoc ecem
plar dispōm̄s acca p̄ hunc sb
dite legit' f̄ cum omnia ec
tur dispōm̄. nam q̄ ideo a
secretua dam uolumus ut
ipsi liceat p̄cauere ne ebri
is qui uocantur bxematoxes
ad ultū aliquid hoxum que
a nob dispōita sunt si pclo
custodiencum hanc dispō
nem in foxo tuo glie tam ec
emplar eius cum sb sepōc ang
ulum tabellis hoc am mme
ip̄e p̄sides ut pomma mad
ultata mandent que a nob
dispōita sint difficultatem
sic nullus lebit hoxum q
ad communitatis detrimentum ho
noxem si mediocrem ut fici
ens expensam nomen ip̄ius
rem omnem quicquid hic
temus consultus hōtes ho
noxem q ex foxo tuo ailmmꝰ
q ex glōsissimis mis p̄fectis
aut q̄ alium ex p̄mum ficena
am mām p̄apiebant q̄mmi
e cas dabimus. ab eis quod
ficientis expensas. ab eis
atos. a nob autem largitate

Sug̃ post hic
l. gm. mo. natu.
ēst. sm. q̄ qm̄ ma

[illegible] ñ lubꝫ
uens. re.
ol
rem
hāc
consecem
quidam non hōt ñ solum hōt ullo ne bum

ne usq̄ ad q̄ tm bꝫ aut ē accusa?

notabile. q̄d ē ēra p̄ncipium. nam q̄m multi

restitucõm b̃ q̃cunq; parti
m.xx. mense post mortem
mp̃r unit. l. iobi num. p. xx.
pp̃. orientis so.

Decisio. Iudicis
bum me nature
q̃ postulatum est ius
dicium cõe no alie. to
lere sed b̃ndum recipitur lic
prima eius gubernentur prin
cipia nisi q̃ p̃ticulariter caveris
tert cõtingitur si ex constitua
tur tñ q̃ualitate q̃cunq; te ut le
gi quemcunq; est q̃le sal. q̃ tam
q̃ nunc egregius. adlegisti
nos op̃. adouert. samus cum

omne. i. ejus mas
b̃ obstringam ut heredi
ticiam ul' extraneum scri
ul' alium quodlibet extra
tam q̃ nec cum accepto
q̃m̃ posuit actum mor
ptem. annuam p singu
dus ul' singulis p singulo solu
q̃ actum mortuum
scripsit p nuncupe
p̃sentes sine testibus sibi
pigis. accepit bones forte
preda ul' mancipia b̃ modis
omnib̃ recte q̃ hanc legem
unem omnib̃ ẽ bonum
mum. q̃ pietate gaudentem
omnib̃ egenis consulentem
creditoribus mediocriter solacia
afferentem bergo q̃ que ob
secuti sunt debitis quam om
m. puncta quetus motum
ne gubernatur obstare festinet
et factum sommb̃ creditoribus
q̃ si alicui p̃ter b̃ commisit ac
cõcesserint cui semus ablatii
est b̃ licebit solacium ut ipse q
dem secundus degat. manum ad
creditorem mittat ut sibi p̃ca
mus placentem actum ut

Decisio. Iudicis
bum me nature
q̃ postulatum est ius
dicium cõe no alie. to
lere sed b̃ndum recipitur lic
prima eius gubernentur prin
cipia nisi q̃ p̃ticulariter caveris
tert cõtingitur si ex constitua
tur tñ q̃ualitate q̃cunq; te ut le
gi quemcunq; est q̃le sal. q̃ tam
q̃ nunc egregius. adlegisti
nos op̃. adouert. samus cum

tuisse fiunt plenum pa
ssi nec solas eius q̃ gratiam
restitucõe q̃mittat que
cent. iam. i. p̃m̃ mor. differ
ciam. quicquid autem
actus perpetuet usque rem
anent post mortem eius q̃
gratiabitur restitucõe opteret
stitui. absoluto restituto q̃
rectum erit post detencõ
simpe ptis subtrahet quitacce.
tantur. sicetiam si p̃ scabi
cere impetrauit remissiones q̃ di
mihi q̃ncunq; solubile te
ne p̃dce impetrationes cau
sq̃ q̃ nos ductum b̃ fama te
legem sep̃simus modis om
nib̃. phibentes restitucõne
gratias res. mt alienum. aut
obligñ si eam. p̃ p̃a. ambu
lat fortuna. i. p̃ q̃ quemcunq;
q̃ fiunt non mancipe firme si
restituit. ad illud an tam usse
fiunt. scabies. iam quod mo
do longeua cõmunicõ. p̃ti
ta frequentatur. si fuerunt
erat q̃ p̃ decimus utq; fere ois
cõsuetudo tpe ostenderet indige
q̃ dum ecclesiarum necessitate. do
tarunt nostrum q̃ multos et
lesi mente nam q̃ unus
mus. q̃ quidem q̃ eodem cri
gebat q̃ dicõms. sñ mu. p̃. ac
fide p̃te scripp̃ mu. p̃ q̃ unum m
ores. i. dabat defuncti. lo. si. al
unde uendicabat res. i. p̃te. p
ferebat uoluntatem. i. libi
multi res dicens. q̃ quidem fide
suum eis expendisse si no. p̃t
mulierem unde p̃nas res q̃s p̃

ff. de cõsten. ep. l. alienacõ. sic ff. ut. m. pos. l. i. fructuario. l. ff. de leg. i. cõsta. de. l. i. longeua. l. i. mutuo. l. ff. de. l. s. certe non potest hic locum. ut. i. v. mutuo. l. ut. cum illa. usta sunt mutuum. ut. necesse mutuum tpe b. l. si p. r. amur. plus. ut. i. ut. pp. no. mp. q. p. l. longeuum. p. e. an. pon. tuitu. i. p. ec. cõ. no. sti. i. pa. e. ecclesia. sanc. ecclesi. petimus. m. p. l. p. l. mutuo. i. dige. ostende. ut. i. tunc. repete. ostenderet. dico. l. sullam. e. cõsta. de. l. fi. s. q. dicat. mutuo. i. get. quadam. ecce. p. imo. do. ut. ab. ecce. p. e. cotis. sa. sñ. mu. p. do. ut. ecclesiarum. seq̃. ni. a. ecclesiis. q. dixi. cõsi. sñ. a. l. datur. a. pactum. mutuo. mortis. unum. sñ. p̃. s. cõis. tam. mortui. ffis. q̃. mutuus. qui. nunc. petat. bona. cadat. ei. forte. cõis. hic. p̃. ut. quicunq; cor. p̃monetur. sine. filius. supstituti. p̃te. sua. restituet. tra. ut. i. ut. s. ad. scres. s. forte. eis. expendisse. i. consumpsisse. ei. forte. eis

100

mis mre [illegible]
tabellionib⁹ qui[illegible]
ueant suam[illegible]
gant tabelliones [illegible]
egritudinem forte [illegible]
tes. nit occupacões [illegible]
bit emma aliquo tale [illegible]
cuare cos qui ch̄ [illegible]
cim compiere p̄ncē bq̄
cōtingunt. uno nō impedim
tum facient. tumulis coq̄m
ch̄ntur homines sicet indub
itatum. ut nō possit lic. alio
sit malce unius mum tñ in
scripe q̄ tam solliciatam dub
itacōnem sine cessitis comm
mnoz es fi pb̄ p̄p ch̄encam
frequentiam accombentes
cimmelius sit pma agere
ute q̄ mmltis mtce pia loc
iut tñ no uchementi as dua
lere cē mcertum nos commode
ntes tum amam
mediocres a leges mas o
nimus s̄pp tales emm com
forte dubitacōnes animis c
is lim. am singul' imum ad
constitue gestis apd clarissi
mum magim censu felica
sime ciuitatis sollempnit
celebris licentiam eis dare
ut delegentur ei abbis qui
uemunt ad ecclesiasticōm ad
cumenta q̄ dimissis eis mf
cē q̄ multi homines mo altri insta
cōne existenti lim. am cē ita ut
delegetur ei macum aut ei
dimittantur inte sit mista
bellionum qui an cet atem hāt
aut qui ab eo ad hoc statutus
est si no p̄t hoc fiat q̄ alte delegi
tur tunc sibi facet pene tabell
io qui auctoritate hāt ad hoc du
dum diffinitam a pistis ecclesi
mentis p̄pp utilitatem cē hen
cium no infirmam. dis. nō in

[illegible]
[illegible]
[illegible]

De eccl̃astica
rum rerum
bilium. hic ma
pit. v collocãdo
dicat alienacõe fi
acta p fiscali tñ
debito.

Quia circa
mmes sic ut s. ō
ect. sit nu
mp̃ mi. sic. s. de n
up̃. q. ceptis i
fi. metiti. s. ē iz. re
tinentes. i. retten
antes. i. ultra. q
o. nō constituī
quntum nēce inte
batur. s. ō diuinū
i. ultra mensura
ut nō numū re
ecerit utteamur
ab eo qui po fuit
constitutis. ū p.
mist. qui m. i. nō
pos. q. am igitur.
scripsimus. ut. s.
de non. alie. colli
ty. ut ecclīs. nō
q̃ re fecimus. i. alla
patilatum. repet
ur ecbimus. ne q
migrantes dico
nas. i. e. dignis
s. eccīs. p̃ne tabili. ímo bene poterit cū tñ alienā
ēem. alienatis. possōnib̄ suis. s. ē. s. ut ecclīam. ut. s. de
non. ali. q. ieritq; xi. q. s. ut pimentes. q. o. gñ. aut. p̄bito
fr. alienacõem eccīastice rei neq; a fim plus timeret o. p̄. fr
antes. cum. i. omne genus. alienacõnis sit. p̄hibitum. ut. s. de
nō. alie. q. si mmus. m. fi. q. simmus. q. o. pimentes. h. eas
s. venerabiles domos. i. dicemus. ē eas. s. leges. (s) hmc
i. er p̄cā. possōes. s. dicā. occurrit. s. de tñ nouo. post p̄cām
ri tō nouo cōsilio mogebat. ut ff. de ventre inspi. li. q
um p̄m. q. q consilium. vicesbiatū. ubi sāmus. i. ē. ad tit
al' non cultrent. al' nō erante ulla ē. s. res mobiles possit
alienari cum mucmatum. p̄hīa alienacõm talib̄ itom'

si

Ecclesiam nris ibidem
ecclīm quidem nimis
monentes qr optimo
mentium sbrogantes. ñ sep
quas ecclīa studio pp̄ pacem m
mensitatem q̃ ulr̃ mensuram
legum cōstituimus. ul'q; p̄mit
tis. cōmictat retinentes. iu
cōsuetudinem. recto intuitu nec
mus. nup igitur sc̄p̄imus
legem sc̄issimi ecclīs omni
bus monasteriis q̃ reliquis ue
nabilibus omnibus nullam ec
clīs rex immobilium. alienā
cōnē sinam p̄mittentem ul
declaramus animadūm esse. am
q̃ p̄mulatum. ad alios eccīasticos
migrantes posicones. ñ. p̄
solutis dignis. ñ. ope mentā
bili imminente alienatis. s. fā
p̄oitas iam leges treacs milie
ra mutuencōnes fēas quoca
p̄mam p̄mentes uiammo
dy simili. ñ. accessibilem eccī
fiamus. aram uencōnes. s.
hmc plenius. quidem sāssi
marum eccīarum. aliarum q̃
uenabiliū utilitatem bñ
uint possones nullo hās m
mucre p̄simente occurrit
ti. ad q̃ difficile debita emm
aut longo tp̄e constituta ut
q̃ p̄cā. ecquadam necessitate q̃
maxime p̄ fiscales actones.
eis accedentia. ad alienacōm
necessitatem sacras p̄uxerunt
tomos mobiliū. nisi nō ecclīa
nte sua sufficienti pecunia
inoussimam uemre necessita
tem harum p̄sules. ñ. nente
potentes. ñ. unte debita sol
uant bñtes. s. p̄talibus quide

p̄solucone cōdi
possones ecclīastici
ruentes sb tributate ob
ligacōne tuentia solucōne
am sepe p̄mūsimus sicut. s.
tam ac tua p̄ns p̄mūsim
lege sit. no nō p̄uatis. alias. s.
cit. debito. summe fiscus exigat
debita esse. in opia pecunia
rum. accipiēs immobilem
possonem impossibile est fi
scum h̄ relucre. ad sb tributam
legis cōpetē modū. nisi q̃
q̃ necessitas hī fiat. q. alie
nacōm sine p̄ speremus sā
mus. q̃ si eam. aliquis eccīa
rum sit relaturus colendū
num omnium fiscales debi
at fim cōnes. iunte fiat
tuum redditum nō habeā cō
uenire omnes minimum q̃
ecclesie sunt. q. do. mabile
ep̄m est eius cum tatis missi
q̃ metipo leos. q. actis p̄ponti
cim examinari q̃ ñ
p̄mant ullius questus ex tra
alienacōnem immobil' red
ualeat solue fiscale debitum
time q̃ linam eis cē q̃ sūma tali
precente. q. tecto debito. ap̄l
p̄mae iudicem q̃ possones
immobiles contingē q̃ eas
alienare. ad solucōnem debiti
ementib̄ quidem in fiscum
solucntib̄ q̃ de sū susceptis inte
pacientib̄ q̃ sb cuntib̄ fiscā
le debitum q̃ cautelam inte
bñtib̄ q̃ mch̄ metuentib̄ hoc
p̄mittus poitam legem cō
stitutis q̃ fiscalib̄ de sū susceptis
insinuatis inte mumm̄
ta gestor deponentib̄ is qui
fecerint ea ut. q. ap̄l sāssimi
ecclīas salubriter debita de sū susce
pti eo q̃ q̃ fiscalia soluta sint
tributi q̃ omma. s. m. ā gre

tuentib̄ sic. ff. de m rē. o. l. am. q. m rē sic. ff. de reb̄. eo.
l. magis. q. ne tñ. sīlia. s. m locatorna. a pio p̄mone
rec dicat. pp̄m pensam scripture que ibi reim titiu
ut. p. de alie. empti. q. hoc. s. beuntib̄. a. solucntib̄
legem. s. de rō alie. q. nos igitur. de sū susceptis. de sū
ceptis. or. possō censual' qua p̄tebatur possōr ipi
fisco si tale p̄dium a fisco sū susceptū tñ census co
nomine. ecclesie ut. e. me cen. uel. reli. si. ff. de cen
si. l. forma. a plane diximus. s. de m. an. p̄. q. cogēs
aut tē. ecclīa facat. p. ut hy. qui obli. si. a. c. de coll. sim
p̄ni placuit. q. de his. qui mgrāt. ad ap̄. q. illud. a
si. possit. legē. s. de rō. ali. q. nq; igitur potentib̄

De immunitate ecclesie et monetarum ecclesiarum et bonorum

Imprimis quia bona ecclesiastica

Sanctorum institutis

Quia nemo potest duobus dominis servire

Si quis clericus

Si quis episcopus

Si quis presbyter

Si quis diaconus

Si quis subdiaconus

Si quis clericus

Si quis monachus

Si quis abbas

Si quis abbatissa

Si quis canonicus

Si quis canonica

Si quis heremita

Si quis inclusus

Si quis peregrinus

Si quis pauper

Si quis infirmus

Si quis mutilatus

Si quis cecus

Si quis surdus

Si quis mutus

Si quis fatuus

Si quis lunaticus

Si quis demoniacus

Si quis leprosus

Si quis paralyticus

Si quis podagricus

Si quis hydropicus

Si quis febricitans

Si quis in carcere

Si quis in vinculis

Si quis in exilio

Si quis in peregrinatione

Si quis in bello

Si quis in pace

Si quis in ecclesia

Si quis in claustro

Si quis in refectorio

Si quis in dormitorio

Si quis in infirmitorio

Si quis in hospitali

Si quis in domo

Si quis in agro

Si quis in vinea

Si quis in silva

Si quis in prato

Si quis in aqua

Si quis in terra

Si quis in aere

Si quis in igne

Si quis in mari

Si quis in navi

Si quis in via

Si quis in itinere

Si quis in mercato

Si quis in foro

Si quis in curia

Si quis in iudicio

Si quis in testamento

Si quis in codicillo

Si quis in donatione

Si quis in venditione

Si quis in emptione

Si quis in commutatione

Si quis in locatione

Si quis in conductione

Si quis in mutuo

Si quis in depositione

Si quis in commendatione

Si quis in pignore

Si quis in fide

Si quis in promissione

Si quis in iuramento

Si quis in periurio

Si quis in homicidio

Si quis in furto

Si quis in rapina

Si quis in incendio

Si quis in adulterio

Si quis in fornicatione

Si quis in sodomia

Si quis in bestialitate

Si quis in sacrilegio

Si quis in simonia

Si quis in heresi

Si quis in schismate

Si quis in apostasia

Si quis in excommunicatione

Si quis in interdicto

Si quis in suspensione

Si quis in irregularitate

Si quis in infamia

Si quis in notoria infamia

Si quis in publica penitentia

Si quis in occulta penitentia

Si quis in reconciliatione

Si quis in absolutione

Si quis in benedictione

Si quis in maledictione

Si quis in anathemate

Si quis in excommunicatione maiori

Si quis in excommunicatione minori

Si quis in excommunicatione tacita

Si quis in excommunicatione expressa

Si quis in excommunicatione generali

Si quis in excommunicatione speciali

Si quis in excommunicatione personali

Si quis in excommunicatione locali

Si quis in excommunicatione temporali

Si quis in excommunicatione perpetua

Si quis in excommunicatione conditionali

Si quis in excommunicatione absoluta

Si quis in excommunicatione relaxata

Si quis in excommunicatione reiterata

Si quis in excommunicatione confirmata

Si quis in excommunicatione revocata

Si quis in excommunicatione suspensa

Si quis in excommunicatione remissa

Si quis in excommunicatione retenta

Si quis in excommunicatione ligata

Si quis in excommunicatione soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione ligata et soluta et ligata

Si quis in excommunicatione soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et soluta et ligata et

104

105

106

107

tentibus ecclia
plentib⁹ hiis q̃ p̃tis
tutis sunt emolumen
omnes exceptis
orum ⁊ successoꝛib⁹ scientib⁹
q̃ si ⁊ post ꝑ firmata sunt
possit reputabitur
ſba facies nisi p̃mutatis ut
ne mmstrac̃o eis fiat.
quo
quaꝝ ad honoꝛem ⁊ cultum
ſedis tue recipimus ut si q⁹
difficilis eccia aut ⁊ alit
expediens sinca mmistranti
bꝰ alimenta uoluit aliquos
clicos statuere nouerit
im ullam quos uult p̃ pot
tatem de cetero recipiendi
do ordinandos eos eccl̃ia
tua sãctitate sua q̃ tua ⁊ qui
pontificalem sedem rexit sem
p̃ his suis p̃decessoꝛibus cõm q̃
⁊ tue beatitudini ⁊ q̃ui pro
portum inuenerint esse
dotem mmstrio dignum non
p̃sumãtur sãctis decretis
q̃ si sacris sãctis cloquiis ꝺi
tacta ꝺ̃i ineffabilia tremẽda
q̃ cõstituta sed ⁊ deo amabi
lit⁊ queã de cetera q̃ placuerunt nob⁊ ꝑ hãc sacã
declarata sup legem beatitu
dinem tuam seruare ꝑpetuo
scimus cognoscentes q̃ nõ
minus nob⁊ ama est scãrum
ecc̃arum utilitatem q̃ ꝑ pu
amme. ꝛ bus quin g̃ dum
ad appellacõm ⁊ q̃ñ p̃scẽptum
manus ꝑpie fiat collo littera
ꝛe uereamando dilacõm si
ut cõmugatur uereamando
calumpñe. ꝛ
mp̃. it. ⁊. ro. pp̃. ũ.
olubile ꝺ̃ habuimus
um ⁊ q̃ mane mee
mum q̃ ualeat sit
quidem semp̃ man

ten
plentib⁹ hiis
tutis sunt
omnes
orum
q̃ si
possit
ſba
ne mmstrac̃o
quaꝝ
sedis
difficilis
expedien
bꝰ
clicos
im
tatem
do ordinandos
tua
pontificalem
his
⁊ tue
portum
dignum
p̃sumãtur
sãctis
q̃ si
tacta
q̃ cõstituta
lit⁊
declarata
dinem
scimus
minus
ecc̃arum
amme.
ad
manus
ꝛe
mp̃. it. ⁊. ro. pp̃. ũ.
olubile
um
mum
quidem

Ⓐ

qui
ꝺ̃i
ineffabilia
scãrum
utilitatem
bus quin
appellacõm
ꝑpie
littera
uereamando
dilacõm si
cõmugatur
uereamando
calumpñe.
ꝛ
ꝛe
habuimus
mane
mee
ualeat
sit
semp̃
man

quidem reputantes appellationem offerenti siue ipi ꝑsonam se ingẽdienti siue cõmunitati quatenus uitæ huiusmodi litẽ oriatur aque iusta sunt nolumus relinquat casui p̃fusionis deinde, pp̃ clementiam sup̃ actõm uitiorũ. appellationis, prolongetur aut paliam q̃ libet cãm incentibilem ⁊ aliud addicentes animum postq̃ mi litem compleuerint ratam ma
ne metoris sñiam scimus
hec ita placuit nob⁊ cõ
mun lege ⁊ sc̃pta sũt. ⁊ opti
ne legem hãc uolumus ꝙlli
obꝛuacõnem. ſ plurimi
uitæ appellauerunt nos dicentes
sequutem tenuisse. ꝑ
ll. mtibꝰ ⁊ uoluisse litem re
animam non tñ. abipsis uitiis
ab⁹ impetere ualuisse
pp̃ quasdam forsan incautas

quidem
nem
se
quatenus
relinquat
de
actõm
ctur
in
addicentes
litem
ne
hec
mun
ne
obꝛuacõnem
uitæ
ll.
animam
ab⁹
pp̃

Ⓐ

Decretaq̃ sct
pñm metoꝛ
appellant tenu

casse ut peccet in cõ. appellantibꝰ. i. cognoscentibꝰ de appel
lacõe alij vo. s. appellantes.

Quę g̃ iusta sunt nob
q phñc facim declarata sunt le
gem tuã celsitudo omnib⁹
faciat manifesta cunctis a se di
rectis ut omnes agnoscant
que nob sunt placita. ut im
petratis tot mib⁹ sacĩm
ingratitudinis. istia non fia
ppl̃. nt.

Placeat sãctę legi
b⁹ nullam penit⁹
cẽlinam tollam. que
cãssima sunt age
re publice sine. precedere mare du
litatem qđ dei culturam sanc
tiones de hiis factis actib⁹
ẽditas. q nos autem hñe imp
senti ponimus legem que
cum cautela omnibus esse uo
luimus omnib⁹ enim uti
dicamus magne ẽ cunctis
habitatoribus magis autẽ cui
me dicõs in tot mib⁹ sunt

gratia. c. de iudi
ca. li. i. ff. de iure
iur. i. iusiurandõ.
& si quis iusiuran
dum. s. p̃cedãs iu
rent locum ubi re
ti. qñ sepulcra ui
rabitur. ut. s. e. &
ite ẽ. ex testib⁹. &
si uero decidens.
l. j. de fide instr. l. comparcãs. l. s. e. q̃ illud. i m fi. pot dici q
a pñn. non erat iuratum m̃ p̃cis. s. l. hic autẽ iuratũ erat
ut p̃ter hic expl̃a. l. dic q hic iurant sed petitur. p̃d
nes superfluas ab adulano. at ibi nõ iurat sed p̃batur
qđ nullo modo fit. p hanc aut. licet p. l. cod. hoc iuret in eo qđ

Placeat sãctę legi
b⁹ nullam penit⁹
cẽlinam tollam. que
cãssima sunt age
re publice sine. precedere mare du
litatem qđ dei culturam sanc
tiones de hiis factis actib⁹
ẽditas. q nos autem hñe imp
senti ponimus legem que
cum cautela omnibus esse uo
luimus omnib⁹ enim uti
dicamus magne ẽ cunctis
habitatoribus magis autẽ cui
me dicõs in tot mib⁹ sunt

q̃ quecum. ar. ẽ ff. de l̃m. ff. rec. cõ. & si quis a
Placeat sãctę legi
b⁹ nullam penit⁹
cẽlinam tollam. que
cãssima sunt age
re publice sine. precedere mare du
litatem qđ dei culturam sanc
tiones de hiis factis actib⁹
ẽditas. q nos autem hñe imp
senti ponimus legem que
cum cautela omnibus esse uo
luimus omnib⁹ enim uti
dicamus magne ẽ cunctis
habitatoribus magis autẽ cui
me dicõs in tot mib⁹ sunt

tot mib⁹ p̃uatis. ẽnes. & c.

de summa. tribus [illegible]
cum gl fiat ut [illegible]
celebrare fac
ficium. ama
bilium epo
f. uolum tate
fiant. mortu
i. arbitrio om
pitoris ipsi
pimentis
deducentiu

ata sint b̄ concessit ut
am. mo ō oīo mutuum ceti
mit sb̄ pdicta pena sicut
gi am mutatem o paliq
mpmam nolumus
cum solum modo sum
sissimus tuam custodire vo
luntatem q̄ mō tale fi cōtra
facto cum q̄ si dicimus q̄
tibi tale ad̄ minatum cum
no phibuisti aut tu aut suc
cessores tui angulu fitum ipe q
tem quinquaginta lib̄rum
auri exp̄one penam q̄m suc
cessores singuli fuerint pens. aut
tibi officium eius tem fuerit
dampnum q̄ rem nob studio
sam q̄ sissime cōe custodien
tem unitatem q̄ phibentem
que apte intēdi sunt. igit. late
t passus est despicē cōmissum
q̄ cuiq̄ pm angulum pdicta
bitur insup q̄ pām comum
mq̄ ad̄ tale agitur fi publica
sb̄ sactissimum fi cruarium
scptum a est. mo b̄ q̄ sissimo
p̄ri archē felicis b̄ urb̄ ut q̄ pe
buī ponat rei punitencia am no
lumus cum sac̄ co tali q̄ mo
dicali b̄ fmata durare in relq
uum tpe immutata. ut defu
nctu seu fim̄a eoꝝ non in
mentur a creditoribus aut cōsi
liariis ñ sua p̄ iuramenti cōm
mp̄ri. it. d. no. pponentis ii. ab̄ꝫ
in una etate uiri
carum cōm ab̄
aunt no facile
ad alpm uenī
unt si unitatem ecclesiastice
quosdam namq̄ uisimile est
multitudinem legum que
p singula nob̄ adiaciuntur ali
pte no cōsiliantes q̄ope sc̄
p uocem te consonans cāl po

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ex antiquo ...

dimus- Cum g̃ ...
que placuit nob ꝑ ...
cũ declarata sunt legem ...
mb⁹ ficiat manifesta ꝓlon-
nem modum ꝓceptis ꝓpa-
rum cas utensur nullum
genealum lateat que mobr
scita sunt in hac enim felici
sima civitate gl̃osissimo
ꝓfect⁹ urb⁹ ꝓponet. ut sacre
sce nove cõstitucones post
insinuacõnem earum post
duos menses valeant poet
aut n̄o custodientibus ꝑtin
autem cõstõm̃ sup tacũ ireli
quendi quadrante aut n̄o sc
bendo aut n̄o dicendo nom̃
Imꝑ. l. a. ro. gl̃osissi hereditis
mo. pp. ouentus. ꝑagitul. re-

emplegium nob
actões motorum
negotiorum ꝓbiunt
cie plumbis cũ
nob. adcõmb⁹ fãs actionem
manum cõstõnum quas sup
successiomb⁹ scripsimus q
licet ut oporteat ꝓpa manu
testatorem hedis scribe nom
ergñtis uncias reportari opte
at falcidiam qm̃ filius pare
tes relinquunt sine certibus fi
ergñtiorũ sine certis plumbis quas
ꝓp hac edictantibus testamentis
credere ne completentur que
meis scꝑta sunt q̃ licet fce
sunt leges tñ n̄o sunt cogm
te aut punctis aliub a quib n̄o
dum forte ꝓponte multiq;
manifestare necessarium esse
mus tabellionem cor
rige. Scimus g̃ occillo mas
cõstitucões q̃ ꝓtestamentis fe
ri ualle ex quo commune fce fe
manifestem punctis aut
ex quo discete pmetropoli

...ꝓpuanam lege ut ꝑtis.
hoc edictum scimus si
ea fuit hi locum ꝓ dnos
ses tantũ ꝓns valere aunt
tem sin mbe felicissima ci
tate sit impuanis post ma
nifacõnem similia edicta ꝓp
ommb⁹ manifestam cam
siture tabellionib⁹ eius cog
noscentib⁹ iurtutem q̃ubꝰ
tis cognoscentib⁹ legem con
suetudinib⁹ sic multi omnes fo
ut declinacõnem manifesta
dunt legem n̄o enim vo
luimus dubia esse aliquem insim
gi nolumus tantes ommb⁹ qui
dem studemus modis instau
ras cõstituere aut enim ali
quibus cos qui positas
manifesta ignorant cõstõnes ut si
forte postmodum q̃ scripta
lex est adhuc ignorata ꝑsti
sunt testatores q̃ ꝓpe antestati
mentis aut n̄o scꝑ sunt ꝓpa
manu hedum nomina aut
tres uncias solum relin
quunt filio q̃ n̄o ergtior quo
legem aut n̄o potuam cõtig
it aut potuit q̃ coq; n̄o dum p
posita sunt uel ignorata q̃
hactenus licet antiq cõstit
uõ sit q̃ amcogõmis nisi pos
consuetudinem codice que scri
bi ꝓpria manu hedis nomi
dispositum tñ plurimum ꝑtem
testatis sunt utique ignorã
tes eius legis lacom q̃ hactenꝰ
talia ꝑtemissa testimonia
nisi potuit q̃ ommb⁹ semp
talia poscentib⁹ veniam de
dum q̃ qm̃ n̄o dũ fi hedis manu
festa cuenat q̃ sacrosanctis

...si semisse eoq; fãs
...i. ea que fecimus
...unsormes ostreis
...ut ita ablatiui
...accatiuq; resolui
...tiz. a qõ dicat fãs
...dic. i. fecimus. sic
...ut hy. qui ob. i.
...ibi nõ existena a
...a. ẽ frequentatiuum. sic

Si fre nove ostreis post nuptias cõm
Empe fãs ꝓnoet usq; ultimo decimum ex tima
mus. qualis est. ut. e. de testa. ubemus. ex qm
lis uncias. ut. s. de trien. l. sc. q. i. legis. s. ꝓtere
testis. valere sin regia huic civitate ꝑ alter. nõ. p
testis. ꝑ. s. pẽ cũ ẽ. numq; rẽ manus dico q̃ sic. ut
patret ex rubrica in ꝓm cuius ũba grialia sunt ita ꝑ

...s. de nõ. ab. f. alienacõnis. vocet. i. in gra. alb. Si hic nõ
testimata ẽ. ar. in simulata vulcant quoꝑ. sic. ꝑ. ostu. nit.
de bis. qui in gre. mo. fic. s. de. consti. que ex ascp. q. i. mo. to
tum in terra q̃ in aqua. ꝑ. ff. de cõi. e. mo. senatus. ꝓh.

Porro omnes
ne pfecture
hume. ordi
mo nouem
ut posito q
orig. q. gene
Alem.
Limi
osistent
me pote
morare. ut ao
ercas nec pre
in accen q
in filio concilio
o multe te
tiquis repeat
q qui neglexe
erint. hinc
s. te stetuit
pum. c. te
no. l. fi. vono
mam sine
tia adomis
cor. cochilius
ibis impiis
bz. opter sic
te decim. l. fi.
& costi. q te o

Pro
hurima horum q oli
scita sunt neglecta
no sicle in re. p. te
cta omnino insa

Pro
nouamus sic. s. ut. ec. ro. q renouamus. eodicillo. i.
impiales ibas. al. illicita. clauoma. al. finii acuna. no

q. gestit. gestu. cal effectu sine. romistre. nam magi
tenum intrepem facit. ab nouo tonum sue. aligs
p pfectus. designatum p. romistra. cum sibi collata
renouamus sic. s. ut. ec. ro. q renouamus. eodicillo. i.

ut omnes
oderint mdiabolū primeā
rum meritū alibi impe
ratū aris eius ibi sint ne
gata exāmentur nullo ex
cepto pertinuit nec hu
ic cōmenti tedebantur
mi sic ēgēnti ratiōna ce
hibeā quēmpiam unsit
cē. cōstantino politanus. ge.
m q cē mnz
omnium pfectū
lim am nrtutē
rbitrā dum
bnm mbs dixerunt. h est c
ēi cognominata iustica ge
uma ꝙz aliarum nrtutu
mū sbsequntur bi bona fiet
mch horum ꝙz cōpetunt i
tiz nec fortitudinem quen
ē am iustica laudabimus
am s. pria lingua fortitudi
nem marms nrtutem. ppe
llet solum siquis abeat iuſ
ticiam sbhabit delectorum cēo

de bis. ꝙ. sapientibus simitur dicit quod magnanimia
sita sup. i. fi. c. vbi de cōtie agi oportebat. ad fortitudinē
pertinet. ꝙ de foro oportēti capi. romana

de possē. s. traiumā. l. atoi piscenā. l. retinendi. ff. de
tribs mchis de ēa agitur. ut missi de mchie. ꝙ segnis or
tuſio vpothecā. ut si rē īmobilē mihi pignā posuisti
mchi obligasti quo cūq rē post hec posite agam hic
ē alibi posite agā hic rē cōtentus ut s. pignā. ccce ut
reus hic fieri debito. obligato sic seruā fidē. ccce ut
de fidutiis plub. ut usus usufructus reliquorū
rum predior. ut. ff. de fundo. l. fi. ff. de statu hom. l. fi. scripti
ac cōtōms ut alterius filius ut de filio ccce. l. pria poti
te filius ē modus legitimi. ut. ccce uxoie. ꝙ premō. in fi.
sbiacent. ergo idem in clicis. s. ō. l. ut ch. a. ꝙ. in
ter clicus mi eo loco cōmemoratus. s. nō. apō. prefectum
s. apō epm eius loci qui sunis ē rōe bīe cōfo. in
meūs locis. ut. ff. de act. sicut. ꝙ plt. l. fi. ff. fi.
te mihi. l. ut. ē. ubi de cri. agi. oī. l. fi. c. de cōfir
l. fi. in fi. s. ō. utroq; fine quoquo. suff. ꝙ. ro. ad cōm. ē. ff. de
utrō. bis. ꝙ. i. ff. i. fi. l. fi. nō pute. hoc ē nō mutem. l. ab

115

116

ciles. ei p[ro]lomi[n]ato[r]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible

¶

la cōpisce
ſa mitte lauc
lubo p̄ mmmbo a
obſcamus ſagabi
mo ſcpti cōmicmme
a celebze mt̄ uxoz ſunt q
in limq̄ p̄zem aut me
citatem ant mlitares
mſticas occupatōes ſigno
cas adnunent. ¶ Quā
tpellacōmbo que nob ſum
ſempommum aſſiduem
ulieres adnommus ingem
ſcentes ꝺcentes q̄ quā
cium cōcupiſcencia com cerem
ti ducant in tombo ſuus ſacer
tam gentes claqua ant mor
acōmbo tombo in antes bitō
ſe eas limas uxores talr eas ha
bentes tp̄z multo fortc ſuſca
pientes filios tem de dum ſa
cā ſunt ſe cnim ceſſerenō
ant eē filios ant cum filius p
cientes deſius tombo ſudi
cnummus ſi bopte ſcire ut ſin
mult̄ oſtendē potint modus
limis q̄ hanc figuram ur
cam accepit tom ut uxoꝛem
limam hꝫet a filiozum limo
num mem ne q̄ aq̄n pem
tus limam ei eē hanc de tomo
p̄ ozdinem legis expelle ſi hu
ꝺe eam limam a filios ſuos ei
eē a illam quib̄ ſi in cotata ſit
mē cōſtōms uti bomes q̄ ſi ta
ſbe unt p capiens ſine expellā
ſi p̄mus mozatur ut: no p
ſcrutantibꝫ nob ſū repudio
utem ſ dimittat eam ſiue aſſi
b̄ nz enim inſimile eſt cum m
te repudium qui a pias mup
cias denegatꝭ ſi eam irrōna
bilr expellat de tomo homine
ip̄m ſit adūſus unum uſta
cāc̄ a mulr b̄fcō repudium
emittat a exigat q̄ ſi tam ſi uxoꝛ

ut tenet q̄ nō ſit p̄ ſone
gſant ſicā ſobles bona ſi
limo ſi eq̄m emm nō ſ mp
as fecit ſtatus p̄ſunt ut m
ulc limoꝝ ci filiom ne
ret mr̄ non pot̄ eē tali nat
gimme nunſ ut natmale
abicās ſi am poſtea forte
mupcias poſt mortem uxoꝛ
ant repudium cōſtens eo
qui eccl'a aſſumtur mupci
uelle debit ſolos ecclimos n
cias q̄ illi p̄zes ſunt cop̄ati
ſq̄uoꝝ ſimilr p̄ z̄ teſte ceſſ
tente mupciarum p̄zum qui
tē tō ſcōm a legē eccē nob
lex p̄mtel a ſic mupcias cēben
cium aſſibꝫ q̄ē ecclibꝫ per
ſſunt mupcias emunt ſm q̄ hus
legib̄ q̄ ſunt deſinſ poſte
ſrunctur ſiquid a poſt b̄ fiat
non tñ cōſcripta, p̄cant cop̄a
cōe emunt naturales q̄ue am
obis largita ſunt ceſſ alib̄ ſi
ecteſtō ſine ab intestato pue
ciunt eos emm qui ſem cler
odibilib̄ nommib̄ q̄ p̄p̄ea p
hibitis mupcias, p̄cedunt na
turales uocēt in p̄ncipium
ei eis ulla clemencia eſt ſectie
ſupplicium ſi b̄ pactum ut ꝯ
noſcant q̄ nec q̄ue cōſ p̄cant
cas cōcupiſcencie eoꝝ libꝫ
nt filiu. ¶ Que placuit ꝯ nob
q̄ad hominum mem eccl am q̄ na
tē p̄ſentudinem p̄ hanc legē
ſtatuta ſunt tua ecclſit uto ma
ni feſta faciat rum in ſis p̄ſonis at
tib̄ p̄ntis p̄ q̄ue omnib̄ lecet
nt apta cognoſcentib̄ ſ ꝯ ar
ca talia cōſuetudinem ꝺ
q̄ nām cōſtūmmus, p̄ntē

ſa ſi filius ſ̄ ſ̄ ſ̄

ut hujusmodi obligatus rem
nozse hẽ ꝑcipiebat aut obligatus
ei esset ad eorum gubernacõm
cõm̃ittis nõ accedentibus
amatores multo modo ꝓcipiant cessiones ad illis eos
quorum curam gerunt
ut egerint autem generalit̃ rationem reddunt in omni causa
one in qua ꝑsonis legis
amatore prebent recipiũt
nacõne pecuniarum eis cõ
petentium quorum negotia
administrantur quoniam oportet
ꝺ̃i autem minori oportet
cõpari-
re. occõ
ex
mi-
nus ꝺ̃ adhuc ꝓcedat
ꝓcedentibus
multas ita q̃ eis ad omnem
nem si ad ministrationem bonorum
mundanorum cõcessiones
fẽ̃ sint ad illius minores si
impubes quidem infantiã ex
te cõstitutos amor efficiat
eorum communem facultatum
ut nõ existẽtia forte debi
entes aut pro cessione
recipientes eorum que sunt
undique fragiles aut reclamate
de susceptã existentia omnino
rum rebus ita cessionẽ recipientes
ipsum multas plures ne
cõnem quod omnino homo ad
malignam semel traditus nõ
adhuc emendat. ut minorum

ut hujusmodi obligatus rem
nozse hẽ ꝑcipiebat aut obligatus
ei esset ad eorum gubernacõm
cõm̃ittis nõ accedentibus
amatores multo modo ꝓcipiant cessiones ad illis eos
quorum curam gerunt
ut egerint autem generalit̃ rationem reddunt in omni causa
one in qua ꝑsonis legis
amatore prebent recipiũt
nacõne pecuniarum eis cõ
petentium quorum negotia
administrantur quoniam oportet
ꝺ̃i autem minori oportet
cõpari-
re. occõ
ex
mi-
nus ꝺ̃ adhuc ꝓcedat
ꝓcedentibus
multas ita q̃ eis ad omnem
nem si ad ministrationem bonorum
mundanorum cõcessiones
fẽ̃ sint ad illius minores si
impubes quidem infantiã ex
te cõstitutos amor efficiat
eorum communem facultatum
ut nõ existẽtia forte debi
entes aut pro cessione
recipientes eorum que sunt
undique fragiles aut reclamate
de susceptã existentia omnino
rum rebus ita cessionẽ recipientes
ipsum multas plures ne
cõnem quod omnino homo ad
malignam semel traditus nõ
adhuc emendat. ut minorum

Si quis
obligatum
los ergo
mine
debit
debito
ico
ff. de
cum
medius
machum
ut ꝺ̃.
lo. si oleum
habitio
utoris
p. ut ꝺ̃.
ap. si
ubi
debito
tutele
impossibile
quis
gentis
gretur
do rem
tentam.
solum
mer ergo
tuto
tuem
cum
quo mag
nõ pos

…ctu angelici …pomm empgr …item ad oles cētis …is ns alegis ordine si cau …rem faciet ad rem gubn …com tumcētē sep arca eis pp …ntis unmdi memoriam fi …ctam. h. mob lex pcautela sit …pōita bonum qui cum ratione bo i …igent. si quidem q. ad ea ad me …mus m. hoc lege cōplecti pi …gebit ut pomma prēs cōmi …qui ns. nullam nequeūt cers …tamus. tua g emmenda q …msa sunt nobis edictis pp …um casus quib pest utens sōi …bs facia. m manifesta ut nullū …liteant que. mob pie q pbi …torum, puidencia sunt scīta. …de mstrum tutorum cautela de …pōito de mutuo q aliis do q …mentis puatim q de septē …bitib. aut testes q de so bitī …b testes q de mstrum mtis pū …cōfectis q de coll. acom bo ma …mus ppe scpture q de cepōitē …mstris ab illit testis aut pau …cas lras scientib q de eē nō …scriptis q de cētib qui in mag …tris usz ad tm am libz am q …de cētib quum magis sunt q …ut m documentis et cō cētib …futuris locum habeat lex …de iob. pp. ū. et cō sub q pic cō. …

Nouimus mās legē …que nolunt e collo …ne liarum fide dam …de mentis q q-q tay …m patrum sup existente am …malia eā rum qui ad ultimū …documēta h talia phibuerūt …illud studium falsatoribz ē …cētes. ut ad immutacōm li …rum semel ipos maxime ē …cent coprmch. aliud ē flitas ē …

…de mstrum tutorum cautela de …pōito de mutuo q aliis do q …mentis puatim q de septē …bitib. aut testes q de so bitī …b testes q de mstrum mtis pū …cōfectis q de coll. acom bo ma …mus ppe scpture q de cepōitē …mstris ab illit testis aut pau …cas lras scientib q de eē nō …scriptis q de cētib qui in mag …tris usz ad tm am libz am q …de cētib quum magis sunt q …ut m documentis et cō cētib …futuris locum habeat lex …de iob. pp. ū. et cō sub q pic cō. …

…tor rim p ator oi collōm a rec bitu. l ocdie ilo nisi se …plena colligitur fides. ut p. e. q si ilo mo nantur. q igi …nō creditū ut si erima pte ē instrm. a testibz er alia soli …collō dissimilis. ut p. e. q si ilo tale aliquid crecentes. a …presumētes er eo q prius fuit fecerunt. ut. a. ff. de re …mili. nō ces. q. a bitibus. s. a. de acōe si cui. q. hui sce lib. …f. uerax. in mitio cō. al' mutacōe sic les quid sit fin. ut in …l. ff. de fal. l. quid sit fin. s. ūntas quid ē. ita ipe deus omē …rō. ego sum una ūntas. una ueritas. vo h humana ora …pot. no tica certe rei maxime p unsum. ut coll. mstr. …gradibz. q. h. cernis. Q. migrb ig de nimiat. q. ei. …ibi ppe. s. ē. similas. s. fine nō. nam tot eunt qō diffi …cile erit enumerare. quor. s. uidōr. oblato nam q. …dic q. ut cbitus quatō cū ita puata. a te scripta. a. …te. q. tui abnegas. s. a debitas alia q. constat te ferum q. ē …prius dissilis prime vñ apparuit et compōde te nō …

sic hat cum qu

122

Bi quos oportet circa cas
[illegible] monachos
[illegible] et assist
cum abbate ecclesie
tes non recta nisi
si in hac regula a me
mutare q̃ legere est
mus hmodi inchoantes
nocem a felicissima hac cau
sa te in omnia uo loca cum que
subiecta sunt discendentes q̃di
cimus uo uolentes corrumpe
re tho tore fidei honestatem
si quam litem habuerint q̃
cum monachis aut assi
stentes aut les iudices inter pel
lant aut illi mittunt execu
tores ꝑsumentes accedere in
t̃ loca sca q̃ monachos t̃he at
q̃ monasteria inquietare fo
rum eas q̃ minꝰ uocentur q
huic munitam a cõfusione
no puam ad oꝛabilibꝫ fi lo
as. Ꝓpterea q̃ scimus siquis
q̃ cum eis habent cum eis habi
bunt aliquibꝫ ueꝛabilibꝫ sa
monachis aut sactis uiris
in his aut mulieribꝫ omnino
in monasteriis cõstitutis hõ
rabilem cautatis illius
cum interpellet ille uo mittat
aliquem ex his honestate q̃ re
ꝓsonarum ꝓsentia disponat
sine optet patres siue ꝓpin
quos siue alios quos li
bet hoc ipse cum omni ueꝛa
cõe sacerdote tali cum examinet
iudicet q̃ iudices non sint
pentus eas iudices inquietant
cant eorum honestatem ad
ꝓpterea sint deo amabiles si
gulorum cautatum ep̃i q̃ de
lite sunt et cum hac iudicio
rum disponere iudicare honeste
te atq; sacerdotali q̃ leges mi
q̃ sactissimas regulas sic em

[illegible] ordinem
[illegible] ecclesiasticum
[illegible] ecclesiarum
[illegible] ecclesiarum
[illegible] ecclesiar

Constitutiõ quecunq; ingratis
bo ꝙpatri habat filiũ ꝑ pña
te ꝑ sacro potestate · ut unus
senatus hi regie cautatis · 132 ·

Quecunq; ad utilitatẽ
ꝙmodatum respicẽtes
o tradita nob rei p h
semp cogitantes ad
effectũ ocõis celeritatẽ festinamus · g
ꝙ dudum legem sc̃pserimus ꝑ
glioſſimus ꝑ nris pñcis que li
bos cos dignitatis collone pa
tria potestatem demonstrat non
immerito censuimus ut hoc ꝙs
nos moꝺo ꝑmpserimus nro
bis ꝑ alienatione sint potestate nam si
eman ca pacõne ꝑ accõdatum q
dem ꝙ pcas que in mea pantu
legis accõne fca cum minus
ꝙ ala pis habebat eos hi unum aut
ꝙ furti erant ꝙ codicilli omnibus

Constitutiõ ꝙ ce oig: ulte

Quecunq; omnibus ꝑ cessionibus et donationibus ꝑ testamentum
ꝑ codicillos uel quamlibet aliam ultimam uoluntatem
ꝑ scripserimus ut ce con sul. li. ii. in fine
tum fit ut ubicunq; filius ꝑ ꝓhibeatur pñcis. Iuris

nup. in documentis. i de consul. codicil. i. sola elegãtie
anglis repetere cogitationes. i dic anglis. f. alius q̃ nõ ultra
erunt solis codicillis. s. opibus agnitis. s. habeat. agnitis
i. acceptis ut cognitis. habeant. ut ff. de reop. si consul. in
nam si habeat tũ. f. dñica potestate. i primus causa ē
ē. qui. mi non. pos. sup. pus. ꝓs ē. m. c. ti. si quis. ff.
de of. ꝑ. habuimus. i. s. de nup. q. si uo. ac.

filios
ti[illegible]
ce[illegible]
non acquirantur pmis ce
isdem in pais frés. ab hac ita
tem nacti de cte ce alius q̄
los p̄cm qui placo erat co
q̄ dictum talia mā leg̃ hac
concepisse nam si p̄ cā stirpe
suo p̄i ahus que sunt ce alius
mi pnis p̄pm cōsanguineos
rum nos frés contigit cōsequi
ens est licet p̄ nō existat frés
solummodo p̄pm bus qui
ce uno pentum solummodo
cōpellantur morienti eos qui
similr qui cē cōsanguinei simi
lr. sutum sunt ambns cōme
mens erit p̄ q̄ dubium q̄ mm
atēms ambus que ce mi pnis
li cā aut alr non acquirant
sātum c̄ ab melius morienti
reb; valeat. atq; tēta hec lex i
sto cāli data s cōne si aut di
ctum est pōita sit q̄ cet by
nims h̄ poss̄t nouitas nat̄
m dhil p̄hibet ul' siquis po
nat q̄ mdno by solum nimis
alias quidem c̄ solum ut nō
alios a cōsanguineos simil
rum ul siquis ceteris di
cat nimia q̄ ad huc ampli
tale. ad fi q̄ sic mbi cā by ubi
tales quidam introducunt
ordines frim lex habeat su am
sit utem q̄ excludant dupli
cantes unde cos qui uno
solo uti possunt. si nō
talis est cā uss̄ solummodo cō
stituti sunt utim aut cōsi
guinei q̄ moriatur. mmms
frim h̄ p̄ reb; sb̄ nec sint legib;

laum tib.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

modus naturales efficiant
sin ꝓtrecorum ecclestantio
seu ab intestato successio
Tcia. 10hi. ꝑp. ii. ne. ix. cccccc.

Q

P

A

Sic itaq; iuste
modus q̃ filium
filiorũ q; nepotum ad p̃m ꝺ-
s. c. q; ꝺo nonẽ

Et q̃m nunc hñti fic ꝺ ſo cõſulens
mſi non amplius ant de ſuis ꝓcomiſi. q̃m unũ filio
rum p̃mum ñmiꝝ ꝺ cam minus decent ut s. de nupc. ſ
optimum. c. de fis. nupc. l. hoc edicto. ſ. i. q. nõ pot ee
minus legitimum ut hic. ubi ut s. de nupc. ſ. ubi ꝺo
de nupc. ſ. illuꝝ. ſi ſcẽt hic ſolus totum poſſ hꝛe. ꝺ. c.
l. q. fortuna. aut c. eq̃n de ſtõlo. Si uõ ab mẽõ hõ

ſcema ſi eſt oblacõis
ſuccello. ꝛ ecto uoluntate ñ
ſimilitudinis ꝛ ecto nacõne
poſſit p̃ſentari ſit ut nõ
plus ſint uno ex eis q̃ ſint omẽ
ſint q̃ ſint ſcil. filii
ꝛ ecte oblacõm ꝓpo. ſi
ſimo ꝺe anã aſcendẽt ſint ñoñ
nullus eoꝝ abſtinere ſe pñs
ꝺitate aut ut ꝛ ecta ſit nacõ
nis ſe fiet ꝺe tota hꝛeꝺitate ab
de relinq̃re ſi fortuna ꝛ ecte
mentes ita ꝺe anã les ꝛ ecte
tam aut uoluntatem ſuam. no
bꝺum dictum eſt libꝝ ut
menſuram. Si uõ ab mẽõ ꝛe
futi ſint oblacõm ut ſupra hꝛ
ꝓponentes licet naturales q̃
ſi ꝺicti ores ꝺe anã les ꝺe inte
ꝛe antur poſtea aut in totum
aut ꝛ ecepte poſſit ꝛes donatas
aut ꝛ electis ẽ aut ꝺe alienare
tenebuntur omnino ꝺe anã li
fortuna ꝺe minuti ut no ꝺubitꝫ
in nob intꝛe antur legis lacõm
aliqua quidem uentur que
cõnes oblacõms ſint ꝛ ecte
ll. ant. aut fortuna ꝓpo. q̃ luc
p̃ſumt. ab ſimiliter ſcimus q̃ i
maſcul' oblatis cum q̃ filiꝫ
ab nubentib; ꝺe anã ab; mulꝫ
exiſtẽte ꝺota ſiue p̃ma ſcil. of q̃
pia ꝺe anã e mmma agit. ſiue
pgenios ꝺe anã am mfiliab; augẽ
ndũ ſint q̃ pilloꝝ filio ſi nouã
ꝺicẽ poſſ ꝺe anã ab; filios eo
rum. Filium uõ phẽ ꝺe
fẽm limum ipi ſoli gemtor
limum facimus nõ ꝛe cẽnec.
cognacõm p̃ris. Diximus ſi
ꝛe q̃m b; ille natus eſt q̃n
exuit oq; ẽ ſunt q̃ ꝺe exeo p
ceſſerunt facimus cum. ut ſit

ſuam ſuam cop
ultimo ꝺe anã ali
metropolit me
anitatis. ac?

ꝺe anã ꝺe
ꝛe ut q;

n ignoſcatur cognatus p̃ris nec ſuccedit. ut ꝺe
.tod. l. quod ſãmus p̃ꝛ facit mihi. ꝺe fil. eo. q. ſſ
Ergo ſanciendo ẽ fis ꝺe ſuum ei fis qua q̃ ꝺe
latis ẽ legalius ẽ ꝛ ꝺe letum magis ꝺe ꝺe q. mo ꝺe al
ſi nullo p̃ꝛe ꝺe mus ẽ filius. ꝺ. ff. ꝺe in poſſ ſui
ꝛe ꝛe ꝺe ꝓ. ut. c. ꝺe emptio. al. ſi ꝺ. q. fiat. ꝺo ꝺe bita ꝺo
p̃ſ filio. ut hic. ff. ꝺe uſu ſcpto hꝛe. ff. ff

quatam

modo statum legitimaq; p̃mo olim mſtra ſcp

ſiquis igitur uberiam ḡcẽ ꝺe uberiꝺe intelligẽ ſi unaq; nõ hꝫ ſ ouſtinẽ ꝺ ſes ſ. ꝺe mẽ ſe ꝑ fi. ꝺ oñt q' omi tolli pillam. ſ. ꝺ li. ꝺcc ꝑ plt. p̃. ſ. tñ nam ĩ utro q; cãu tẽ eſt ut hic. i. ſ. ꝺe tnen. i ſe ꝑ fi. i mſti. ꝺe hñ. ab int. ꝑ ñ. ſo bole ſ. i natas. tp̃ concubinatus nati ſũt p̃ nuptias cẽtas. ſumores. i. poſteriores nati. ſtoibꝫ. ſ.

ſiquis ꝛc

petit ut ſoluat. ꝛ p̃tum. qꝺ unigo appll. int bono ñ. manbuzoil. i. mpiale ꝛ p̃tum. ouimus. ſ. ꝺ ꝑ ſi quiꝺẽ ſuntute. eo mꝺ quiꝺ. mſti. ꝺe iure ñ. ꝑ' autem genciũ. ac. ꝺiſio.

ceptõus. er nascenti. p. if. de stis. no. qui i utero. illud tñ sci timꝰ. s. quo mo. n. a. essi. p. nolumus

tum. Siquis

ſtim ſ. ſ. ſ.

augmentum pannum quod reparamus ne aliqua fiat deceptio sive augere voluerit totem aut pro nuptias donationem non licere aliquem facere alium de bonis manifestum est omnino augmentum non in electione sit positum necessitate cum consistere omnino tui qualitate eq̄li hoc quod inter prudentes constat. Et ne contingat augmentum non ipsa substantia sed ornamentum cum primum vel mercem impertire mulieris quam creditores asserant pannilio utrumque sit dubitatum quod quidem ab initio fuit quia pro dotem est si augmentum utrum mobile res fiunt mulierem omnino pannum mobile res celebre augmentum ut quod augmentum similiter habeat ad usus antiquiores creditores pannilium undique dubitato augmento existente ut ne mercibus mobilibus faciat augmentum nulla emptione huiusmodi oritur lesio. Si autem mulierem pannilio res mobiles vendidisse nummo celebrat pannilium quod si est ut ne presumpsit sic et de macello facto. Si autem pannilio in dote sola

Si autem sciat se sepius fuisse creditoribus negaret. si si omnes creditores essent utrum pannilio

nullo modo. Si non nolit augmentum esse utrum ullum respicio creditores circumspectiones tunc quam pannis et ut nolunt augmentum fiat habeas utrum quod augmento sic facto et equitatem habet. Equitatem enim erit circumspectionis respicio uxori obligato mulieri existenti quod augmentis sine distractione fecis. Hoc consequens est quidem dicere quam casibus hi dubitatum nonnumquam quoribus creditoribus aliquos hypotheas ponere minores existentes et pannilio habitis quale equum alicuius appositis pannis. pannilium navem comparare aut fabricare aut reparare ut communem forsan edificare aut emere agrum aut domorum in his omnibus omnibus potiores existunt posteriores creditores quorum pannis emptis aut renovatis res est his quia multum antiquiores sunt.

Quesitum est quod si mulier potens pannilium super antiquam totem quod augmentum in quo habetur pannilium sicuti potem et si priori bus hypothecam habet creditoribus nemo alicui creditori posteriori quidem potentes si pannis sint emptam aut reparatam aut navem aut communi

nullo modo

filio mulieris et fratri et eos ab initio

dotis augmenti dotis pannilio nomine lesione esse sum mutuo ut ff. de minoribus et ff. de

q. l. nec filio. Quia si quis de communibus antiquioribus reperto nummis reparatis sint his casibus ff. de pannil. circo. qui michi navem q. quis ff. qui potem pignus l. interdum l. ff. de pannil. circo. si neti. q. ff. si de pannil. creditoribus ff. de pignus ta. et ff. appositio pro ut sibi mutuo sit obligatus ut quia potius pignus l. quia eis missis pupillus ff. qui potius pignus l. quia eis quia aliis autem precasi tacite distrahibus pignus

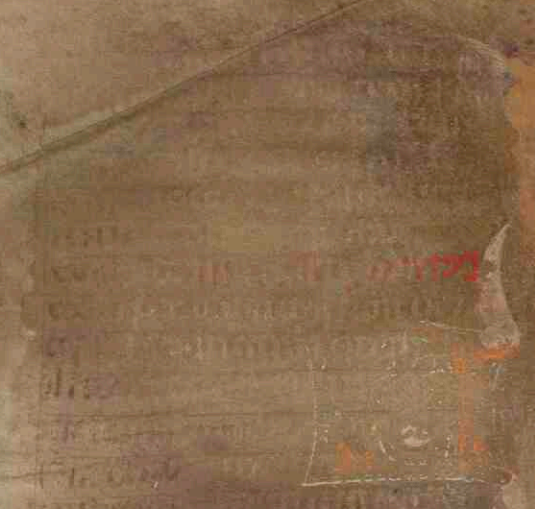

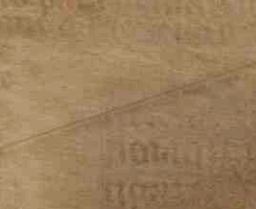

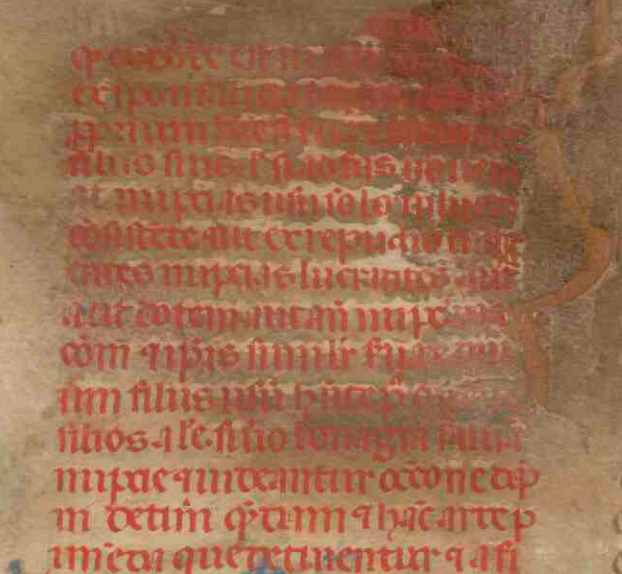

primapibꝫ a nobis ipsis non dispicientibꝫ. nō dispiciunt

ꝑ que ulla fiat nob melioꝛ ale gib; primis ꝑ tractantibꝫ ꝑ hac matia. a sceptica pti capiũ ne; bum resol uturꝰ sic nō

timmatum

apostatis.

ne ... hæreticas omnibus ... ut ne nulla ipi ... in hac ... nec quis ... in publica ... ami ... ptiapium hæreticorum ... nec occasionem ... micarum ... publicorum collegiorum ... sce di ... catholice ... plice ecce membra ... intendentur ... nastare ... nos ... ipi ... hegumi ... mis cõstõmus ... roborantes hæreticos ... no ... illi ducãt ... nos ... diamus eos qui ... dunsa ... rum sunt hæsium ... quos cõtum ... gimus ... cõmunicamus ... quin ... nectoris ... uacuem sequunt ... vsamam ... acutichiamistas ... a ... ceptulos quidioscon ... iscin ... mala secta languent ... mame ... ici ... appellamus ... ronum ... meum ... impietatem ... adhæc omnes ... qui ... sunt membrum ... sce dei catholi ... ce ... plice ecce in qua omnes cõ ... cordite ... sciissim ... epi ... tacmus ... or ... bis ... rmum ... pri ... rche ... respene ... ro ... me ... abui ... regie ... quitatis ... aler ... andrie ... thr ... polcos ... ierosolim ... orum ... omnes qui ... sub ... eis cõ ... stituti sunt sciissim ... epi ... aplici ... pdicant fidem ... atq; ... tã ... cõmg ... sacram cõmunionem in catholica ecca ... nõ ... papientes ... ab eccl ... dco ... anabilibus ... sacdotib; hæticõ

ne ... hæreticas ... ut ne ... nulla ipi ... in ... publica ... ami ... ptiapium hæreticorum ... nec occasionem ... micarum ... publicorum collegiorum ... sce di ... catholice ... plice ecce membra ... intendentur ... nastare ... nos ... ipi ... hegumi ... mis cõstõmus ... roborantes hæreticos ... no ... illi ducãt ... nos ... diamus eos qui ... dunsa ... rum sunt hæsium ... quos cõtum ... gimus ... cõmunicamus ... quin ... nectoris ... uacuem sequunt ... vsamam ... acutichiamistas ... a ... ceptulos quidioscon ... iscin ... mala secta languent ... mame ... ici ... appellamus ... ronum ... meum ... impietatem ... adhæc omnes ... qui ... sunt membrum ... sce dei catholi ... ce ... plice ecce in qua omnes cõ ... cordite ... sciissim ... epi ... tacmus ... or ... bis ... rmum ... pri ... rche ... respene ... ro ... me ... abui ... regie ... quitatis ... aler ... andrie ... thr ... polcos ... ierosolim ... orum ... omnes qui ... sub ... eis cõ ... stituti sunt sciissim ... epi ... aplici ... pdicant fidem ... atq; ... tã ... cõmg ... sacram cõmunionem in catholica ecca ... nõ ... papientes ... ab eccl ... dco ... anabilibus ... sacdotib; hæticõ

... ne ... ut ... ne ... nõ ... li ... nti ... pti ... nq ... ne ... accipe ... sicut ... s ... positum ... supple ... sicut ipi ... fecerunt ... ita ... nos ... c ... l ... m ... guent ... langu ... ent ... sequũtur ... a ... mo ... antur ... in ... scto ... dctor ... a ... scin ... sce dei catholice ... nõ ... ce ... hæticũ ... qui ... nõ ... ce ... ecce ... mẽbr ... si ... a ... facit ... ad ... hanc ... sctitucõm ... in ... tce ... ro ... q ... uy ... c ... fi ... c ... de ... hæt ... li ... a ... ni ... q ... i ... e ... n ... impositi ... nõ ... pri ... ce ... hæ ... nomen ... in ... sa ... fem ... hæt ... cũ ... noi ... ... rebeant ... ce ... conseq̃a ... a ... reb ... ut ... mstr ... ac ... cõ ... q ... e ... ala ... q ... Q ... ma ... g ... implecatntes ... accãti ... caũs ... dignor ... imo ... omma ... p ... ulta ... orthodoxis ... pstita ... hæticas ... tenegrantur ... ac ... ce ... de ... hæt ... li ...

ne ... hæreticas ... ut ne ... nulla ipi ... in ... publica ... ami ... ptiapium hæreticorum ... nec occasionem ... micarum ... publicorum collegiorum ... sce di ... catholice ... plice ecce membra ... intendentur ... nastare ... nos ... ipi ... hegumi ... mis cõstõmus ... roborantes hæreticos ... no ... illi ducãt ... nos ... diamus eos qui ... dunsa ... rum sunt hæsium ... quos cõtum ... gimus ... cõmunicamus ... quin ... nectoris ... uacuem sequunt ... vsamam ... acutichiamistas ... a ... ceptulos quidioscon ... iscin ... mala secta languent ... mame ... ici ... appellamus ... ronum ... meum ... impietatem ... adhæc omnes ... qui ... sunt membrum ... sce dei catholi ... ce ... plice ecce in qua omnes cõ ... cordite ... sciissim ... epi ... tacmus ... or ... bis ... rmum ... pri ... rche ... respene ... ro ... me ... abui ... regie ... quitatis ... aler ... andrie ... thr ... polcos ... ierosolim ... orum ... omnes qui ... sub ... eis cõ ... stituti sunt sciissim ... epi ... aplici ... pdicant fidem ... atq; ... tã ... cõmg ... sacram cõmunionem in catholica ecca ... nõ ... papientes ... ab eccl ... dco ... anabilibus ... sacdotib; hæticõ

... ne ... ut ... ne ... nõ ... li ... nti ... pti ... nq ... ne ... accipe ... sicut ... s ... positum ... supple ... sicut ipi ... fecerunt ... ita ... nos ... c ... l ... m ... guent ... langu ... ent ... sequũtur ... a ... mo ... antur ... in ... scto ... dctor ... a ... scin ... sce dei catholice ... nõ ... ce ... hæticũ ... qui ... nõ ... ce ... ecce ... mẽbr ... si ... a ... facit ... ad ... hanc ... sctitucõm ... in ... tce ... ro ... q ... uy ... c ... fi ... c ... de ... hæt ... li ... a ... ni ... q ... i ... e ... n ... impositi ... nõ ... pri ... ce ... hæ ... nomen ... in ... sa ... fem ... hæt ... cũ ... noi ... ... rebeant ... ce ... conseq̃a ... a ... reb ... ut ... mstr ... ac ... cõ ... q ... e ... ala ... q ... Q ... ma ... g ... implecatntes ... accãti ... caũs ... dignor ... imo ... omma ... p ... ulta ... orthodoxis ... pstita ... hæticas ... tenegrantur ... ac ... ce ... de ... hæt ... li ...

HEc constō nmon[illegible]
m nouell nñ dicte ulā gñlaq[illegible]
congtos nos intellēm[illegible]
ppositas vitæ
dictis hñ ktem
mem cōcīm tēor
quc ē ecc̄ls
ec li fi. supiora
ut ecc̄i sōnam ē
rem anet sinf

[illegible]
pūabm
one fels
mplēcōm
cōtentas
by ꝑ pūlus.
dcōne ualentib
nas pīn apli
mabilib dēmec
mutatōrby ꝑ mdi
m noxēs sū mul
tua celsitudine ap
tem facimus legem
est nudices apd quos alig
ouentur cē mulres cic. n
mulcribꝫ ꝙcunq pmlis
s uendicare nolentibꝫ respec
ad psentis usr legis ībūlitatē
si non mucnmt orthodoxe
fidei cultores ipapientes
sacro sēm rad ozabilem cōmu
nionem mscām catholicam ap
plica ecca auctoritatem cis
cius sacerdotibꝫ non pmittere
fruendum
mis cōstitucōmibꝫ pu
blis. ¶ quēḡ placuerunt nob
ip̄sam sacm declarari sunt le
gentia celsitudo cognoscens
cius apd ea motus fili re ꝙpi
effectum qꝫ cōtēde curet ip̄solle
mpma edicta ꝙcepta ꝓpria
ommibꝫ faciat manifesta qm
hac felicissima cuitate qmp
manas ut cognoscant omnes
qñtu ꝙquenob cura est qñec
ca dñm xp̄m vm dñm fidei et
noxum sbiectoxum salutis.
Itē. tixodoto. cōstitucō h̄ mo
uat cōstitucōm que ꝓscꝓcō
cm. c. mnoxum locis uenabili
[illegible]
[illegible]
[illegible]

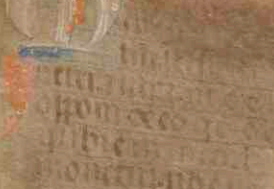

generalem legem
it etiam is electis ꝓpositis ꝯ
ommum noticiam fa
pueniat. de litigiosis ꝯ de ea
dē a. theodoro ꝓp po
nentem. tis ab auctore emp
ulta quidem cla
de litigio pstantia
lis tām anti
ꝙ legis la
torum pntentia qui imp
la l'dispoīo ꝑ mulgauit.
sim pnti quidē medicens
mā immodicis cōmonctis
clementia praecipit ut dub
itatem discīmus quae ad
huc pbī maxime eius immodica
is cōmouetur ꝙ legis nec nō
cōstitutiones simplius positas
ꝑ pansecplanemus ut etiam a
nifestissimum sit quas res no
en litigiosas oporteat. Ideo
qz sām⁹ litigiosam sām⁹
litigiosam dicā intelligi rem
mōbilem se seqr mouentem
de causis domīo cui intē petito
rem ꝙ possidentem mouetur
aut p iudicem nam eam
cōmanet p preces primapi oblat
as animi mutatas iudicis ac pci
adi sano intellatoris cogitas

nō dicō nō facit rē
litigiosam ut c. el.
ff. el. m. ꝓstē
positā. c. el. fi. auth.
creat. diserēmꝰ

ut faciens emptor
re certa ꝑ pecu
niam fisco. si ꝛ eo
at lucro alienatio
nis ꝑcat tūc ē
si sit ignorans em
ptor precium rele
at si solutū ꝙ cū
sit eius tenuit. c. el. fi. ꝓpter nimis. p eam ē. l. fi. dō. c. dō. q
cum emi fuit cum universitate que ad nō fuit. ut ff. de
aequi. re. l. quedā. ē dicas in cōtis ca. l. tonae. ff. mu. p
tinacī legata fiducio ut c. el. fi. in fin. pr. c. Sub. prosequē
quoq; si lis agitur no uult. ꝛ. pellit cum legatarius ut ff.
de. l. si. c. fi. i. no. de hoc tripler nis. nam uine veteri agebat
lis. aduersus emptorem legatarium no tenebatur. ut c. el. ma
hoc. ff. uide. p uisū no agebat legatarius. si suo pculo. ut c.
el. fi. am fi. de. he. no agit lis. s. pculo legatarii ut hic sub
icita fiet. de. el. coniunctim hic m hoc. Sino lis de. he. qo
si enim presumant lis mihi contrarii, placem recipimus.

mōbilem se seqr mouentem
de causis domīo cui intē petito
rem ꝙ possidentem mouetur
aut p iudicem nam eam
cōmanet p preces primapi oblat
as animi mutatas iudicis ac pci
adi sano intellatoris cogitas
generalem legem
it etiam is electis ꝓpositis ꝯ
ommum noticiam fa
pueniat. de litigiosis ꝯ de ea
dē a. theodoro ꝓp po
nentem. tis ab auctore emp
ulta quidem cla
de litigio pstantia
lis tām anti
ꝙ legis la
torum pntentia qui imp
la l'dispoīo ꝑ mulgauit.
sim pnti quidē medicens
mā immodicis cōmonctis
clementia praecipit ut dub
itatem discīmus quae ad
huc pbī maxime eius immodica
is cōmouetur ꝙ legis nec nō
cōstitutiones simplius positas
ꝑ pansecplanemus ut etiam a
nifestissimum sit quas res no
en litigiosas oporteat. Ideo
qz sām⁹ litigiosam sām⁹
litigiosam dicā intelligi rem

ꝯmodū ꝓpter quā ꝓpter
ea ꝓpter quā ꝓpter
ea ꝓpter quā ꝓpter
ea

Ecclesiarum ... ordinacionibus ... pontificum ... quibus ... ecclesiarum ... regum ... principum ... quibus ... ecclesiarum ... regum ... principum ... quibus ... ecclesiarum ... regum ... princip

Q

V

Ittro

Ittro

O

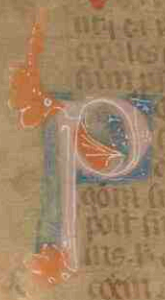

Et si quis te[stator] [illegible] mos test[ator] [illegible] testa[men]ti fiam[en]te q[uo]
fi. sāmise
os pies. alie
nare. a bonis
[illegible]

[illegible] dimi[ttere]
[illegible] statem
[illegible] inuen
[illegible] alio
[illegible] inte
[illegible] numu
[illegible] sin se
[illegible] os sno
[illegible] erunt
[illegible] dilinam omnibus
[illegible] testoꝝ. plus
[illegible] disq; emp[er]entis
[illegible] distinxerimus.
[illegible] aut numum uxori
[illegible] aut alienacõne mentis
[illegible] nemum aut uxorem marito
[illegible] alio modo alcũm uite alt[er]ius
[illegible] insidiari tale quidem ut pote
publicum crimen cõstitutũ
[illegible] leges ex[er]cuerunt quam dictam
legittimam, p[re]meren[tes] decernim⁹
libis a cẽ liuiam meb[er]is
[illegible] stantis de facultatibus suis ulli
p[er]sone relinquere quam tale sacr[amen]
[illegible] nosatur cõmisisse. Si libis l'
uno ex his in furore constituto
parentes eos curare neglexerint omnia mb obtinuit papi
mus quo pentibus furiosis
[illegible] pius disposuimus. Huiscãb
[illegible] q dari tem ẽptiuitatis. dommgi
mus mq; si libos ex tm q[uo]d p[ro]fectum cõtemptum ul' negligena
[illegible] am nõ redemptos ab hac luce
[illegible] sine contigit nullatenus ex[er]u
pentes ad facultates puenire
libꝝ. um de quibus filii testam[en]to
[illegible] decernt. Sc[ilicet] omnia mb hoc quoq;
capitulo fuentur que q[uo]d pen
tibus ul' ãgtis aut ãgnatis q[uo]d m
testato. sed alium p[er]sõe una no
cantur. aut de cẽ ceis scriptis hꝝdi
bus sup ẽnsimus. si quis de p
dictis libis ex testo uoluntas cõsti
tutus sensit suũ pentem. ul'

[illegible] dispo[n]imus legata
[illegible] mo licet sine fidei cõmissis
[illegible] libꝝ tatibus testatoꝝ donacõi
bus seu alius capitul' sicut supi
us est suam optimenti bus fir
mitatem. Si quod aut pleg
tis sine fidei cõmissis aut liber
tatibus aut quibus libet alius capi
tul' inlegibus inuentum fuit
hinc cõstitucõm ẽ cẽnum loc[um]
ullo modo uolumus optinere
libꝝ quod ex[er]cẽ cẽnus aut p
ticõms pene q[uo]d tum. dom gra
tudinis cis cẽ p[re]dictas p[er]sonas
statuentes sunt. si quis ex eius
mẽ cẽnus reputantur earum
auctoꝝ. et alias penas sena
ant legibus diffinitas. has dispo
simus ut q[uo]d entes et filios a
testatoꝝ munera libos recti
mus. cẽtum si quibus ex testes fuerint
nominati et sic testis rebus fuerint
cõtenti bus testamẽto quotcum
[illegible] mulatenus solum p[re]cipimus
quicquid a nobis ei legitti
ma p[re]cõne relictum est. ex
[illegible] mas alias leges. ab hꝝdibus im
plen sola enim est mẽ sententia
[illegible] tis intencio. parentibus libis in
[illegible] iuriam p[re]cõms sed ex hac cõis
[illegible] auferre cõstare nam debet p

ut pauliana
[illegible] cẽn ex fac
[illegible] tas testatoꝝ
[illegible] mit. accẽn
[illegible] do ex[er]cẽ. ali
[illegible] quo malefo
si p[ro]p[ri]um suc[cessu]rum filium. distinximus. v. s. e. q.
si iunctus. si contingent relinquere. hec q[uo]d migrati
tuto ẽ p obliquum. si uterq; disposuimus. s. eti. q.
si quis de p[ro]p[ri]is. Hos etiã ex censimus ut. s. e. q. si
unum. Si quis de p[ro]p[ri]is uisimus. ut. s. e. q. si quis
de parentibus. q. gsalem.

Si autẽ legis. ut. c. de mo. t. omi mõ. a. l. scimus. ostrem
re. sic. s. debꝝ. falsis. q. his omnibꝝ pulcherrimã. ac pul

dcrimã ut sit, p[ro]p[ri]um nomẽ. ac pulcherrimã

...sapitul' ...ro
...relatis nece...rium
...ee p̄ sp̄ecimus gen
...eralib; hac lege dis
...ponere. ſancimus g̃ licentia ame
...nim̃ q̃ ame alius q; pentib;
...post q̃m relm̃ querint filius p
...tem que legere electur. q; relig
...nium est siue ſce siue m̃ solidū
...uolunt siue emptem filio. l'
...filie nepoti ul' nepti q̃ tem eq;
...tes recentem tib; dom. re. mutē. i
...pultum am relinquere uolū
...tatem ſb hac edicti mēone. atq;
...ōdicōne si uolūnt ut p̄. aut
...qui omnino eos ht̃ impotta
...te rebus ſuis rebusq; usum fructū
...q; habet penitus hēant pti
...a patrum hoc enim q̃ cēteris re
...linquere potant vñ nulla pa
...rentib; utilitas nascet̃ h
...ita. q; non solum pentib; ſ. ioi

...ſiue ſunt
...uolunt gu
...ſiue ſunt memoratem
...ulieres tm̃ si nupſerit ſibi gubna
...cōm ſuſcipe uolunt. si uo forsā
...usq; tercinquo. aut donat mu
...llum hīs dispensatoz em ordi
...na. aut. aut abeo tutelā ſibi gubi
...nacōm ſbire uolunt. aut moz
...antur. ante q̃ ſ illi p̄fecte fiant
...etatis nubentis medicem cōpe
...tentem an. atoz em fide digni
...am legittima fide missione re
...bo tabb; ordinari qui ceat re
...luctam talib; p̄soms ſuam gu
...bnare. atq; custodire donec illi
...ad p̄fectam ſicut cōm est etatē
...puenant. in ill' enim cui bole
...gem que in sum pentib; p̄cent
...uolumus custodiri quib; no i
...est ſpāli hac cōdicō. ...no hac nullo
...ſanctione p̄ſcribimus ut siquis
...filium. aut filiam hīs ſce hab. am
...ulhere cum q̃ mutare q; ſiste poſt
...dicat mīm ſtrumento siue pub
...lice siue p̄ria manu cōscripto
...q̃bīnti ſb q̃ cōmtrium testium
...fide digno. rum siue mtestō siue
...mſb iectis mīmīm to. rum hūc
...aut hanc filium siue ce. aut fi
...liam. mō adiecit natura lem hī
...filios legittimo. ce q̃ nullam. ali

...uis. ut. c. de
...lati. h. tol. ſ.
...ſimili quo
...mō. i. mſti. te

...ab cēnco. ú h
...ſs ſi p̄ remit
...tat ufium ff. ō
...c. de. bo. q; li. l.
...cum o. ſ ſi q
...tuus m h; di
...tate ffis ut so. ons m q̃ cum q; ptr. tonmittitur. ō. ſ. te
...m. abſ. ſ. ſi no cēi. q̃tus m h; oritate q̃. ant p̄ uolente
...ut. c. de bo. q; li. l. fi. ſ. sm a p̄ qui mittus ē m filio filio le
...gato ut cum manum mittat. ut. c. de bo. q; li. l. fi. ſ. fi. scr'
...in uero cotis ut' cōſ. p̄ nup̄ gō in cum faciunt filius
...ut' filia fa. ut. c. de bo. q; li. non sūt. s. hoc li sint apostilla
...nō pli. ioē in octiū m reb; q̃ filio obuenunt p̄ſētib;
...solentib; nūm ſiſi cā rōnis. ſ. q. nulli uoi. ſ. q; uero

...nu. pec. g̃nūt nō. a. p̄ocest ut de cēnco filius efficat ſ
...ut. mihi. de. adop. m fi. a. ff. de unde. pri. g̃nus seuus

Manifestatur. i. fingitur. ac

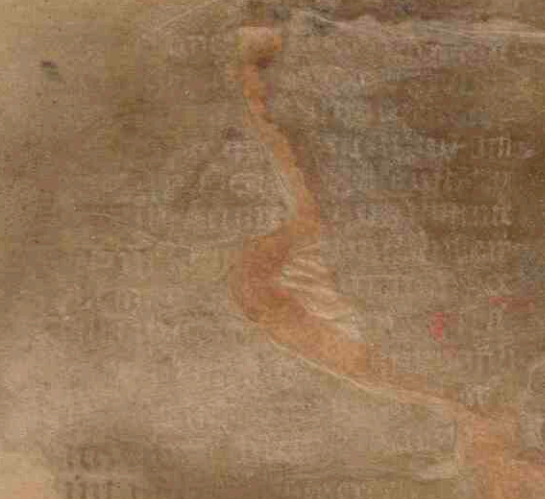

157

uxorem ul' ut adulti pun
.mtur si aliqn sbgestis mum
mentorum iurem antq test
ati sunt cõmentur q̃ pce
falsum deposuisse testimon
mum ipi quidem demlica
decimati .x. aut libram pen
am compellentur et solue illi
q̃ mentiti sunt mortuum et
ipe no licentiam hãnt si nol
iuit suam uxorem accipe.
Si uo scolares sunt illi de cau
mortc dubitacõ est a primis
scole lectuario si a fratribus ab
operone eius memoratam de
posicõm accipe eius uxorem
a bus obsuandis aliquibus a alios
omnes qui in armata milu
cia referuntur. Ppcis ita
cius p speramus a bis nom
natum adice cequibonmmo
ma sine pena licet tiisige hoc
est de bus qui no potiunt ab
mao mipaarum miscerj
sius uxoribus qui p naturai
iuuis cõcessa sunt age in sup
debus iuuis ac femim sqm
consistente mimomo sãm
omalem cõiusa cõm monast
u bita cõm elegint a debus

uxores mi onestc uolentes iu
ice festinant ppria mimom
a solue camus siqñ mulr ac
aliqñ pcerum ano b carum
uoluut mimomum solue
quidem eam no bre hoc age.
si uo p manserit mbiuus mach
ipia uoluntate repudium
mato tiissimi sit ubemus do
tem quide uxori cribus filiis
flegem siuam si aut filios
fieri habuit lucrum si mato
mulrem uo pia lo uidiasne
geaum audientis tradi epo
cantatis mq communit do
malium biunt quatenus
illius puidencia mmonasuu
ipa adomittatur ut donec ad
urat debeat ubi consiste si quid
filios biunt bi mulr duas pte
ppne eius sbe dare filius tca am
uo monastio mquo mquom
titur ppiar nupptatis si u
filios no biunt sint a ea pente
duas ptes quidem eius sbe
monastio pbiu mittitur
dam uo pte illius pentib
dari misi tiisb potate eam bñ
tes irronabili repudio qsen
serunt in bonum cõsencientes
mcb eos pentus de sba filie

Precõis ten
cius illis uu
cius quasd
unt s ee q
uo plimas
ad ungtum
que erunt p

grio. m si q e cõn
so quidam dubitu
iam corrigi uu
qñ certum erat i
mortuum hic qñ
dubium licet in
uauit cui pomia

ordinem ut b sint in tribus de nup ee accem
p occõm a ee si captum tatis ideos confirmari si e
dam suam ut ppne sine e data. Qz uero q
dam biunt cuitatis cum olim de adultio accusa
a primo uiro ut e ad uiri de adult l plus fuerat
bec. e de repudio uidemus q ut finem si e fi. tuo
repete nos e. Si uero uter eorum grauis ad militiam
ille uel magistratus. Si aute alius langoris hec

credituu ar de de testa ut sunt si q iste simplr iurat e ar q
tibus non creatur die cum sui dñi sy dñum unus e ut s de
testi qui ii. Si aute qui a postea postqm mupsit i post a
nu i hic valuit mmi ut s ibi a post bia e qz ergo pmittitur
recuperare qz mm certum fingitur fuisse mutuum
licet tenuit vere ut s dutta post bi e cui q b mulr a man
to sine pena potui deseri tchetur omen fere ut ita alienq
o recipiatur a manto primo nam uxor duor e no potest

uersum tonare
quoq; pt amicis
bene merentibꝫ f
al. ſꝫ ſ. conſuetudo
nem regni ſme
eius ſcisu ut a ſede ſolus prelatus aut m feudum monaſ
terii. monaſteria poſſint alienare ſi ſ. ut ſ. e. q. i. ſ. quæ
ibi an alias. ſ. aut ſub alio tenore. i. pua dederit ſi noluer
lus. e. ti. al. ad impialem. ut. l. ſ. de non alie. q. ſi minus. l. ſ. v
decetero cõmu. in pma ſio. nõ. q. pmilliatus pmilliato
acepit. ar. contra ſ. de reb. e. ſi pupillor. circa pin. aut. ſ. cõ
di. ſ. tonan. l. alio mõ ad alium transferri

uel ſum tonare
quoq; pt amicis
bene merentibꝫ f
al. ſꝫ ſ. conſuetudo
nem regni ſme

ſ. alicno tono tare. aut quol
bet alio moto alienare remo
mobilem aut animalem. animo
nam aut rusticam manapp
tum ſ. ad impialem tonũ
cõmutacõ ſolã fca est. ſ. in tono
lom ſ. ut ſtetan quidem cõcedi
mus. ¶ Emphiteoſis ño. ap
tca ſciſſima manore ecca regie
autatis q memoratorum lo
corum ſi uolemus ipſona ei
qui accepit. q. alius duob⁹ tem
ceps hꝫ duob⁹ ño. amplius tcpte
ſecta inſtantis ei omnino dimit
timus ei qui emphiteoſis
iure accepit tecompetentib⁹
ño. p. actus ipſi ño. ſciſſime ma
nori ecce q nominatis ueſtabi
lib⁹ tomb⁹ in regia autate
aut in ciuſ regione aut in am
ſionef cõſtitutis uolumus ſiq
tem hec rectitudo ſ. int in teg
ra cautione ab hiis ordinatorib⁹ q
regunt ipſa ueſtabilia loca emp
hiteoſim hmef p tcm modũ
accipienti q alius diu ab⁹ ſuccc
ſſiõnib⁹ tam q nulla omnino
relcua cõmiſ augmentum ſi
ſi uo nõ hãt ipſi p hoſtia aliqs
omnino rectitudo ſ. in am pdc
mus ordinatorib⁹ ueſtabilium

dimittuo
nam ullo
locum ſ. ſ.
qui aliqua
bt rectitu
ut. ſ. de nõ

ali. q. ſi vo. q. e cõi. ſ. al. ſo. h constare nõ pot. q. ille q
ſi uero ex ipſe dicat qñ nullo hꝫ rectitudo ſi tñ com
putacõem m. ar. annis miſi diceres hoc in ecca cõſtant
ibi m aliis ul' dic q. ibi dicat ſicut pretcm e. ſ. buuon. ſ.
m illo. q. ſi vo qui e. ſ. de non al. pliem re. a tñ put
ſſon. q. i. domor. ſi uo contingeret cõſſ. ſ. p. ſtitutã
ut differat a ſequti. ad quã. eis ſubuentio. ad quã
q. e recipere. i. rem ipſam ſolutã. i. ſoluta. exiſtimãt
al' exiſtimant. ¶ Si uo quedam. l. materia pſens
ubi. ad. q. ſit de ecca tñ conſtitutio. ſ. e. q. i. quedã tñ
alĩ quis

Si quis aliquis laicus [illegible] contra legem istam locutus. nec?

ut iudices non expectent sa
cras missiones sequentes
ntur eis retinant.xv.

De ecclesiasticis
tumulis.

Summa sic habetur
q̄ sibi caveat p. p.
primulum. c.

Sāmus igr ob
summus. no. cano
nes plegibꝫ obs
uantes. ut mors.
quō. op. c. q. 1. q. 5.
c. sicut de monach
q. 1. q. 1. ō relin
quens. ut. s. ut. i
di. apo. pp. ep. q. 1. a. placuit canones dicunt plurimum usu
mis mteligamus tu. p. i. plurimum hic oppressit dō meus. nec
obstat qō ost quia am hic confirmam tm illi canones
qui sunt in mm. conciliis. nam illis. i. conciliis plurimum
usum ut in uno ut. xxvi. di. e. qm. p. si nullum. e. dicet. nec
i. ut. c. tu. q. nō possimt peti. q. sunt cē legē dicis in feno
nō pot. l. scipionis tollere. ut. ff. de aub. nā magnātibus. i. to

D

Si quē ō scimus. nō. pmulm tam bonis qō de
to nō. pcelsit. sic cē bonū nō datur qō defuncto
tutiū. ut. c. de pmul. co. li. 6. sint bona defuncti in
ut. ff. de mrt fil. l. fiscus. q. e. ar. cē. i. facit. c. de li. c.
l. plt. in fi. c. de impo. in. descri. li. x.
P tpīm by. xxi. msi in cūby. ut. s. ō. cū. de. ap. cog. q. 3.
lio uberis. 3. q. 4. de scis. ep. q. si quis cē. amor. quo

De restitutione facta per aliquem nomine familie aut ad quas gentilitates pertinet quando familie nomen ei contrarium.

Quanta nobis hominum

lo potest aomm
testō legatū re
lictum licet nō
sit testō confirm
atum ꝑ hoc ff
de alim. leg. lib
tas. s. plane. ꝑ. cē
nisi sint testō cō
firmata ꝑ semi
duant ff. de test
ta. hoc pl. am.

ſ. siq: post fi
cēte mi ſtēc
illam mtel
ligimus ut
mūtem non
possit mſa
capite omſa
fiant ac

[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...

Hos ig uo
tuisse. nota
phibi com
alien. eos
ultra filiū
non extēdi
nisi expresse

catum fiat ff.
de lég. 1. filiusf
q. dom. accu?

Ut nulli
modicũ liceat hẽre loci fluatoꝛ
mſi ẽtis eccl̃ĩs dum mãdo con
ceſſit indicio miſſio aliue epi
ſcopi

rem.

Supl cau
tela fingiē ꝙ
go cē cautū ā ñ
cit cautum ut
ꝛ ff de accop l bꝰ
uerbꝰ C de rei
uē ace in prin ꝛ ff si cau plusq̄ p l fal ta m fi ꝛ v. Si
no quia restitu nō m ouplum tenen illum qui mi
pediuit mihi aliquid relinqui. otim prpiebat qō tes

hic coniungit
omnia illa mi
nima quibus ea
uelint ut minus
malis in adulto

c-fin. Simo
qui. s. q̃ſo
q: apſſe mbre
que ē cõ
ſ:r-q: dem
alozby ē
vſ̃ dumn
te offō cõ
uenir nõ
potest: ū-ff.
qui-q:-c-s;

ſm
uem
am abſ
ipſe tal
les ſtitu
ſum pſ
uiſz ei
aut cõ
mus, pp
bit mt pa
ne pmuat, pp
ipſi mpegnus
ores eozum leo
nudices gratis fac
um dum co
ut unumq; mtpellanti
ciam fuerit ſ mis leges
tamen cõtigit q̃ dam mõn
ſbiectozum ab ipſo clariſſimo
primate nudicel du mbemus
adire cum ſäſſimum illius
cantatis ep̃m ap̃m nudicare
mt clariſſimum primate eu
dicem q̃ eum qui putatur le
di. ab eo aſiquidem cõtigit u
dicem legittime aut uiſte
adnudicari. a ſäſſimo ep̃o ſa
tiſfacere eum omnib; modis
q̃ quum mtpellant ad iuſ eu
ſi uo refutauit uidere h. age
q̃ pueſent. ad nos ipa lis ſiq̃d
amici mi q: uiſte ꝙ leges
ad iuſ aſciſſimo ep̃o ea que
cõtempnatuſ eſt uo feat non
iſſimus ſupplicas ſbdi pap
imi rq̃m q̃ uidebat unudice
are oppſſum ipſe oppine repu
tur: ſi ſbiect' eo ſtiti uidem
ann omni ſtudio animuſ
tiantes clariſſimi ſ nudicab
mtpellantes absolue mch. ac
apientes pt̃ illa q̃ mio ſtitu
ta ſunt legib; ſi uo h uo cuſto
diant uidem mus ſbdi ſupl
icais. Siti um ei mus q̃
tem ſäſſimo rum ep̃o rum p

cu
uem
am abſ
ipſe tal
les ſtitu
ſum pſ
uiſz ei
aut cõ
mus, pp
bit mt pa
ne pmuat, pp
ipſi mpegnus
ores eozum leo
nudices gratis fac
um dum co
ut unumq; mtpellanti
ciam fuerit ſ mis leges
tamen cõtigit q̃ dam mõn
ſbiectozum ab ipſo clariſſimo
primate nudicel du mbemus
adire cum ſäſſimum illius
cantatis ep̃m ap̃m nudicare
mt clariſſimum primate eu
dicem q̃ eum qui putatur le
di. ab eo aſiquidem cõtigit u
dicem legittime aut uiſte
adnudicari. a ſäſſimo ep̃o ſa
tiſfacere eum omnib; modis
q̃ quum mtpellant adiuſ eu
ſi uo refutauit uidere h. age
q̃ pueſent. ad nos ipa lis ſiq̃d
amici mi q: uiſte ꝙ leges
ad iuſ aſciſſimo ep̃o ea que
cõtempnatuſ eſt uo feat non
iſſimus ſupplicas ſbdi pap
imi rq̃m q̃ uidebat unudice
are oppſſum ipſe oppine repu
tur: ſi ſbiect' eo ſtiti uidem
ann omni ſtudio animuſ
tiantes clariſſimi ſ nudicab
mtpellantes absolue mch. ac
apientes pt̃ illa q̃ mio ſtitu
ta ſunt legib; ſi uo h uo cuſto
diant uidem mus ſbdi ſupl
icais. Siti um ei mus q̃
tem ſäſſimo rum ep̃o rum p

ep̃o nudi
cum mi dicam mi ep̃m
ubam uſ nemine huc abſ lut
mo ſäſſimum ſm pmate ſ uo
fecerint ſa. ant q: ſemet ipſ
ſcemate ſi ſ aunt mdignos
ſquos a magiſtratus aut pfe
ctos aut cum ſaum: fortu
ne caſtenſa accepit. amplius
ſportula q̃ diffinitum eſt ſa
cris mis cõſtitui comb; uide
o mmb; modis nudicem, pm
mate pmalo, pp ſmam lege
hoc nudicare q̃ dicta mi
ferre h pſumentib;. Si uo
ſ uo nudicauit ipſe uidere hec ea
am dñus ſäſſimo unus ca
uſas cantatis ep̃o nudi
are nobis quete hus agui
ere qualem h milicam. ſm di
gnitatem quib; pſumpſit
ut q̃ nudicia pmalum unfe
pmittenti q̃ deſpicienti mi
uſſionem q̃ ip̃m quoq; uide
mus pumi talia pſumere.
te. a. nobi. pp. omentis. de uſur
unc aum is nauti
audiuimus cas.
atua celſitudic iz.
an acionem nos
ipi pb̃imꝰ duo iſti eramt n
petrum q̃ eulogium ſuppliciſ

Si quis a magiſtam? ſic. ſ. ō uti aut. q. lxx quoq; ac.
De uſuris n. nitis cis.
Maum lex ff. de n. au. fe. li.

pfecti a uus. no
mina ſunt offi
cialium.

R.

c. allegat. ſ. hoc
nulle in Decret. ſed
ſ. Decretal

q ſi p p. q.
ij. q̃ e conſ.
ſo dicis q
hic de mi
noribꝰ iu
dicibꝰ dic
ut. ff. de i
uſt. l. nec magiſtratibꝰ. qõ mch ē dic q̃ h loquit
m ſtutis a ſimilibꝰ in quibꝰ ñ dum ante offō pot
uenir. ut p̃cõ. q. illuo in prin. q̃ ubi oppimit
ſbiectoꝛ qõ ſi pimittatur. ut. c. ad l. uil. repe. l. ulle
q lxx plurib; in fi. huius. q. q̃n qui celeriter uenit
q ē oppreſſum ſbiecti. et lxx ſumit. ſo. q non ſit

Q3 enim imm
tabunt. nō. pro
consuetudine
manus firmata
q3 tunc tenet c
nīs nō repug
nat legib⁹. a sic
intellig. ff. ad l. ro
de. l. ac l. oñe ip
a. cōp. de stat. cō.

dubitacōms natum cō
sce q̄ hanc ad nos reducere q
mus manifesta nobis fac q n
tetur lege competēte p petui
q̄ gliam h. a nob agē mihi cōe
gasse n. uncleris quib⁹ h mutu
a. cure sunt q̄m rogasse q̄ca
lich̄ antiqua cōsuetudo fuit
illos. q. mutuum accipien
tes testimonio phibuisse
modo sce unos talium mutuo
rum. q. siquidem placuit cēdito
ribus insingul' solidis pecunia
rum q̄s accomt. unum tria in
aduum aut ocio impone q̄ n
accem publicis pēnt. p colona
nis. q̄ tum ad pos. hinc colo
neo nauigare naues. ihumchi
le fructum. q. unum q̄s cēdit
rint pecuniarum q̄m sup. p
ccem. aureos unum papie
solidum. pusimus impōsa. c
ditores respice accentibus pi
alium si uo no cum pantic
nam cēditores octauam pte
papie. p singul' solidis nomi
ne usurarum nomine pēcali
q̄ etiam minima quam. s. uos
nances reuertant. salue. s. sic
ema cōtigit forsan. q. manui
extendit tpe si tñ forsi more

dubitacōms natum cō
sce q̄ hanc ad nos reducere q
mus manifesta nobis fac q n
tetur lege competēte p petui
q̄ gliam h. a nob agē mihi cōe
gasse n. uncleris quib⁹ h mutu
a. cure sunt q̄m rogasse q̄ca
lich̄ antiqua cōsuetudo fuit
illos. q. mutuum accipien
tes testimonio phibuisse
modo sce unos talium mutuo
rum. q. siquidem placuit cēdito
ribus insingul' solidis pecunia
rum q̄s accomt. unum tria in
aduum aut ocio impone q̄ n
accem publicis pēnt. p colona
nis. q̄ tum ad pos. hinc colo
neo nauigare naues. ihumchi
le fructum. q. unum q̄s cēdit
rint pecuniarum q̄m sup. p
ccem. aureos unum papie
solidum. pusimus impōsa. c
ditores respice accentibus pi
alium si uo no cum pantic
nam cēditores octauam pte
papie. p singul' solidis nomi
ne usurarum nomine pēcali
q̄ etiam minima quam. s. uos
nances reuertant. salue. s. sic
ema cōtigit forsan. q. manui
extendit tpe si tñ forsi more

mutuis fecē
ctpe cum
nostri
nitatē
p fecerō
q̄ q̄
scema. s. q̄ pe
aut manē aut
pactum q̄ obtē
ptibo. s. tñ post reim
mus salue. q̄ q̄ na
gare pp̄ie. nolentes reuoca
antur. ce. solum dictum m
nas tame. accreditoribo cēd
itoribo. q. mch. poebitis usura
rum causa exigere concessum
di cōtingat homus parcentes
ppd alium cē debitum nō co
tendum duas ptes centesim
e dūs pecuniarum dare usura
q̄ mittere mox mutuum. q.
tremum tñ sponere modum
nequa q̄ maximus pcipal' cēd
itorem molestandum. q. homēs
diuisse cum mutuum. q. mo ph̄ib
tes testimonium quae ad nos
munalis ut nos sanctorum
q̄ nō b mōetur. q. sup hoc decret
b mie munalia potuati nos. g. q
pi legentes gesta q̄dam ecclesiā
mus. q. testatum est. ro. a mtu
a celsitudine ita mine q̄ de me
cepso monnet pte teñe eo q̄ nr
am positis repugnat legib⁹
ut oporteat mune q̄ decreto. s. q̄
dam nām. ppriam legem m
nancipes. aut negociatoribo
sup talium cārum b. fu. n. luti
bo. q. p. cēm mod' pdēm pacō
mum ita fi. q̄ centis. q. alio
mnia que cum q̄ imponi bo
stituta sunt. ad secē tiam ut p

dictis collectis hereticor-

De raptis mu-

Sc uolentē
co q uolunt q
mō primetiū po
ste ad ultē ro
q pñi munia fac
ta utcetiū ut ff.
de mus li q usq
raptons debē hēc
sbam amixe ma
ledicebant. Q2
cū phibuimus
fa ad huc phīs
ul' p fatum sī

fiunt mutuum
sūmamus q
aliqn dūc raptam mulier
uolentem fraptons am plec
sit mīm cē nīc cōstitucōm ms
rem tēlē tamen eam ihūc sba
ul' qī legis primum l'ecclesiō fa
tes hoc ifim cē cōtigit qui eam
talia dūc psumpserunt pcē le
gis sciem intelligē nō potu
erunt qm emm tale stare mīm
si rapta nolūt phibuimus et
obb pentes raptem ulres tepa
tacōm sb iecimus pene si hi cō
senserint mīmo quomodo rap
tas mulieres raptoum chgē
tes cōmubium primus bono
rassemus rapte datis mulier
sup fluiam g eorum dubitaca
onem ul' impostum resecantes
poiem legem p̄sentem interpta
ri censuimus. Sāmus ita si
rapta mulier amisam sit a
dicōms ul' etatis raptoris imp
as chgendas cēcensūt parenti
bus pstūm non cōsencientibus nec
exbñficio legis in ecclesiō raptor
ris hereditatem accipe ul' quocū
q modo sbam uendicare sed p
mum q plegē mām rapte m
ulieri datū ecclie raptoris q hoc qui
aurelū a tpe mutationis pbiunt
sbam uendicēt. Ro pentes si

Ic ſ. catelliano. decepi primē
ultis frigiane. ep
nuarius
modus mām
pām augere capi
tes inq primo deus prestiti
no ad hunc modum hic ep
cōdit ne emere quarei sacdotalem
censuram uolumus cum ma
ximis mentis ampliare ī
primis ut sanctē primē sb
b sacdos scōs antistes non solū
mitropolitanus sed archiep
siat acte primacie sb eius sinta
uctate id est tam pīa meditan
ea clara q dicta q premissa nō
mīa sa q rata maia q penalitam
a pūncia q scām maccdoma ap
sedē primome que in hac cēsū
est ai tante emm mantiq
tpa lo firma p̄fectum fiunt cōsti
tuta ubiq omne fiat ydiota

flam ugi
censimus
no mtr pc
tem uetere
legem p no
uam. Sā
mus itaq
uendicant
sunt ad
cās quas
dirmtus
mus ad sc
legem m. ic

176

tales psone

182

183

185

mansionem
mmunitatem
mmcamerarium
iceat capitulum
atorem huius
omnes nuncios
q̃ cunctis p
tractatum aut
nas terminos
alia q̃libet rem
mittunt
mferre p
cõsuetudines nostras
undis collatoribus
nõ emm pmittimus
maiori aut minori
dicam aut latronum in
mur molendinarum inhibitores
mur tribunos plebis cõtra
nais ordinare aut quemlibet
quos examinare ut no plebeos cõ
nes amplores violencie inferam
pumcalibs siquis audacium hi
custodiens cognoscat nõ solum cõ
misso sanguine spoliandum ve-
lũz aum pena exsolue coq̃ psu
pfit talem cum assumpe post tem
ta uo q̃libe cõfisca cõmercium
redigendum q̃cunq; regem vo
lo ecclesiarum officiales q̃ntecunq; lo
cunq; tempore uenerint ne gravis
mur neq; per comborum aut alius expensis
collatores gravabimus exceptis
de fisco nostro omnes expensas facere
sup hiis mandamus. primacium uni
ecclesiarum omnibus modis
comborum aut alius post depositionem
cuiuslibet dies primas cõmora
tiones aliquas ee semotenti
te me. si uo cõtigit aliq̃s ecclesiarum
pletos. l. dies deserere primacium
bemus omnes abeo cum pmũ aliq̃
passos simil mgdi apd sessionum
metropolcos cpm eiusdem cunctis
tis primacialibus ecclesiis unum
unumq̃q; tangentem seu ciuitatem
palam facere illata dispendia q̃cunq;
libet q̃ talia feda sunt monumenta oc
cum primum lesis restitui primacia
q̃ piclo ptis pfectoribus eccie p
rum ac sacrorum hoq̃ sibi complere neg-

hic regia auctate sollempnit̃ ppo
tis preceptis. apd clarissimos primo
rum iudices directis ut peos oi
bus collombus manifesta fiant latina.
accedentibus lege cõ Impõ victoriosis
ppetuo uolutã sanxerunt ut nulli
liceat feudum totum nul ptem al
liq̃ uendere nul pignorare nul quoq̃m
alienare nul primatia iudicare siue
pmissionem maioris tominum adq̃
fendum spectare dinoscatur vñ ipõ
lotarius cũ imperio futuro omnes ne fiet legẽ
pmulgauit nos ad plenorem re
gni utilitatẽ pontifices nõ solũ ipo
situ sed hiis p illicitas alienacões
hactenus pretactas hac presenti sacio
ne cassamus irritum censentes
nulli tpis psq̃ decedente em
ptori lonefici depacio accõne ce
dendi potestatem cõpetere. Gallhodis in
sup quorumdam machinacõnibus
obuiantes q. acceptopacio qui sibi co
lore uendicionis cessante decidunt fe
uda uendunt malos tuitentur

O

defensio guardie et castaldie

188

De feudo alienato

De feudo marchie ducatus & comitatus

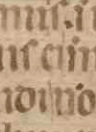

193

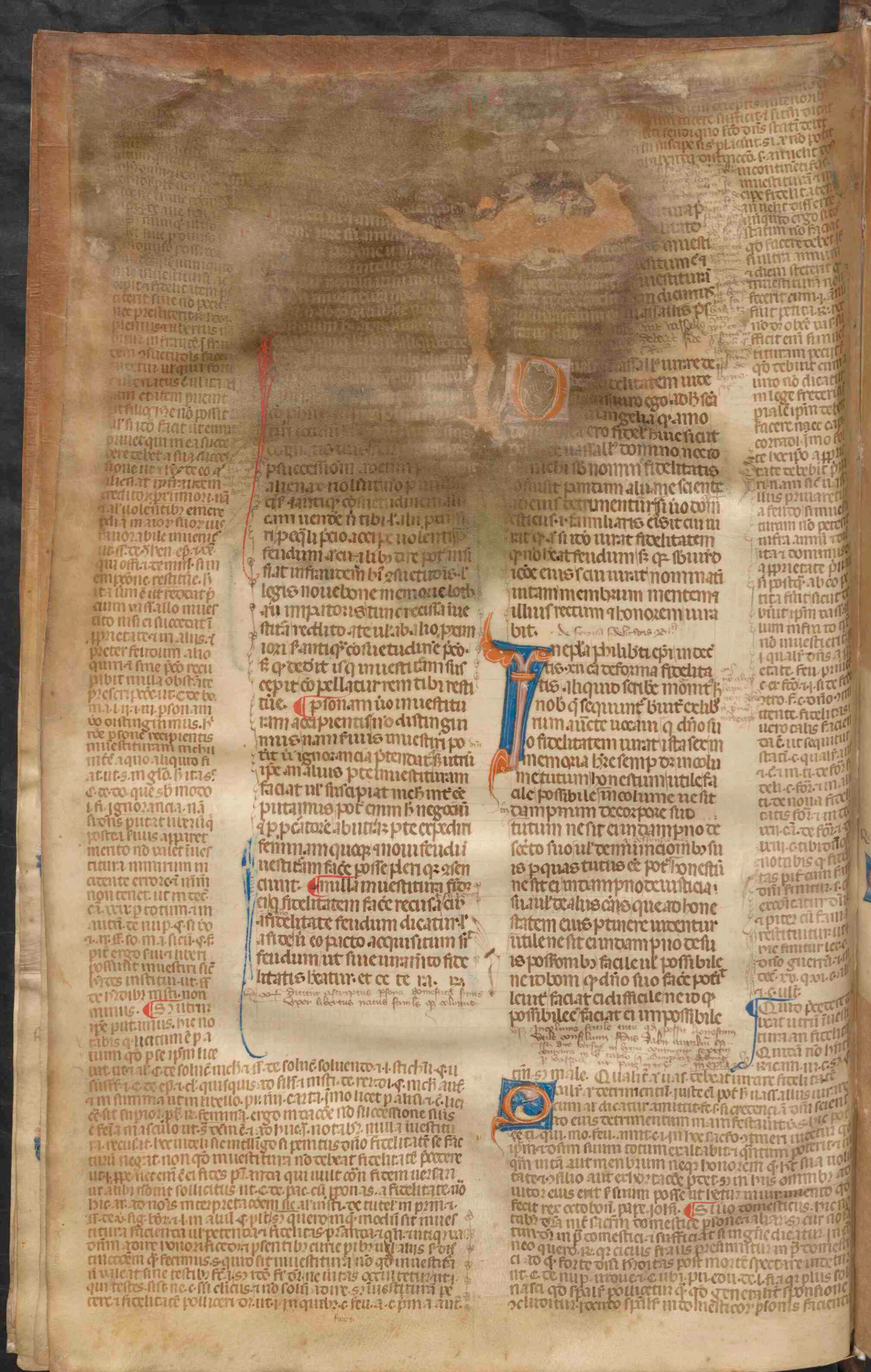

De forma fidelitatis

De nouitatibus

De nouitatibus

De nouitatibus

195

197

198

199

Hic finiuntur leges. Incipiunt constitutiones regi Sicilie.

De vassallo qui cē cō
tractū cōm lotharii feud' alu
u vassall' cē eū aut.

De alien
acōne feudi pterm. 122.

De filiis natis in mīo ad mag

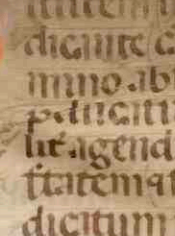

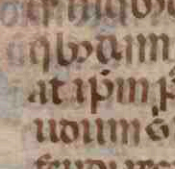

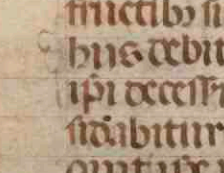

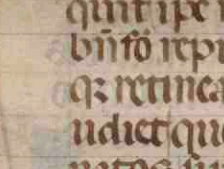

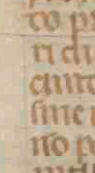

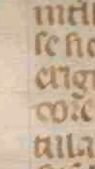

de bladen van dit hs. hersteld
& gesaponeerd door C de Bouter
conciërge - Rijksarchief Utrecht
± 1930